ROLETARSTVO
- lamelne zavese
- žaluzije
- rolete
- profili za fasade
- kovinski izdelki
- sestavni in nadomestni deli za rolete in žaluzije
MEDLE
Šentjernejska c. 13
68000 Novo mesto
tel. / fax: 368 (0) 68/23-673, 323-673
mobitel: 0609/622-585

DOLENJSKI LIST

Št. 24 (2392), leto XLVI ● Novo mesto, četrtek, 15. junija 1995 ● Cena: 130 tolarjev

DOLENJSKI LIST četrtek
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
vsak DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

Belt sedaj ni vreden niti tolarja

Tako so prepričani v IMP Livarju iz Ivančne Gorice, zato želijo čim prej pognati proizvodnjo v črnomaljski livarni - Z nakupom Beltovih nepremičnin združitev dveh livarn

ČRNOMELJ - Pretekli teden so vodilni iz IMP Livarja iz Ivančne Gorice prišli predstavit predstavnikom bivših delavcev Belta in Belta Livarja ter črnomaljskemu občinskemu vodstvu svoje namene glede tovarne. Kot je znano, Belt že dolgo ne dela več, medtem ko je njegovo vzporedno podjetje Belt Livar od 22. maja v stečaju.

Kot so zatrdili glavni direktor IMP Livarja mag. Izidor Derganc, direktor sektorja za ekonomiko Stane Osterman in direktorica kadrovsko splošnega sektorja Darinka Porenta, so prišli v Črnomelj z resnimi nameni. Derganc kot predsednik livarske sekcije v Sloveniji je še poudaril, da mu ni vseeno, kaj se bo zgodilo z livarstvom, predvsem pa mu ni do tega, da bi dobili črnomaljsko tovarno v roke tujci. Vendar IMP Livar ni pripravljen vzeti Belta v najem, ker mu niso zagotovili, da bi bil lahko pozneje edini kupec. Zemljišče, stavbo in opremo namerava kupiti. Ob tem so poudarili, da od Sklada RS za razvoj, ki je lastnik Belta, kupujejo premoženje, in ne podjetja, zato jih dolgovi, hipoteka in denacionalizacija ne zanimajo. Belt ima namreč za 15 milijonov DEM izgube, 8 denacionalizacijskih zahtevkov, za nad 75 odst. premoženja pa imajo hipoteko banke. V Beltu je 40 invalidov, ki spadajo v zaščiteno kategorijo in ne morejo na zavod za zaposlovanje, medtem ko imajo bivši zaposleni vloženo tožbo.

Derganc je poudaril, da svoje resne namene kažejo prav s tem, da želijo kupiti nepremičnine. A bi se to moralo zgoditi čim prej, kajti bolj ko se bo reševanje zavlačevalo, težje bo stekla proizvodnja in težje bo dobiti kupce. IMP Livar je prevzel tretjino Beltovih strank, a le zato, da ne bi odšle drugam. Dobro se tudi zavedajo, da Belt sedaj ni vreden niti tolarja.

V IMP Livarju so povedali, da bodo v mesecu dni po zagonu proizvodnje zaposlili v črnomaljski livarni 170, v mehanski obdelavi pa 30 delavcev. Odkrito so dejali, da vseh, ki so delali doslej, ne bodo zaposlili, ampak v glavnem le proizvodne delavce, medtem ko od režije le operativne tehnologe. Predvsem pa ne bodo dovolili, da bi reševali tovarno ljudje, ki so jo zavozili. Kar pa se tiče tarifnih razredov in plač, bodo v Ivančni Gorici in Črnomlju enake.

M. BEZEK-JAKŠE

• Beltovi delavci, ki so jim 5. junija priključili 900 kWh energije, da bi dokončali proizvodnjo, so v pogovoru s predstavniki IMP Livarja obžalovali, da niso prišli že prej skupaj. Čeprav se bojijo, da v mesecu ali mesecu in pol ne bo možen odkup Beltovih nepremičnin, ker vse stvari še ne bodo urejene, pa po drugi strani poudarjajo, da je ponudba IMP Livarja dobra ter da boljše nimajo in je tudi niso sposobni najti, čeprav se na skladu za razvoj za Belt zanimajo štiri ponudniki.

ODDOLŽITEV KOSLERJEM

VELIKE LAŠČE - Danes ob 19.30 bo v gostilni Kukelj v Velikih Laščah predstavitev knjižice "Rodbina Kosler". Z njo se želijo Velikolaščani oddolžiti in zahvaliti Koslerjem za vse, kar so v preteklosti storili za ljudi in kraje sedanje občine Velike Lašče.

Neurje s točo povzročilo 463 milijonov škode

Natančne ocene po katastrofalni ujmi v sevniški občini še ni

SEVNICA - Strokovna komisija, ki jo je takoj po katastrofalnem neurju s točo nad delom sevniške občine 31. maja imenoval sevniški župan Jože Peternel za oceno škode v kmetijstvu, komunalni infrastrukturi in na zgradbah, je ocenila, da znaša celotna škoda v sevniški občini 462,570.000 tolarjev.

Kot smo že poročali, je največja škoda nastala v kmetijstvu (272 milijonov), in sicer na najmanj 180 ha vinogradov, 120 ha plantažnih sadovnjakov, 190 ha žit, 4 ha hmelja in na drugih kulturah. Ponekod, npr. na območju Dobrave in Sv. Roka, je pridelek vinogradov in sadovnjakov povsem uničen. Hudourniki so povzročili na lokalnih cestah 94,6, na nekategoriziranih pa 70,5 milijona tolarjev škode.

Gasilci so črpali vodo iz 19 kleti, skladišč, gostinskih lokalov in garaž, v številnih primerih pa so se ljudje znašli in si sami pomagali. Škodo na objektih in gasilski opremi ocenjujejo na 295.000 tolarjev. To pa so šele prve ocene, saj komisija nadaljuje z delom, da bi natančno ocenila povzročeno škodo.

P. P.

Ločani ne bodo zaprli ceste?

Posodobitev ceste proti Radečam se vleče - Cestarji porabili denar in pustili gradbišče skoraj neprevozno

SEVNICA - Ogorčeni krajani Loke so zaradi obupno slabega 1,6 km dolgega odseka regionalne ceste Loka-Radeče zahtevali, naj se komaj prevozna cesta za osebna vozila zapre za ves promet in naj pristojni določijo roke za dokončanje celotnega odseka. O svojih zagatah in namerah so med drugim obvestili tudi poslance iz Posavja in Zasavja ter predsednika vlade dr. Janeza Drnovška.

Odsek so novomeški cestarji začeli posodobljati v dolžini 700 m že konec leta 1993, gradbena dela pa so stekla v polnem obsegu šele junija lani, končala pa marca letos, ko so porabili ves proračunski denar. Po prvotnem projektu IBT Trbovlje naj bi novomeški cestarji zgradili odsek za 45,8 milijona tolarjev. Ker so po odprtju gradbene jame za oporne zidove in ploščate propuste izvajalci ugotovili, da se geomehanske in geološke razmere spreminjajo na zelo kratkih razdaljah, so projekt dopolnili, republiška uprava za ceste pa je morala oktobra povečati prvotno pogodbeno vrednost naložbe na 70 milijonov; decembra je že z drugim aneksom k pogodbi določila rok za izvedbo določenih del - 20. maj 1995 in način plačila izvršenih del.

Sevniška občina je marca letos zaprosila Ministrstvo za promet in zveze za takojšnjo sprostitev sredstev za dokončanje del. Z odgovorom ministrstva, ki predvideva, da bo potrebno za dokončanje gradbišča 15 milijonov (denar pa naj bi zagotovili šele v letu 1996), Sevničani niso bili zadovoljni. Tudi republiški inšpektor za ceste je 22. marca letos v zapisniku o inšpekcijskem pregledu omenjene ceste in celotne tehnične dokumentacije ugotovil, da je v najkrajšem času potrebno zagotoviti dodatna finančna sredstva za dokončanje del, saj bi le tako preprečili nastajanje poškodb na že izvedenih objektih ter zagotovili ustrezno prevoznost in prometno varnost na tem odseku. Stanje je po prekinitvi nevarno in kritično. Cesta je na območju gradnje dveh ploščatih prepustov, preko katerih bo potekala nova trasa, izpodkopana, zato po mnenju strokovnjakov obstaja resna nevarnost, da se zrúši, ker ves čas gradnje po njej poteka promet.

P. PERC

• Predsednik sveta KS Loka Danijel Bevc je na zadnji seji sevniškega občinskega sveta v Loki povedal, da so zagrozili, da bodo zaprli regionalno cesto Radeče-Sevnica pri Hotemežu; s to protestno zaporo bi prisilili še ostale udeležence v cestnem prometu, da bi se seznanili z resnostjo razmer. Svetnik Franc Strajnar (SKD) je menil, da je neodgovoren, kdor se je lotil dela in ga pustil opravljenega na pol. Spomniti kaže, da se okrog 400 Ločanov dnevno vozi na delo v druge kraje in da je v Trubarjevem domu 210 oskrbovancev pozimi ostalo brez plina, ker jim ga zaradi nevarne ceste niso mogli pripeljati.

VREME

Danes in jutri bodo posamezne plohe in nevihte v popoldanskem času. V soboto in nedeljo bo več sonca in topleje, nevihte niso izključene.

Konec oaze miru

Ena osnovnih človekovih potreb je živeti varno, vendar pa dogodki to vse preveč pogosto ogrožajo. Naj navedemo samo nekaj primerov, ki so v zadnjem mesecu razburili ljudi v našem delu države: streljanje v Metliki, napad z bombo v Krmelju in petkovo streljanje v Brežicah; vsi omenjeni incidenti so se končali s smrtjo. Zaradi vojne na Hrvaškem se pri nas veča tudi ponudba orožja, o tem govorijo nedavne zaplembe orožja v Škocjanu, v Novi Gorici, kjer sta orožje prodajala Belokranjca, in na Malem Kamnu. Policija je našla orožje celo pri mladoletnikih, naraščajo pa tudi agresivnejše oblike kaznivih dejanj - preprodajalci so namreč praviloma oboroženi. Dejstvo je, da z odpiranjem meja k nam prihajajo tudi manj prijetne zadeve, ki so v tujini bolj običajne. To potrjuje tudi naraščanje organiziranega kriminala: hudih kaznivih dejanj zoper življenje in telo, hujših premoženjskih in gospodarskih deliktov in hudih kaznivih dejanj med mladoletniki.

Spremembe v družbi so torej vplivale tudi na povečan obseg kriminala, ki se mu lahko učinkovito upremo le, če pri tem sodeluje vsa družba, ki jo je potrebno motivirati in vključiti v preventivno delovanje z ustreznim tehničnim varovanjem premoženja in s seznanjanjem o vrsti ter razširjenosti kaznivih dejanj. Saj je vedno bolj očitno, da ni ogroženo le naše materialno premoženje, ampak žal tudi življenja.

TANJA GAZVODA

Za 728 milijonov tolarjev škode

BREŽICE - Prejšnji teden smo že pisali o neurju s točo, ki je 5. junija popoldne zajelo severni del brežiške občine, potovalo pa je od Zgornje Pohance do Bizeljskega v dvokilometrskem pasu. Prizadeto je vinorodno in sadjarsko področje bizeljsko-sremiške vinske turistične ceste, najbolj pa ožje območje Sromelj. Škode na komunalni infrastrukturi ni, zelo pa so prizadete kmetijske obdelovalne površine,

Tričlanska komisija je v dveh dneh po pregledu prizadetega območja izračunala višino škode, ki je omejena na pregledani del območja in zajema samo glavne kulture. V izračun je zajeta samo neposredna škoda na kmetijskih pridelkih, ni pa upoštevana posredna škoda zaradi prizadetega rodnega lesa in tistih poganjkov, ki so pomembni za pridelek v naslednjih letih. Vinska trta je prizadeta na priblihno 600 ha površin, kar je 2.100.000 trt s povprečno 55-odst. škodo. Prizadetih je okoli 110.000 jablan s povprečno 80 odst. škode, 50.000 hrušk s povprečno 70 odst. škode, 13.000 breskev s 70 odst. škode, 5.000 višenj s povprečno 90 odst. škode in 10.000 sliv s povprečno 50 odst. škode. V izračun je zajetih še 200 ha ekstenzivnih sadovnjakov in 60 ha njiv s koruzo s 30-odst. škodo.

Po prvi oceni znaša škoda 728.505.000 tolarjev, od tega je dve tretjini škode na vinogradih in 20 odst. na sadovnjakih.

T. G.

NOVINARJI MED ZAMEJCI

NOVO MESTO - Skupina slovenskih novinarjev je v petek na povabilo Slovenske deželne gospodarske zbornice Furlanije - Julijske krajine obiskala tamkajšnje bankirje, podjetnike, obrtnike in kmetovalce, ki so imeli gostom kaj povedati, saj je obstoj slovenske manjšine v Italiji v mnogočem odvisen predvsem od ekonomske moči njenih pripadnikov, ki pa se z zadnjimi ukrepi italijanskih finančnih oblasti, ki so z zahtevami po dokapitalizaciji oziroma s komisarsko upravo slovenskih bank načele vitalni in temeljni del slovenskega gospodarskega uspeha in s tem prizadele tudi naglo rastoče slovensko podjetništvo, ki je precej odvisno tudi od kreditov treh najmočnejših slovenskih zamejskih bank. Reportažo o življenju in težavah zamejskih Slovencev, na katere so oblasti njihove matične domovine skoraj pozabile, bomo objavili v eni izmed naslednjih številk Dolenjskega lista.

TILIA NIX
Trgovsko proizvodno podjetje
68000 Novo mesto
Bršljin 37
Tel.: 068/324-442.
Stranska vas 5
68333 SEMIČ
Tel./Fax.: 068/67-270
Mobitel: 0609 613-101, 0609 622-213

KLIMA NAPRAVE
DOBAVA, MONTAŽA, SERVISIRANJE

Ford Paič
PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax.: 0608/61-450

ŽUPANI V KOPRU

KOPER - Na mednarodnem obrtno-podjetniškem Primorskem sejmu v Kopru, ki je potekal od 30. maja do 4. junija, sta se, zlasti s svojo turistično ponudno, predstavili tudi Dolenjska in Bela krajina. V soboto, 3. junija, pa so se v Kopru srečali župani občin Koper, Kranjska Gora, Novo mesto, Metlika in Črnomelj, poleg njih pa so srečanju prisostvovali tudi predstavniki turističnih društev in organizacij iz teh občin.

Danes v Dolenjskem listu

na 3. strani
• *Množičen napad uši*
na 4. strani:
• *Skrivnostna pota ekološke rente*
• *Nazaj v komunizem!*
na 9. strani:
• *Smrt zavita v skrivnost*
• *Pretep zaradi neuslišane ljubezni*
od 11. do 14. strani:
• *Priloga Dolenjskega lista*

Tapetniki v Tomu nehali stavkati

V sredo, 7. junija, zjutraj po 8. uri so (po enotedenski stavki) začeli z delom v oddelkih Tapetništva in Konfekcije - Janez Dulc meni, da stoji za stavko sindikat

MIRNA - Okrog 80 delavcev (od skupno 370) v oddelkih Tapetništvo in Konfekcija mirenskega Toma je po enotedenski stavki zaradi prenizkega izplačila aprilske plače po torkovih dolgotrajnih pogajanjih z vodstvom podjetja spet začelo delati v sredo, 7. junija.

Torkova ponudba vodstva Toma je po besedah člana uprave Bruna Gričarja bila, da bi vsi delavci dobili 8.000 tolarjev v bonih in do 15. junija še 20.000 tolarjev regresa, a ker tega delavci niso sprejeli, so se vendarle dogovorili o izplačilu osmih tisočakov v gotovini vsakemu stavkajočemu. O ostalih zahtevah stavkajočih se bodo pogovorili kasneje, tudi o regresu, katerega izplačilo je po zakonu možno do konca julija. Delavci bodo zdaj delali po dosedanjih, zanje še vedno hudo spornih normativih, zato utegnejo biti pravzaprav ti osrednja tema nadaljnjih pogovorov med njimi oz. sindikatom in vodstvom.

Predsednik uprave Tom, d.d., Janez Dulc pravi, da so v ozadju stavke "sindikalni hujskači", ki naj bi v preteklosti doživeli več porazov v bitki z vodstvom Toma, zlasti ob dokazovanju strokovne upravičenosti postavljenih norm. "Sindikalistom ni v kratki zgodovini Toma uspelo pomagati nezakonito odstaviti direktorja (leta 1993) niti preprečiti pridobitve sredstev minstrstva za delo za prekvalifikacijo (leta 1994), ko jim je bilo dokazano, kdo je proti vsaki rešitvi Novoteks - Konfekcije," navaja Dulc in še dodaja, da se je peti dan stavke prepričal, da sekretarka območne sindikalne organizacije Maroltova, ki je strokovno vodila pogajanja, žal zelo slabo pozna Tomove interne akte, posebej še pravilnik o uspešnosti.

"Ko smo marca letos ustanovili še drugo hčerinsko podjetje - Tom Oprema, d.o.o. (avtokonfekcija), rezultati v Plastiki in v tej družbi pa pokazali pozitivne rezultate in dokazali realnost cilja, to je, da postavimo na noge ekonomsko in finančno samostojne programe, smo se odločili še za ustanovitev dveh novih družb - Tom Tapetništvo, d.o.o., in Tom Konfekcija, d.o.o. Da pomeni razporejanje delavcev v te nove družbe disciplíniranje nezadovoljnežev, je čisto natolcevanje. Prej je to zavarovanje za delo pripravljenih delavcev pred posamezniki, ki hočejo na vsak način spraviti Tom na kolena," poudarja Janez Dulc.

P. PERC

KOČEVSKI ŠESTOŠOLCI V TABORU MLADIH - Štirje oddelki 6. razredov s 93 učenci osnovne šole Ob Rinži iz Kočevja se je v ponedeljek pripeljalo na enotedensko šolo v naravi v Tabor mladih v Dolenjske Toplice. Že prvi večer so v anfiteatru pripravili zabavni program s plesom. (Foto: J. Pavlin)

PO AVSTRALIJI IN NOVI ZELANDIJI

DOLENJSKE TOPLICE - Turistično društvo Dolenjske Toplice v sodelovanju s turističnima agencijama Van Gogh iz Maribora in novomeško Mano vabi v soboto, 17. junija, ob 20. uri v mali salon Zdraviliškega doma na predstavitev popotniškega popotovanja po Avstraliji in Novi Zelandiji. Predstavitev bo popestrena z diapozitivi, vsi zainteresirani pa bodo o počitniških aranžmajih seznanjeni po predavanju.

NAŠA ANKETA

Občani o županih in občinah

Minilo je že skoraj pol leta, kar je naša državica dobila lokalno samoupravo, okoli katere se je dvignilo ogromno prahu, še preden smo do nje sploh prišli. Da rešitev ni idealna, je bilo jasno ves čas, vendar drugače kot s kompromisom pri sprejemanju sistema novega oblastnega sistema ni šlo, kako pa je s stvarmi, ki niso ne voda ne krop, pa je tudi marsikomu jasno. Občine, ki so ostale v okviru svojih prejšnjih meja in se v njih ni bistveno spreminjala niti kadrovska struktura oblasti, so spremembo sistema, kot kaže, še najlažje prebolele, precej težje pa je tam, kjer se je stari, že zdavnaj ustaljeni red obrnil na glavo, kjer so se risale nove občinske meje in kjer so nastale nove občine in občinice. Človek, ki spremlja ta kaos, dobi občutek, da se nekaterim novopečenim županom in občinskim svetom niti ne sanja, zakaj so na svojih mestih in komu za svoja dejanja in odločitve odgovarjajo. Trpi pa ljudstvo, ki na občini kar nenadoma ne najde več pravih vrat, kjer bi lahko uredili to in ono stvar.

MARJANA KAVČIČ, vzgojiteljica iz Brežic: "Sprememb, ki jih je prinesla lokalna samouprava, nisem občutila, saj je občina ostala v istem obsegu. Mislim, da je to prav, saj smo se tako izognili raznim delitvenim bilancam in razdrobljenosti. Tudi glede možnosti razvoja, predvsem turizma, menim, da je tak obseg pravšnji, saj se lahko s turističnim potencialom, ki ga imamo, lažje predstavljamo navzven in smo tako tudi bolj prepoznavni."

MATJAŽ ZAJELŠNIK, ravnatelj OŠ v Kostanjevici: "Od 1. januarja v kraju ne opazim nobene spremembe, o delovanju občinskega sveta pa sem seznanjen samo iz časopisa. Težko verjamem, da bodo kakšne bistvene spremembe opazne v kratkem času, verjetno bo za to potreben še kakšen mandat. V nekaterih pogledih pa bi bilo za Kostanjevico bolje, da bi bila samostojna občina, saj temeljne pogoje izpolnjuje, žal pa smo kadrovsko prešibki."

JOŽE GOSENCA, tehnični vodja kmetijske zadruge Metlika: "Prav bi bilo, da bi bila Bela krajina ena občina, saj bi bila tako v zahtevah do države uspešnejša. Sicer pa v Metliki ni čutiti razlike med prejšnjo in sedanjo občino, saj je ostal teritorij isti, prav tako župan. Upam le, da se občinski aparat ne bo preveč širil. Občanom pa je najbrž vseeno, ali določene naloge opravlja upravna enota ali občina, le da bodo dobili dobre usluge."

JURIJ ŠVEGELJ, strugar v Uniorjevem obratu v Starem trgu: "Pri nas so bila prizadevanja, da bi s KS Poljanska dolina ustanovili eno občino, a to na referendumu ni bilo izglasovano, in kar prav je, da smo ostali v črnomajski občini. Ta nam je v preteklosti veliko pomagala, kako bo vnaprej, pa še ne vem. Menim, da bi si tako v občinski upravi kot v upravni enoti morali prizadevati za dobro občanov, a se bojim, da bo država na male ljudi pozabila."

MARINA STARIČ, uslužbenka iz Radne vasi pri Trebelnem: "Asfaltirano imamo že skoraj vse, še prej so uredili telefonijo, tako da je v naši krajevni skupnosti po zaslugi sposobnega vodstva lokalna samouprava v zadnjih 5 letih dala tisto, česar si marsikje še močno želijo. Imam blizu do mesta, druge vasi bi potrebovale boljše zveze s središčem občine, saj imajo do Trebnjega tudi 15 km. Trebanjski župan se mi zdi v redu človek."

ANICA KRNC, prodajalka v Merkatorjevi samopostrežbi v Sevnici: "Premalo časa je še, da bi lahko govorila o kakšnih občutnih spremembah od zadnjih lokalnih volitev. Zdi pa se mi, da ima novi župan Jože Peternel kot domačin posluh tudi za drobne, a za ljudi še kako pomembne stvari, za meščane in vaščane, bodisi da gre za urejenost mesta, njegovih zelenic ali pa krajevnih poti. Sicer je pa že čas, da se prenehamo iti visoko politiko."

BORUT HOČEVAR, tajnik Krajevne skupnosti Kočevje-mesto: "Večina občin v Sloveniji je ohranila dosedanji status krajevnih skupnosti, se pravi, da so še naprej pravne osebe. Izjema sta občini Kočevje in Ribnica, ki sta ta status ukinili. Se pravi, da naši krajani nimajo več pravice sodelovati pri upravljanju KS, čeprav bi se morala samouprava začeti vsaj na ravni KS in ne šele občine. Taka odločitev kočevskega občinskega sveta pa pomeni, da si je občina prilastila tudi premoženje, ki so ga ustvarili krajani, se pravi gasilske domove, zdravstvene postaje, otroška igrišča itd.

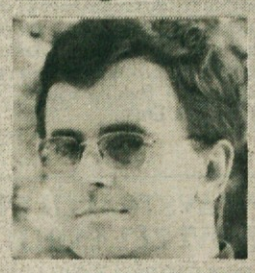

BOJAN KOŠMERLJ, arhitekt iz Novega mesta: "Občina bi potrebovala urad za informacije, kjer bi vsak občan dobil navodila, kje lahko kaj uredi. Za sedaj še trkajo po vratih in na koncu izvedo, da usluge, ki jo iščejo, še ne morejo dobiti, ker ta služba pod novo oblastjo še ni pričela delati. Menim, da ima za ta čas župan v rokah preveč odločitev in sam tega ne zmore pravočasno in strokovno."

LUDVIK ZAJC, predsednik krajevne skupnosti Sodražica: "Z novo lokalno samoupravo se bo tudi za našo krajevno skupnost veliko spremenilo, če krajevna skupnost ne bo pravna oseba. Pristali bomo pravzaprav na ravni vaških odborov - kaj pa to pomeni, se ve. Ljudje tega niso pričakovali in se s tem tudi ne nameravajo sprijazniti. Z občino smo vedno zelo dobro sodelovali. Sedaj se je to že spremenilo, kako bo v bodoče, pa ne vem."

Drugače o naravnem parku

Bodočnost Kočevske je v neokrnjeni naravi

KOČEVJE - O Rhoenskem naravnem parku je minuli četrtek predaval v Kočevju strokovnjak in poslovodja tega parka Dieter Popp. Najprej je predstavil območje, ki meri 185.000 ha in je še nedavno sodilo med najbolj zaostale v Nemčiji, saj so se prebivalci ukvarjali le s kmetijstvom in se vozili na delo drugam oz. se izseljevali. Razmere so bile torej približno take, kot so danes na Kočevskem.

Potem so sestavili projekt o tem, kako bi izkoristili svoje naravne danosti, obvarovali naravo, razvijali turizem. Park so razdelili na razvojne cone. Kmetijska svetovalna služba je pripravila programe o pridelovanju bio hrane, za katero zdaj iztržijo 3- do 5-krat več. Mlade so naučili, kako se da poleg rednega dela v mestu še doma kmetovati. Domači les so začeli predelovati v pohištvo in ga spet uporabljati pri gradnjah hiš, oživili so stare obrti.

S svojimi izdelki so opremili gostišča in jih zalagali z govedino, mlekom, mlečnimi izdelki itd. Poleg tega so spet začeli negovati stare običaje, obujati stare obrti in rokodelstvo, obnavljati svoje narečje, zbirati stare pravljice itd. Vse to so uporabili pri razvijanju svojega turizma. Skratka, začeli so se zavedati, da je prednost njihove regije, njihovega parka, v tem, da bodo različni od drugih regij, saj prav to najbolj privlači turiste.

Ko je odgovarjal na redka vprašanja, je Popp med drugim izrekel veliko pohvalnih besed o kočevski naravi. Izrazil je obžalovanje, da je ne reklamiramo bolj na tujem, saj so na Kočevskem najlepši gozdovi v Evropi. Teh si turisti žele in ne več toliko smučišč in kopališč. Poudaril je celo, da Kočevska zapravlja veliko kapitala, ker ne izkoristi svojih naravnih danosti, jih ne zna vnovčiti. Dodal je, da je treba uspeti z domačo blagovno znamko, predvsem z lesom in lesnimi izdelki, in seveda s turizmom.

Profesor na gozdarski fakulteti v Ljubljani, dr. Dušan Mlinšek pa je med drugim dejal, da ima Kočevska posebnosti, ki jih drugod ni, zato je drugi ne morejo prekositi. Razvoj tega območja naj poteka na osnovi teh posebnosti, saj bi bilo zelo škodljivo posnemati druga območja oz. stvari, ki so drugod že izpete.

J. PRIMC

POSAVSKI VEČER Z DANICO SIMŠIČ

RADEČE - Pretekli petek je območni odbor Demokratske stranke Slovenije (DS) v tukajšnjem Domu kulture pripravil poslanski večer s poslanko DS v državnem zboru Danico Simšič. Sodelovala sta tudi član krila krščanskih socialistov pri DS in predsednik sindikata brezposelnih Andrej Magajna in Hardvik Pirnovar, predsednik komisije DS za upokojenska vpršanja. Pogovarjali so se o žrtvah vojnega nasilja, taboriščnikih, izgnancih, ukradenih otrocih in prisilnih mobilizirancih, o zagatah upokojencev, o socialnih vprašanjih in zaposlovanju.

DEMOKRATI V KOČEVJU

KOČEVJE - V ponedeljek zvečer je bil v Kočevju sestanek Demokratske stranke, na katerem je kočevski župan Janko Veber predstavil načrte o razvoju občine, predsednik demokratske stranke Slovenije Tone Peršak pa je govoril o tem, kako je in kako bo po svojih močeh njihova stranka pomagala tudi v republiških organih k razvoju tega območja. Ustanovili so tudi območni odbor DS za zahodno Dolenjsko (občine Ivančna Gorica, Grosuplje, Ribnica, Kočevje, Loški potok, Osilnica in Dobrepolje).

SREČANJE DIABETIKOV

NOVO MESTO - Društvo za boj proti sladkorni bolezni Novo mesto vabi vse sladkorne bolnike na 3. regijsko srečanje, ki bo v sredo, 21. junija 1995, ob 16. uri v prostorih zavarovalnice Tilia v Novem mestu, ki je pokroviteljica tega srečanja. Srečanje je namenjeno proslavitvi dneva sladkornih bolnikov, nanj pa so vabljeni sladkorni bolniki iz občin Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Trebnje, Semič, Šentjernej in Škocjan. Na srečanju bodo sodelovali zdravniki in medicinske sestre, ki se ukvarjajo s to neozdravljivo boleznijo. Pripravili so kratka predavanja o kroničnih komplikacijah sladkorne bolezni, o boleznih, ki sladkorno bolezen spremljajo, in o higijeni, predvsem o bolezni nog. Zdravstveni zavod bo predstavil novosti v zdravstvu. Na srečanju bodo s svojimi izdelki sodelovala podjetja, ki proizvajajo zdravo hrano, med drugimi ob 90-letnici svojega obstoja Perutnina Ptuj. Dolenjske pekarne bodo predstavile svoje dietetične vrste kruha, sodelovala pa bodo tudi podjetja, ki proizvajajo ali zastopajo proizvajalce izdelkov, ki jih sladkorni bolniki potrebujejo za lažje urejanje svoje bolezni. Sodelovali bodo tudi proizvajalci dietetičnih pijač.

BLAGOSLOVILI KRIŽ

DOLENJA VAS - V nedeljo so na pokopališču v Grčaricah blagoslovili nov križ. Župljani so se prvič po 54 letih udeležili blagoslova v tej nekdanji kočevski župniji, ki je bila leta 1987 ukinjena in je sedaj pridružena župniji Dolenja vas. Grčarska cerkev je bila požgana in deloma porušena 1943, popolnoma pa je bila odstranjena v letih 1949 in 1950.

Iz trebanjskega koša

TREBNJE - V trebanjskem mestnem parku se bo prihodnji četrtek, 22. junija, ob 18. uri z nastopom in povorko Občinskega pihalnega orkestra Trebnje, mažoretk pivovarne Union, jahalnih konj Marka Marna s Hudej, rokometašev RK Akripol in harmonikašic Zupan iz Mengša začel splet kulturnih, zabavnih in športnih prireditev Iz trebanjskega koša. Generalna sponzorja sta zavarovalnica Triglav in pivovarna Union.

Prireditev bo v imenu organizatorja - Turističnega društva Trebnje odprla predsednica Marija Cugelj, slavnostni govornik pa bo poslanec državnega zbora Alojz Metelko. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi že 8. razstavo domače obrti in kulinarike. Razstava v avli nekdanje trebanjske šole bo na ogled vse dni prireditve od 8. do 18. ure. Po koncertu harmonikašic Zupan pa bo za domače vzdušje poskrbel ansambel Akord.

V petek, 23. junija, ob 19. uri bo v mestnem parku otvoritev mednarodnega Tabora likovnih samorastnikov. Nastopil bo kvartet harmonik trebanjske glasbene šole, zabavni večer pa bo sklenil ansambel Lojzeta Slaka.

V soboto, 24. junija, dopoldne se bo pričel v športnem cnetru Vita teniški turnir za pokal mesta Trebnje, ob 18.30 bo v mestnem parku Pavlihovo gledališče Globus z lutkovno igrico za otroke, zatem pa bo v parku nastopila še grosupeljska folklorna skupina Račna. Za ples bo zaigral ansambel Rompompom. Nedeljski večer Po domače z ansamblom Zasavci bo tudi zadnja prireditev Iz trebanjskega koša, ki so jih pomagali pripraviti še Društvo kmečkih žena, Čebelarsko društvo in Društvo izdelovalcev domače obrti Trebnje, obogatili pa številni sponzorji.

P. P.

PRIHAJAMO K VAM - Pod tem naslovom je pretekli teden v Krkinem izobraževalnem centru potekala predstavitev izobraževalnih in informacijskih programov, ki sta jo pripravila Gospodarski vestnik in Video center iz Ljubljane. Iz Dolenjske se je seminarja udeležilo 35 delavcev, več kot 500 pa so jih povabili. Ugledni strokovnjaki s tega področja so imeli programe s področja vodenja in kadrov ter marketinga in prodaje. Udeleženci so se razšli v upanju, da bodo sedaj na svojem področju uspešnejši, morda bo kdo to tudi opazil. (Foto: J. Pavlin)

IZMENJAVA IZKUŠENJ - Dieter Popp (prvi z leve), predstavnik Rhoenske- ga narodnega parka v Nemčiji, je na povabilo društva Kočevski naravni park obiskal Kočevsko in predaval o izkušnjah z naravnimi parki v Nemčiji. Želi je pohvalil tudi kočevsko naravo, predvsem gozdove, ki so med najlepšimi v Evropi. (Foto: J. Primc)

NAJBOLJŠI ŠTREKLJEVČANI - Na Štrekljevcu pri Semiču je bilo v soboto tradicionalno tekmovanje najboljših slovenskih gasilskih društev, na katerem se je pomerilo 20 moških in dve ženski ekipi. To je najmočnejši gasilski turnir na Dolenjskem, da pa so na njem zares najboljši gasilci, dokazujejo tudi re- zultati vaj na motorni brizgalni in v štefetnem teku. V boju za pokal zavaro- valnice Tilia in denarne nagrade so se tokrat najbolje odrezali domačini iz Štrekljevca (na fotografiji), le 0,6 sekunde za njimi je bil Dob, sledili pa so Šmartno na Pohorju, Domžale in Stranka vas pri Semiču. Pri ženskah je bila najboljša ekipa Šinkovega Turna I. (Foto: M.B.-J.)

DOLENJSKA BANKA

Izplačilo dividende po zaključnem računu 1994

Zbor banke je dne 30. 5. 1995 sprejel sklep o izplačilu dividende delničarjem Dolenjske banke, d.d., v naslednji višini:

10% na vse delnice za leto 1994
6% na prednostne prinosniške delnice za leto 1993

Dividenda se bo izplačevala od 15. 6. 1995 dalje.

Imetnike prednostnih prinosniških delnic prosimo, da v ta namen predložijo delnice, ki jih bomo hkrati zamenjali za novonatisnjene. Zamenjava se bo izvajala na sedežu banke v oddelku sredstev, Seidlova cesta 3, Novo mesto.

Hkrati prosimo vse fizične osebe, ki še nimajo odprtega žiro računa, da uredijo vse potrebno za njegovo odprtje ter nam sporočijo številko žiro računa za nakazilo dividende.

Dolenjska banka, d.d.
Seidlova cesta 3, 68000 Novo mesto, poštni predal 206
Telefon: 068/28-359, telefax: 068/321-014

Ljubljansko pismo

Evropa se revežev otepa

S "košarico za preživetje" obsojeni na čakanje

Naključje je hotelo, da so v Državnem zboru določili najvišjo in najnižjo bruto plačo tisti dan, ko so se domači in tuji strokovnjaki za vrednotenje dela na Bledu pogovarjali o tem, da je nujno za ustvarjalno delo odpraviti politizacijo iz našega sistema plač. Poslanci so potrdili letošnji dogovor o plačah, ki je predvidel najnižjo in najvišjo plačo v razponu od 45 do 700 tisoč tolarjev. Da bi bilo govorjenja na pamet manj, so za poslance in vse, ki lahko vplivajo na plačilni sistem, strokovnjaki napisali Modro knjigo o plačah. Iz nje je razvidno, da delodajalci vsaj 10 odst. zaposlenih ne bodo mogli zagotoviti niti 45.000 tolarjev najnižje bruto plače. Vse več pa je tudi takih, ki pravijo, da jim čiste plače ne povzročajo preglavic.

Ne kaže prezreti tudi dobre šestine Slovencev, ki še vedno živijo pod žaljivo nizko določenim "minimumom za preživetje". Tu je še krivični zakon o delovnih razmerjih za 145.000 zaposlenih v negospodarstvu, ki namesto o delu razmišljajo o stavkah in tudi stavkajo. Da o poslancih, ministrih in drugih individualistih, ki so si plače in njim dodane bonitete ukrojili po svoji meri in postavi, niti ne zgubljamo besed.

Po ocenah strokovnjakov za vrednotenje dela pomenijo nizke plača za Slovenijo katastrofo. Logika selitve kapitala v okolje s cenejšo delovno silo je sicer znana in nesporna, povsem druga zgodba pa je uspešnost posameznih gospodarstev. Slovenske države bodo še toliko večje, ker so njeni stroški dela že na ravni najmanj razvitih držav EU, skoraj 90 odst. izvoženih proizvodov pa je v najnižjem cenovnem razredu.

Uvrstitev naših izdelkov v višje cenovne razrede je nujna tudi za zmanjševanje deleža plač oz. deleža na zaposlene v bruto domačem proizvodu (BDP). Ta delež je lani dosegel zaskrbljujočih 63 odst., v državah EU pa se giblje od 41,5 do 54,5 odst. Čeprav delodajalci letos vsem zaposlenim še ne bodo mogli izplačati najnižjih uzakonjenih plač, bo Slovenija morala začeti uresničevati mednarodne norme, ki veljajo za te plače. Konvencija ILO, Mednarodne organizacije dela, določa, da morajo najnižje plače znašati vsaj 68 odst. povprečnih plač v državi.

Lanska povprečna najnižja plača v državah EU je bila 1450 DEM. Pred dvema letoma so bili življenjski stroški napr. v Nemčiji 2,6-krat večji kot pri nas, minimalna čista plača je bila kar 6,7-krat večja, povprečna plača pa 4,3-krat večja. Obveznost, ki jo bo EU postavila pred Slovenijo, bo seveda "lov" za povprečno plačo (lani 3500 DEM) vseh držav v EU. Do predvidenega vstopa vanjo (okrog leta 2000) jo bo Slovenija torej potrebno uresničiti - ali pa še čakati pred vrati Evrope.

VINKO BLATNIK

NOV SENIK NA SONČNO ENERGIJO

KOČEVJE - Na farmi M-Kmetijsko gospodarstvo Kočevje so 9. junija odprli nov 2500-kubični senik na sončno energijo. Ob tej priložnosti je dosežke KG Kočevje v zadnjih 15 letih predstavil direktor inž. Janez Žlindra. Za uspeh so čestitali: predstavniki mesta Ljubljane, s katerimi M-KG Kočevje že dolgo poslovno sodeluje pri oskrbi mesta Ljubljane, predstavnik poslovnega sistema Mercator Dragan Mozetič in kočevski župan Janko Veber. Trak pri otvoritvi pa je prerezala živinorejka Stanka Grmič.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ta tržni ponedeljek smo na stojnicah letos prvič opazili jurčke. Branjevka je za družinico štirih želela 150 tolarjev. Tudi borovnice so že zrele. Litrski kozarec velja 400 tolarjev. Gozdne jagode so 500, vrtne jagode 250, jajca 20, jabolka 80, šopek mlade čebule 100, sirček 400, smetana 600 tolarjev, češenj pa ob 9. uri na tržnici ni bilo videti. Pri Sadju in zelenjavi so bile banane 120, jabolka 132, krompir 135, hruške 250, čebula 160, paradižnik 150 in koren 105 tolarjev. Đeladini je računal: breskve 480, češnje 450, španske češnje 700, paradižnik 160, marelice 450, nektarine 480, korenček 140, čebulo 180, krompir 180, por 220, solato 200, peteršilj 300, zelje 150 in papriko po 490 do 700 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - V soboto, 10. junja, je bilo na tedenski sejem v Brežice pripeljanih 180 pujsov do treh mesecev starosti, prodanih pa je bilo 130 po 370 do 410 tolarjev kilogram žive teže. Lastniki so ponujali tudi 40 pujsov, starejših od 3 mesece, prodali pa so jih 20 po 230 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

ŠENTJERNEJ - Na šentjernejski sejem so lastniki pripeljali 224 pujsov do 30 kilogramov teže, prodali pa so jih 80 po 350 do 360 tolarjev kilogram žive teže. Ponujali so tudi 23 velikih prašičev po 230 do 240 tolarjev kilogram, prodali pa so jih 18 po 230 do 240 tolarjev. Ponujali so tudi 29 konj, 5 odraslih goved in eno tele, vendar o prodaji le-teh nismo dobili podatkov. Na stojničnem delu sejma je 52 prodajalcev ponujalo tekstilne izdelke, orodje, belo tehniko, suho robo, novo in rabljeno kmetijsko mehanizacijo in drugo, za hrano in pijačo pa so poskrbeli 4 bifeji.

Priznanja najuspešnejšim

V metliški kmetijski zadrugi so se ob jubileju spomnili tistih, ki so vtisnili razvoju zadružništva in kmetijstva pomemben pečat

METLIKA - Preteklo soboto so v metliški kmetijski zadrugi pripravili za delavce, upokojence in člane zadruge prireditev ob 50. obletnici povojne ustanovitve zadruge, 80. obletnici ustanovitve vinarske zadruge in 120-letnici hranilno-kreditne zadruge v Metliki. O razvoju, trenutnem položaju in delu zadruge v bodoče je govoril direktor Ivan Kure, o razvoju zadružništva pa predsednik Zadružne zveze Slovenije Leo Frelih.

Na slovesnosti so za prispevek k razvoju zadruge podelili številna priznanja. 39 delavcev je prejelo priznanja za 20 in več letno delo v zadrugi, 36 kmetov oz. članov zadruge pa za uspešno prodajo svojih pridelkov. Priznanja je prejelo tudi 8 upokojencev, ki so na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih s svojim delom oblikovali današnjo podobo zadruge. V zadrugi so se prav tako spomnili svojih bivših zaposlencev: dr. Julija Nemaniča in dipl. inž. Jožeta Maljeviča, ki sicer še vedno delata v kmetijstvu, razvoju zadruge pa sta vtisnila pomemben pečat, pa Jožeta Šukljeta st. iz Trnovca, pionirja zadružne zamisli in enega od nosilcev povojnega zadružništva ter Milke Pezdirc iz Podzemlja, ene izmed prvih zbiralk mleka, ki pri tem delu vztraja še danes.

Plaket in posebnih denarnih nagrad so bili deležni trije kmetje, ki so imeli v zadnjih treh letih največjo kmetijsko proizvodnjo v občini. Največ grozdja je pridelal Slavo Koželj iz Metlike, največ mleka Peter Pezdirc s Krasinca, medtem ko se je v kombinirani pridelavi mleka in mesa najbolje odrezal Anton Starašinič, prav tako s Krasinca. V imenu nagrajencev se je za priznanja zahvalil upokojeni dipl. inž. Janez Gačnik, sicer dolgoletni direktor KZ.

M.B.-J.

SODOBNA MESNICA - Poleg praznovanja visokega jubileja je metliška kmetijska zadruga v soboto odprla tudi prenovljeno mesnico pri samopostrežni trgovini. Kot je ob simbolični otvoritvi dejal direktor KZ Ivan Kure, se bodo potrudili, da bo v sodobni mesnici vedno velika izbira mesa in številnih mesnih izdelkov, tako da mnogi kupci, ki jih že ob otvoritvi ni manjkalo, ne bodo razočarani. (Foto: M.B.-J.)

Množičen napad uši

Prizadeta je skoraj vsaka bilka ječmena

RIBNICA - Poskusni posevek jarega ječmena v Sušju so napadle uši tako množično, da je to pridelovalce žitaric presenetilo. Napadu uši ter nedavno opaženemu pojavu rje in plesni sta botrovala vročina in veliko vlage. Vremenske neprilike pa so tudi sicer spremljale izvedbo poskusa Kmetijske svetovalne službe iz Ribnice na kmetiji Antona Zidarja v Sušju od samega začetka.

"Pri jarih žitih je tako, da čim hitreje poseješ, tem večji pridelek je, vendar pa nam je bila zgodnja setev zaradi snega, ki se je tu zadržal zelo dolgo, onemogočena, tako da se je sejalo šele v začetku aprila. Na približno hektarju površine smo poskusno zasejali tuje sorte jarega ječmena astor, favory in vitez ter za primerjavo domačo sorto ječmena," pojasnjuje kmetijska svetovalka iz Ribnice Irena Šilc, ki ta poskus vodi. Namen poskusa je dvojen: najti najprimernejšo sorto ječmena, ki bi pridelovalcem v Ribniški dolini, kjer sicer za žitarice ni ugodna klima, dajala največji prinos, obenem pa kmetovalcem dokazati, da so kultivatorji bolji od domačih sort, ki jih uporabljajo.

inž. kmet. Irena Šilc

Nizke temperature v aprilu in maju, predvsem slana in kasneje še suša, so nekoliko zavrle rast ječmena, sedaj pa so posevek napadle še uši. "Prizadeta je skoraj vsaka bilka, kar je mnoge kmete zelo začudilo, saj niso vedeli, da je možno, da lahko uši tako množično napadejo žitarice," pravi Šilčeva in dodaja, da so zato in ker tudi že opažajo napad rje in plesni, priporočili škropljenje s tiltom in pirimorjem.

M. L.-S.

kmetijski nasveti

Turizem za urejeno kmetijo

Nekaj je povsem zanesljivo: tri in pol hektarja velika povprečna slovenska kmetija ne more in ne bo mogla primerno preživljati kmeta, pa četudi se njena velikost podvoji. Dostojnega življenjskega standarda brez dohodka iz drugih dejavnosti preprosto ni. Ker je z zaposlitvijo v industriji vse težje, si je treba iskati druge možnosti, med njimi je vse bolj perspektiven kmečki turizem. Žal Dolenjska prav v tem pogledu močno zaostaja za Gorenjsko in Savinjsko dolino in skorajda še ne zna tržiti lepot in domačnosti svoje z zidanicami posute vinorodne krajine. Ima pa tudi nekaj svetlih izjem, kakršna je na primer turističan kmetija Grofija iz Vira pri Stični.

Ker večina ljudi, ki bi se s primerno strokovno in denarno pomočjo lahko lotili te dejavnosti, niti ne ve, kako je z njeno ureditvijo, si poglejmo, kaj pravi o tem najnovejši pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in storitvah.

Novi pravilnik razvršča kmetije na turistične kmetije, kmetije odprtih vrat oz. izletniške kmetije, vinotoče in osmice. Turistične kmetije nudijo gostom najmanj prenočišče z zajtrkom. Pripravljajo samo en meni, ne pa jedi po naročilu. Urejene morajo imeti posebne jedilnice, v njih pa toliko miz, kot je sob, in najmanj toliko stolov, kolikor je ležišč. Če kmetija pripravlja poleg zajtrka še druge obroke, mora imeti primerno urejeno tudi kuhinjo, ki je skupna za družino in goste.

Kmetija odprtih vrat ali tudi izletniška kmetija imenovana lahko po tem pravilniku sprejme največ 50 gostov, ki jim nudi pretežno doma pridelano hrano in le domačo pijačo ter mineralno vodo. Za razliko od gostilne ne sme imeti gostilniške opreme (pulta), jedilnica pa mora biti urejena na tradicionalen način. V vinotoču lahko kmetija prodaja samo doma pridelano vino, alkoholne in nealkoholne pijače ter hladne narezke iz domače pridelave. Ime osmica pa pomeni, da kmetija prodaja domače vino na kraju pridelave.

Predvideno je, da se bodo kmetije, ki se ukvarjajo s to dopolnilno dejavnostjo, prilagodile novemu pravilniku v enem do dveh letih. Pomembno je, da bo moral pravilnik spoštovati vsakdo, ki bo v ta namen želel dobiti posojilo, brez katerega pa bo le malokatera kmetija lahko uvedla kmečki turizem.

Inž. M. L.

TRAKTOR ORJE SAM - Predstavitve traktorjev znanega nemškega proizvajalca Fendt na posestvu srednje kmetijske šole Grm na Bajnofu se je udeležilo blizu 300 dolenjskih kmetovalcev in učencev tamkajšnje šole. Precej zanimanja je veljalo predvsem demonstraciji oranja brez traktorista, pri katerem je traktor, ki se avtomatsko prilagaja brazdi, s pomočjo vrvi, zataknjene za posebno stikalo, vodila učenka omenjene šole. (Foto: J. Hartman)

PRVA BELOKRANJSKA RAZSTAVA DROBNICE

SEMIČ - Društvo rejcev drobnice Bele krajine in kmetijski svetovalni službi Črnomelj in Metlika organizirajo v nedeljo, 18. junija, pri gasilskem domu v Semiču prvo razstavo drobnice v Beli krajini. Na otvoritvi, ki bo ob 9. uri, bosta govorila semiški župan Janko Bukovec in poslanec v državnem zboru dr. Franc Zagožen. Ob 11. uri bo strokovno predavanje dipl. inž. Florjana Peperka o uporabi mineralno-vitaminskih mešanic, do 15. ure pa si bodo obiskovalci lahko poleg razstave drobnice ogledali še demonstracijo striženja ovac Borisa Grabrijana.

Otroci obolevajo zaradi prašičje farme Stična?

Zelena alternativa Slovenije pripravlja tribuno o svinjski farmi

IVANČNA GORICA - V pripravah na javno tribuno "Svinjska farma" bo občinski odbor Zelene alternative Slovenije (ZA) v Ivančni Gorici drevi (15. junija ob 19.30) v družbenem domu v Ivančni Gorici spregovoril o prašičji farmi v Stični, ki po besedah predsednika ZA Ivančna Gorica Franca Heglerja zastruplja zrak z vonjavami in uničuje vodo, ker komunalna čistilna naprava ne more prečistiti vse njihove svinjarije in tudi ni zgrajena za potrebe farme.

Zaradi farme naj bi, po Heglerjevih besedah, obolevali otroci, ki obiskujejo šolski center v Ivančni Gorici, ter krajani Stične in Ivančne Gorice. Na te obtožbe bo gotovo skušal argumentirano odgovoriti direktor prašičje farme v Stični Alojz Plantarič. Verjetno bo povedal tudi, kaj meni o rešitvi, ki naj bi jo predstavili na tem sestanku. Kot smo zvedeli, naj bi podjetje Biokrog iz Ljubljane predstavilo način pospešenega kompostiranja, posebej primeren za praznitev lagun gnojevke na prašičjih farmah, ki jo posebna naprava z mikrobiološkimi, anaerobnimi in aerobnimi procesi razgradi v uporaben kompost.

P. P.

OBVEZNO TESTIRANJE ŠKROPILNIC

TREBNJE - Kmetijski zavod Ljubljana in kmetijska svetovalna služba Trebnje organizirata v juniju obvezno testiranje traktorskih škropilnic in pršilnikov. Testiranje mora biti opravljeno vsaka tri leta, če lastnik uporablja škropilnike na lastnih površinah, in vsako leto, če opravlja usluge drugim. Nadzor bo opravljala kmetijska inšpekcija, kršitelji pa bodo morali plačati najmanj 50.000 tolarjev kazni. Testiranje bo v soboto, 17. junija, od 8. do 12. ure pred zadružno trgovino v Šentrupertu in od 13. do 18. ure na igrišču pri osnovni šoli na Trebelnem. V torek, 20. junija, bo testiranje od 8. do 12. ure pred zadružno trgovino v Trebnjem ter od 13. do 18. ure pred zadružno trgovino na Veliki Loki. V sredo, 21. junija, pa bo testiranje od 8. do 12. ure pred zadružno trgovino v Dobrniču ter od 13. do 18. ure pri Tonetu Severju na Pristavci.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Pridelava mladega rdečega vina

Stroka ima za mlado vino natančno izoblikovane norme. Povprečen pivec bi rekel, da so vsa vina mlada nekje do božiča. Toda ni tako. Pod oznako mlado vino se pridelujejo v svetu pa tudi v Sloveniji samo tiste sorte, ki razvijajo organoleptične značilnosti "mladosti" že v slabem mesecu po trgatvi. Francozi so bili prvi, ki so pred približno dvajsetimi leti razvili postopek za predelavo grozdja, s katerim vino zadrži več vonja in okusa po grozdju, kot je to možno po klasičnem postopku. Avtor tega postopka je Michel Flanzy, profesor iz Montpelliera. Njegov sin Claude je bil letos član mednarodne komisije za ocenjevanje vin v Ljubljani. Clade Flanzy je nasledil svojega očeta kot profesor za vinarstvo na fakulteti v Montpellieru in je v vinarskem svetu zelo uveljavljena osebnost. V Sloveniji si štejemo za uspeh, da nam ga je uspelo dobiti na ocenjevanje vin v Ljubljano.

V čem je posebnost postopka za ohranjevanja vonja in okusa grozdja v vinu? Poudarjam, da so se kot mlada vina obnesla predvsem rdeče sorte grozdja. Nekaj poskusov je bilo sicer tudi z belimi, toda opaznega uspeha ni bilo. Za organoleptično podobo rdečega vina je zelo pomembna maceracija jagodnih kožic ali, po domače povedano, vrenje na tropu. V jagodni kožici je osnova kakovosti za rdeča vina. Zato ni vseeno, kako to jagodno kožico raztapljamo in katere snovi in koliko teh snovi prehaja v mošt. V jagodni kožici so shranjena barvila, aromatične in taninske snovi. Za kakovost vina so te snovi odločujoče. Umen kletar se trudi, da bi v času maceracije izlužil iz jagodnih kožic dovolj teh snovi in da bi bile v vinu v pravem razmerju. Kot se pridelovalci vrhunskih belih vin - predvsem vin posebne kakovosti, ki se pridelajo iz prezrelega grozdja - trudijo, da bi dosegli najboljše razmerje med alkoholom, kislino in ostankom nepovretega sladkorja, tako je potrebno doseči pravo razmerje med aromatičnimi snovmi, barvo in taninskimi snovmi v mladem rdečem vinu. Običajno vrenje na tropu, ki je sestavni del postopka za vsako rdeče vino, ne zadostuje za kakovost "mladega vina". Prof. Flanzy je poskušal prenesti jagodne kožice naravnost v jagodni sok v celem grozdju. Pri trgatvi so pazili, da se je grozdje čim manj poškodovalo. Celo grozdje so dajali v zaprte posode, ki so jih poprej napolnili s plinom CO_2 (ogljikov dioksid). Temperatura grozdja naj bi bila okrog 20 do 24° C. Pri taki temperaturi, ki jo v sončni jeseni prinesemo že z grozdjem iz vinograda, in v atmosferi CO_2 nastopi maceracija drugačne vrste in aromatične snovi iz jagodne kožice prehajajo v jagodno meso ali sok. V 10 do 12 dneh je ta faza končana in tako spremenjeno ali oplemeniteno grozdje se razpeclja in zmeša z drozgo, ki prihaja iz vinograda. Obstaja torej dvakratna trgatev. Za pridobitev mladostnega karakterja vina zadostuje že 30 % predtrgatve ali v CO_2 maceriranega grozdja. Seveda je tudi pri tem postopku nevarnost, da se grozdje iz prve trgatve pokvari, če smo delali površno. Ni pa nujno, da damo grozdje v zaprto posodo, lahko je to odprta kad, če jo tesno pokrijemo na primer s plastično ponjavo, ki dobro zapira. Lesena kad je lahko nevarna, ker je v lesu veliko mikroorganizmov, ki bi lahko sprožili cikanje grozdja. Varnejše so plastične kadi, še boljše pa cisterne s pokrovom.

(Se nadaljuje!)

dr. JULIJ NEMANIČ

CVIČEK 95 V ŠENTRUPERTU - Okrog 1.500 ljudi se je zbralo v soboto in nedeljo na letošnji prireditvi Društva vinogradnikov Šentrupert. Oba dneva je bil pester kulturni in zabavni spored, nastopili so med drugim MoPZ Emil Adamič iz Mokronoga, Oktet Škofije, Trebanjski oktet in MoPZ Tabor iz Cerknice. Pisana je bila vinogradniška povorka; podelili so potrdila o opravljenem kletarskem tečaju, gostincem priznanja za akcijo "Pri nas pa vemo, kaj je dober cviček", nadalje certifikate "Pridelovalec cvička." Vinogradniki pa so bili še najbolj ponosni na priznanja in odličja za vina, ocenjena na 23. tednu cvička. Predsednik društva Ivan Vovk, ki je ob Andreju Prijatelju z Mirne prejel veliko zlato plaketo za cviček, je s prav tako uspešnim vinogradnikom Petrom Brcarjem izročil odličje šampiona Jožetu Frelihu (na posnetku desni) za peneči vini, ki sta dobili tudi na ljubljanskem sejmu zlati medalji. (Foto: P. Perc)

Nova Mazda 323 Sedan. Najbolj varna. PRI VAŠEM TRGOVCU Z VOZILI

Znotraj zanesljivo večja kot zunaj.

Nova Mazda 323. ABS, varnostna mehova (US-Airbag) od 1,5i SE naprej in varnostna skrinjica.

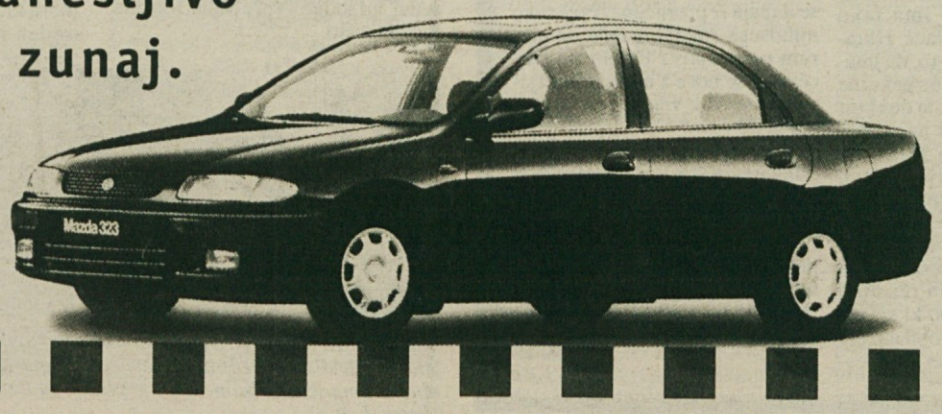

msm d.o.o. Novo mesto

Podbevškova 4

Tel. 068/341-240

mazda MAZDA NAJ BO

Skrivnostna pota ekološke rente

600.000 mark, ki jih je "Krka" plačala kot ekološko rento, se je izgubilo v lanskem občinskem proračunu - Kaj pa zdaj?

NOVO MESTO - "Počutim se prevaranega!" ogorčeno vzklikne Ciril Klemenčič, predsednik sveta novomeške krajevne skupnosti Ločna-Mačkovec, ko je govor o denarju, ki ga je tovarna zdravil Krka plačala občini kot ekološko rento. Ta denar je namreč v času prejšnje občinske oblasti poniknil v občinskem proračunu in danes o njem ni ne duha ne sluha. Tako je vprašanje, kaj bodo od te rente v resnici dobili tisti, ki bi jim edino pripadala - krajani, ki bodo prizadeti s širitvijo Krke. Gre za 600.000 mark.

Krajevna skupnost Ločna-Mačkovec oziroma njen svet je od konca leta 1992 pa do sprejema tega zazidalnega načrta konec lanskega leta o tem vprašanju, ki še kako zadeva krajane, predvsem najbližje Krkine sosede, pripravila številne javne razprave. "Večinsko mnenje ni bilo proti zazidalnemu načrtu in širitvi Krke, saj smo se ves čas zavedali, da je Krka del naše krajevne skupnosti in obratno," pravi Klemenčič. "Bili pa smo proti temu, da bi v okviru tovarne postavili sežigalno napravo za posebne odpadke. Prav tako smo zahtevali, da je treba pri širjenju Krke strogo spoštovati zakon o varstvu okolja, s tem pa tudi zagotoviti izplačilo ekološke rente neposredno prizadetim krajanom. Tako so izzvenele vse javne razprave. Nikoli pa ni bilo niti besede o tem, da bi se v imenu krajevne skupnosti ali krajanov o tem pogovarjal ali pogajal občinski izvršni svet, kaj šele, da bi se pogajal preko njihovega hrbta zase oziroma za občino."

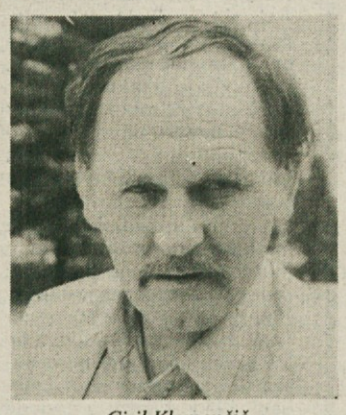

Ciril Klemenčič

In prav to se je zgodilo! Takratni izvršni svet se je očitno s Krko pogovarjal mimo krajevne skupnosti in ljudi in ne da bi jih o tem vsaj obvestil. Zadnje javne razprave novembra lani se je udeležil tudi takratni predsednik izvršnega sveta Jože Preskar. "Ne takrat, ne prej, ne kasneje mi Preskar ni niti omenil, da potekajo taki dogovori s Krko," trdi Klemenčič. 21. decembra lani pa sta izvršni svet in Krka podpisala "sporazum o medsebojnih obveznostih v zvezi s pripravo in sprejemom zazidalnega načrta Krke", s katerim se je izvršni svet obvezal, da bo pripravil ta zazidalni načrt, speljal javno obravnavo in poskrbel za njegov sprejem v občinski skupščini do konca leta. Hkrati se je izvršni svet obvezal tudi, da uredi obveznosti do krajanov in do krajevne skupnosti.

No, obveznosti v zvezi s priravo in sprejemom zazidalnega načrta, sprejete 21. decembra, izvršni svet ni samo v roku izpolnil, ampak je z njimi celo prehiteval: skupščina je odlok o zazidalnem načrtu Tovarne zdravil Krka ter v zvezi s tem potrebne spremembe družbenega plana sprejela že 1. decembra. Tudi Krka se ni obotavljala in je 27. decembra lani na žiro račun proračuna novomeške občine nakazala 48,9 milijona tolarjev. "Sredstva so bila porabljena za plačila obveznosti proračunskih porabnikov," se konča dodatek k poročilu k zaključnemu računu občinskega proračuna za lansko leto.

"Če je priprava dokumentacije in postopka stala 10 milijonov tolarjev, kar je ogromno denarja, bi moralo še skoraj 40 milijonov tolarjev ostati za izplačilo ekološke rente. Denarja pa ni nikjer!" je zgrožen Klemenčič. Tako se je zgodilo tudi z 1,5 milijona francoskih frankov, ki jih je Revoz plačal kot ekološko rento za lakirnico, in še pol milijona frankov kot razna sponzorstva, s katerimi si je, po resnici povedano, od občine kupil legalizacijo na črno zgrajene lakirnice.

Klemečič, občinski svetnik, je predlagal, naj obveznosti do ljudi, ki izhajajo iz sporazuma, ki ga je izvršni svet sklenil s Krko in verjetno tudi z Revozom, kot naslednica prevzame in izpolni sedanja občina.

ANDREJ BARTELJ

DNEVI OBRTI IN PODJETNIŠTVA

NOVO MESTO - V tukajšnji športni dvorani bodo 21. junija ob 10. uri svečano odprli dneve obrti in podjetništva '95. Med spremljajočimi prireditvami bo 22. junija ob 11. uri v zavarovalnici Tilia okrogla miza o obrtnem zakonu in izdaji obrtnih dovoljenj, 23. junija ob 17. uri bo pred dvorano kulturno zabavna prireditev s Kresom in ansamblom Pugelj. Na dnevih bodo prikazali nastajanje lončarskih izdelkov, in sicer bo prikaz 21. junija od 10. do 12. ure, 22. junija od 16. do 18., 23. junija pa od 10. do 12. in 16. do 18. ure. Dnevi obrti in podjetništva bodo za obiskovalce odprti vsak dan od 9. do 19. ure. Vstop je prost.

IZLET NA STOL

NOVO MESTO - Planinska skupina Trim kluba Krka vabi vse ljubitelje planinarjenja na enodnevni izlet na Stol. Odhod proti Karavankam bo v soboto, 17. junija ob 5.30 minut, s posebnim avtobusom ali kombijem izpred stavbe Krka v Ločni. Za odrasle so stroški prevoza 1500 SIT, za otroke 1000 SIT. Organizatorji zbirajo prijave do 15.6. v Oddihu, tel št. 312 - 537. Izlet, na katerega priporočajo vzeti visokogorsko opremo (dobre čevlje, kapo, očala, rezervno perilo, gamaše, palice...), bo vodil Franci Somrak.

POLNILNICA PLINA NA CIKAVI

NOVO MESTO - Jutri dopoldne bodo v novomeški industrijski coni na Cikavi odprli polnilnico utekočinjenega naftnega plina ter pretakališče in prodajno mesto kurilnega olja družb Istragas in OMV-Istra iz skupine Istrabenz.

DVE DESETLETJI VRTCA RDEČA KAPICA - Da je vsak otrok ustvarjalec, se že vrsto let zavedajo v vrtcu Rdeča kapica na Drski v Novem mestu, kjer so v petek popoldan pripravili prireditev "Pojem, plešem, se vrtim". V tem vrtcu so nasploh najbolj ustvarjalni: prirejajo razstave otroških likovnih izdelkov, vsakemu otroku so dosegljive police s knjigami, na voljo so izbrane igrače, igrajo na male ritmične inštrumente, telovadijo na orodjih in še kaj. Del vsega tega so ob prisotnosti staršev in gostov tudi pokazali. Ob srečelovu, karaokah in modni reviji je bilo lepo do večernih ur. (Foto: J. Pavlin)

Prvi proračun nove oblasti

NOVO MESTO - Na zadnji seji novomeškega občinskega sveta prejšnji četrtek so po dolgotrajnih zapletih in obtožbah, ki so kot projektili letali s sedanje občinske oblasti na prejšnjo in nazaj, povsem mirno sprejeli zaključni račun lanskega proračuna. Po daljši razpravi so sprejeli tudi letošnji proračun, in to v prav taki obliki, kot je bil predložen. Opozicija je sicer očitala, da gre za strankarski oziroma povsem pozicijski proračun in da pri njem sestavljalci in predlagatelji niso pokazali nobenega posluha za njihove predloge. Prav tako ni bil sprejet predlog, da bi proračun sprejemali po normalnem dvofaznem, ne pa po hitrem postopku.

Kakor koli že, proračun mestne občine, "težak" 2,36 milijarde tolarjev, je sprejet, pripombe in predloge nanj pa naj bi upoštevali pri sprejemanju rebalansa proračuna. Ker so občinski skladi, ki so do sedaj poslovali samostojno, po novem del proračuna, je ta za skoraj 28 odst. ali za več kot 650 milijonov tolarjev zajetnejši. Za delovanje občinske uprave bo šlo iz proračuna dobrih 260 milijonov tolarjev ali 11 odst. proračunskih sredstev; za osnovno šolstvo v občini je namenjenih blizu 322 milijonov tolarjev (13,6 odst. proračuna), za otroško varstvo 391 milijonov tolarjev (16,6 odst.), za kulturo 165,5 milijona tolarjev (7 odst.), za cestno gospodarstvo 135 milijonov tolarjev (5,7 odst.), za socialno varstvo 118 milijonov tolarjev (5 odst.), za komunalno dejavnost 108 milijonov tolarjev (4,6 odst.) itd.

Opozicijski svetnik Jože Derganc iz LDS je sestavljalcem proračuna očital, da so zelo darežljivi, ko gre za plače zaposlenih v občinski upravi in da bi lahko to postavko zmanjšali za 20 milijonov tolarjev, 15 milijonov je "pobral" še drugje, od tako prihranjenih 35 milijonov pa naj bi po njegovem namenili za investicije v šolstvu (20 milijonov), za dejavnost krajevnih skupnosti (5 milijonov) in "za podhranjeno kulturo" (10 milijonov), torej, kot je dejal, za dejavnosti, zaradi katerih občinska uprava sploh je.

Očitke, da se občinska oblast do Knjižnice Mirana Jarca, ki je nujno potreba temeljite obnove, obnaša ignorantsko, je župan Franci Koncilija zavrnil, češ da so v proračunu namenjeni 4 milijoni tolarjev za letošnja obnovitvena dela, kar pa naj bi v glavnem porabili za izdelavo projektne dokumentacije in za najbolj nujno obnovo stropov. "Če se ne bi nenadejano pokazalo, da moramo popraviti kandijski most, bi šel ta denar, se pravi 30 milijonov tolarjev, za sanacijo knjižnice. A tudi to je le kot kaplja v morje, saj je za celotno sanacijo te stavbe potrebnih najmanj 1,2 milijona mark, če bi se odločili za gradnjo prizidka, pa vsaj 8 milijonov mark," je dejal župan.

Glede na potrebe je močno okleščen tudi denar, namenjen za otroško varstvo v občini. Za to bi po normativih potrebovali za letos 530 milijonov tolarjev, v proračunu pa je namenjenih le 391 milijonov. Tu je še vrsta drugih problemov, od tega, da bi morala občina pokriti stroške za lanski grafični bienale, da ni dovolj denarja za razvoj malega gospodarstva, varstvo okolja, da je za vso prometno varnost in preventivo v proračunu namenjenih borih 100 tisočakov.

Skratka, kot vedno je glede na potrebe občinski proračun tudi letos premajhen.

A. B.

Novomeška kronika

GEŠEFT - Pa ga imamo, Drogerie Markt, v našem preljubem Neustadtu alias Rudolfswertu. Eingang (vhod) iz gase, notri dobite tudi Parfum Douche. Pogled na Haupt Platz. Tako je prav! Konkurenca! Zakaj bi imeli samo New Place, Paper shop, Motoroil. V vsako hišo vsaj en tujeroden ali tujeimensko spačen lokal! Pa tudi, če je Galeb Trade.

NEOSTIK - Pa je najbrž v tej poplavi tujih in spačenih imen ubogi Lojz zamenjal WD 40 in neostik. Svojo ločeno ženo še vedno zvesto in tesno spremlja na vsakem koraku, včasih pa se, da se revež ne bi izgubil, bolj na tesno oprime tudi kakšnega njenega telesnega dela - najraje ima vrat. Pred časom je opazil, da se mu je le s težavo izmuznila v avto, pa ji je najbrž hotel pomagati. A kaj, ko je namesto z WD 40 ključavnico povsem zamašil z lepilom neostik. Zalepljena žena tega sploh ni povedala policistom, ker jim ne privošči veselja, saj se je doslej izkazalo, da jih take, zanje še vedno le družinske zgode in nezgode, samo zabavajo.

KAPELJ - Ko so se opozicijski občinski svetniki v razpravi o proračunu najbolj zavzemali za to, da bi morali več denarja nameniti za obnovo Knjižnice Mirana Jarca in da je predvidenih 4 milijone tolarjev sramotno malo, je dolgoletni ravnatelj te ustanove Janez Mežan, predsednik občinskega sveta - molčal. Morda je Mežana, sedanjega gimnazijskega profesorja, v nekaj mesecih, kar ni več ravnatelj knjižnice, pregovorna profesorska pozabljivost tako zdelala, da se ne spomni več, v kakšni stavbi je ravnateljeval, ali pa je posredi le poslušnost članov vladajoče koalicije, ki seveda ne smejo napadati "svojega" proračuna.

SEKRET - V ta "njihov" proračun so se opozicijski svetniki kar ostro zapikali. Ko so hoteli zmanjševati sredstva, namenjena za komunalno dejavnost, je hitro priletel protiudarec. V Novem mestu je samo eno javno stranišče, za katerega je v proračunu za letos predvidenih 1,8 milijona tolarjev. "Ta denar ukinemo, sekret damo v najem, pa bo prihranek!"

Ena gospa je rekla, da ima v zvezi z gornjo vestico boljšo rešitev. Sekret naj pustijo, v najem naj dajo občino!

REVOZOV DAN ODPRTIH VRAT

NOVO MESTO - V soboto, 17. junija, bo v novomeškem Revozu dan odprtih vrat. Pravzaprav gre za "družinsko" srečanje zaposlenih v tej firmi, njihovih družinskih članov ter pooblaščenih prodajalcev in serviserjev; Revoz v svojem industrijsko-komercialnem sistemu zaposluje blizu 4.000 ljudi. Dopoldne si bodo obiskovalci lahko ogledali delo v tovarni, na glavni Revozovi avtobusni postaji pa bodo pripravili velik prireditveni prostor, na katerem bodo na ogled avtomovili firm Renault in Volvo, predstavili se bodo Revozovi dobavitelji, poskrbljeno bo tudi za pester družabno-zabavni program, ki bo trajal do večera.

PRAZNIK ČEŠENJ - BRUSNICE 95

BRUSNICE - V nedeljo, 18. juni-ja, bo v Velikih Brusnicah tradicionalni praznik češenj. Začel se bo že ob 10. uri, ko bo prodaja češenj, jedi iz češenj in češnjevca. Ob 15. uri bo povorka kmečkih voz, ob 16. pa družabno srečanje. Ogledali si boste lahko tudi razstavo kmečih jedi, kljub slabšim vremenskim razmeram v letošnjem letu pa organizatorji obljubljajo, da bo češenj dovolj. Glavni pokrovitelj prireditve je zavarovalnica Triglav.

IZLET ZA SLUŠNO PRIZADETE

NOVO MESTO - Obveščamo vse člane Medobčinskega društva za slušno prizadete Novo mesto, da se bomo 1. julija odpravili na krasen izlet v Prekmurje. Ogledali si bomo podvodni svet v akvariju v Mariboru, zadnji mlin na reki Muri, lončarstvo, pokušali bomo izvrstno vino v vinski kleti. Postanek s kosilom bomo imeli na farmi, kjer gojijo čez 100 muflonov. Nato bo še ogled lekarne v Olimju. Vse ostale informacije dobite na tel. 23-520 ob uradnih dnevih. Ker je zanimanje veliko, pohitite s prijavami!

Tajništvo MDSP
Novo mesto

Nazaj v komunizem!

Direktor Krke Miloš Kovačič o omejitvi plač

NOVO MESTO - Nedavno sprejeti zakon, ki je omejil višino plač v Sloveniji na bruto 700.000 tolarjev, je povzročil veliko odmevov: takih, ki temu ukrepu pritrjujejo, pa tudi takih, ki mu močno nasprotujejo. Med temi sta tudi Gospodarska zbornica Slovenije in Klub manager. In kaj o tem misli Miloš Kovačič, direktor novomeške Krke, ene najuspešnejših slovenskih firm, ki veliko večino svojih proizvodov proda na tujih trgih?

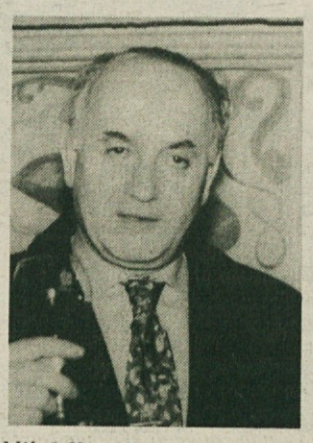

Miloš Kovačič: "Za Slovenijo poguben in sramoten zakon!"

"Ta ukrep je poguben, saj nas vrača v preživele čase uravnilovke, v čase, ki so jih preživljali v Rusiji v času Hruščeva in na Kitajskem pod Mao Ze Dongom, ko so bili vsi enaki, ko se ni nihče za nič trudil in so samo čakali, da bo končno nastopil komunizem. Ta ukrep je v današnjih razmerah v Sloveniji absolutno destimulativen in že deluje nespodbudno. V bistvu sedaj najvišja neto mesečna plača znaša 320.000 tolarjev, in to z vsemi bonitetami. V Krki ima tako sedaj 25 ljudi enake plače. Hkrati je ta zakon prinesel to, da imata enako plačo direktor pekarne ali pogrebnega zavoda in direktor takega podjetja, kot je na primer Lek ali Petrol ali Krka. Pri nas pa smo uveljavljali prav obraten način: za določen promet je bila določena plača, če pa je človek s svojim zanesenim delom, sposobnostjo, garaštvom, odrekanjem pripomogel, da so bili rezultati veliko boljši od tistih, ki so mu postavljeni, je lahko dobil na leto tudi 4 plače več. Sedaj pa nenadoma nič. Največ toliko in konec! Promet bo padel, moji ljudje ne bodo več tako zavzeto delali in se trudili in bodo popoldneve in vikende raje v miru preživljali v vinogradih.

Tak zakon je za Slovenijo poguben in sramoten! To je velikanska napaka vlade, še to bodo uničili, kar je bilo dobrega pri nas. Prav, naj bo plača omejena z uspešnostjo, naj bo odvisna od rezultatov dela. Vrhunski strokovnjak v Krki pač ne more biti plačan tako kot direktor firme, ki se napaja iz proračuna. Prav tako njihovega znanja in dela ne morem primerjati z delom poslancev. Če se hoče z njimi primerjati predsednik vlade, se pač naj, jaz se ne bom!

Mislim, da gre tu za politično odločitev, saj je z gospodarskega stališča povsem nesprejemljiva. Na ta način si hočejo politiki pridobiti poceni točke pri slabo plačanih delavcih, pri nezaposlenih in pri nezadovoljni mladini. Vendar je to zelo zgrešena pot za reševanje teh težav."

A. B.

Bo v Šmarjeti spet občina?

Elaborat o utemeljenosti ustanovitve občine Šmarjeta - Snubijo tudi Belo Cerkev - Od novomeške občine le drobiž - Odločitev na referendumu

ŠMARJETA - Vodstvo krajevne skupnosti Šmarjeta se je resno lotilo dela, ki naj bi pripeljalo do ustanovitve občine Šmarjeta. Na zboru krajanov marca letos so imenovali komisijo za lokalno samoupravo; ta je pripravila elaborat o utemeljenosti ustanovitve občine, ki so ga ljudem predstavili prejšnji četrtek zvečer v tamkajšnji osnovni šoli. Predstavitve tega gradiva sta se udeležila tudi minister za lokalno samoupravo Boštjan Kovačič in poslanec v državnem zboru Tone Anderlič.

KS Šmarjeta šteje 1855 prebivalcev in to (premajhno) število je pravzaprav edina stvar, ki jim "manjka" za ustanovitev svoje občine. Če bi se za skupno občino dogovorili s sosednjo krajevno skupnostjo Bela Cerkev, pa bi taka občina štela več kot 2600 prebivalcev. Sedanja KS Šmarjeta je, prostorsko gledano, skoraj taka kot je bila predvojna občina, poleg Šmarjete obsega še 15 naselij. Vodstvo je vsekakor prepričano, da bi bilo v novi občini za ljudi in te kraje precej boljše kot sedaj, ko sodijo v (pre)veliko občino Novo mesto.

"V zadnjih 15-ih letih smo v naši krajevni skupnosti sami ogromno naredili, sedaj teče že četrti samoprispevek, s tako zbranim denarjem in svojim delom smo zgradili vodovode, asfaltirali ceste, zgradili zdravstveno postajo, prostore za krajevno skupnost, kulturno dvorano, 3 gasilske domove, 2 mrliški vežici in še marsikaj," so med drugim povedali. Po velikosti in razvitosti se primerjajo s sosednjo občino Škocjan. Škocjanski župan Povšič, ki se je tudi udeležil četrtkovega zbora krajanov, jim je na svoj neposreden in prepričljiv način toplo priporočal, naj se izločijo iz novomeške občine in ustanovijo svojo. (Povšič je k novi občini "priključil" ne samo Belo Cerkev, ampak tudi KS Otočec.) "To bo občina, ki bo živela tako lepo, da se lepše ne da!"

O ustanovitvi svoje občine, in to ne čez 4 leta, ampak takoj, so se ljudje letos spomladi izrekli tudi na zborih krajanov v vseh večjih naseljih v krajevni skupnosti. V Šmarjeti trdijo, da njihova krajevna skupnost že sedaj deluje tako, kot naj bi nova občina. "Če bomo ostali v občini Novo mesto, bomo stagnirali ali celo nazadovali, saj je v občinskem proračunu za našo krajevno skupnost za letos predvidenih bore 3 milijone tolarjev!" so svarili. Pri razvoju (želene) občine največ stavijo na turizem, ki je tudi sedaj daleč najmočnejša gospodarska panoga, na drobno gospodarstvo in obrt ter kmetijstvo in vinogradništvo, ki naj bi ju še bolj povezali prav s turizmom.

A. B.

• V razpravi pa je bilo slišati tudi odločen glas proti samostojni občini Šmarjeta, povezan z vprašanjem, zakaj vodstvo krajevne skupnosti sili ljudi stran od sedanje novomeške občine.Kakorkoli že, kot sta dejala gosta Kovačič in Anderlič, za postopek izločitve in ustanovitve sedanje občine se lahko odločijo le krajani na referendumu, zadnjo besedo pa bo imel državni zbor.

ŠMARJEŠKI "OBČINARJI" - Komisija za lokalno samoupravo v KS Šmarjeta je izdelala in predstavila zajeten elaborat o utemeljenosti ustanovitve občine Šmarjeta. Argumentom je prisluhnil tudi minister Boštjan Kovačič. (Foto: A. B.)

Črnomaljski drobir

SKLAD - Črnomaljci ugotavljajo, da bi se moral sklad Republike Slovenije za razvoj preimenovati v sklad za razpad. V Črnomlju je po njihovem naredil le škodo, saj mu ni bilo mar, kako podjetja rešiti, ampak le, kako bi se dalo na njihov račun zaslužiti. Zato je eden od svetnikov predlagal, naj ne bi na sklad in državo več pisarili pisem, ampak ustanovili skupino, ki se bo lotila problema. Še sreča, da ni rekel, naj ustanovijo komisijo. Komisij se namreč drži čudna slava, saj se je že neštetokrat uresničil rek: "Če hočeš, da kaj ne bo narejeno, ustanovi komisijo!"

KOMISIJE - Da prej omenjena trditev drži, dokazuje sledeči primer. Črnomaljci so prepričani, da je čakanje na načrte za oglasne deske in čakalnice na avtobusnih postajališčih že predolgo. Na občini odgovarjajo, da "morajo za omenjene načrte razpisati javni natečaj. O vodenju postopka natečaja bo odločala komisija, pri izbiri natečajnih rešitev pa naj bi odločali tudi drugi strokovnjaki, kot iz komisije za predlog sistema označevanja in informiranja v turistične namene". Kdaj bodo načrti končani, si Črnomaljci s seštevanjem komisij lahko izračunajo sami.

ŽELEZNICA - V Črnomlju je bilo slišati predlog, naj Slovenske železnice postavijo na prehodih čez železniško progo na Otovcu, Vranovičih in v Črnomlju pri porušeni čuvajnici semaforsko signalizacijo. Na železnici so se s tem strinjali, a spomnili, da stane takšna signalizacija 40 milijonov tolarjev. Zato se bodo morali Črnomaljci sprijazniti kar z obnovljenimi Andrejevimi križi. Brez komentarja!

Sprehod po Metliki

KAR NEKAJ BELOKRANJCEV, ki so si ogledali televizijsko oddajo Lahkih nog naokrog, je zgroženih. V anketi po ulicah Škofje Loke prebivalci tega gorenjskega mesta niso znali odgovoriti na vprašanje, kje leži Bela krajina. Postavljali so jo celo k Ptuju in v Prekmurje. Če ne kdo drug, se bodo morali potruditi predvsem belokranjski turistični delavci in Slovencem razložiti, da je Bela krajina med Gorjanci in Kolpo. Morda pa bi to nalogo lahko opravila tudi televizija, če bi le večkrat njihove snemalne ekipe prekobalile Gorjance?

TE DNI JE KOMUNALNA SKUPINA ZA vzdrževanje metliških zelenic in parkov menjavala spomladanske rože s poletnimi in tako spremenila Metliko v Arboretum Volčji potok. Pri delu se je fantom pridružil gospod Marjan Hladnik, cvetlični strokovnjak, sicer pa uradni svetovalec metliške Komunale za parke in zelenice. Po njegovi zaslugi in po zaslugi izdatnih sredstev iz občinskega proračuna je Metlika, kar zadeva urejenost zelenih površin, kot iz škatlice.

PRED ČLANI ROTARY KLUBA IN PRED POSEBEJ povabljenimi gosti je imela v hotelu Bela krajina nastop mlada nadarjena saksofonistka Kristina Obržan. Predsednik metliškega Rotary kluba Jože Mozetič ji je izročil ob tej priložnosti denarni prispevek kot pomoč za nakup novega glasbila. Kristino je s klavirjem spremljal Andrej Kunič, družno pa so poslušali predavanje Cerkev in družina. Družina je odšla domov s tiho obljubo, da bodo zakonci drug drugemu zvesti še veliko bolj, kot so to bili že sicer.

Trebanjske iveri

KDO JE ZADAJ? - V Tomu so vendarle po daljši stavki tudi tapetniki in šiviljci začeli delati. Vodilni in delavci oz. njihov sindikat pa še kar naprej "prodajajo" svoje resnice novinarjem. Skupaj ne pridejo niti okoli števila stavkajočih. Medtem ko so vodilni ves čas govorili o 60 do 70 stavkajočih, so delavci navajali, da gre za 85, na zadnji novinarski konferenci pa je sekretarka območne sindikalne organizacije navedla celo število 98. Predsednik uprave Tom, d.d., Janez Dulc, nedvoumno namiguje, da je za štrajkom novomeška sindikalna centrala in (spet) potrjuje navedbe, da ga delavci 31. maja niso spustili v tovarno.

CVIČEK ZOPER SUŠO - Društvo vinogradnikov v Šentrupertu je tudi letošnjo 5. prireditev Cviček 95 v nedeljo zaključilo v deževnem vremenu. Ker doslej le prvikrat dež ni prekrižal računov vrlim organizatorjem, ti razmišljajo, da bi prestavili prireditev v običajne sušne dneve oz. tedne, saj bodo vinogradniki po vsej verjetnosti prej priklicali dež kot kakšna procesija. Te dni je neka zelo verna gospa iz hribovja okoli prelestnega Šentruperta tako zvesto molila in prosila boga, naj počaka z dežjem, a žal ni nič zaleglo - plohe so namočile za 12 nakladalk sena.

IZ NAŠIH OBČIN

V Črnomlju trije zasebni zdravniki

Zasebno prakso imata zobozdravnika in ginekologinja - Na koncesijo čakata še dve zobozdravnici, zaposleni v črnomaljskem zdravstvenem domu - Pacienti ne bodo prikrajšani pri storitvah

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini se, kot je zagotovil eden od občinskih svetnikov, veliko govori o prehajanju zdravnikov in zobozdravnikov v zasebno prakso. Zato občane toliko bolj zanima, kakšne posledice bo imelo to zanje in ali bodo storitve bolj kvalitetne. Očitno je, da se ljudje boje, da ne bi pri teh spremembah prav oni potegnili krajšega konca. Ne nazadnje tudi zato, ker v Črnomlju ni dežurnega zobozdravnika, in boje se, da bodo ostali še brez dežurnega zdravnika.

V črnomaljski občini trenutno delata za javno zdravstveno službo, ki se financira iz javnih sredstev, dva zasebna zobozdravnika. Dr. Anton Muc ima prostore v Ulici Staneta Rozmana, dr. Antun Cerovac pa v Beltovi ambulanti. Za javno zdravstveno službo sta začela delati lani, opravljata pa enako dejavnost kot prej v črnomaljskem zdravstvenem domu. Marca letos je dobila na ministrstvu za zdravstvo koncesijo ginekologinja dr. Gordana Pavlovič Melinček, ki bo nadaljevala delo v najetih prostorih zdravstvenega doma Črnomelj kot zasebnica v javni zdravstveni službi.

V postopku za izdajo koncesije sta še dve zobozdravnici, ki sta zaposleni v črnomaljskem zdravstvenem domu, in sicer dr. Andreja Palič in dr. Davorka Pavičič. Obe bosta opravljali enako dejavnost kot doslej, a v najetih prostorih zdravstvenega doma. Osnova za oddajo prostorov zdravstvenega doma Črnomelj v najem zdravstvenim delavcem je sklep občinskega izvršnega sveta iz lanskega leta, ki pooblašča zdravstveni dom, da pripravi pogodbo o najemu. Hkrati sklep zavezuje dom, da si za vsako pogodbo pridobi soglasje ustanovitelja, torej občine. Sedaj so v zdravstvenem domu oddane v najem tri ambulante s pripadajočimi pomožnimi prostori in s souporabo skupnih prostorov. Najemniki plačujejo neprofitno najemnino 8 DEM za kv. meter ter pavšalnih 300 DEM na mesec za souporabo skupnih prostorov in za pokrivanje tekočih stroškov. Pogodbe so sklenjene za štiri leta, a jih je moč podaljšati.

• Kar se tiče dežurstev, so na občini pojasnili, da za razliko od splošnega zdravstva v zobozdravstvu ni stalnega dežurstva na območju vsakega zdravstvenega doma. Zobobol namreč ni opredeljen kot življenjsko nevaren. Črnomaljci imajo najbližjega dežurnega zobozdravnika v Novem mestu, zobobole v Črnomlju pa lajšajo splošni zobozdravniki, ki, če je potrebno, pokličejo od doma tudi enega od zobozdravnikov.

M.B.-J.

Od 19. junija v novi občini tudi nova Tiliina poslovalnica!

Bodo otroci ostali brez varstva?

V metliškem otroškem vrtcu vsako leto večja prostorska stiska - Če bo začel veljati nov zakon o vrtcih, bodo zavrnili 60 prošenj - Občina letos namenja manj denarja od načrtovanega

METLIKA - Metliška občina je lani naročila načrte za razširitev vrtca, s katerimi so se letos na republiškem natečaju potegovali za denar. Vendar ga niso dobili, čeprav je prostorska stiska v vrtcu zelo velika. Do konca preteklega tedna je bilo okrog 80 novih prošenj za sprejem otrok, zato se v vrtcu bojijo, da jih bo jeseni ostalo zunaj najmanj 30 do 40.

V metliški občini je zadnja leta vedno večje zanimanje za vrtec, a tako veliko kot letos ni bilo še nikoli. Ravnateljica Branka Hauptman to pripisuje dejstvu, da v tovarnah na zaposlene ne gledajo več s takšnega socialnega zornega kota kot nekdaj, zato hočejo imeti starši zagotovljeno varstvo za svoje otroke. Veliko novih prošenj je za jasli, kjer so skupine precej manjše kot v vrtcu, saj so tudi igralnice, grajene še po starih normativih, manjše. In tudi zato bo ostalo brez organiziranega varstva več otrok. Števila otrok v skupinah pa ne morejo več povečevati, ker že sedaj presegajo prostorske in kadrovske normative in v redne oddelke ne morejo sprejeti več kot 211 otrok. Hauptmanova se boji, kako bo šele, ko bo sprejet novi zakon o vrtcih, saj predvideva v skupinah veliko manj otrok, kot jih lahko natrpajo sedaj. In če bo novi zakon v veljavi že do jeseni, bo ostalo zunaj vrtca celo 60 metliških otrok.

• Metliški vrtec si pomaga tudi s sponzorji. Tako jim je pri organizaciji enotedenskega plavalnega tečaja za male šolarje na grmski osnovni šoli v Novem mestu pomagala zavarovalnica Tilia, za kar se ji vrtec najlepše zahvaljuje.

Kako bo z dograditvijo vrtca, Hauptmanova ne ve, res pa je, da občina kot ustanoviteljica in vrtec sama ne bi zmogla te naložbe. Že lani je vrtec iskal začasne dodatne prostore, a mu jih zaradi zahtev inšpekcije ni uspelo dobiti. Zato so se odločili, da letos apelirajo na občane, če imajo primerne prostore za začasno rešitev prostorske stiske, da bi lahko sprejele v vrtec vsaj tiste otroke, ki nimajo nikakršne možnosti za varstvo.

Ravnateljica se boji, kako bo z vzdrževanjem vrtca, ki je bilo doslej redno, letos pa naj bi za vse potrebe dobili le 46,6 milijona tolarjev od načrtovanih 52,4 milijona. In prav letos so nameravali zamenjati cisterno za centralno kurjavo ali se preusmeriti na plinsko ogrevanje.

Velik strošek imajo tudi z vzdrževanjem zunanjega igrišča, saj kljub temu, da je ograjeno in zaklenjeno, vdirajo nanj izven delovnega časa vrtca in delajo škodo. A ne le otroci, tudi odrasli vodijo na igrišče pse. Zaradi manjše vsote denarja je postavljen pod vprašaj tudi obstoj oddelka male šole na Suhorju ter obseg pouka zunanje male šole v Metliki.

M. BEZEK-JAKŠE

POMLAD JE MIMO ŠLA - Učenci in učenke Tekstilne šole Metlika so letos že večkrat pokazali, kaj znajo in zmorejo narediti. Ob zaključku šolskega leta pa so v petek na dvorišču metliškega gradu pripravili prireditev "Pomlad je mimo šla", na kateri so učenke 1.b razreda pod mentorstvom Marije Roglič odigrale igro "Začarana Ančka" (na fotografiji). Na modni reviji pa so učenci in učenke predstavili oblačila, ki so jih sami sešili pri praktičnem pouku. Ob tem še razveseljiva novica, da je ministrstvo za šolstvo in šport za naslednje šolsko leto metliški Takstilni šoli odobrilo program konfekcijski modelar po sistemu 3+2 za en oddelek. Gre za nadaljevalni program, po končanem šolanju pa učenci pridobivjo 5. stopnjo izobrazbe. Zanimanje za ta program je veliko, pogoj za vpis pa je le dober uspeh v zaključnem razredu in na zaključnem izpitu triletnega šolanja na tekstilni šoli. (Foto: M.B.-J.)

VEČER Z MUZIKANTI

ČRNOMELJ - Godba na pihala iz Črnomlja pripravlja za soboto, 17. junija, ob 17. uri na Gričku veliko vrtno veselico z bogatim srečelovom. Na ta način želijo godbeniki prislužiti denar za tekoče delo, medtem ko upajo, da bodo druge stroške pomagali poravnati sponzorji in občina.

VESELICA

RDEČI KAL - Gasilsko društvo Dolenje Vrhe pri Dobrniču vabi v soboto, 17. junija, ob 20. uri na vrtno veselico z bogatim srečelovom, ki bo na Rdečem Kalu pri gostilni Rogelj. Igral bo ansambel Slavček.

KRESOVANJE IN VESELICA

MOKRONOG - Prostovoljno gasilsko društvo Mokronog bo priredilo v soboto, 17. junija, ob 20. uri mokronoško kresovanje z gasilsko veselico in bogatim srečelovom. Za zabavo bo poskrbel ansambel Henček, gost večera pa bo tudi zabavna skupina Modra kronika. Na pomoč!

UNIORJEV OBRAT ODPRL VRATA - V Starem trgu ob Kolpi so v počastitev krajevnega praznika v soboto pripravili proslavo, na kateri je govoril črnomaljski župan Andrej Fabjan. Krajani so mu povedali, da želijo ureditev novega vodovodnega črpališča v Dolu, asfaltiranje ceste Stari trg-Sinji Vrh in preplastitev asfalta od Starega trga proti Črnomlju. Ob prazniku so pripravili tudi kadetski šahovski turnir, v Uniorjevem obratu pa dan odprtih vrat. Na ta način so želeli tovarno še bolj približati krajanom, proizvodnjo ročnega orodja za vodovodno inštalaterstvo pa si je v spremstvu vodje obrata Petra Madroniča ogledal tudi črnomaljski župan (na fotografiji). (Foto: M.B.-J.)

Akripol hoče biti sodobno podjetje

Sožitje 150-članskega kolektiva z okoljem - Velika podpora športu in drugim v občini Trebnje - Pridobljen certifikat ISO 9001 v pomoč pri lastninskem preoblikovanju

TREBNJE - V 150-članskem kolektivu Akripola, tovarne za proizvodnjo in predelavo polimerov, bodo, po besedah direktorja podjetja Dušana Pandže, ne glede na kapitalsko organiziranost podjetja (družbe) zadržali svoje vrednote. To pa pomeni, da bodo skrbeli za človeka (zaposlenega) in za sožitje Akripola z okoljem, v katerem živijo delavci. Pri tem misli direktor na prispevke podjetja za kulturo, šport, ceste, komunalo, gasilce, medtem ko pravi, da je Trebnje zelo malo dobilo od drugih.

V svoji 21-letni "zgodovini" so se v kolektivu, ki se je leta 1990 izločil iz Novolesa, kjer je pristal leta 1974, kot obrat za predelavo akrilnega stekla srečeval z vrsto prelomnic, ki so pomembno vplivale na razvoj in oblikovanje podjetja. Leta 1976 so tako dopolnili proizvodni program s predelavo akrilnega stekla v gradbene elemente, kot so svetlobne kupole, svetlobni trakovi in drugi uporabni izdelki. Leta 1987 pa so postavili obrat za proizvodnjo konstrukcijskega plastomera - poliamida.

Med tremi proizvodnimi programi je najpomembnejši aglas, proizvodnja akrilnih plošč, različnih dimenzij, barv, transpranetnih in zaprtih barv. Glede na namembnost uporabe izdelujejo še sanitarne in samogasljive plošče. Obstoječa tehnologogija vertikalne polimerizacije po licenci danske firme Baling omogoča proizvodnjo do 135 ton plošč mesečno v dveh izmenah. Letos naredijo mesečno okrog 100 ton teh plošč, kar je celo nad ravnijo proizvodnje pred osamosvojitvijo Slovenije. Do leta 1990 so namreč akripolovci pretežni del plošč (60 odst.) prodali na trgih bivše Jugoslavije in doma. V najbolj kritičnem letu 1992 pa je proizvodnja litih akrilnih plošč padla celo na 50 ton mesečno! Danes izvozijo že več kot 40 odstotkov plošč v Hrvaško, Avstrijo, Nemčijo in Češko, v zadnjem času pa se kažejo določene možnosti za izvoz še v Madžarsko, Turčijo, Francijo in Avstralijo. Ob lastni predelavi doma največ teh plošč pokupijo metliška Kolpa, Plastoform Šmarjeta in večji zasebni proizvajalci.Trenutno so v Akripolu le polovično zasedene proizvodne zmogljivosti programa aluks.

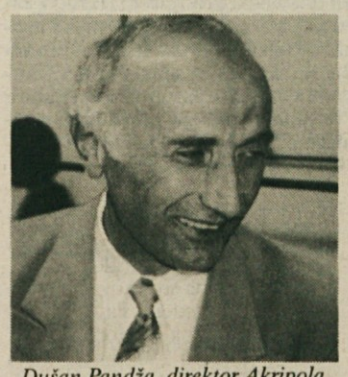

Dušan Pandža, direktor Akripola

• Proizvodne zmogljivosti (6 ton) programa novilon, to je litega poliamaida - najlona, ki so ga začeli izdelovati leta 1987 po angleški licenci, niso še nikoli dosegli. Precejšnje težave pri trženju novilona vidijo v nepoznavanju lastnosti in uporabnosti plošč, okroglih palic in cevi iz novilona. Zato te izdelke zvečine prodajo doma, nekaj pa na Hrvaškem. V zadnjem času se odpirajo možnosti za prodor na Češko, medtem ko se s tem programom na zahodnem trgu sploh ne pojavljajo, ker je konkurenca izredno velika.

Predelava akrilnega stekla (po licenci avstrijske firme Stadler) je sicer sposobna mesečno narediti za okrog 45 ton različnih gradbenih elementov, polovico pa jih izvozijo, predvsem v Avstrijo.

P. P.

Odplake ogrožajo okolje

Ob gradnji vodovodov ni denarja še za kanalizacijo, kaj šele za čistilne naprave - Koristen seminar

TREBNJE - "V šestdesetih letih se je v trebanjski občini pričela intenzivnejša gradnja vodovodnih sistemov, ki še ni v celoti zaključena, saj je še precej naselij brez njih, je pa tudi še precej t.i. vaških vodovodov, kakovost vode v njih pa ne spremljajo v skladu s pozitivno zakonodajo in je po naših podatkih celo oporečna ali na meji oporečnosti," poudarja direktor trebanjske Komunale Pavel Jarc.

Ob izgradnji vodovodov so v preteklosti praviloma pozabljali ali pa za to nikoli ni bilo dovolj denarja, da bi zgradili še kanalizacije s čistilnimi napravami. Po besedah inž. Jarca so ob nastajajočih zagatah z odplakami Trebanjci v 80. letih vendarle pričeli tudi graditi kanalizacijske sisteme. Večji čistilni napravi so zgradili v Trebnjem in Mokronogu, manjšo pa v Velikem Gabru. Na podeželju pa je še zmeraj precej greznic in ker na vasi še nimajo javnih kanalizacijskih sistemov, okolje v precejšnji meri onesnažujejo ravno vaške greznice.

V Komunali Trebnje so ugotovili, da znanja za varovanje okolja ni nikoli preveč, zato so konec maja pripravili v sodelovanju s celjskim podjetjem Okolje Consulting, tridnevni seminar o gospodarjenju z odpadnimi vodami. Na njem so ob devetih delavcih Komunale sodelovali še delavci dveh najbolje urejenih trebanjskih podjetij - Trima in Akripola, čeprav ne bi nekaj več znanja o tej problematiki gotovo prav nič ne škodilo še drugim podjetjem v trebanjski občini, ki imajo interne čistilne naprave. Slušatelji so se namreč seznanili ne le s teoretičnimi, temveč tudi s praktičnimi osnovami delovanja kanalizacijskega omrežja, o pomembnih podrobnostih, ki ji mora poznati vsak upravljalec kanalskega sistema, tudi o čiščenju odpadnih voda. Predvsem zaradi tega je bilo koristno sodelovanje na seminarju, ne pa morebiti zavoljo javne listine, ki so jo prejeli slušatelji.

P. P.

Kaj z okolico Rudniškega jezera?

Deset let razprav, narejenega pa nič - Nizozemci niso verjeli, da v Evropi še obstaja kaj tako lepega, kot je kočevsko Rudniško jezero

KOČEVJE - O ureditvi okolice Rudniškega jezera v Kočevju razpravljajo že vse od ukinitve Rudnika rjavega premoga. Pred desetletjem je bilo razprav več, potem pa je šel ITAS, naslednik Rudnika, v stečajni postopek in razprave so potihnile.

Zdaj so ugotovili, da je končno le treba doreči, kaj z jezerom in njegovo okolico. O tem so razpravljali tudi na zadnji seji odbora za okolje in prostor. Sprejeli so zamisel predstavnika AG Inženiringa, inženirja Božidarja Rota, o ureditvi okolice jezera in jo bodo posredovali občinskemu svetu v potrditev oz. sprejem.

Po tem programu bo precejšen del okolice jezera rezervat za ptice. Tu je namreč okoli 100 vrst ptic, med njimi nekatere zelo redke. Niso pa nič dorekli o rakih jelševcih in ribjem bogastvu jezera, pač pa je nekdo izrekel le bojazen, da se lahko zgodi, da jezera ne bo, če z njim ne bodo pravilno ravnali.

Pretežni del okolice jezera pa bo namenjen turistični, športni in rekreativni dejavnosti. Tako so predvidene posamezne cone za turistično vas, prostor za taborjenje z visokim standardom po ADAC (nemško združenje za motorizirane turiste) priporočilih, kopališče, športne terene, galoperski center, čolnarski klub, ribiški dom, več parkirišč itd., okoli jezera pa bo vodila tudi 3 km dolga sprehajalna pot. V okviru kopališča (za potrebe domačinov, Kočevarjev in turistov) so predvideni vsi potrebni drugi objekti in 50 m dolga steza za plavalna tekmovanja. Podobno imajo tudi drugi omenjeni glavni objekti še druge objekte, ki sodijo zraven.

Prav je, da končno okolica jezera zaživi, kot zasluži. Gotovo pa je potrebno pri tem upoštevati tudi nekatera svarila o varstvu jezera, življenja v njem in njegovi okolici pa opozorila o izmerjenem radonu na eni izmed lokacij, predhodnem komunalnem opremljanju zemljišča itd. Ob tem si velja zapomniti izjavo skupine Nizozemcev, ki so si pred kratkim ogledali jezero in dejali, da gre za neverjetno lepoto in divjino ter da niso vedeli, da kaj tako enkratnega v Evropi sploh še obstaja.

J. PRIMC

Zastave so občinska last

Zato jih KS več ne snema, saj ni pravna oseba - Tudi zelene površine niso pokošene - KS brez duše in telesa

KOČEVSKA REKA - Čeprav smo že daleč od 1. maja, v Kočevski Reki še vedno visijo zastave, ki so jih izobesili v počastitev praznika. Medtem je bil namreč sprejet občinski statut, ki določa, da krajevne skupnosti niso več pravne osebe, se

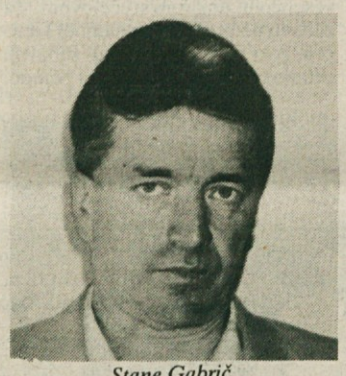

Stane Gabrič

pravi, da je tudi njihovo premoženje last občine, tudi zastave, ki naj jih snemajo novi lastniki, saj se jih stari ne upajo dotakniti.

Predsednik KS Kočevska Reka Stane Gabrič je sicer dal ostavko (ker ljudje na referendumu niso glasovali, da bi bila ta KS občina), a svet KS ostavke ni sprejel, zato opravlja še vedno najnujnejše naloge. O novem položaju KS je povedal naslednje:

"Ne vem, kdo je zdaj odgovoren za urejanje javnih površin, cest in drugega, kar je prej urejala KS. Za te namene namreč letos iz občinskega proračuna nismo dobili niti tolarja. Tako so zelenice nepokošene, ceste slabe itd. Dobivamo pa račune. Prej smo v KS oplemenitili od občine dobljeni denar 3-do 5-krat in več. Imeli smo človeka, ki je kosil zelene površine za 20 tolarjev na uro. Zdaj se lahko veselimo le dneva, ko bo kosila Komunala, ki je gotovo tudi pristojna za izobešanje in pobiranje zastav. Samo to bo zdaj veljalo precej več."

Z novim statutom so krajevnim skupnostim vzeli dušo (pravni status) in telo (žiro račun). Še marsikomu se bo kolcalo oz. se že kolca, ker je na referendumu glasoval proti samostojni občini Kočevska Reka. Vendar, ljudje so tako odločili, in tako naj bo.

J. PRIMC

DEKLE DO DRŽAVNOSTI?

KOČEVJE - Po sedanjih prizadevanjih, ki pa verjetno ne bodo uspešna, naj bi Jarmov kip "Dekle s piščalko" stal v nanovo urejenem okolju na istem mestu do dneva državnosti. Prej pa je treba za tako ureditev, ki bi huliganom onemogočila dostop do "Deklice" in uničevanje tega kipa, zbrati 1,8 milijona tolarjev.

Navezava na Ljubljano ostaja

Velike Lašče bodo imele enovito občinsko upravo

VELIKE LAŠČE - Občinska uprava v Velikih Laščah bo enovita. Zaposlene bodo imeli tri delavce, in sicer tajnico uprave in občinskega sveta ter dva administrativna delavca. Župan Milan Tekavec bo svoje delo opravljal nepoklicno.

"Delamo že štiri mesece, trenutno pa smo najbolj zasedeni s seznanitvijo pristojnih na republiki s primanjkljajem 5-ih milijonov tolarjev," pojasnjuje delo občinske uprave župan Milan Tekavec. O tem so kot posrednika v pogovoru s finančnim ministrom Gasparijem že seznanili mestno občino Ljubljana Vič-Rudnik, v katero so bile še do nedavnega vključene tudi Velike Lašče in na katero so še vedno zelo močno navezani. "Praktično skoraj vse delamo še vedno skupaj. V Ljubljani nam vodijo tudi celotno računovodstvo. Če ne bi bilo tako in se sredstva ne bi prelivala, bi imeli že zdavnaj žiro račun blokiran," dodaja župan.

O sodelovanju z nekdanjo skupno občino, ki ga bo po njegovem mnenju tudi v prihodnje zelo veliko, se je župan izrazil pohvalno. Tako je denimo vesel, da se je še iz lanskih sredstev sprostilo 48 milijonov tolarjev za dograditev vodovoda na Turjaku, tako da bodo lahko z deli

Milan Tekavec

pri dokončanju večletnega projekta zgraditve 12 km primarnega voda pričeli že v kratkem.

Prihodnje neizbežno navezanost na Ljubljano oz. bivšo skupno občino župan utemeljuje z dejstvom, da v Velikih Laščah nimajo izpostave republiške uprave. Radi pa bi, tako kot tudi v novih občinah Škofljica, Ig, Brezovica in Dobrova-Horjul-Polhov Gradec, ki so bile prej v občini Ljubljana Vič-Rudnik, nekatere storitve, ki so v pristojnosti republiške uprave, približali prebivalcem.

M. L.-S.

Spet na igrah prijateljstva

Kočevska ekipa spet druga - Take igre bodo leta 1999 v Kočevju

KOČEVJE - Na Igrah prijateljstva srednje in zahodnoevropskih mest, ki so vsako drugo leto, sodeluje tudi ekipa mladih športnikov iz Kočevja. Na letošnjih, ki so bile v začetku junija v Angliji (Nordseide), je kočevska ekipa med šestimi zasedla drugo mesto. Gre za igre v stilu "Iger brez meja", se pravi za zabavno-športno prireditev.

Ob tej priložnosti je bilo tudi srečanje županov prijateljskih mest (kočevskega je nadomeščal predsednik občinskega sveta Alojz Košir), na katerem so se dogovorili, da bodo sedanje srečanje na športnem in kulturno-zabavnem področju razširili še na gospodarsko. Župani drugih mest so opozorili Kočevarje, da lahko sodelujejo na evropskih natečajih za pridobivanje denarja, namenjenega ekološkim projektom, in da nam bodo pri tem pomagali. Dogovorili so se še glede izmenjave dijakov gimnazije in učencev osnovnih šol. Sklenjeno je tudi že, da bodo take igre čez dve leti v nemškem mestu Libenau, leta 1999 pa v Kočevju.

Kočevarji so prijetno presenetili gostitelje in predstavnike drugih občin z nastopom Prifarskih muzikantov, saj nobena druga ekipa ni imela s seboj ansambla. Nekoliko neprijetno pa je bilo, da med predstavniki mest ni bilo kočevskega župana. Tudi promocijskega materiala za predstavitev občine Kočevarji skoraj niso imeli, so pa zato vsakemu županu podarili stensko uro z reliefom Slovenije, na katerem sta bili označeni tudi mesti Ljubljana in Kočevje.

J. PRIMC

PETDESET LET VRTCA - Svečanosti ob 50-letnici vrtca Kočevje so zaključili 9. junija, ko je najprej kočevski župan Janko Veber odkril pri vrtcu Ostržek kip Ostržka, ki ga je izdelal akademski kipar Stane Jarm (na fotografiji), zvečer pa je bila še proslava v Šeškovem domu. (Foto: J. Primc)

VESELO PASJEVANJE

KOČEVJE - Kinološko društvo Kočevje bo v soboto, 17. junija, organiziralo na travniku med Domom telesne kulture in klubom Pagat dan odprtih vrat. Trajal bo ves dan, nanj pa so vabljeni vsi občani, predvsem ljubitelji psov in njihovi rejci. V okviru te prireditve so že v ponedeljek odprli v Likovnem salonu razstavo "Veselo pasjevanje", na kateri otroci razstavljajo likovne izdelke o psih. Razstava bo odprta še do sobote, 17. junija.

IZŠLA 4. ŠTEVILKA "OSILNIŠKE DOLINE"

OSILNICA - Te dni je izšla četrta številka lokalnega časopisa "Osilniška dolina", ki ga izdaja gibanje za osilniško dolino. Seveda to ni zgolj naključno, saj je namenjena tudi turistom. Časopis povzema vsa dogajanja, od gospodarsko-turističnih do krajevnih, obvešča o prireditvah, opisuje pozabljene dogodke in navade, prinaša Jarmove grafike, prispevke šolarjev, pesniške prispevke in članke o zgodovini kraja, ki ima bogato preteklost. Vsekakor bi bil takšen časopis izvrsten informator za sleherno občino. Vredno ga je prebrati in gre zanj izdajateljem resnična pohvala. Morda še dobronameren nasvet: še veliko privlačnejši bi bil, če bi bila naslovnica v barvah.

A. K.

PRAZNIK ŠOFERJEV

KOČEVJE - Kočevsko Združenje šoferjev in avtomehanikov (ZŠAM) bo imelo osrednjo prireditev za dan šoferjev in avtomehanikov 13. julij dva dni kasneje, v soboto, 15. julija, ob 17. uri, in sicer na mestni ploščadi. Začela se bo s parado godbe, mažoretk, uniformiranih članov ZŠAM in vozil. Izveden bo tudi kulturni program. Na slavje - njegova pokroviteljica je KS Kočevje-mesto - je vabljenih prek 200 gostov iz vse Slovenije. Po osrednji svečanosti bo kulturno-zabavni program s športnimi igrami, in sicer pa bo na Kmečkem trgu.

V Kočevju bolje kot v Ribnici

V občini Kočevje 80 milijonov tolarjev izgube, v občini Ribnica 274 - Glavni zgubarji lesna industrija

KOČEVJE, RIBNICA - Bilance uspeha za lani je v (bivših) občinah Kočevje in Ribnica predložilo 477 pravnih oseb, ki so prigospodarile skupno 354 milijonov tolarjev izgube, in sicer na prvi stopnji (prihodki:odhodki) 68 milijonov tolarjev, na drugi (prihodki in odhodki iz financiranja: obresti, tečajne razlike, revalorizacija) 972 milijonov tolarjev izgube, na tretji stopnji (celotna izguba oz. dobiček - izredni prihodki in odhodki) pa 354 milijonov tolarjev izgube. Na četrti stopnji (upoštevana še čista izguba in čisti dobiček) je pokazal saldo 390 milijonov tolarjev izgube.

Zanimivo je, da so imele največjo izgubo podjetja lesne industrije. Deset najuspešnejših podjetij pa je: Lesdog Kočevska Reka, preko 56 milijonov tolarjev dobička; ITAS-CAS Kočevje, preko 23 milijonov tolarjev; POS Plastika Sodražica, preko 18,6 milijonov; SVS Ribnica, preko 18,5 milijonov; Moring Kočevska Reka, blizu 17 milijonov; Inoterm Ribnica, preko 16 milijonov; Flagmat Sodražica, blizu 16 milijonov; BVH-Hemes Draga, 15,8 milijonov; Hel.Com Loški potok, 11,66 milijona, in RIKO Ekos Loški potok, blizu 10,5 milijonov tolarjev dobička.

Gledano v celoti, je bilo po poročilu kočevske podružnice Agencije za plačilni promet (pripravil ga je Filip Sporčič) poslovanje v kočevski občini finančno stabilno, v ribniški pa nestabilno. Direktorica Cirila Žlindra dodaja, da to pomeni, da so kočevska podjetja dobro opremljena, žal pa slabo poslujejo.

Posebno zanimiva je primerjava bruto plače delavca. V Sloveniji (ki je lani tudi prigospodarila čisto izgubo), je znašala povprečna bruto plača delavca 89.340 tolarjev, v občini Kočevje 68.140 tolarjev in v občini Ribnica 70.825 tolarjev. Razlika med povprečjem v državi in na zahodnjem Dolenjskem se torej povečuje in znaša že okoli 20.000 tolarjev pri mesečni plači v škodo Dolenjcev, medtem ko je še leto prej znašala ta razlika le 10 do 12.000 tolarjev.

J. PRIMC

VSE ZA KANALIZACIJO

KOČEVJE - Te dni potekajo po KS Kočevje-mesto zbori krajanov. Opravljenih je že dobra polovica in na vseh krajani zahtevajo, naj krajevne skupnosti obdržijo svoj pravni status. Na zadnjem zboru, ki je bil v Mahovniku, pa so se krajani odločili, da je treba vseh 35 milijonov tolarjev, kolikor jih je zagotovljeno za njihovo območje v občinskem proračunu, nameniti za gradnjo fekalne in meteorne kanalizacije. Po prvotnem predlogu pa naj bi šel za te namene le del tega denarja, del za obnovo vodovodnega omrežja in del za popravilo dotrajale ceste. Vendar so zdaj menili, da je najbolje dokončati kanalizacijo, ostalo pa preložiti na kasnejši čas, ko bo spet denar za to območje.

ZADNJI KOVINARJI

KOČEVJE - Te dni je končala šolanje zadnja generacija strojnih tehnikov v Kočevju, zdaj pa bodo opravili še maturo. Poslej v Kočevju ne bo več stojne šole. Strojne tehnike so potrebovali predvsem v Itasu Kočevje in RIKO Ribnica, obe ti prej največji podjetji pa sta zdaj v stečaju. Od srednjih šol (peta stopnja) bo tako imelo Kočevje le še Gimnazijo.

ZABAVA OB ZAKLJUČKU LETA

VELIKE LAŠČE - Osnovna šola Primoža Trubarja iz Velikih Lašč priredi prihodnji četrtek, 22. junija, s pričetkom ob 17. uri, zabavo ob zaključku šolskega leta. Igral bo ansambel Avia band.

Do srede junija telefoni vsem?

Celotna vrednost tretje faze naložbe v telefonijo na območju KATC Krmelj znaša 98, na območju KATC Tržišče pa 41 milijonov tolarjev - Poslej 1200 priključkov

KRMELJ, TRŽIŠČE - "V prvi polovici junija načrtujemo dokončanje tretje gradbene faze telefonskega omrežja na območju KATC Krmelj in tehnični pregled. Tako bo omogočeno prednostno vključevanje vseh tistih naročnikov, ki so že pred leti plačali telefonski priključek. Hkrati z zamenjavo telefonske centrale v Tržišču naj bi razširili še telefonsko centralo v Krmelju, to pa pomeni, da bodo do telefona prišli še drugi interesenti. Opozoriti želim še, da za naselje Budna vas na območju KS Šentjanž ne načrtujemo izgradnje telefonskega omrežja, ker je že napeljano z območja trboveljske poslovne enote Telekoma, seznam novih interesentov pa smo odstopili trboveljskim kolegom," je dejal pomočnik generalnega direktorja Telekoma Slovenije, PE Novo mesto, Andrej Zupanc.

Ko so januarja lani pričeli v Mirenski dolini, na območju krajevnih skupnosti Krmelj, Šentjanž in Tržišče izgradnjo krajevnega in medkrajevega telefonskega omrežja, je bila gostota telefonskih priključkov na območju krajevne avtomatske telefonske centrale (KATC) Krmelj le 4,2 priključka na 100 prebivalcev. KATC Tržišče takrat še ni bilo in je bilo vseh 37 naročnikov priključenin na krmeljsko centralo.

Zaradi velikih stroškov so izgradnjo omrežja razdelili na tri faze; v prvih dveh so na območju KATC Krmelj vključili 250, na območju KATC Tržišče pa 156 novih naročnikov. Sedaj poteka na območju obeh central tretja gradbena faza in razširitev obeh telefonskih central. Na območju KATC Krmelj gradijo omrežje za naselja Lipovec, Jelovec, Planina, Gaberje, Kržišče, Kamenica, Brezje, Goveji Dol, Polje, Gabrijele, Spodnje in Zgornje Mladetiče, Trebež, Pijavice, Leskovec, Orehovica, Kal, Svinjsko, Kladje, Gabrje, Kij, Mali in Veliki Cirnik, Srednik in Cerovec. Na območju KATC Tržišče pa gradijo omrežje za naselja Škovec, Spodnje in Zgornje Vodale, Pavla vas, Križ, Telče ter Velike in Male Drušče. Centralo v Krmelju bodo povečali na 900 priključkov, dosedanjo analogno centralo v Tržišču z 200 priključki pa zamenjali z novo, digitalno s 300 telefonskimi priključki.

P. P.

Drobne iz Kočevja

RAZBIJANJE SE NADALJUJE - Na stavbi bivše kavarne in bodoče knjižnice je razbitih vedno več šip. Sicer pa je za vsak vikend, se pravi v soboto in nedeljo zjutraj, ko zapušča naša zlata mladina disko klube, po mestu kot v obstreljevanem Sarajevu: polomljeni koši za odpadke, prevrnjeni smetnjaki, prekucnjeni in poškodovani zabojniki za steklo itd. To počenjajo vedno isti mladoletniki. Čas bi že bil, da bi tudi pri nas uvedli take predpise, da vsak odgovarja za tisto, kar počne, tudi mladoletnik! Saj če je sposoben razbijati in uničevati, mora biti tudi za kazen.

LEP DUH ALI SMRAD? - Ob sončnih dneh mnogi v mestu vihajo nos, češ da prihaja iz Rinže smrad. Nekateri stari Kočevarji pa pravijo, da je to blagi duh, ki naznanja lepše vreme in je tako Rinža dišala že od nekdaj, ne šele zdaj zaradi odplak in "cvetenja". Dejstvo pa je, da Rinža "cvete", ko posije sonce, tudi če je zunaj še hladno. Pri krajevni skupnosti s spuščanjem vode prek zapornic očistijo površino Rinže "cvetenja", seveda pa je to možno le, če je v Rinži dovolj vode. "Cvetenje" pa pospešujejo tudi fekalne odplake, ki se stekajo naravnost v Rinžo z njenega desnega brega.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj so na Rudniškem jezeru zrastle stavbe na koleh?

- Ker po desetih letih razprav še ni sprejet program o ureditvi jezera in njegove okolice.

Ribniški zobotrebci

PREIMENOVANJE ULIC - S preimenovanjem ulic v ribniški občini sta se prejšnja vlada in občinska skupščina ubadali malodane vse od osamosvojitve Slovenije. Takrat so iz muhe naredili slona, ki jih je na koncu pregazil, saj domnevno zaključeni dosje o preimenovanju ulic nova oblast sedaj ponovno odpira. Koliko besed bo zopet izrečenih in koliko papirja popisanega, ostaja še odprto vprašanje. Ve se le, da se želijo sedanji občinski svetniki pred sprejemom kakršnekoli "dokončne"(!?) odločitve o tem, podrobno seznaniti z vsem, kar je bilo v zvezi s tem že storjenega. To pa bo izredno težko, saj v zmešnjavi predlogov in nenatančno oblikovanih sklepov poslanci takratne občinske skupščine marsikaj niti sami niso več natančno vedeli, o čem pravzaprav glasujejo in kaj so sprejeli.

POTRJEVANJE ZAPISNIKA - Po novem bodo ribniški občinski svetniki obravnavali zapisnike sej občinskega sveta v dveh delih. V prvem bodo potrjevali zapisnik kot celoto. V tem delu bodo lahko dali pripombe tako glede vsebine kot oblike zapisnika. V drugem delu pa bodo obravnavali in potrdili ali zavrnili pregled izvršitve sklepov predhodne seje občinskega sveta oziroma tistega, kar je bilo storjenega med eno in drugo sejo. Upajmo, da se jim zaradi takšnega načina dela ne bo zgodilo kaj podobnega kot prejšnjim poslancem občinske skupščine ob obravnavah predlogov za preimenovanje ulic.

Sevniški paberki

NAJPREJ ZVEZDA, ZDAJ ŠE GREDICE - Spomenik padlim talcem oz. žrtvam fašističnih okupatorjev pri Domu Svobode v Krmelju je lani neznani vandal olajšal za zvezdo. Pred krajevnim praznikom je krajevna skupnost odtrgano zvezdo nadomestila z novo, kovinsko, še močnejšo. Neznani osebki brez vesti pa so se pod okriljen noči od sobote na nedeljo spet znesli nad omenjenim spomenikom v središču Krmelja. Tokrat so povsem razdejali pred kratkim urejene gredice in v tej nenavadni ihti razmetali daleč naokrog vse, ker je še malo prej lepo uspevalo. Pred kratkim so se morebiti isti storilci podobno znesli nad spomenikom pobitim talcem na pokopališču v Gabrijelah.

URŠKIN TEK - Ne le predstavniki sevniške Lisce, temveč tudi vsi, ki nekaj dajo na slovenski šport in še posebej smučarijo, so si lahko oddahnili, ker se po promociji novega logotipa in sploh celostne podobe Lisce v Ljubljani, ni ob podobnem dogodku, kot je bil v diskoteki Dakota, še v ugledni zagrebški diskoteki Best pojavila ena najboljših slovenskih smučark Urška Hrovat. Na pogled dokaj krhka Urška je namreč ob ruskem bifeju s svojo družbino spravila vase tolikšno količino hrane, da so odrasli, bolje rejeni gostje kar ostrmeli. In če bi se to ponovilo še v Zagrebu, bi morda naši južni sosedje pomislili, kako hudi časi so napočili za našo smučarijo, bolj prizanesljivi pa bi morda le ugotovili, da morajo mladi vrhunski športniki pač izrabiti sleherno priložnost, da pokažejo, kako je potrebno po izjemno naporni tekmovalni sezoni na vsakem koraku poskrbeti, da se spet napolnijo "baterije."

Krške novice

BOLJŠI ČASI ZA ROME - Bivši Vidmovi sindikalistki, ki je sedaj prijavljena na zavodu za zaposlovanje, se preko javnih del obeta nova zaposlitev, kjer se bo ukvarjala z Romi. Tako se tudi Romom obetajo boljši časi: če ne drugega, bodo lahko sedaj vsaj sindikalno organizirani, upamo pa, da jih ne bo doletela takšna usoda, kot je Vidmove delavce.

POSLUŠNI TOMAŽ - Razprave o tem, kateri spol je bolj ubog in pod večjim terorjem nasprotnega spola, so verjetno stare toliko kot človeški rod, vendar so še danes aktualne. Tako se jim niso mogli izogniti niti moški predstavniki pred slavnostno sejo občinskega sveta, ko so eden bolj kot drug jamrali o tem, kako jim je hudo. Vse skupaj je potolažil med zaposlenimi na občini eden najbolj sveže poročenih, znan tudi kot desna županova roka in sekretar, ki je ostalim možem razložil, da ima v zakonu ON zadnjo besedo. Vedno namreč reče: "Res je tako!"

MOJSTRI NA STREHI - Čeprav je direktor zdravstvenega doma Krško na srečanju zdravstvenih delavcev na Senovem naznanil veselo novico, da zadnji dež strehe, ki kar naprej zamaka, ni premočil, pa se je stanje ponovilo. Tako morajo čistilke ob vsakem večjem deževju v zgornjem nadstropju pridno brisati luže, vendar pa prejšnji teden, ko je Krško pobelila toča, o poplavah nismo dobili obvestil. Obstajata dve razlagi: ali so bile čistilke tako hitre, da luž ni nihče opazil, ali pa se je kakšno zrno toče zagnezdilo...

PETERLE IN TOVŠAKOVA V KRŠKEM

KRŠKO - V soboto, 17. junija, bosta na obisku v Krškem predsednik in glavna tajnica Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle in Hilda Tovšak. Ob 17. uri se bo Lojze Peterle srečal z gospodarstveniki iz vrst SKD pri Tadeju Burščiču v podjetju IHS Krško, kjer bo tudi predstavitev novega stroja tega podjetja. Uro kasneje bo v mali dvorani Kulturnega doma Krško redni letni zbor občinske organizacije SKD Krško, ob 19. uri bo v veliki dvorani Kulturnega doma kulturni program in okrogla miza na temo "Vključevanje Slovenije v Evropsko unijo", sledilo pa bo družabno srečanje.

Novo v Brežicah

POTREBNO BO POVEDATI PREJ - Kako uspešna je brežiška glasbena scena, dokazuje tudi mladinski gledališki in lutkovni festival, ki se odvija v Sežani. Na razpis se je namreč prijavilo 74 kulturnih društev ali centrov, izbranih pa je bilo 15 najboljših. V Sežano je bila povabljena tudi glasbena skupina Jazz selection iz brežiške gimnazije, ki se sicer na razpis ni prijavila, so pa očitno na eno izmed organizatoric naredili tako močan vtis. Žal pa je vabilo prišlo prepozno, saj je bila skupina napovedana drugje in se vabilu niso mogli odzvati. Kaj hočemo, takšno je pač življenje zvezd, potrebno si jih je vnaprej rezervirati!

KOGA JE TAKO SLEPILO? - Pred kratkim je dobila cerkvica v Šentvidu nad Čatežem cesto, očitno pa so hkrati potegnili tudi električno napeljavo, saj je bila cerkvica, ki leži na zelo markantni legi, nekaj časa lepo osvetljena. Vendar je prejšnji teden ostala v temi. Brihtne glave ugibajo, ali je mogoče kdo prerezal kabel, morda razbil luč ali pa je mrk preprosto posledica varčevanja.

BOLJ SPODBUDNE NAGRADE - Radio Posavje - Studio Brežice, ki je bil prireditelj sobotnega živžava pred brežiškim vrtcem, se je domislil zelo pametne ideje: otroke, ki so prinesli smeti, nabrane na prizoriščnem prostoru, so obdarili z najrazličnejšimi nagradami, z majicami, igračami in podobnimi prispevki pokroviteljev. Prireditveni prostor pa je bil po končani zabavi popolnoma čist. To potezo bi veljalo posnemati tudi na kakšnem živžavu za odrasle, le da bi bile lahko nagrade skromnejše, a za odrasle privlačnejše: vsaj kakšno pivce...

ZA JAVNE PREVOZNIKE

BREŽICE - V soboto, 17. junija, ob 10. uri bo na Obrtni zbornici Brežice predavanje za vse javne cestne prevoznike, predavala pa bosta priznana svetovalca in strokovnjaka iz Nemčije, ki se v Čateških Toplicah udeležujeta sestanka z mednarodno udeležbo. Sekciji za promet pri Obrtni zbornici Sloveniji se je namreč uspelo dogovoriti za predavanje za vse javne prevoznike, predvsem iz območij občin Brežice, Sevnica, Krško, Novo mesto, Trebnje, Metlika in Črnomelj. Govorila bosta o izkušnjah in težavah nemških cestnih prevoznikov.

IZ NAŠIH OBČIN

Občina ne plačuje za komunalo

Brez tržnih dejavnosti bi se Kostaku slabo pisalo - Že nekaj let brez izgube, a z velikimi likvidnostnimi težavami - Največ neporavnanih dolgov ima občina

KRŠKO - V krškem Kostaku, Komunalno stavbnem podjetju, ki je lani praznovalo 40-letnico delovanja, so danes zadovoljni, da niso ločili tržnih dejavnosti (70 odst. celotnega prihodka) od dejavnosti gospodarskih javnih služb. Po končanem lastninjenju je občina Krško lastnica 21 odstotkov kapitala podjetja, ki zdaj čaka na registracijo kot delniška družba.

Kostak že nekaj let ne ustvarja izgube, in to predvsem zaradi širitve tržnih dejavnosti in pridobivanja strank v sosednjih občinah. S komunalnimi dejavnostmi je lani predvsem zaradi zamrznjenih cen komunalnih sotritev ustvaril 6 milijonov tolarjev izgube. Podjetje se srečuje z velikimi težavami zaradi nelikvidnosti, h kateri največ pripomore dolg občine Krško. Ta je Kostaku konec minulega leta dolgovala kar 197 milijonov tolarjev, v prvih petih mesecih pa poravnala le 54 milijonov. Zaradi teh zaostankov Kostak ne plačuje podizvajalcem - obrtnikom (konec leta je bil dolžan 72 mio tolarjev), ki so zdaj v velikih težavah, vsem dobaviteljem pa je bil dolžan kar 240 milijonov tolarjev.

Podjetje s 285 zaposlenimi želi na področju osnovnih komunalnih dejavnosti rešiti ravnanje z odpadki v občini ter uvesti avtomatizacijo in telemetrijo na vodovodnih sistemih. V letu 1992 so redno odvažali smeti le iz naselij mestnega značaja, letos pa naj bi z odvozom že pokrili vsa predvidena naselja, razen za 19 odst. prebivalcev, ki živijo v nestrnjenih naseljih. Ločeno zbiranje odpadkov zavira predvsem neorganiziran odkup uporabnih odpakov. Za odvoz bi potrebovali dodatna sredstva, zaradi česar so občini že jeseni predlagali uvedbo posebne takse za te namene, kakršno imajo že v nekaterih drugih občinah. Črna odlagališča še vedno ostajajo, čeprav jih počistijo, zato na tem področju pogrešajo ostrejše kazni. Krčani imajo na svoji deponiji v Stari vasi prostora še za največ dve leti, zato so zainteresirani za regijsko deponijo. Študija o njeni izgradnji je tik pred zaključkom, tako da naj bi se posavske občine letos dogovorile o izvajanju posameznih faz.

Kostak ima v upravljanju 140 km primarnega omrežja vodovodov, 165 km sekundarnega in 80 večjih objektov. Značilnost večine objektov je, da so precej stari, zaradi česar se povečujejo stroški obratovanja. Izračunali so, da bi morali vsako leto samo za vzdrževanje in obnovo vložiti 151 mio tolarjev, čeprav bodo z vodarino letos iztržili le 140 mio. Na zajetjih Drnovo, Brege, Dolenja vas, Raka in Rore je voda bakteriološko neoporečna, medtem ko so drugje prisotne tudi bakterije fekalnega izvora. Najslabše je na Senovem in v Kostanjevici, kjer bo treba poiskati nadomestni vir pitne vode ali pa namestiti čistilno napravo. V zajetjih Brege in Drnovo se od leta 1989 pojavljajo nitrati, od lani tudi nad dovoljeno mejo v letnem povprečju, kar kliče po takojšnji sanaciji.

B. DUŠIČ GORNIK

• Na področju vodooskrbe bodo še letos dokončali telemetrične sisteme za Rore, Zdole in Podbočje, sicer pa bi radi stalno nadzirali kakovst vode in prišli tudi do okolju bolj prijaznega dezinficiranja vode (namesto kloriranja ozon, UV žarki itd.) Lani so skupaj z občinskim Centrom za obveščanje obnavljali radijske zveze, ki so nujne za hitro ukrepanje na komunalnem področju.

ODKRILI FRESKO IZ 15. STOLETJA - Prebivaci Viher so se skupaj z župnikom Ludvikom Žagarjem odločili, da obnovijo podružnično cerkvico sv. Urha pri Vihrah v leskovški župniji, le lučaj od magistralne ceste. Pri odstranjevanju ometa so na zunanji strani naleteli na čudovito fresko, ki je po oceni priznanega umetnostnega zgodovinarja dr. Emilijana Cevca iz prve polovice 15. stoletja, iz časa pozne romanike, upodablja pa Jezusa na križu ter Marijo in sv. Janeza. Tako bo potrebno najprej odstraniti omet, ki so ga v preteklosti nanesli povrhu umetnine, nato pa bodo fresko sneli in restavrirano obesili v cerkvico. (Foto: T. G.)

Ob občinskem prazniku

Na slavnostni seji občinskega sveta razglasili dobitnike priznanj občine - Nastop pevcev iz Velikega Trna

KRŠKO - Ob občinskem prazniku, ki je posvečen prvemu izgonu izgnancev iz naših krajev v Srbijo - peljal je tod mimo iz Slovenske Bistrice že 7. junija 1941 - prvim padlim borcem s področja krške občine ter pričetku vrnitve konfinirancev in izgnancev iz taborišč leta 1945, je bila na gradu Brestanica slavnostna seja občinskega sveta, ki so se je udeležili tudi župani sosednjih občin in predsednik državnega sveta Ivan Kristan.

Razglasili so tudi dobitnike priznanj občine Krško za leto 1995, ki jih bodo podelili na osrednji občinski proslavi ob dnevu državnosti. Znak občine Krško prejme Gasilska zveza Krško za svoje 40-letno delovanje, nenehno skrb za zmanjšanje požarne ogroženosti celotnega območja občine kakor tudi za skrb pri opremljanju gasilskih društev v občini; Jože Habinc za prizadevnost pri razvoju gospodarske infrastrukture občine, še posebej za izjemne dosežke pri zastavljanju in izvajanju programov v KS Krško, in Edo Komočar za dolgoletno delo za razvoj tovarne Labod - Libna Krško, kjer je bil direktor, kakor tudi za njegov prispevek pri delu AMD Krško, še posebej za razvoj speedwaya.

Občinski svet je priznanji občine podelil poklicni gasilski enoti Krško ob 15-letnici delovanja in za dosego zavidljivih rezultatov pri kadrovskem, tehnično-tehnološkem razvoju ter pri učinkovitem posredovanju vsepovsod tam, kjer je bilo potrebno; Antonu Bohorču pa za prizadevanja pri razvoju manj razvitih krajevnih skupnosti, še posebej za aktivno delo v KS Rožno - Presladol, kjer je gonilna sila.

T. G.

Na slavnostni seji občinskega sveta so se predstavili tudi ljudski pevci iz Velikega Trna.

DAN ODPRTIH VRAT NA OŠ RAKA - V četrtek, 1. junija, je bil na osnovni šoli na Raki poseben dan. Učenci in učitelji so pripravili dan odprtih vrat, povabili pa so starše in vse, ki so hoteli videti in zvedeti, kaj počnejo in kako živijo v šoli. Stene hodnikov so bile polne priznanj, plakatov, medalj in rož. Po šoli se je razlegal delovni nemir. Delo so predstavili v 13 delavnicah: glasbeni, računalniški, dramski... Ob zaključku dneva so prikazali delo, prepleteno s plesom, pesmijo in smehom. Starše so uspeli prepričati, da radi delajo.

ZA PRAZNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI KRŠKO

KRŠKO - Krajevna skupnost Krško priredi ob krajevnem prazniku v petek, 16. junija, ob 19. uri v kulturnem domu Krško slavnostno akademijo v počastitev 50. obletnice zmage nad fašizmom in nacizmom, 50. obletnice vrnitve izgnancev in 5-letnice samostojne Slovenije. Slavnostni govor bo imel dr. Tone Ferenc. Uro pred slavnostno akademijo bo v mali dvorani kulturnega doma Krško slavnostna seja skupščine KS Krško. Ob krajevnem prazniku bosta v soboto še dve prireditvi s pričetkom ob 9. uri: na bazenu v Krškem bo "Lilegov memorial", v športni dvorani v Leskovcu pa rokometni turnir. V nedeljo pa vabljeni na planinski pohod od ribnika Resa na Grmado ob 9. uri.

DAN BEESTANIŠKEGA VRTCA - Petek, 9. junija, je bil za malčke, vzgojiteljice in starše v Brestanici poseben dan, saj so prvič pripravili dan vrtca. Dopoldne so z lutkovno igrico nastopili otroci iz Mohorjeve ljudske šole iz Celovca, popoldne pa so dali duška svoji ustvarjalnosti še domači otroci. Delo je potekalo v likovni, lutkovni, glasbeni, tehnično - cvetličarski in kuharski delavnici. Otroci so kasneje svoje izdelke tudi razstavili, zaključili pa so s piknikom. Vrtec, ki je lani novebra praznoval 20 let, sicer pa v Brestanici deluje že 33 let, je v petek privabil tudi številne starše, mnogi so se v program in pripravo nanj tudi aktivno vključili. (Foto: T. Gazvoda)

Ernest Eory

Požar ne pozna meja

Sodelovanje med hrvaškimi in slovenskimi gasilci poteka že dalj časa, potrebno bo podpisati še sporazum

MOKRICE - Prijateljstvo in sodelovanje med Gasilsko zvezo Slovenije in Hrvaške traja že vrsto let, v zadnjih 20-ih letih je bilo treba veliko srečanj z gasilci ob meji. Kot je na delovnem srečanju 7. junija na gradu Mokrice povedal predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eory, jih reka ne ločuje, pač pa združuje, zato je v interesu obeh strani, da pride čimprej do sporazuma, ki bo to sodelovanje - predvsem pri varstvu pred naravnimi in civilizacijskimi nesrečami - formaliziral in pravno uredil.

Na razgovoru, ki so se ga udeležili slovenski in hrvaški predstavniki, med njimi predsednik HVZ dr. Franjo Gregurić, podpredsednik HVZ Teodor Fricki in pomočnik ministra Zdravko Židovec, sta si obe strani izmenjali teoretične in praktične izkušnje na področju zakonodaje. Če je slovenska stran z zakoni na področju gasilstva zadovoljna - gasilska zveza je krovna organizacija, ki povezuje poklicne in prostovoljne organizacije, urejena pa so tudi lastninska razmerja - pa hrvaška zakonodaja nekaterih stvari nima dobro rešenih. Najboljše sodelovanje med poklicnimi in prostovoljnimi gasilci je v Mariboru in Sežani ter Celju in Novem mestu; glede na to, da je pri nas v 11 enotah 400 poklicnih gasilcev, pa je stališče države, da je to število pravšnje, mogoče celo preveliko.

Kot je povedal državni sekretar v ministrstvu za obrambo Miran Bogataj, je bila v času sestanka pobuda za sklenitev sporazuma v vladni proceduri, sporazum pa bo omogočil lažji prehod meje in pomoč v primeru naravnih nesreč na eni ali drugi strani. Predstavniki obeh strani so si izmenjali tudi mnenja in o srečanju gasilcev ob meji, sodelovanju in izmenjavi gasilske mladine ter o medsebojnem informiranju.

T. G.

Brestanica skozi čas

Ob krajevnem prazniku

BRESTANICA - Ob brestaniškem krajevnem prazniku in ob 1100. obletnici prve pisne omembe kraja Rajhenburg je bila na tamkajšnjem gradu Rajhenburg v soboto, 10. junija, osrednja proslava. Ob tej priložnosti sta s ciklusom slovenskih srednjeveških ljudskih pesmi nastopili pevka Bogdana Herman in harfistka Mojca Zlobko. Proslava je bila tudi priložnost za podelitev krajevnih priznanj, ki so jih prejeli: Milica Pohle, Miran Resnik in Kostak Krško. Priznanja krajevne skupnosti z bronasto plaketo so prejeli Irena Fürst (na sliki), Franc Zorko, Jože Zevnik, Stane Fabjančič in Tespack Brestanica. Krajevna priznanja s srebrno plaketo so dobili Cvetka Kinčič, Rafko Orožen, Anton Omerzel, Niko Kurent in DKD Svoboda, dramska sekcija. Priznanje z zlato plaketo pa je dobila lovska družina Brestanica.

Ob tej priložnosti so v muzeju brestaniškega gradu pripravili pregledno razstavo Brestanica skozi čas, saj so želeli primerno obeležiti obletnico prve omembe Brestanice, ugotovili pa so tudi, da se je od izdaje zbornika Brestanica v letu 1982 nabralo veliko zanimivih in novih zgodovinskih podatkov in spoznanj o Brestanici, da so se odločili to predstaviti javnosti. Da bi dojeli čas, v katerem je nastala listina, ki pomeni prvo pisno potrditev obstoja kraja, razstava posega globlje v zgodovino in prikazuje čas od prazgodovine, obdobja Rimljanov in naselitve Slovanov do današnjih dni.

T. G.

Kljub težavam lansko leto uspešno

Hipotekarna banka, d.d., Brežice v lanskem letu naredila znaten korak v poslovanju z občani - Jamstveni kapital več kot 1.020 milijonov tolarjev - Prva delitev dividend banke

BREŽICE - Leto 1994 je za Hipotekarno banko, d.d., minilo v izjemno težkih razmerah. To je bilo leto dokazovanja, da ta banka zasluži mesto med slovenskimi bankami, da so njeni viri realni, da so njene naložbe varne in da so vodstvo in zaposleni sposobni zagotoviti uspešno poslovanje. Kljub nemalo težavam je bilo lansko leto za Hipotekarno banko uspešno leto.

Uspešno je bilo izpeljano poplačilo dolgov skupine Hypoco, Banka Slovenije pa je umaknila predsanacijski postopek. Iz stanja naložb v nefinančne organizacije, ki je bilo po poplačilu terjatev do skupine Hypoco praktično nič, so prišli do konca leta do zneska okrog 600 milijonov tolarjev, in to komitentov, katerih 98,4 odst. po kriterijih Banke Slovenije spada v A skupino. Uspešno so prebrodili tudi kontrolno točko 30. september, ko Banka Slovenije v bankah preverja kapitalsko ustreznost. Z jamstvenim kapitalom več kot 1.020 milijonov tolarjev so si zagotovili pravico opravljanja vseh bančnih poslov doma in v tujini razen zbiranja deviznih sredstev občanov. V banki so izpeljali reorganizacijo in na popolnoma novih osnovah uvedli integralni informacijski sistem, tako da so kljub povečanemu obsegu dela leto zaključili s 16 zaposlenimi, kar Hipotekarno banko, d.d., uvršča med prvih deset bank v Sloveniji.

Vpeljali so tudi bančno kartico, komitentom pa omogočajo poslovanje z Eurocard kartico. Število komitentov s tekočim računom se je povečalo za 26,19 odst., tistih z žiro računi pa kar za 80,95 odst. Na deviznem področju so utrdili poslovanje z obstoječimi korespondentnimi bankami, dodali pa so jim še banko Zveze slovenskih zadrug v Celovcu in NLB, d.d., filialo v Milanu. V okviru svojih deviznih računov v tujini so na prilivni strani imeli za 24,1 milijona nemških mark prometa, na odlivni strani pa 23,7 milijona mark prometa. Kot je na zboru banke konec maja povedal direktor mag. Martin Kopač, je končni izid 50 milijonov tolarjev dobička, kar bo omogočilo prvo delitev dividend banke, in to za prednostne delnice kumulativno za zadnji dve leti, nekaj pa bo ostalo tudi za redne delničarje.

V letošnjem letu si kot glavne naloge postavljajo znatno povečanje poslovanja (povečanje depozitnih poslov, emisija obveznic), kar bo omogočilo širjenje naložbenih poslov tako v domicilnem prostoru Posavja kot tudi izven. Posebno pozornost bodo posvetili izboljšanju ponudbe v poslovanju s tujino. To bodo, če bo sistem omogočal, realizirali preko bančne skupine, sicer pa s sodelovanjem z eno od bank, ki ima to področje dovolj dobro razvito. Nadaljnji razvoj v poslovanju z občani pa bodo pospešili tudi z novo agencijo v Krškem in v Ljubljani.

T. G.

kultura

Z MIHO MATETOM

OSILNICA - V soboto, 17. junija ob 19. uri pripravlja civilno gibanje za osilniško dolino literarni večer, katerega gost bo pisatelj Miha Mate. Literarni večer bo v kulturnem domu, kamor seveda vabijo vse ljubitelje doline, sosede in prijatelje. V sklopu turistične ponudbe Osilničani za to poletje pripravljajo še več kulturno zabavnih prireditev. Med zelo pomembne spada oživitev sejma "Petruvo v deželi Klepca", ki bo 1. julija z nizom vzporednih prireditev, prikaz domačih običajev, predvsem pa prvovrstna turistična privlačnost za goste, ki že v teh dneh oblegajo obkolpske bregove in so celotno Osilnico spremenili v izredno turistično vzdušje. Župan Anton Kovač pričakuje, da bo v kratkem tudi prva poroka v novi občini, ki jo bodo gotovo izpeljali po starih domačih navadah.

A. K.

S. ŽIVANOV RAZSTAVLJA

KRONOVO - Prejšnji četrtek je dipl. arh. Marta Račečič v imenu novomeških podjetij Arhitekton in Media art v gostilni Prešeren v Kronovem odprla samostojno razstavo v Rakovniku pri Birčni vasi živečega akademskega slikarja Steva Živanova. Umetnik razstavlja 16 akvarelov, pastelov in olj z dolenjskimi motivi, ki govore o njegovem romantičnem realizmu. Slikarja je predstavil višji kustos Jožef Matijevič iz Dolenjskega muzeja in med drugim poudaril, da narava neizmerno navdušuje umetnika in ga sili v razkošne pripovedi. Idilične dolenjske pokrajine podaja Živanov z realistično vedrino. Njegove podobe niso zahtevne, z jasno likovno govorico pa pritegujejo gledalce. Razstava, ki je prodajna z izredno dostopnimi cenami, bo odprta do 25. julija. Ob tej priložnosti so se zahvalili Gregorju Prešernu, ki je v prenovljenem večjem gostišču ponudil prostor tudi umetnostnim predstavitvam.

Tg.

ZAKLJUČNI KONCERT

BREŽICE - V sredo, 14. junija, je bil v svečani dvorani brežiškega gradu zaključni koncert glasbene šole Brežice za šolsko leto 1994/95.

MARINČ V RADOVLJICI

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeva hiša v Radovljici bodo jutri, 16. junija, ob 18. uri odprli razstavo slik akademskega sikarja Jožeta Marinča, ustvarjalca, ki živi in dela v Kostanjevici na Krki. Razstavil bo najnovejši cikel slik, s katerimi potrjuje, da sodi med tiste predstavnike mlajše generacije slovenskih slikarjev, ki samozavestno in prepričljivo govore o vrednosti življenja. Razstava bo odprta do 9. julija.

Orožje ni utišalo muz na Dolenjskem

V Dolenjskem muzeju so odprli razstavo likovne ustvarjalnosti med 2. svetovno vojno na Dolenjskem - Prek 150 del 18 avtorjev - Izbora niso narekovala ideološka merila

NOVO MESTO - Dolenjski muzej se je v proslavljanje 50. obletnice zmage nad nacizmom in fašizmom vključil s pripravo že četrte letošnje izvirne razstave, ki jo je pod naslovom Likovna ustvarjalnost na Dolenjskem 1941-1945 pripravil višji kustos Jožef Matijevič. Razstavo so odprli v petek, 9. junija, na slovesnosti pa so govorili direktor muzeja Zdenko Picelj, avtor razstave Jožef Matijevič in novomeški župan Franci Koncilija. V kulturnem programu sta nastopila kitarista Dušan Pavlenič in Boštjan Jerman.

V Dolenjskem muzeju so se pri oblikovanju letošnjega programa razstav odločili, da 50. obletnice zmage ne bodo počastili s klasično zgodovinsko razstavo o dogodkih pred pol stoletja, marveč z razstavo, na kateri bodo prikazali pogosto spregledano plat dogajanja med 2. svetovno vojno, in sicer likovno ustvarjalnost v viharnih časih. Star latinski izrek pravi, da, ko govori orožje, muze molčijo, razstava pa priča, da ta rek ne drži, saj dokazuje, da je med drugo svetovno vojno, ki je vsekala še posebej krvave rane

ŽE ČETRTA - Razstava o likovni ustvarjalnosti med 2. svetovno vojno je letos že četrta lastna razstava Dolenjskega muzeja. Na sliki: direktor muzeja Zdenko Picelj in kitarist Dušan Pavlenič.

slovenskemu narodu in ki gotovo ni bila čas, naklonjen umetniškemu ustvarjanju, vendar nastalo presenetljivo število likovnih del. Ko so v muzeju pregledovali svoje fonde, so našli zanimivo in bogato zapuščino likovne in dokumentarne vrednosti. Za razstavo so si nekaj del sposodili še od Knjižnice Mirana Jarca, posavskega in belokranjskega muzeja, kostanjeviške Galerije Božidarja Jakca ter od zasebnika Jožeta Severja. Tako jim je uspelo v dveh prostorih zbrati prek 150 slik, grafik, grafičnih map, risb, kipov in plakatov 18 avtorjev. Pri izboru niso postavljali ideoloških meril, kar bi bilo nedvomno napačno izhodišče, zato si obiskovalec lahko ogleda, kaj vse so likovniki, ki so se sicer različno ideološko opredelili, ustvarili med viharji zadnje svetovne vojne na dolenjskih tleh. Njihova dela nam danes v polstoletni časovni razdalji, ki nam omogoča, da jih zremo brez ideološke navlake, govorijo predvsem z jezikom umetnosti in nam tako najpristneje pričajo o minulih časih in človeku. Tudi likovna dela, ki so nastala kot izrazito propagandistična, a so jih ustvarili resnični umetniki, imajo danes več kot zgolj dokumentaren značaj. Prav pretresljivo je, kako tako domobranski kot partizanski plakat eden ob drugem izpričujeta trpljenje slovenskega človeka, v zavest pa nam ob ogledu prihaja predvsem to trpljenje, ne več ideologija, ki ga je izrabljala za svoje namene. Lahko bi rekli, da je umetnost prerasla plotove, ki so jih ji postavili. Tako je po besedah Jožefa Matijeviča sleherno delo na tej razstavi "plod prizadevanja naših likovnih umetnikov, ki jih moramo gledati skozi optiko njihove likovnoustvarjalne prizadevnosti in ne po barvi ideološke opredeljenosti".

Kot dopolnilo razstavi je Dolenjski muzej izdal razstavni katalog z Matijevičevim zapisom o vojnem likovnem ustvarjanju na Dolenjskem ter kratko predstavitvijo avtorjev in razstavljenih del.

M. MARKELJ

JURIJ DALMATIN

SEVNICA - V soboto, ob 20.30 se bo z letnim koncertom sevniškega okteta Jurij Dalmatin v Lutrovski kleti pod sevniškim gradom začel letošnji cikel Grajskih poletnih prireditev. Organizator teh je sevniška zveza kulturnih organizacij, večina pa jih poteka na grajskem dvorišču.

ZORKO V GALERIJI "V OKNU"

SEVNICA - V tukajšnji galeriji V oknu, ki so jo maja letos odprli v trgovini Elektrotehne v središču Sevnice in jo vodi kipar Rudi Stopar, je pripravljena nova razstava, in sicer so razstavljena dela kiparja in slikarja Janeza Zorka, slovenskega umetnika, ki živi in dela v Parizu. Ustvarjalec se predstavlja z dvema malima skulpturama, dvema grafikama in oljno sliko. Kotiček, v katerem kipar Stopar stalno razstavlja svoja dela, pa je tokrat prepustil predstavitvi mladih sevniških karateistov, ki dosegajo lepe uspehe.

PO SLEDI LJUDSKE USTVARJALNOSTI - V razstavnem prostoru ob knjižnici v frančiškanskem samostanu v Novem mestu so v soboto, 10 junija, zvečer odprli razstavo panjskih končnic novomeške ljubiteljske slikarke Marije Oberstar. Utvarjalka je po poklicu višja medicinska sestra, s slikarstvom pa se ukvarja že dlje časa in ima za seboj že nekaj skupinskih in tri samostojne razstave. Najbolj jo pritegujejo tihožitja in cvetlični motivi, predvsem pa poslikane panjske končnice kot plod preprostega, a motivno pestrega in bogatega ljudskega slikarskega izročila. Oberstarjeva sledi vzorom dokaj zvesto, na svoje panjske končnice, ki so to seveda le po obliki, slika nabožne motive in motive iz ljudskega izročila, le redko stopi iz teh okvirov in na končnico naslika kak svoj motiv, kot je denimo sv. Frančišek v Novem mestu. Otvoritev razstave sta pospremila nastopa vokalno-instrumentalne skupine Copacabana in solistke Irene Yebuah. Slikarko in njeno delo je predstavil p. Felicijan Pevec. Na sliki: slikarka v pogovoru s p. Felicijanom. (Foto: M. Markelj)

Festival glasbe v Straži

Na 18. srečanju pihalnih orkestrov Dolenjske in Bele krajine nastopilo 9 orkestrov - Prvič brez skupnega sprevoda in programa

STRAŽA - "Glasba je življenje, je slogan, ki v Straži resnično živi," je v pozdravnem govoru na tradicionalnem srečanju pihalnih orkestrov Dolenjske in Bele Krajine, v soboto, 10.junija, dejal Franci Koncilija, župan Mestne občine Novo mesto, ki je bila generalni pokrovitelj prireditve. Na 18. prireditvi po vrsti, ki se je v soboto popoldne ob 16. uri začela za gasilskim domom v Straži, se je letos predstavilo 9 orkestrov, trije pa so nastop odpovedali: dva člana ZPOD - BK (Kamanje, Metlika) in gost, pihalni orkester z Doberdoba.

Obiskovalci prireditve so lahko opazili, da letos prvič ni bilo organiziranega sprevoda orkestrov skozi Stražo, manjkal pa je tudi skupni nastop orkestrov ob koncu srečanja. "Razlog za to odločitev je predvsem slaba organizacija in priprava na skupno predstavitev, ki je bila vsako leto slabša. Letos je vzrok organizacijskih težav tudi udeležba pihalnega orkestra iz Straže aprila na mednarodnem tekmovanju v Riva del Garda v Italiji. Včasih smo namreč teden dni pred srečanjem pripravili tudi t.i. kulturni teden v Straži, ki je bil lep uvod in priprava na to tradicionalno prireditev. No, prepričan sem, da skupni program tu ima svoje mesto in pomen in mogoče bo ravno ta prekinitev pripomogla, da ga bomo v bodoče spet izvajali, seveda bolje pripravljeni," je razložil Jože Koporec, ustanovitelj in vseskozi tudi predsednik Združenja POD - BK, ki je obenem tudi najstarejši član pihalnega orkestra iz Straže.

Vseh 9 nastopajočih pihalnih orkestrov je imelo letos na račun ukinitve skupnega sprevoda in nastopa podaljšan čas za izvedbo programa - 10 minut. Ljubitelji te zvrsti glasbe so lahko uživali ob igranju pihalnih orkestrov iz Dobrepolj (dirigent Josip Mihelčič), Kostanjevice (Toni Homan), Kočevja (Slavko Rančigaj), Šentjerneja (Sandi Frank), Novega mesta (Anton Čeh), Črnomlja (Tone Kralj), Trebnjega (Igor Tršar), Ribnice (Igor Kovačič) in Straže (Miro Saje). Izvajanje solo programa posameznih orkestrov je strokovno spremljal Alojz Zupan, profesor glasbe iz Ljubljane, ki je na koncu prireditve dirigentom povedal svoje mnenje in pripombe.

L. MURN

PIHALNI ORKESTER IZ STRAŽE - Kot zadnji so se na srečanju predstavili domačini in gostitelji, glasbeniki straškega pihalnega orkestra, ki ga več kot uspešno vodi dirigent Miro Saje. Letos aprila so se na mednarodnem tekmovanju pihalnih orkestrov iz 11 evropskih držav v Italiji odlično izkazali: orkester je v drugi kategoriji zasedel 1. mesto, Miro Saje pa je bil proglašen za najboljšega dirigenta. (Foto: L. Murn)

RUSKE ROMANCE IN CIGANSKE BALADE

NOVO MESTO - Zveza kulturnih organizacij Novo mesto in Dolenjski muzej priredita jutri, v petek, 16. junija, ob pol devetih zvečer koncert ruskih romanc in ciganskih balad na muzejskih vrtovih. Nastopili bodo Duo Ira Roma iz ruskega mesta Samara ter igralca ljubljanskega Mladinskega gledališča Olga Kacijan in Janez Škof. Če bo deževalo, bo koncert v preddverju muzeja. Vstopnice lahko dobite danes in jutri dopoldne v Domu kulture, popoldne in eno uro pred koncertom pa v recepciji Dolenjskega muzeja.

PREDSTAVITEV PESNIŠKE ZBIRKE MOJA DOLINA

STARI TRG OB KOLPI - ZKO Črnomelj in Tiskarna Novo mesto - Dolenjska založba bosta jutri, 16. junija, ob 20. uri zvečer v osnovni šoli v Starem trgu ob Kolpi predstavili pesniško zbirko Moja dolina ljudske pesnice Marije Wolf iz Radencev. Knjiga je pred kratkim izšla v pesniški zbirki Siga. V kultUrnem programu bosta sodelovala KUD Hip-hop iZ Črnomlja in Vokalni kvartet Stična.

Peter Napret

Likovna kolonija še v Pišecah

Pomlad ob Krki in Savi

PIŠECE - Slikarska kolonija "Pomlad ob Krki in Savi" se je po razstavi v Pleterjah in Kostanjevici ustavila še v Pišecah. Avtorji, za katere bi človek pomislil, da pravzaprav nimajo ničesar skupnega, in ki se običajno, preden pridejo v kolonijo, med seboj sploh ne poznajo, v novem okolju in med novimi ljudmi po nekajdnevnem skupnem bivanju ustvarijo čudovite in enkratne odseve sveta. In prav to se je zgodilo v Pišecah, kjer se je v začetku maja zbralo pet avtorjev, ki so po starosti, spolu, afinitetah in slikarski poetiki različni.

Kot je zapisal kustos Vodnikove domačije iz Ljubljane, se je tudi na tokratni koloniji potrdilo, da "umetnost ne nastaja le v velikih centrih, kot je na primer Pariz, ampak tudi tam, kjer se želja in odprtost ljudi povežeta v znanje, sposobnost in ustvarjalno moč slikarjev. To pa se je v Pišecah zgodilo". Tako je bila na Pleteršnikovi domačiji v Pišecah prvič razstava te vrste, dela pa so razstavljena v kleti, ki jo je vodja Galerije Otočec, Janez Rozman, imenoval "čudno, vendar fantastično okolje". Razstavo je odprl župan občine Brežice Jože Avšič, za glasbeno opremo pa je poskrbel citrar Peter Napret.

T. G.

Prvi koraki do knjige

To je osnovna naloga Oddelka za mladino, ki ga že 21 let vodi Slavka Kristan.

• Obiskovalci vaše knjižnice so predvsem otroci. Katere knjige in avtorji so jim zdijo trenutno najbolj privlačni?

Naši najmlajši in mlajši uporabniki v začetku ponavadi posegajo po manj kvalitetni, lahki literaturi in stripih: Pet prijateljev, Miki Muster, Asterix... Zasvoji jih tudi svet pravljic, saj berejo tako ljudske kot tudi umetne in sodobne. Nujen spremljevalec pravljic pa so ilustracije, ki so iz leta v leto kvalitetnejše (npr. Marjana Mančka, Alenke Sottler, Marjance Jemec - Božič,..). Malčki pri nekaterih knjigah uživajo samo ob slikah, zlasti to velja za knjige v tujih jezikih. Veliko je povpraševanje tudi po slikanicah - npr. Beli medvedek, Mavrična ribica. Nasploh mislim, da mladi bralci posegajo po knjigah, kjer so glavni junaki njihovi vrstniki ali pa živali. Izredno brana pa so dela Kästnerja, Vikinga, Suhodolčana, Kovačeve, Dahla, Pavčka.

• Na Oddelku za mladino so najpomembnejše tiste akcije, ki otroka za zanimiv način zbližajo s knjigo. Kakšne so?

Veliko možnosti je. V času šolskih počitnic in tudi že sedaj lahko osnovnošolci pri nas rešujejo mednarodni knjižni kviz z naslovom Zemlja je naš dom. Žrebanje pravilnih rešitev bomo imeli v ponedeljek, 28. avgusta. Vsa leta pripravljamo tudi srečanja z raznimi umetniki, ure pravljic, vrtce na obisku. Letos pa sem uvedla novost - družinsko bralno značko z naslovom Koraki do knjige, ki bo, tako vsaj želim, postala tradicionalna. 3. aprila, na mednarodni dan knjig za otroke, je 70 malih šolarjev prejelo priznanje in priponko Mavrična ribica. Odziv je bil zelo dober.

• Menite, da televizija kot medij slik odvrača otroke od branja?

Nekateri mladi resda komaj še utegnejo obdržati stik s knjigo. Pa ne samo to. Če je televizije preveč, otroka tudi odvrača od družinskega življenja in od prijateljev. Nevarna je zato, ker otroku lahko nadomesti resničnost z navidezno resničnostjo in ga obenem dela pasivnega. Igrice v računalništvu pa so kot šund v literaturi.

• Kolikšna je dnevna izposoja knjig?

Na dan nas obišče približno 140 - 200 bralcev, dnevno pa izposodimo najmanj 500 knjig. Na Oddelku za mladino opravljamo pionirsko delo, saj otroke navajamo na knjižnico in razvijamo njihovo potrebo po branju, tako da postanejo in ostanejo naši uporabniki ves čas, seveda na drugih, starosti in potrebam primernih oddelkih. Knjiga je pač edina stvar na svetu, ki ponuja možnost pogovora z največjimi misleci in umetniki človeštva, in to kadar si sam zaželiš.

LIDIJA MURN

Slavka Kristan: "Na Oddelku za mladino v Novem mestu skrbimo tudi za stalno dobavo knjižnih novosti. Je pa to vedno težje, saj je zdaj dotok denarja v te namene nominalno za tretjino manjši."

OD GIMNAZIJSKIH "STEZIC" DO "JAJCA" - V veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu je bil minuli četrtek, 8. junija, zvečer literarni večer in pogovor s pisateljico Lidijo Gačnik Gombač (na sliki v sredini). Avtorica je po rodu doma z Mirne, šolala se je na novomeški gimnaziji, v Ljubljani diplomirala iz slovenskega in ruskega jezika, zdaj pa živi in dela v Mariboru. Z literarnim ustvarjanjem se je začela ukvarjati že v gimnazijskih letih, najprej s poezijo in potem s prozo, ki jo je objavljala v Stezicah, Dolenjskih razgledih in Samorastniški besedi, kasneje pa se je pojavljala tudi na straneh osrednjih slovenskih revij. Na večeru je prebrala dvoje črtic iz svojih doslej izdani knjig "Magdalena Magdalena" in "Jajce", nato pa je v pogovoru, ki ga je vodila bibliotekarka Jadranka Zupančič (na sliki levo), za žal maloštevilne obiskovalce nekoliko odstrla zavese svoje literarne delavnice, iz katere prihaja zanimiva, bolj mračno ubrana, a izbrušena in precej vase zaprta proza, ob nji pa prav tako izbrušeni prevodi del ruske ustvarjalke Martine Cvetajeve. Za glasbene predahe je poskrbel kitarist Boštjan Jerman. Večer pa je s predstavitvijo knjižnega programa grosupeljske založbe Mondena zaokrožil njen predstavnmik Borut Dolenc (na sliki desno). Pri Mondeni, ki izdaja izključno slovenske avtorje, je izšla tudi zadnja knjige Lidije Gombačeve "Jajce". (Foto: M. Markelj)

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

VLOMIL V HIŠO - 3. junija je neznanec v Sevnem vlomil v stanovanjsko hišo in oškodovancu S. J. ukradel 24.000 tolarjev.

OB KOSILNICO - V času od 2. do 4. junija je neznanec v naselju Stare Žage vlomil v gospodarsko poslopje ter lastnici M. Š. iz Ljubljane ukradel koso, vredno 130.000 tolarjev.

OSTANEK DRUGE SVETOVNE VOJNE - 5. junija je Slavko M. iz Brežic obvestil policiste, da je na njivi v Dolenjih Skopicah našel predmet, podoben eksplozivnemu telesu. Gre za eksplozivno telo iz druge svetovne vojne, dolgo 10 in s premerom 4 cm, v zadnjem delu pa so stabilizatorji.

DENAR PUSTIL V ZAKLENJENI OMARICI - 5. junija popoldne je neznanec v podjetju Trimo v Trebnjem vlomil v garderobno omarico in ukradel devize in tolarje. Lastnika A. R. z Rdečega Kala je oškdoval za 107.000 tolarjev.

ODNESEL PRENOSNI TELEFON - 5. junija je neznanec v podjetju GIP Pionir v Cegelnici iz pisarne ukradel prenosni telefon in s tem lastnika oškodoval za 350.000 tolarjev.

ZAŽGAL POSTELJNINO - Obsojenec v KPD Dob, 38-letni S. H., je osumljen poškodovanja tuje stvari, ker je 9. junija ob 1. uri v samici zažgal posteljnino, pri tem pa so se ožgale tudi stene. Škode je za 100.000 tolarjev.

NAŠLI MRTVO

KOČEVJE - Kočevski policisti so bili 5. junija obveščeni, da v Srednjem Potoku pri Banjaloki že nekaj dni niso videli domačinke, 59-letne Neže Jurkovič iz Srednjega Potoka 2. Policisti in drugi iskalci so jo nato našli mrtvo na poti kakih 100 m od hiše. Komisija je ugotovila, da je umrla zato, ker ji je odpovedalo srce. Znakov nasilja niso odkrili.

Kočevska stranpota

MLADOLETNIKI KRADLI - 5. junija je Marica Stekič iz Kočevja ugotovila, da ji je v zadnjih nekaj dneh izginilo iz stanovanja 2.750 DEM in okoli 40.000 tolarjev. Policisti so hitro odkrili mladoletne storilce, vendar so z ukradenim denarjem že nakupili razno tehnično blago, katero so jim zasegli. Zaseženo so skupaj z ovadbo storilcev predali tožilstvu.

ZGUBIL SE JE - Jože Podržaj iz Grosuplja je 5. junija zvečer sporočil kočev-skim policistom, da je bil s svojim lovskim psom na izletu v Rogu. Pes pa se je izgubil. Policisti so o izgubljencu obvestili po radiu in kmalu dobili sporočilo, da so takega psa ljudje videli pri vasi Gorenje. Psa so tudi našli in ga izročili srečnemu lastniku.

VLOMLJENO V SLUŽBENI AVTO - 6. junija so s podjetja LIK obvestili, da je bilo vlomljeno v njihov službeni avto. Policisti so ugotovili, da je neznanec razbil na avtu steklo in odnesel avtoradio Blaupunkt, prometno dovoljenje in kartico za točenje goriva na Petrolu ter tako LIK oškodoval za okoli 50.000 tolarjev.

V TOREK DAN ODPRTIH VRAT - Kočevska policijska postaja je za torek, 20. junija, pripravila dan odprtih vrat. Obiskovalcem bodo pokazali opremo, orožje in jih seznanili s svojim delom v prvih petih mesecih letos.

Orožje zanima tudi Slovence

Našli in zaplenili veliko količino orožja pri Dragotinu iz Obrežja pri Brežicah - V Novi Gorici dva Belokranjca prodajala orožje - Ali pogrešate ukradene predmete?

NOVO MESTO - Delavci novomeške Uprave za notranje zadeve so v prvih dneh junija zabeležili kar tri večje uspehe. Že dalj časa namreč odrivajo ilegalno ponudbo orožja, ki je na tem območju zaradi vojne v sosednji državi toliko večja. Tako so 2. junija v Škocjanu aretirali 43-letnega Dragotina V. iz Obrežja pri Škocjanu. 6. junija je UNZ Nova Gorica na tamkajšnjem območju aretirala dva Belokranjca, ki sta skušala prodati nekaj kosov orožja, pri hišni preiskavi pa so našli bombo. Pojasnjenih pa je tudi nekaj vlomov.

Delavci UNZ Novo mesto so v petek, 2. junija, ob 11. uri na parkirnem prostoru pred mesnico v Škocjanu v sodelovanju s kriminalisti mobilne kriminalistične skupine UNZ Ljubljana aretirali oboroženejga preprodajalca orožja Dragotina D. iz Obrežja. Pri pregledu osebnega vozila osumljenca so v sodelovanju s preiskovalnim sodnikom in okrožnim državnim tožilcem našli in zasegli večjo količino raznovrstnega orožja in bomb. Na podlagi odredbe sodišča so na njegovem domu opravili še hišno preiskavo, kjer so našli še nekaj orožja. Do aretacije je prišlo na podlagi preverjenih informacij. Zaradi suma oboroženega odpora so kriminalisti za obvladovanje osumljenca uporabili prisilno sredstvo (fizično silo "ključ"). V žepu hlač so našli pištolo znamke Deringer z nabojem v cevi, pripravljeno za strel. Dragotina so kasneje zaradi bolečin v ramenu odpeljali na pregled v bolnišnico, kjer je zaradi poškodbe rame ostal na zdravljenju. Zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja "nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelivnih snovi" po 310. členu KZ RS je zoper Dragotina podana kazenska ovadba, za takšno kaznivo dejanje pa je zagrožena zaporna kazen od 6 mesecev do 5 let.

OROŽJE JE PRIŠLO IZ HRVAŠKE - Dragotinu iz Posavja so delavci UNZ zaplenili veliko količino orožja: več pušk, pištol, eksploziva, okoli 5.000 nabojev različnega kalibra in ostalega pribora za streljanje.

Kriminalisti UNZ Nova Gorica pa so 6. junija aretirali dva Belokranjca: 49-letnega M. G. in 24-letnega T. Š., ki sta poskušala prodati nekaj kosov orožja. Na domovih osumljencev so naredili hišno preiskavo, pri tretjem vpletenem - 46-letnemu J. Š. pa so našli bombo. Vsem trem so odvzeli prostost in jih ovadili po 310. členu.

9. maja pa so kriminalisti UNZ Novo mesto odkrili 36-letnega Sandija K., ki je utemeljeno osumljen več vlomov v vikende, osnovne šole, vrtce in v skladišča. Pri hišni preiskavi so našli veliko predmetov: nekaj so jih že vrnili lastnikom, za nekatere predmete pa jim kljub naporom lastnikov ni uspelo najti. Zato prosijo, da se oškodovanci oglasijo na policijski postaji Novo mesto. Brez znanega lastnika so še: več avtoradiov, računalnik Commodore 64 s priključki, adapterja za telefonske priključke Panasonic, nožna tlačilka za zrak, žepni računalnik Sharp, zvočnika, reflektorska luč, ribiška palica, avtomobilska antena, modra rotacijska luč, električni podaljšek, trije električni vrtalni stroji, brusilka, električna žaga, trifazni električni števec, avtomobilski zračni kompresor, več električnih stikal, električne žice, več plastičnih vložkov in vijakov.

T. GAZVODA

ZGOREL JE AVTO IN SKORAJ TUDI VOZNIK

KOČEVJE - 23-letni D. M. iz Slovenske vasi je 11. junija ob 1.55 ustavil avto pred gostilno Mako v Stari Cerkvi pri Kočevju. Potem je začel vžigati motor, čeprav je bil avto že v pogonu, se pravi, da je motor deloval. Vžiganje je nadaljeval, dokler se avto ni zares vžgal in začel goreti. Voznik je še vedno sedel v njem, dokler ga ni potegnil ven Silvo Kraus. Gasilci avta niso mogli rešiti in je popolnoma zgorel, voznika, opečenega po rokah in obrazu, pa so odpeljali v Univerzitetno bolnišnico Kliničnega centra v Ljubljani.

POZIV OČIVIDCEM!

KRŠKO - 9. junija v času od polnoči do pol ene je neznan voznik osebnega avta vozil iz Brestanice proti Drnovem. V semaforiziranem križišču v Krškem je vozilo trčilo v semafor, ga izruvalo, neznani voznik pa je odpeljal neznano kam. Voznik ali sopotniki so bili ob trčenju poškodovani, saj so se na pločniku nahajali sledovi krvi. Policisti so po odpadlih delcih laka ugotovili, da gre za vozilo črne barve, ki je verjetno poškodovano po prednji strani. Vse, ki bi o nesreči karkoli vedeli, naj obvestilo policijo v Krškem po telefon 21-092 ali 92.

KOLESARKA UMRLA

BREŽICE - 8. junja ob 22.20 je 27-letni Iztok V. iz Ormoža, ki začasno stanuje v Brežicah, vozil avto po regi-onalni cesti od Župelevca proti Brežicam. Na Bizeljski cesti ga je zaradi neprimerne hitro-sti pri hiši št. 81 zaneslo v 21-letno kolesarko Liljano D. iz Bukoška. Kolesarko je odbilo na pokrov motorja, nato na streho. Liljana se je tako hudo poškodovala, da je v jutranjih urah v brežiški bolnišnici umrla.

GASILSKI PRAZNIK

DOLENJE KAMENCE - Gasilsko društvo Kamence pripravlja v nedeljo, 18. junija, ob 16. uri sprevod uniformiranih gasilcev, odkrili bodo kip sv. Florjana, delo Janeza Potočarja iz Potočne vasi, prevzeli pa bodo tudi novo gasilsko vozilo. Po uradnem delu bo vrtna veselica z ansamblom Henček.

PADEL Z GOSPODARSKEGA POSLOPJA

ORLAKI - 9. junija se je hudo poškodoval 44-letni Jože T. iz Orlakov. Ob 20. uri je namreč splezal na gospodarsko poslopje, da bo pripravil krmo za živino. Krmo je začel metati proti vhodu, pri tem pa je zgubil ravnotežje in padel z višine dveh metrov. Hudo poškodovan se zdravi v novomeški bolnišnici.

ZASEGLI OROŽJE

MALI KAMEN - 23. maja so delavci UKS Krško pregledali stanovanje 58-letne Danijele B. z Malega Kamna. V kleti so v prostoru za kanalizacijo našli puškomitraljez, avtomatsko puško, urni mehanizem za aktiviranje eksploziva in več nabojev. Naslednjega dne pa so 24-letnemu Aleksandru J, kateremu je orožje pripadalo, zasegli še brzostrelko ruske izdelave. Zoper njega so podali kazensko ovadbo tožilstvu.

DAN ODPRTIH VRAT TREBANJSKE POLICIJE

TREBNJE - V petek, 16. junija, bodo od 11. do 17. ure vrata policijske postaje v Trebnjem odprta za občane. Izkušeni policisti in kriminalisti bodo odgovarjali na vprašanja o javnem redu in miru, vlomih in tatvinah ter prometni varnosti, poseben poudarek pa bo na mladinskem kriminalu in mamilih. Občani si bodo lahko ogledali tehnično opremo, telekomunikacije, orožje, alkoteste, kriminalistični kovček z opremo in drugo. Policisti ne bodo občanov seznanjali zgolj z delom na postaji, ampak bodo zaradi naraščanja vlomov v stanovanjske hiše, zidanice in avtomobile dali poudarek preventivi. V posebnem programu bodo policisti pokazali borilne veščine, vodnik s psom pa bo pokazal poslušnost in obrambo.

Ribniška stranpota

VZBUDITI POZORNOST - Bahri T. iz Ribnice je minulo sredo, 7. junija, v popoldanskih urah iz neznanega vzroka zaužil večjo količino raznih tablet. Kasneje se je sam napotil v ribniški zdravstveni dom, kjer pa tamkajšnjim zdravnikom ni dovolil, da bi mu izpaznili želodec. Zato so ga odpeljali na Klinični center v Ljubljano. S tem dejanjem je Bahri T. verjetno želel vzbuditi pozornost svoje bivše žene Jožefe T., ki je o dogodku tudi obvestila ribniške policiste.

KOLESAR POŠKODOVAN - V sredo, 7. junija se je okoli 12. ure v Žlebiču na odcepu proti Sodražici zgodila prometna nesreča, v kateri je dobil kolesar Miran Stanovnik, čeprav je bilo sprva videti precej hujše, k sreči le lažje telesne poškodbe. Do nesreče je prišlo, ko je Jože Z., ki je vozil osebni avtomobil iz ribniške smeri, v križišču zavil proti Sodražici in pri tem zaustavil pot kolesarju, ki je vozil neposredno za kombijem, kateremu je Jože Z. pravilno pustil prednost. Kolesar je pri tem trčil v desno stran vozila, pri čemer ga je vrglo preko avtomobila na rob cestišča. Na avtomobilu je nastalo za približno 100 tisoč tolarjev škode.

TATVINA KOLESA - Neznanec je Matjažu T. minulo sredo ukradel iz notranjosti zaklenjene žičnate ograje skladišča Mercator na Cesti na Ugar žensko gorsko kolo in ga s tem oškodoval za okoli 30 tisoč tolarjev.

EKSPLODIRAL BOJLER

NOVO MESTO - V nedeljo, 11. junija, ob 3.20 je v stanovanjskem bloku na Seidlovi ulici v Novem mestu v stanovanju S. R. eksplodiral 80-litrski bojler. Ugotovili so, da se je voda zaradi okvare termostata preveč segrela, varnostni ventil pa pare ni puščal, zato je prišlo do eksplozije grelca. Pri tem je razbilo obe steni kopalnice, poškodovana so vhodna vrata, garderobna omara v hodniku, podrla se je stena med kopalnico in kuhinjo, poškodovani so kuhinjski elementi. Zaradi močne eksplozije so počila tudi stekla na hodniku stanovanjskega bloka. Škoda je velika, a še ni ocenjena.

V skrivnost zavita smrt

V Brežicah je v spopadu med kosovskimi Albanci eden umrl, stanje drugega pa je bilo v torek še vedno kritično

BREŽICE - V petek je bilo okoli 21.45 je v stanovanjskem bloku v Šolski ulici 4 najprej slišati prerivanje, ropotanje, prerekanje in vpitje, potem pa strel in v nekaj naslednjih sekundah še 6 strelov. Ena oseba je umrla, druga je bila hudo ranjenjena, tako da je bilo v torek ob zaključku redakcije njeno stanje še vedno kritično.

28-letni Fatmir B., državljan Slovenije, se je tistega popoldneva s 33-letnim Ahmetom B. iz Brežic mudil v lokalu Santa Lucija v Brežicah. Med njima je prišlo do pretepa. Ahmeti B. se je odpeljal na dom svojega starejšega brata in se skupaj z njima odpeljal v Brežice na Šolsko ulico 4 k Mejdiju H., pri katerem se je tisti čas nahajal Fatmir. Nekaj pred deseto zvečer sta pri vhodnih vratih pozvonila. Vrata je odprl Jashr G., ki je takoj poklical Fatmira. V tistem trenutku je videl, da ima Ahmet v rokah manjšo sekiro, brat Halit pa pištolo. Stanovalca sta skušala vrata zapreti, vendar jima to ni uspelo. Halit je roko, v kateri je imel pištolo, potisnil v notranjost stanovanja in izstrelil 7 nabojev. Krogle so zadele in hudo poškodovale 32-letnega Mejdija, takoj zatem pa je v sobo vstopil še Ahmet in v sobi s sekiro večkrat udaril Fatmira po glavi in ostalih delih telesa, tako da je poško-dbam takoj podlegel. Jashr, ki je v krvavem obračunu ostal nepoškodovan, je stekel do soseda, ki je poklical policijo in prvo pomoč. Policisti so že eno uro po streljanju prijeli storilca na njunem domu.

Fatmir je v bloku na Šolski stanoval približno pol leta. S sosedi se ni družil in o njem nihče ni vedel nič, opažali pa so, da v podstrešno stanovanje prihajajo tudi drugi, tako da so stanovalci le ugibali, koliko jih v resnici stanuje nad njimi. Fatmir je prišel v Slovenijo leta 1988, ko so ga ranjenega skrivaj prepreljali v Klinični center v Ljubljani, saj je sodeloval v znani stavki v kosovskem rudniku, poškodovan pa je bil v napadu policije. Tu si je potem uredil življenje: imel je gradbeno podjetje Mej-hag, zato so k njemu hodili delavci, ki so delali zanj. Koliko jih je bilo, se ne ve, sosedje pa veno povedati, da so na stopnicah pogosto srečevali nove obraze. Pozorni so postali nanje tudi pred približno 14 dnevi, ko je bilo vlomljeno v prav tako podstrešno stanovanje nasproti Fatmirovemu, ki je v lasti HPG-ja. V stanovanju je menda živela tudi ženska z otrokom, ki pa so je videli dva dni pred nesrečo odhajati s kovčkom. Ali je bila usodni trenutek v stanovanju, se ne ve, eden izmed sosedov pa je slišal otrokov jok in tudi vzklik ženske.

V stanovanjski blok, ki je bil prej last gozdnega gospodarstva in so se ljudje med seboj poznali, je prišel mednje nekdo, ki se je zaradi drugačnega načina življenja in običajev, ki vladajo med kosovskimi Albanci, razlikoval od njih. Verjetno ravno zaradi teh razlik pa ostajajo vzroki tako krvavega obračuna še zakriti.

T. G.

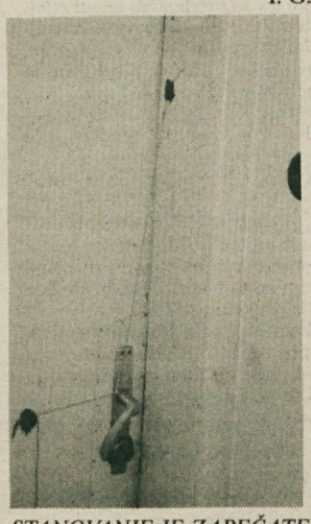

STANOVANJE JE ZAPEČATENO - Vrata podstrešnega stanovanja v Šolski ulici št. 4 so zapečatena, zakaj je za njimi prišlo do krvavega obračuna s pištolo in sekiro, pa še ni znano.

VARUJTE SVOJE PREMOŽENJE!

Protekt, d.o.o., Novo mesto, podjetje za varovanje premoženja in oseb, vam po zelo ugodnih cenah ponuja najsodobnejše alarmne naprave za:

— stanovanjske hiše
— gostinske lokale
— delavnice
— vse ostale objekte

POSEBNO UGODNO, TEHNIČNO VAROVANJE V ČASU LETNIH DOPUSTOV!

Možnost priklopa na nadzorni center!

Vse informacije na tel. 322-152 od 7. do 9. ure

PROTEKT — PODJETJE ZA VAROVANJE PREMOŽENJA IN OSEB — NOVO MESTO

Pretep zaradi neuslišane ljubezni

Obtožena sta trdila, da ju sploh ni bilo zraven - Dve povsem različni zgodbi - Sodišče verjelo napadenemu in pričam - Pol leta pogojne zaporne kazni

NOVO MESTO - 10. decembra 1993 zvečer je pred gostilno na Štrekljevcu blizu Semiča prišlo do pretepa, v katerem je Dušan Ž. izgubil 4 zobe, bil pretepen in obrcan, posledice pa so vidne tudi na obrazu. Kaj se je pravzaprav dogajalo tistega zimskega večera, na glavni obravnavi ni bilo najbolj jasno, saj sta vsaka stran trdili svojo, čisto drugačno zgodbo.

Matija R. iz Semiča, ki je bil obtožen napada, je povedal, da ga sploh ni bilo zraven, saj je bil tisti čas pri Nataši K., kjer so kartali. Medtem ga je po telefonu poklical kolega Martin S. in mu rekel, naj pride k njemu. Ko je prišel na Omoto, sta ga pričakala še Franc G. z železnim drogom v roki in Dušan Ž. Ker je takoj videl, da mu ne kaže nič dobrega, je takoj odšel, policije pa o poskusu napada ni obvestil, saj so bili prijatelji. "Dušan je mogoče poškodbe dobil kje drugje, saj rad pije in je mogoče kje padel," je Dušanove poškodbe pojasnil Matija.

Drugobtoženi Mladen K. z Osojnika je sicer tisti večer z Dušanom Ž. v bifeju pil, dal mu je celo za pijačo, vendar, kot sam pravi, je šel po tem na predavanje in tistega večera z Matijo sploh ni bil skupaj. "Iz bifeja sem šel s kolegom. Da je bil Dušan pretepen, pa sem izvedel šele naslednji dan, ko je prišla k meni poizvedovat policija. Z Dušanom nisva imela neporavnanih računov."

Dušan Ž. se spominja, da je šel tistega večera na tehnični pregled. Z njim je bil takrat 17-letni Franc G., ki je stanoval pri njegovi ženi. Dušan je šel na Štrekljevec na pivo, fant pa ga je tisti čas počakal v avtu. "Mladen je napad name načrtoval, zato mi je tudi plačal pivo. Potem mi je rekel, naj grem ven, me na silo popokal, zunaj pa sem jih že dobil po glavi. Pritekel je še Matija in oba sta me brcala in tepla. Spominjam se, da je bila v avtu Nataša K., ki je kričala, naj me pustita pri miru, naj me le nekaj vprašata," se spominja Dušan. Tudi Franc je samo opazoval, ko sta napadalca odšla, je poškodovanega odpeljal k Martinu S., od koder so poklicali Natašo, telefon pa je dvignil Matija. "Martin ga je vprašal, kaj dela preglavice, Matija pa mu je odgovoril, da se bo oglasil in zadevo končal. "Govorilo se je namreč, da hodim k Nataši," je povedal Dušan. Enako je dogodek opisal tudi Franc: "Ko smo prišli k Martinu, je prišel še Matija, skočil je na Dušana, vedar ga je Martin odvlekel stran." Dušan je šel še isti večer k zdravniku, poškodbe obraza in zob pa so še danes vidne.

T. GAZVODA

• Matija in Mladen, ki sta bila obtožena, da sta drugemu povzročila hude telesne poškodbe, za kar kazenski zakonik RS predvideva denarno kazen ali zapor do enega leta, je sodišče spoznalo za kriva in vsakega obsodilo na pogojno kazen 6 mesecev zapora in enoletno preizkusno dobo. Sodba še ni pravnomočna.

KRONIKA NESREČ

NEPRAVILNO PREHITEVANJE - 7. junija ob 15.55 je 51-letna Lena T. iz Zagreba vozila od Gmajne proti Obrežju. Izven Prilip je pričela prehitevati avto pred seboj v trenutku, ko je nasproti pravilno pripeljala 31-letna Vesna V. iz Zagreba. Voznici sta trčili in Vesno je zaneslo še v avto, ki ga je vozil Fuad S. iz Gračanice od Gmajne proti Obrežju. Odpadli deli so poškodovali še avto, ki ga je vozil Nikola G. iz Komiže od Obrežja proti Ljubljani. Voznica Lena je po trčenju padla iz vozila in obležala hudo ranjena na parkirnem prostoru, ostali trije vozniki pa se v nezgodi niso poškodovali. Materialne škode je za 1.700.000 tolarjev.

NI UPOŠTEVAL ZNAKA STOP - 12. junija ob 15.20 je 19-letni A. D. iz Srebrnič vozil avto po lokalni cesti iz Zaloga proti Potoku. Ko je pripeljal do križišča z regionalno cesto Straža - Novo mesto, kjer je prometni znak "ustavi", ni ustavil, ampak je zapeljal v križišče v trenutku, ko se je iz smeri Novega mesta pripeljal kolesar 53-letni A. B. iz Novega mesta, ki je trčil v avto A. D. Kolesarja je vrglo na pokrov motorja, nato pa na vozišče. Hudo poškodovan se zdravi v novomeški bolnišnici.

ŠPORT

VODI MALIBU

RIBNICA - V osmem kolu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Grafit-Malibu 2:3, Grafit-Biba Market T 2:6, Sodražica-TP Jurjevica 5:4, Trgovina SAN-Gostilna Murn 3:2, Prestige-Divji jezdeci 3:4. Vodi Malibu z 21 točkami, na listi strelcev pa Janez Nosan z 17 zadetki.

NOVOMEŠKI KLUB IMA BARKO - Člani lani ustanovljenega Jadralnega kluba Novo mesto so prejšnji teden v Izoli prvič prizkusili 7,80 metra dolgo jadrnico Elan express, ki so jo predvsem z denarnimi prispevki članov, nekoliko pa tudi s pomočjo pokroviteljev kupili od zasebnika. Deset let staro plovilo bodo uporabljali predvsem za tečaje in vadbo, z njo pa nameravajo nastopiti na nekaterih jadralnih regatah na Jadranskem morju.

Mladi Dolenjci daleč pred vsemi

Šentjernejčani med osnovnošolci v atletiki še vedno na slovenskem vrhu - Med posamezniki izstopata šprinterja Kristjan Kralj in Maja Nose in dolgoprogašica Petra Radišek

VELENJE - Dolenjsko atletiko zagotovo čakajo še boljši časi, tako vsaj se da sklepati na osnovi izidov najbolj množičnega športnega tekmovanja za osnovnošolce v Sloveniji - šolskega atletskega pokala. Tako kot že nekaj zadnjih let so prednjačili mladi atleti in atletinje iz Šentjerneja, med najboljšimi pa so bili še mladi športniki iz novomeških osnovnih šol Grm in Šmihel ter iz Dolenjskih Toplic.

Med mlajšimi dečki so zmagali mladi atleti iz novomeške osnovne šole Šmihel, osnovna šola Grm je bila tretja, Krško sedmo in Šentjernej osmi, nastopilo pa je 30 šolskih ekip. Pri starejših dečkih je bil Šentjernej drugi, Grm pa tretji. Med deklicami je šentjernejska ekipa obakrat zmagala, medtem ko so bile Dolenjske Toplice pri mlajših deklicah šeste.

Tekmovanje pa ni le ekipno, ampak tudi posamično in prav med posamezniki so se nekateri mladi dolenjski atleti še posebej izkazali. V skoku v daljino sta z grmske osnovne šole Jernej Kastelic in Matej Podkrižnik med starejšimi dečki osvojila prvi dve mesti, Šentjernejčan Darko Drobež pa je bil v skoku v višino drugi. Med Dolenjci vsekakor največ obeta Šentjernejčan Kristjan Kralj, ki je s časom 7,20 s zmagal v finalu teka na 60 m, precej pa je pripomogel tudi k zmagi šentjernejske štafete 4 X 100 m.

Med starejšimi deklicami je bila, podobno kot Kralj med dečki, s časom 8,11 s najhitrejša Šentjernejčanka Maja Nose. Tudi Sevničanka Petra Radišek, ki je na 1.000 m edina premagala mejo treh minut (2:59,35), ni imela resnejše konkurence. Med mlajšimi dečki je bil na 60 m najhitrejši Krčan Aleš Jamšek, na 1.000 m pa Sevničan Borut Veber. Krčan Mirza Ibračević je vrgel žogico 71,52 m daleč in zmagal med mlajšimi dečki, Stopičan Janez Barborič pa je bil tretji; v isti kategoriji je bil Matjaž Bukovec iz Šmihela drugi v teku na 300 m. Grmčanka Ines Čigoja je bila v metu žogice druga, Mari Kuselj iz Šentruperta pa tretja. V skoku v višino je bila Šentjernejčanka Mojca Koligar druga, v isti disciplini je bil med mlajšimi dečki Grmčan Sašo Rebernik tretji, v metu krogle pa med starejšimi deklicami tretja Janja Smolič iz Šentjerneja.

VOZNIKI, POZOR, tudi počasi se daleč pride! je geslo 26-letnega Jožeta Voroša iz Murske Sobote, ki je sicer svetovni rekorder v vožnji s 3 m visokim enokolesom. Da bi slovenske voznike opozoril, da divjanje po cestah nima smisla in da se da tudi počasi kam priti, se je prejšnji teden iz Murske Sobote odpravil na 600 km dolgo pot do Portoroža, obiskal pa je tudi Dolenjsko. Na sliki: med kolesarjenjem skozi Novo mesto, kjer mu je dobrodošlico izrekel tudi novomeški župan pred zavarovalnico Tilia, pa ga razen prvega moža Novega mesta ni pričakalo prav veliko počasne vožnje željnih voznikov, ki jim je Voroš želel povedati tudi to, da je kolesar na cesti med avtomobili zelo občutljiv in da avtomobilisti nanje premalo pazijo.

MEDNARODNI NOGOMETNI TURNIR

NOVO MESTO - Novomeški nogometni klub Elan bo v soboto, 17. junija, ob devetih zjutraj pripravil mednarodni nogometni turnir za mlade nogometaše. Nastopala bodo moštva dečkov do 11. leta in do 13. leta iz Celovca, Zagreba, Ljubljane, Črnomlja in Novega mesta, istočasno pa bosta na obeh polovicah velikega nogometnega igrišča po dve tekmi. Zadnje tekme naj bi dečki odigrali okoli 6. ure popoldne, po turnirju pa bodo organizatorji pripravili družabno srečanje in rajanje ob zvokih ansambla Rubin.

SREDNJEŠOLCI RAZOČARALI

LJUBLJANA - Dolenjski in posavski srednješolci so na finalnem tekmovanju slovenskega srednješolskega atletskega pokala razočarali, saj so osvojili precej slabša mesta, kot smo vajeni. Še najvišje so segla dekleta novomeške gimnazije, ki so bila med ekipami četrta, Brežičanke so bile devete, dijakinje STZŠ Novo mesto so zasedle 12., atletinje SEŠ Novo mesto pa 13. mesto. Med fanti so bili najboljši atleti STZŠ Novo mesto, novomeški gimnazijci so bili enajsti, brežiški pa trinajsti. Med posamezniki velja pohvaliti predvsem Aleša Tomiča s STZŠ Novo mesto, ki je v teku na 2.000 m dosegel čas 5:14,32 in za več kot 6 sekund premagal drugouvrščenega Repanška iz Ljubljane, medtem ko je bil v teku na 1.000 m Dejan Gradiša z iste šole tretji.

NAJBOLJŠI NOVOMEŠKI UPOKOJENCI

ČRNOMELJ - Belokranjska društva upokojencev so v začetku junija pripravila 20. športne igre upokojencev z Dolenjske in Bele krajine. 42 ekip z 250 tekmovalci se je pomerilo v petih športih. V šahu je bila najboljša Stična, v balinanju Grosuplje, v kegljanju pri moških in ženskah Kočevje, v streljanju Novo mesto, v pikadu pri moških Metlika in pri ženskah Črnomelj. Skupni zmagovalec je bil DU Novo mesto. Organizatorji se zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pri pripravi športnega srečanja upokojencev, predvsem pa OŠ Loka, Krki in SKB iz Novega mesta, Dolenjski banki, Beti, Kometu in Kolpi iz Metlike, Iskri Semič, Zvezi društev upokojencev Slovenije in pokroviteljici občini Črnomelj. Naslednje športne igre upokojencev bodo v Kočevju.

J.D.

Igor in Vlado zmagala v Velenju

Slovenija se je med moškimi in med ženskami uvrstila v prvo evropsko atletsko ligo - Vlado Kevo je zmagal kljub poškodbi - Igor Primc je rekord še približal 60 m

VELENJE - Tekma evropskega atletskega pokala Bruno Zauli v Velenju je minila v znaku premoči tako moške kot tudi ženske slovenske reprezentance, ki sta se uvrstili v prvo evropsko ligo, precejšen delež pri tem uspehu pa sta imela tudi novomeški metalec diska Igor Primc in brežiški metalec diska Vlado Kevo, ki sta vsak v svoji disciplini zmagala in prinesla svoji reprezentanci po 7 točk.

Za večino slovenskih atletskih reprezentantov je bila velenjska tekma evropskega pokala vrhunec ali pa vsaj eden izmed vrhuncev sezone, prav gotovo pa to velja tudi za Igorja Primca in Vlada Keva, čeprav sta imela oba precej različno konkurenco. Vladu Kevu, ki ima že nekaj časa težave s poškodbo in trenira s pol moči, se ni bilo treba prav truditi, saj bi za zmago zadostoval met, ki bi bil za skoraj 10 m krajši od njegovega osebnega in državnega rekorda, tako da je bilo zanj skromnih 62,14 m povsem dovolj, da je premagal Izraelca Gillerja in Hrvata Švedoviča.

Drugače je bilo z Igorjem Primcem, ki je tekmoval z nekaterimi atleti, ki imajo svoje osebne rekorde precej boljše od njegovih 59,02 m, vendar je očitno, da so fantje svoje najboljše rezultate dosegli še v času, ko je bilo na področju dopinga precej več dovoljenega in je bila doping kontrola redkejša in manj natančna. Ker Igor nikoli ni jemal nedovoljenih stimulativnih sredstev in so njegovi dosedanji izidi predvsem odraz njegovih dejanskih sposobnosti in dela, sedaj v primeri z večino konkurentov napreduje. Ravno zato njegova zmaga tokrat ni bila vprašljiva, saj je prvi letošnji vrhunec načrtoval prav za velenjsko tekmo. Njegov prvi met, ko je vrgel komaj čez 55 m, sicer ni napovedal tistega, kar se je zgodilo le nekaj minut zatem. Že v drugi seriji je Igorju met uspel, disk pa je pod idealnim kotom jadral daleč in pristal 6 cm dlje od njegovega osebnega rekorda, čeprav je Igor izmet zaključil na tleh brez poskoka, ki bi mu lahko prinesel vsaj še en meter. S trenerjem Gačnikom sta v nedeljo načrtovala prvi met čez 60 m, vendar bosta morala na ta dogodek še nekoliko počakati, glede na Igorjev postopni in zanesljivi napredek pa čas novega državnega rekorda ni več daleč.

Najboljši slovenski šprinter Novomeščan Tomaž Božič je na tekmovanju nastopil kar trikrat. V teku na 100 in 200 metrov je imel precej močno kokurenco, zelo hiter pa je bil predvsem ciprski Grk Marcoullides, ki je na obeh razdaljah zmagal. Tomaž je na 100 m tekel nekoliko počasneje kot na tekmah pred evropskim pokalom, ko mu je do izidov pod 10,70 sekunde nekoliko pomagal tudi veter v hrbet. Izid 10,90 je zadostoval za 4. mesto. Na 200 m je bil Tomaž, ki se je na prvi polovici proge z Marcoullidesom boril za prvo mesto, potem pa mu je zmanjkalo moči, z 22,47 peti. Nastopil je tudi v slovenski štafeti 4 X 100m, ki je osvojila 3. mesto.

Žal je v reprezentanci manjkal državni prvak na 10 kilometrov Novomeščan Matjaž Fabijan, ki si je pred dnevi izpahnil palec na nogi in je moral zaradi tega izpustiti nekaj treningov. Če bi Fabjan nastopil, bi se lahko tako v teku na 10 kilometrov kot tudi na pol krajši razdalji boril za prvo mesto, tako pa sta Velenjčana Izudin Hrapič in Bekim Bahtiri tekmi končala bolj na repu.

I. V.

Igor Primc

POHOD PO TRUBARJEVI POTI

VELIKE LAŠČE - Planinsko društvo Velike Lašče je ob sodelovanju tamkajšnje osnovne šole minulo soboto izpeljalo 3. tradicionalni pohod po Trubarjevi poti. Čeprav je organizatorjem vreme malce ponagajalo, se je pohoda udeležilo 130 pohodnikov, kar je nad dvakrat več kot lani, ko jih je bilo le 60. Prvi pohodniki so krenili iz Velikih Lašč že ob 8. uri, pot pa jih je nato peljala preko Retij in Podsmreke do Trubarjeve domačije na Rašici, kamor so prispeli okoli 22. ure. Organizator je poskrbel za prevoz pohodnikov nazaj v Velike Lašče, prav tako pa tudi za prijetno vzdušje na Trubarjevi domačiji. Z organizacijo pohodov po poti književnikov Levstika, Stritarja in Trubarja nameravajo nadaljevati tudi v prihodnje, zato so vpeljali priznanja za udeležbo na pohodu, in sicer bronasto Levstikovo nagrado za 2. udeležbo, tej pa sledijo srebrna Stritarjeva in zlata Trubarjeva nagrada.

ŠMARJEŠKI TEK

ŠMARJETA - V Šmarjeti nameravajo letos prvič pripraviti veliko prireditev za tekače rekreativce in tekmovalce, imenovano Šmarješki teki, s katero bi se sčasoma radi postavili ob bok Radencem. Prvo tekmovanje bo v soboto, 17. junija, ob 14. uri. Pravim rekreativcem bo namenjen 10-kilometrski trimski tek, cicibani bodo morali preteči 600 m, za mlajše kategorije bo proga dolga 3 kilometre, člani in veterani pa bodo tekli polovično dolžino maratona oziroma mali maraton.

Mirnopeški tek trinajstič

Mirnopečani pričakujejo okoli tisoč tekačev - Med prijavljenimi je tudi že maratonec Mirko Vindiš

MIRNA PEČ - Mali maraton oziroma tekmovanje na polovični progi pravega maratona je v Sloveniji dobil domovinsko pravico predvsem po zaslugi prizadevnih organizatorjev tredicionalnega mirnopeškega teka, ki ga bodo v soboto, 24. junija, s štartom ob 17. uri pripravili že trinajstič, seveda pa bo prireditev tudi tokrat štela za odprto prvenstvo Slovenije in dolenjsko prvenstvo v tej atraktivni tekaški disciplini. V polmaratonu se bodo tekači glede na rojstni datum na 21,095 km dolgi progi pomerili v petih (mladinci, mlajši in starejši člani ter mlajši in starejši veterani), tekačice pa v treh kategorijah (mladinke, članice in veteranke).

Poleg prvenstev v polmaratonu bodo Mirnopečani kot vedno do sedaj pripravili še vrsto drugih tekaških prireditev. Trim tek bo dolg 10 km, vsi tekači bodo nastopali v enotni kategoriji, na tej razdalji pa se bodo za naslove prvakov pomerili tudi pripadniki slovenske vojske. Starejši dečki od 12. do 14. leta starosti bodo tekli 1500 m daleč, mlajši dečki 421,85 m daleč in cicibani 210,95 m daleč.

Še lani je bila pokroviteljica mirnopeških tekov Krka, letos pa je na pomoč priskočil Telekom, s pomočjo katerega bodo organizatorji poskusili privabiti čim boljše domače in tuje tekače na dolge proge. Zmagovalec polmaratonske preizkušnje bo dobil 150 tisoč tolarjev, zmagovalka pa 70 tisoč, kolikor bo dobil tudi drugouvrščeni med moškimi. Lani in predlani je prvo nagrado Etiopijec Terefe Mekonnen, ki je mirnopeško progo pretekel najhitreje do sedaj, letos pa bo njegov dosežek poskusil preseči najboljši slovenski maratonec Mirko Vindiš. Organizatorji pričakujejo okoli tisoč udeležencev, ki se lahko prijavijo po telefonu številka 068 78 490 ali 78 027 najkasneje do 19. junija.

KOMAC SE ŠE NI ODLOČIL

KOČEVJE - Gregor Komac, državni reprezentanti in najboljši igralec NTK Melamin, se še ni določil, v katerem klubu bo igral v prihodnji sezoni. Vse bo odvisno od denarja. Grega bi najraje ostal v Kočevju in soigralcem pomagal v jesenskem mednarodnem tekmovanju. Če v Kočevju ne bodo zbrali dovolj denarja, bo športno pot nadaljeval v enem izmed boljših slovenskih klubov ali v tujini.

(M. G.)

Štangelj v Italiji za Di Renzom

Uspešen nastop prvega Krkinega moštva v Italiji, kjer je bilo vse podrejeno Gorazdu Štanglju - Derganc drugi v Pordenonu - Dvojna zmaga krkašev na Veliki nagradi Pazina

NOVO MESTO - Gorazd Štangelj, kolesar novomeške Krke, od katere domači strokovnjaki letos največ pričakujejo, ponovno dokazuje, da je narejen iz pravega testa, saj je na dirkah, kjer nastopajo le amaterji, sposoben uvrstiti se prav med najboljše. Tokrat je na izredno močni enodnevni dirki v italijanskem Vareseju pripeljal na cilj drugi.

Na mednarodni kolesarski dirki, ki šteje tudi za nagrado Oscar Gazzete, je Krkin stroj deloval kot namazan, vse pa je bilo podrejeno uspehu Gorazda Štanglja, ki je imel od Novomeščanov na zadnjih kilometrih 173 km dolge dirke 15. targo d'oro cita di Varese največ moči. Dirka je imela kar nekaj težkih klancev, na katerih se je še posebej izkazal zmagovalec gorskih ciljev na dirki Po Sloveniji italijanski reprezentant Marco Di Renzo, ki je bil tudi tokrat nepremagljiv in je dosegel svojo 10. letošnjo zmago; 33 sekund za njim je na cilj pripeljal Gorazd Štangelj, 25 sekund za Novomeščanom pa drugi Italijan Bijago Konte; za njimi je zaostal tudi dvakratni mladinski svetovni prvak Figueras.

Tudi sicer so se konec prejšnjega tedna Krkini kolesarji dobro izkazali. Na Veliki nagradi Pazina je 120 km najhitreje premagal Andrej Gimpelj, drugi je bil Bogdan Fink, tretji pa najboljši Hrvat Vlado Miholjevič.

Starejši mladinci so kolesarili na 130 km dolgi dirki za 14. nagrado Enzo Fadelli v Pordenonu. Zmagal je kolesar italijanskega kluba Caneva Walter Bessega, Novomeščan Martin Derganc je bil drugi, v skupnem seštevku gorskih ciljev pa je zmagal, medtem ko je bil Martinov klubski kolega Andrej Filip enajsti.

Slovenska državna reprezentanca, v kateri sta tudi Srečko Glivar in Bogdan Ravbar, nastopa na izjemno težki, predvsem gorski dirki po Avstriji, kjer je šlo na prvih petih etapah najbolje Ljubljančanu Borisu Premužiču; na peti etapi se je s smelim pobegom izkazal tudi Glivar. Več o dirki Po Avstriji, ki še traja, bomo poročali v naslednji številki Dolenjskega lista.

V Gabrju mladi za Frutabelo

Dve zmagi za Astro, med najstarejšimi dečki v kategoriji A pa je zmagal Krčan Gregor Zagorc

GABRJE - Podgorski vasici Gabrje in Brusnice sta v soboto imeli v gosteh smetano najmlajših slovenskih kolesarjev, ki se tudi letos merijo na tekmovanjih za pokal Frutabela. Progo so organizatorji iz kolesarskega društva Krka Novo mesto ob izdatni pomoči prizadevnih domačinov speljali tako, da so kolesarji vseh treh kategorij štartali v Brusnicah in nato v Gabrju pod Gorjanci naredili več krogov.

Kljub izredno močni konkurenci - na štartu so bili vsi najboljši mladi kolesarji iz vseh slovenskih klubov - so tekmovalci iz Dolenjske, Posavja in Bele krajine dokazali, da med vrstniki spadajo med najboljše. Med dečki v skupini C, ki so morali premagati 10-kilometrsko progo, je zmagal Jaka Ivanetič iz ljubljanske Astre, Janez Škoberne iz krškega Savaprojekta je bil drugi, Črnomaljec Janez Muhvič tretji, najboljši krkaš Gorazd Matko pa četrti. Poprečna hitrost najmlajše skupine je znašala 23,3 km/h.

Dečki v kategoriji B so prevozili 14,5 km dolgo progo s povprečno hitrostjo 27,4 km/h, spet pa je zmagal član Astre Matic Strgar, krkaš Jure Zrimšek je bil drugi, Matevž Kastelic pa četrti.

Dečki v kategoriji A so imeli progo, dolgo 17,5 km, ki jo je najhitreje prevozil Gregor Zagorc iz krškega Savaprojekta; vozil je vozil s povprečno hitrostjo 26,65 km/h.

NOČNI TURNIR

NOVO MESTO - Malonogometni klub Bife Viktor iz Regrče vasi bo v soboto, 24. junija, z začetkom ob 20. uri, pripravil nočni turnir v malem nogometu. Prijavite se lahko in še kaj več zveste po telefonu 27 071 ali 321 789.

PRESTOPNI ROK ZA KEGLJAČE

NOVO MESTO - Tekmovalna komisija pri območni kegljaški skupnosti obvešča vse klube, da je novi prestopni rok od 15. junija do 15. julija.

VETERANI INLESA PRVI

RIBNICA - Veterani Rokometnega kluba Inles so na državnem klubskem prvenstvu v Kamniku osvojili prvo mesto. V konkurenci šestih ekip so v finalu premagali Šoštanj z 18:15.

(M. G.)

RETELJ ALI KRALJ?

NOVO MESTO - Na spisku slovenskih reprezentantov, ki bodo julija v Haagu nastopili na mladinskem svetovnem prvenstvu v namiznem tenisu, sta tudi dva Novomeščana, čeprav bo na tekmovanju nastopil le eden izmad njiju. Kljub temu, da so ostali člani reprezentance že določeni, pa si je vodstvo reprezentance pustilo še nekaj časa, da se odloči, ali bo v Haagu nastopil mlajši Matjaž Retelj, ki je bil na nedavnem državnem mladinskem prvenstvu v Novem mestu tretji, ali pa bo oblekel slovenski dres Tomaž Kralj, ki je mladinec zadnje leto in višje kotira med člani.

DISKRIMINACIJA PO MIRNOPEŠKO

Čeprav so si ženske na mnogih področjih že izborile enakopravnost, pa tega Mirnopečani, ki letos že trinajstič z velikim pompom pripravljajo mirnopeške teke s prvenstvom v polmaratonu, ne priznajo. Glavni organizator je namreč človek z doktorskim naslovom in predava na eni izmed ljubljanskih tehniških fakultet, zato o njegovih računarskih sposobnostih ne gre dvomiti. Možakar je izračunal, da so moški 2,14285-krat več vredni od žensk. Za tolikokrat več denarja bo namreč dobil zmagovalec tekmovanja od zmagovalke, ki bo morala preteči natanko tako dolgo progo. Kaj pa, če bo najhitrejša ženska hitrejša od najhitrejšega moškega?

JUNAKI KRŠKE NOČI - Postavitev reflektorjev ob krški speedwayski stezi se je izkazala za odlično potezo prizadevnih delavcev AMD Krško, saj je tako junake dirke za zlati znak Krškega, Gerharda Lekšeta, Alfonsa Stefana in Lazsla Bodija, videlo precej več ljudi, kot bi jih sicer, pa tudi nevarnost, da bi tekmovanje motile nevihte, je manjša.

Trgovci priponke, kupci račune

Verjetno ni dneva, ko ne bi vsak izmed nas obiskal kakšne trgovine, pa čeprav samo zaradi nakupa kruha in mleka. Toda ali ste pozorni na to, ali vam prodajalec na blagajni izroči račun za nakupljeno blago ali ne? In ko račun dobite, ali ga spravite v žep ali pa ga pustite kar v trgovini? Je dolžnost prodajalca, da vas opozori na listek z računom? Ste morda tudi opazili, da že nekaj časa prodajalci nosijo na svojih delovnih haljah priponko z imenom in priimkom ter navedbo svoje funkcije? Odgovori na vprašanja, kako mora biti, so jasni, saj so določeni z zakoni. Zakone pa je treba spoštovati. Ali jih in kakšne so kazni, če jih ne, je bil namen nasše akcije, med katero smo obiskali nekaj naključno izbranih trgovin.

Najprej sem si ogledala trgovino Kmečke zadruge Krka v Mirni Peči. Vse takrat zaposlene prodajalke v samopostrežni trgovini so imele na halji priponko s svojim imenom, priimkom in funkcijo, ob nakupu zobne paste (Dentamed) pa sem dobila tudi račun. Poslovodja mi je povedal, da so glede tega vestni in da obstajajo tudi kontrole, ki pa so se pri njih zaenkrat končale še brez denarnih kazni.

FOTO: L. MURN

Prodajalki v Mercatorjevi Blagovnici na Glavnem trgu v Novem mestu

Iz Mirne Peči sem se preselila v Novo mesto in obiskala samopostrežno prodajalno Dolenjka. Že po nekajminutnem zadrževanju v trgovini sem opazila, da vsi prodajalci nosijo priponke, ob nakupu jogurta (Še pa še) pa sem dobila tudi račun (ki sem ga seveda vzela). Delavka za blagajno mi je povedala, da priponko vedno nosi, da pa ni doživela še nobene kontrole inšpekcije ne zase in tudi ne za kupce, če zahtevajo račun ali ne. Podobna je bila tudi izjava ustrežljive prodajalke v novomeškem trgovskem podjetju Mercator - Standard (kupila sem 5 gumbov), ki je rekla, da teh kontrol sploh ni.

Kot četrto sem obiskala Elektrotehno v Novem mestu in ob nabavi baterij dobila račun, od prijazne prodajalke pa odgovor, da je pri njih ravno prejšnji dan te zadeve preverjala inšpekcija. Vedo, da obstajajo kazni, zato vsi prodajalci nosijo priponke in so pazljivi tudi pri izdajanju računov blaga. Do sedaj še nihče ni bil kaznovan.

No, vsaj nekje delajo vestno, si mislim in se odločim, da "stanje preverim" še čez mesto, v Knjigarni in papirnici Mladinska knjiga. Ker sem zapravila že "toliko" denarja (zobna pasta, jogurt, gumbi pa baterije), sklenem, da bom tu kupila le flomaster. Prodajalki za pultom nista imeli priponke z imenom, priimkom in funkcijo in ko sem vprašala, mi je dala račun zaradi tega "da ne slišala", mi je prav začudeno povedala, da priponko ima, da je pa ne nosi, ker tudi kontrol ni.

Taka je torej podoba, ki sem jo dobila po svoji nakupovalni akciji, poglejmo pa si kaj pravila igre, kot jih razlagajo različne inšpekcijske službe oziroma zakoni.

(Ne)nošenje priponk prodajalcev

"Prodajalec oziroma trgovski poslovodja mora v prodajalni nositi priponko z navedbo svojega osebnega imena in funkcije (prodajalec ali poslovodja), ki jo opravlja." (Uradno prečiščeno besedilo, Ur. l. RS št. 18/93) oziroma druga točka 6. člena, dodana kot dopolnitev. Ta pravilnik, ki ga je podpisal slovenski minister za gospodarske odnose in razvoj Davorin Kračun, velja od 6. oktobra 1993. Če ni tako, sledijo sankcije po zakonu o trgovini. Zagrožene kazni so: za odgovorne osebe najmanj milijon tolarjev, za poslovodjo pa 75.000 toalrjev - vedno se plačata obe. Nošenje priponk (med drugim) kontrolira Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

Na Enoti Novo mesto je za to določenih pet republiških tržnih inšpektorjev, ki takšne (ne)pravilnosti odkrivajo v sedmih občinah: Novem mestu, Trebnjem, Metliki, Črnomlju, Škocjanu, Šentjerneju in Semiču. Pravijo, da je splošni vtis dober, da prodajalci nosijo priponke, sicer pa je namen te novosti (če to po skorajda dveh letih sploh še je) predvsem izboljšanje kvalitete in varstva potrošnikov.

(Ne)izdajanje računov potrošnikom

Zakon o trgovinski dejavnosti iz leta 1990 v okviru varstva potrošnikov v 12., 13., 14. členu določa tudi obveznosti prodajalca o izdajanju računov in o pravicah kupca. "Trgovec na drobno mora v prodajnem objektu za blago, ki ga prodaja, vidno prikazati ceno, določeno v trgovski knjigi, in se te cene držati; izdati mora račun za prodano blago (račun, paragonski blok, odrezek registrske blagajne); vsem potrošnikom mora prodajati blago pod enakimi pogoji; v skladu z zveznim zakonom mora zagotoviti deklaracijo, garancijski list, atest in tehnično navodilo o uporabi,..." V 15. členu zakona pa piše, da ima potrošnik pravico in obveznost preveriti ceno, kakovost in količino kupljenega blaga ter vzeti račun, s katerim lahko najpozneje v treh mesecih po nakupu reklamira blago. Ima tudi pravico, da ga v prodajnem objektu obvestijo o njegovih pravicah ter da pristojnemu inšpekcijskemu organu prijavi ugotovljene pomankljivosti. Če torej prodajalec kupcu ne da računa, stori prekršek, ki ga določa 70. člen zakona o prometnem davku, in sicer je najmanjša kazen za pravno osebo 60.000 tolarjev, za odgovorno osebo 20.000 tolarjev, za zasebne podjetnike ali obrtnike pa 100.000 tolarjev.

Sodniki za prekrške pravijo, da se pri določanju višine kazni upoštevajo tudi individualne olajševalne okoliščine (nekaznovanost, obžalovanje, priznanje) ter premoženjske in osebne razmere.

In kaj se zgodi, če kupec ne vzame računa? To je njegova dolžnost, ki jo določa 76. člen zakona o prometnem davku in če se ne izvaja, se na podlagi 58. člena zakona določi kazen za kršitev v višini 2.000 tolarjev. Pristojni organ davčne inšpekcije mora kazen izreči in izterjati na kraju samem.

Epilog

Kakorkoli že gledate na omenjene zadeve in jih upoštevate ali ne, nekaj je gotovo jasno: tako zakon, ki določa nošenje priponk z navedbo osebnega imena in priimka ter funkije prodajalca, kot tudi zakon o obveznem izdajanju in sprejemanju računov blaga za prodajalce in kupce prinašata predvsem izboljšanje položaja in zaščite potrošnikov. Prodajalec ni več anonimna oseba in kupec ve, kdo mu prodaja in na koga se lahko obrne v primeru reklamacije blaga, ki pa brez računa o plačilu ni možna. Sicer pa se prepričajte kar sami.

LIDIJA MURN

FOTO: M. MARKELJ

OŠ PRIMOŽA TRUBARJA V VELIKIH LAŠČAH

Najbolj urejena šola v Sloveniji

Osnovna šola Primoža Trubarja iz Velikih Lašč se poleg vrste uspehov ponaša tudi z nazivom najbolj urejene šole v Sloveniji v letu 1994. Pri nas je šola že kar manjša posebnost: je osrednja šola za računalniško opismenjevanje na razredni stopnji, ima svojo lastno zobno ambulanto in trgovinico, okolico šole pa spreminjajo v sprostitveno-rekreacijski eenter.

V osnovni šoli Primoža Trubarja v Velikih Laščah vse kar sije od čistoče in urejenosti. Nič ni razbitega, polomljenega ali uničenega. Po stenah hodnikov so razobešena dela učencev, v avli pa visijo slike priznanih slovenskih umetnikov, ki so se rodili, živeli •li de1ali na območju Velikih Lašč in bližnje okolice tega predela zahodne Dolenjske. Če pogledaš navzgor, te na obeh straneh velike avle preseneti bujno zelenje, za katero skrbe učenci iz vrtn•rskega krožka, ki na leto vzgojijo in uspešno prodajo več tisoč sadik raznih rož.

Tudi sicer so otroci na šoli zelo pridni. Praktično nimajo niti enega problematičnega otroka, ki bi se ukvarjal ali bil povezan s kakšnimi kriminalnimi dejanji. Nasprotno, ravnatelj šole pravi, da ni niti takšnih, ki bi zganjali kakšne pobalinske lumparije. Prav zato pa na šoli z veseljem poskrbijo, da so otroci za svojo pridnost nagrajeni, med drugim tudi z izleti in ekskurzijami. Tako so bili v Velikih Laščah med prvimi v Sloveniji, ki so pričeli s sedaj že tradicionalnimi srečanji učencev z zamejskimi Slovenci. Učenci šestih razredov vsako leto odpotujejo na Koroško v Avstrijo, kjer si ogledajo kraje in se seznanijo z dogodki, ki so pomembni za začetke slovenstva, učenci sedmih razredov se srečujejo v Italiji z učenci osnovne šole Bazovica, osmi razredi pa odhajajo za dva dni med zamejske Slovence v Porabje.

Poskrbljeno je tudi za učence nižjih razredov. Učenci tretjih razredov gredo vsako leto v poletno šolo v naravi, učenci petih razredov pa v zimsko. Dodatno pa šola organizira tudi planinsko šolo, in sicer za šeste razrede, ki so se po tednu dni pred kratkim vrnili z Blok.

Svojevrstna nagrada učencem, ki izpričuje skrb za njihovo čim boljše počutje v šoli, je tudi topla malica, ki je niso deležni le otroci na centralni šoli v Velikih Laščah, marveč tudiv vseh treh podružničnih šolah v Karlovici, Robu in na Turjaku. V skrbi za dobrobit učencev dajejo na šoli zelo velik poudarek zagotavljanju njihove varnosti, pri čemer so uspešni, saj do današnjega dne še niso zabeležili nobene nesreče. Še posebno pomembno pa se jim zdi, da otrokom zagotovijo dobre učitelje. "Vsi naši učitelji, med katerimi so razen dveh vsi domačini, imajo ustrezno izobrazbo in to si štejemo za uspeh," pravi ravnatelj Zgonc. Skupno imajo 28 učiteljev, ki skrbe za 353 ućencev, kolikor jih imajo s podružničnimi šolami vred. Sicer pa je na šoli zaposlenih 62 delavcev, med katerimi so tudi delavci velikolaškega vrtca, ki je priključen šoli. V občini Velike Lašče, ki nima industrije, so tako kolektiv z največ zaposlenimi.

Med uspehi, ki so plod dolgoletnega dela in prizadevanj šole, gre v prvi vrsti omeniti to, da so danes v Sloveniji osrednja šola za računalniško opismenjevaje otrok na razredni stopnji. To pomeni, da v pouk na razredni stopnji vključujejo vsebine računalništva ter da s tega področja organizirajo izobraževanje za razredne učitelje iz vse Slovenije. Za to, da so danes to, kar so, ter da imajo na šoli 32 računalnikov pa tudi po zadnji tehnologijii opremljeno računalniško delavnico, so se morali v veliki konkurenci z ljubljanskimi šolami, saj so Velike Lašče do nedavnega spadale v ljubljansko občino Ljubljana-Vič-Rudnik, dolgo boriti.

Kaj bo šoli, ki dosega odlične rezultate tudi na različnih športnih teknovanjih in je nosilka naslova državnih prvakov v gimnastiki pri mlajših deklicah ekipno in posamezno, prinesla nova lokalna samouprava, še ni znano. Prav lahko se zgodi, da občina s skromno odmerjenimi sredstvi ne bo zmogla pokrivati vsega tistega, kar ima šola že vpeljano in je izven rednega programa. Takšen program je denimo angleščina na razredni stopnji, ki jo imajo že tretje leto tretji in četrti razredi centralne šole in podružničnih šol.

Če bi se to zgodilo, bi bila škoda, saj šola občini tudi veliko vrača in misli nanjo. Dokaz za to ni le letos doseženo zlato Cankarjevo priznanje, na kar so v Velikih Laščah, kjer je knjiga doma, še posebno ponosni, marveč tudi njihova zobna ambulanta, v kateri zasebna zobozdravnica opravlja 4o odst. storitev za otroke in 6o odst. za odrasle. Dodaten dokaz pa je tudi uresničevanje zamisli, da bi okolico šole spremenili v sprostitveno-rekreacijski center, v katerega bi zahajali učenci, njihovi starši kot tudi ostali občani. To želijo doseči preko sodelovanja učencev in učiteljev s čisto poučnega stališča. Tako naj bi center kot celoto sestavljali posamezni t.i. učni kotički, kakršen je denimo lani narejeni zid, v katerega so vzidane in na njem vpisane vse kamenine, ki jih je moč najti na območju velikolaške občine. Takšen kotiček, ki bo okolici v okras, učencem pa v pomoč pri spoznavanju rastlinskega in živalskega življa v mlakah, bo tudi učna mlaka, ki jo pravkar dokončujejo. V načrtu pa imajo še ureditev prostora za šolo na prostem, postavitev čebelnjaka, cvetličnega paviljona in še in še. To še zdaleč ni vse o načrtih šole, še manj pa o njenih uspehih in pridobitvah, kakršna je tudi trgovinica, v kateri lahko učenci kupijo vse, kar potrebujejo pri vsakodnevnem delu in življenju v šoli in jim zato med šolskimi odmori ni potrebno "tekati po mestu". Dovolj pa je, da bralec lahko dojame, zakaj je šola Primoža Trubarja iz Velikih Lašč prejela naziv najbolj urejene šole v Sloveniji v letu 1994.

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

FOTO: M.LESKOŠEK- SVETE

V enem od učnih kotičkov, ki jih urejajo okoli šole, so postavili zid in vanj vgradili vse kamnine, ki jih je moč najti na območju velikolaške občine.

Notar za večjo pravno varnost

Kdor je moral v tem mesecu že overjati podpise ali druge listine, se je namesto na sodišče ali upravne enote odpravil k notarju. Notarska funkcija pri nas sicer ni nekaj povsem novega -notariate smo namreč ukinili pred 50. leti - kljub temu pa ne bo odveč, če se z njihovim delom podrobneje seznanimo. Zato smo se pogovarjali z notarjem Andrejem Tiranom, ki ima svojo pisarno na Prešernovem trgu 5 v Novem mestu.

- V čem se razlikuje delo notarja nekoč in danes?

"Notariat je zelo stara institucija. V Evropi se je pojavila že v Avstro-Ogrski, bila je tudi v stari Jugoslaviji in nekatere značilnosti tega poklica nadaljujemo tudi sedaj. V starih časih so notarji predvsem sestavljali javne, zasebne in druge listine, ukvarjali pa so se še z drugimi opravili v zvezi s nekaterimi postopki pred sodišči. V spominu starejših ljudi je notar oseba, pri katerem se je moral zglasiti, če se je prepisovalo, delilo ali prodajalo premoženje. Včasih je imel notar večjo pomembnost oziroma družbeno veljavo v primerjavi z odvetniki kot danes. Danes lahko oboji sestavljajo vse zasebne listine, od javnih pa so nekatere listine pridržane le notarjem."

- Sestavljanje zasebnih listin je le ena od funkcij notariata, ki pa jo lahko opravlja tudi odvetnik. Katere so še naloge notarja?

"Ker je notariat javna služba, je s tem povezana osnovna funkcija: sestavljanje javnih listin. To so listine o pravnih poslih, najpogosteje so različne pogodbe, javne listine o izjavah volje, oporoke, javne listine o drugih dejstvih, iz katerih izhajajo določene pravice, npr. potrditve dejstev."

- Zakon o gospodarskih družbah določa, da notarji sodelujejo tudi na skupščinah delniških družb. Kakšna je njihova vloga?

"V njegovi pristojnosti je tudi sestava tistih listin, ki so vezane na življenje in funkcioniranje gospodarskih družb. Gre za ustanovne akte in akte družb, ki urejajo status teh družb, za njihovo funkcijo v ekonomskem smislu. Notar pri gospodarskih družbah sodeluje ves čas življenja takšnih družb, pri vseh statusnih spremembah, spremembah kapitala, skratka pri vseh pomembnejših odločitvah."

- Eden izmed pogojev za notarjevo pisarno je bil tudi ustrezen prostor, katerega del predvideva hrambo. Kaj sodi v notarjev arhiv?

"Notariat hrani listine, najbolj običajna je hramba oporok, hrani pa tudi denar in vrednostne papirje z namenom, da po nalogu stranke te papirje ali denar nekomu izroči - gre namreč za posredniško funkcijo. Notar opravlja tudi nekatere posebne naloge po nalogu sodišč. Zakon o notariatu predvideva, da sodišče v nekaterih postopkih, predvsem v zapuščinskih in nepravdnih postopkih, notarju poveri določene funkcije oz. naloge v zvezi s cenitvami in popisom premoženja in podobno, odvisno od tega, kaj bi notar po oceni sodišča lahko v konkretnem postopku delal.

- Osnovna funkcija je izdajanje javnih oz. notarskih listin, to je notarskih zapisov, zapisnikov in potrdil. Listine imajo značaj javnih listin...

"To pomeni, da imajo določen javnopravni pomen, kot bi listino izdala kakšna javna ustanova. To je tudi glavna opredelitev za razlikovanje med javnimi in zasebnimi listinami, kot so npr. oporoke, kupoprodajne pogodbe, darilne pogodbe... Te zasebne listine, ki jih lahko notar tudi sestavlja, v nekaterih primerih pa jim lahko podeli celo značaj javne listine, če so za to zakonski pogoji. Sestavijo jih lahko stranke same ali pa odvetniki. Nekatere zasebne listine, ki jim notar z zapisom v obliki notarskega zapisa daje javnopravni značaj, imajo tudi izvršilni naslov. Tak naslov je pomemben pri tistih pravnih razmerjih, ko stranka obtiči pred problemom: doseči svojo pravico, ki je predmet pogodbe. Običajno so bile stranke v takšnih primerih prisiljene s tožbo priti k sodišču, zahtevati

FOTO: T. GAZVODA

Andrej Tiran

ugotovitev takšnih pravic oz. upravičenj, s sestavo takšne listine pri notarju pa se ta pot bistveno skrajša. To pomeni, da je ta listina direktno izvršljiva. Tako stranka na lažji, krajši in cenejši način pride do svojih pravic. To ne velja za vse listine, ampak le za tiste, ki nasprotni stranki nalagajo določene obveznosti."

- Novost, ki jo ljudje najbolj občutijo v teh dneh so overitve podpisov na pogodbah, prepisov listin, podpisov, spričeval in podobnega. Verjetno se največ ljudi odpravi k notarju ravno zaradi overitev, saj jih opravljajo samo notarji?

"To so do sedaj ljudje opravljali na sodiščih oz. občinskih upravnih organih, zato tudi takšna množica ljudi ob dnevih, ko so tu uradni dnevi za druge službe. Res, največ ljudi pride v pisarno ravno zaradi overitev, tu je tudi največ problemov in sta zato potrebni potrpežljivost ter strpnost na obeh straneh. Notariji imajo na voljo malo izkušenj, po katerih bi se zgledovali in utirajo pionirsko pot notariata. Trudimo se čim bolj približati ljudem in čim bolj skrajšati čas, ki ga ljudje namenjajo za urejanje pravnega prometa."

- Marsikdo si notarja predstavlja kot zastopnika, kot smo bili navajeni pri odvetnikih. Ali notar sploh še lahko zastopa stranko?

"Predvojni notarji so imeli tudi nekatere funkcije zastopanja pred sodišči oz. državnimi organi. Danes lahko notar zastopa stranko samo v nepravdnih postopkih pri sodiščih, in še to le v zadevah, ki se nanašajo na notarske listine, ki jih je ta notar sam sestavil. Notar ni zastopnik, ker delo notarja oz. njegove pristojnosti opredeljuje načelo popolne nepristranosti in objektivnosti do strank, ki so udeležene v postopku pri notarju. Notar je v vsakem trenutku dolžan za interese strank enako skrbeti. Nedopustno je gibanje na eno ali drugo stran."

- Se bo z uvedbo notariatov povečala pravna varnost ljudi?

"Smisel uvedbe te ustanove je večja pravna varnost in red pri urejanju pravnih razmerij, v katere stranke stopajo, hkrati pa prinaša tudi poenostavitev postopkov in približanje pravnega svetovanja in pomoči občanom. Predvsem se stvari urejajo na enem koncu od začetka do konca, da ljudem ni treba od vrat do vrat, z istimi ali celo nižjimi stroški. Največji napredek je pri tem, da se uvaja institucija, ki je neposredno pristojna za pravno svetovanje in pravno pomoč občanom. Prej je bilo to le na sodiščih in odvetnikih, nemalokrat pa so se srečevali z zakotnim pisaštvom. Marsikdo se je lotil setavljanja pogodbe sam ali mu je pri tem pomagal kdo drug, seveda brez odgovornosti za posledice, ki so nastale zaradi slabo sestavljene pogodbe, stranka pa je bila lahko deležna zelo velikih premoženjskih posledic. Uvedba notariata bo sčasoma pri ljudeh vzbudila zaupanje in spoštovanje do te oblike pravne pomoči kot v drugih državah, kjer je postala sestavni del življenja pri urejanju pravnih razmerij. V Italiji, Franciji, Nemčiji in Avstriji - torej v državah t. i. sistema latinskega notariata, kamor sodimo tudi mi - so pri svojih državljanih dosegli ravno to, da si brez notariata nihče ne ureja ničesar, najmanj pa da bi šel pisat pogodbo, se zadolževat ali prevzemat obveznosti, če pri tem ne sodeluje stroka v takšni meri, da so njegovi interesi zavarovani."

- Slišati je že bilo pripombe, da so cene pri notarjih visoke. Kakšna je pravzaprav notarska tarifa?

" Ravno cena je bila pri sestavi pravilnika o notarski tarifi odločilnega pomena in je bil od lanskega leta, ko se je začel postopek vzpostavitve notariata, v največji meri predmet usklajevanja in razčiščevanja. Sestavljalci tarife je upošteval ekonomsko situacijo v državi in cene prejšnjih storitev odvetnikov, zato so cene približno v okvirih prejšnjih, za nekatere storitve celo nižje. Socialno ogroženim lahko notar storitev opravi celo brezplačno. Tarifa je predpisana kot obvezna in ne dopušča odstopanj, odstopanje pa je po internih predpisih Notarske zbornice Slovenije hud disciplinski prekršek, ki ima lahko za posledico tudi prenehanje funkcije notarja. Notar izdelka niti ni dolžan izročiti, dokler mu stranka storitve ne plača, zakon pa daje tudi možnost avansa. Praksa uporabe tarife je poenotena in se dnevno usklajuje v vseh vprašljivih primerih. Vse nejasne primere - tudi takšnih je nekaj - si zapisujem, in če sem kdo mu zaračunal preveč, mu denar vrnem."

- Kako je z delovnim časom?

"Tudi ta je po vsej državi enoten. Uradne ure so od ponedeljka do četrtka od 9. do 12. in od 14. do 16. ure, v petek pa od 9. do 12. in od 13. do 14. ure. Notar lahko dela tudi izven delovnega časa, celo ob nedeljah in praznikih, vendar se tarifa podvoji. Sicer pa je cena storitve odvisna od vrednosti predmeta."

- V Sloveniji je sedaj 66 notarjev, za Novo mesto sta bili sicer predvideni dve notarski mesti, za zdaj je odprta le vaša pisarna. Ali to povečalo število obiskov pri vas?

"Ker sta začela delati tudi notarja v Trebnjem in Črnomlju, bo to pisarno razbremenilo, pričakujem pa, da se bo ministrstvo za pravosodje ponovno odločilo za razpis, vendar so pogoji za notarsko funkcijo ostri, saj ta funkcija zahteva ustrezno znanje in izkušnje. Koliko ljudi ima notar še zaposlenih, je prepuščeno njemu samemu, potrebam in načinu organiziranja dela. Imam zaposleni dve administrativni moči z bogatimi izkušnjami v finančno-knjigovodskem in administrativnem poslovanju z znanjem računalništva. Glede na velik obisk se mi je utrdila celo misel, da bi zaposlil še enega pravnika. Dnevno obišče pisarno 50 do 100 ljudi, mnogi pridejo le po nasvet, ki ga ne zaračunavam."

- Za delo notarja so predpisani strogi pogoji glede izkušenj na področju prava. Kakšne so vaše?

"Zadnja tri leta sem bil javni pravobranilec za področje regije, pred tem sem delal kot načelnik uprave inšpekcijskih služb in namestnik javnega tožilca v Novem mestu, na začetku pa sem bil pravnik v podjetju."

TANJA GAZVODA

Trimo

Na osnovi sklepa uprave TRIMO, d.d., Trebnje, komisija za izvedbo licitacije razpisuje

javno licitacijo za odprodajo osnovnih sredstev,

in sicer:

1. Osebni avto VW PASSAT CL, letnik 1990, izklicna cena 14.000 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti.
2. Osebni avto VW GOLF CL 4-E 1.6, letnik 1992, izklicna cena 14.500 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti.
3. Viličar Litostroj V-8-ds, letnik 1979, izklicna cena 15.000 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti.
4. Hidravlični oder "Olga Meglič", letnik 1984, izklicna cena 1.600 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti.
5. Hidravlični krivilni stroj Litostroj, tip HCK H 1-200, leto izdelave 1993, izklicna cena 52.000 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti.
6. Sestavljalna naprava za izdelavo I zvarjencev, dolžina 12,00 m, širina 2,65 m, maksimalna izdelava I zvarjenca je možna 1,50 m, izklicna cena 15.000 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti.
7. Portalni varilni stroj ISKRA, namenjen za vzdolžno varjenje ravnih in konično oblikovanih zvarjencev s praškom OP 100, izklicna cena 19.500 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti.
8. Elektrohidravlični večvretenski vrtalni stroj BEH 80 DALMASTROJ, leto izdelave 1984, izklicna cena 12.000 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti.

Javna licitacija za osnovna sredstva pod zap. št. 1 do 5 bo v **torek, 20. junija 1995, ob 14. uri** pri vratarnici II v TRIMU, d.d., Prijateljeva 12, Trebnje.

Za osnovna sredstva pod zap. št. 6 do 8 pa v TRIMU, d.d., Podružnica Dobova, Selska cesta 47, v **sredo, 21. junija 1995, ob 14. uri.**

Javna licitacija se bo opravila po sistemu **videno-kupljeno.**

Varščina znaša 10% od izklicne cene v tolarski protivrednosti in se vplača na blagajni TRIMO, d.d., 1 uro pred začetkom javne licitacije. Kupec plača tudi prometni davek v višini po ustrezni tarifni številki.

Interesenti bodo prejeli pogoje licitacije v pisni obliki ob ogledu osnovnih sredstev, ki je možen na dan licitacije 1 uro pred samo licitacijo.

VODILNO DOMAČE

prehrambeno podjetje išče honorarne sodelavke (lahko tudi mlajše upokojenke) za predstavitev (degustacijo) proizvodov v večjih slovenskih mestih. Predviden obseg dela je od 10 do 20 ur tedensko. Plačilo po dogovoru. Ponudbe pod "Prehrana".

CIK LJUDSKA UNIVERZA TREBNJE

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
Trebnje, Kidričeva 2
tel.: (068) 44-558
fax: (068)-44-183

VPIS V ŠOLE

ŠOLSKO LETO 1995/96
OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE
5., 6., 7. IN 8. RAZRED

3-LETNE POKLICNE ŠOLE (IV. stopnja)

- ŽIVILSKI DELAVEC ZA POKLICE:
  PEK
  PREDELOVALEC SADJA IN ZELENJAVE
  MESAR
- TRGOVEC
- PREKVALIFIKACIJA V TRGOVCA
- GOSTINSTVO ZA POKLICA:
  KUHAR
  NATAKAR

4-LETNE SREDNJE ŠOLE (V. STOPNJA)

- **EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK**
- ADMINISTRATIVNI TEHNIK

MOŽNOST PREKVALIFIKACIJ, DOKVALIFIKACIJ!

2-LETNI NADALJEVALNI PROGRAMI (V. STOPNJA)

- STROJNI TEHNIK
- TRGOVINSKI POSLOVODJA
  GOSTINSKI POSLOVODJA
  ŽIVILSKI TEHNIK

VIŠJEŠOLSKI PROGRAM

VIŠJA POSLOVNA ŠOLA - VPIS V 2. LETNIK

Smer: zunanjetrgovinsko-komercialna

VISOKOŠOLSKI PROGRAM (VII. STOPNJA)

VISOKA POSLOVNA ŠOLA - 1. letnik Ekonomske fakultete, Ljubljana (ŠTUDIJ NA DALJAVO)

Smeri:
- management
- turizem
- podjetništvo
- mednarodno poslovanje
- podjetniške finance
- zavarovalstvo
- bančništvo
- računovodstvo
- poslovno informiranje

VISOKA POSLOVNA ŠOLA - VPIS V 3. LETNIK

Smeri:
- podjetništvo
- podjetniške finance

INFORMACIJE O PROGRAMIH IN POGOJIH VPISA OSEBNO NA GORNJEM NASLOVU ALI PO TELEFONU (068) 44-183, 44-558, VSAK DAN OD 8. DO 16. URE.

Pooblaščeni prodajalec in serviser
UGODNI KREDITNI POGOJI
STARO ZA NOVO

NOVOTEHNA AVTOMOBILI

CITROËN

AKCIJA do konca meseca **JUNIJA** posebne akcijske cene pri zamenjavi staro za novo.
Tel.: 068/322-066, 0608/21-485

ŠKODA

FELICIJA v prodaji tudi že z dodatno opremo, darilo ob nakupu.
Tel.: 068/322-006, 068/44-025

LADA

na zalogi **SAMARE IN NIVE.** Darilo ob nakupu.
Tel.: 068/322-066, 0608/21-485

KOVINAR
Novo mesto
Ljubljanska 36
68000 NOVO MESTO

Delavski svet podjetja razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA — reelekcija

Pogoja:
— najmanj srednja strokovna izobrazba kovinske smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj pri odgovornih delih in nalogah

Kandidat mora predložiti ustrezen elaborat organiziranosti in razvoja podjetja.

Prisne prijave naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa.

NAGRADI V ČRNOMELJ IN KRŠKO

Žreb je izmed reševalcev 22. nagradne križanke izbral Vido Derganc iz Črnomlja in Ivanko Hlava iz Krškega. Dergančevi je pripadla denarna nagrada, Hlava pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 26.junija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 24. Oyojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 22. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 22. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: MAT, BANAT, ABERACIJA, ROLER, AKT, SNOV, ANAA, TOM HANKS, EVA, NARAVA, OZARE, UŠKA, RN, MATIC, TIL, SET, AHIL, MIZOGUČI, RAKOVICE, ARAK, ARA, HRAM, TARA.

PRGIŠČE MISLI

Kultura to pomeni predvsem izoblikovati zavest, dati dostojanstvo tistemu, ki se oblikuje.

S. PERTINI

Narodna občestva ne bodo samo še naprej sestavljala mozaika človeške domovine, ampak se bo njegova vloga v duhovnem človekovem življenju še poglobila.

B. PAHOR

Ljudstvo niso ljudje, ki se zbirajo, ki vpijejo. To so ljudje, ki umirajo, umirajo pa tudi plešejo.

P. HANDKE

Izvor strahu je v iztrganosti od bistva.

J. ZALOKAR

NAGRADNA KRIŽANKA 24

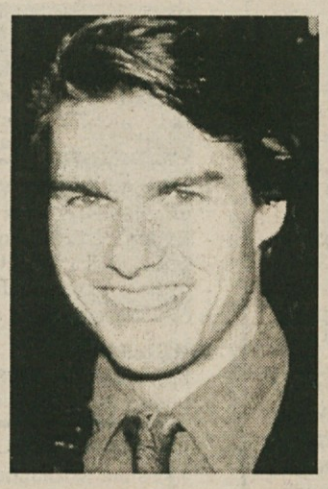

				DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	NOSILNA PODPORA	OPRAVA	PRELAZ NA VELEBITU	FRANC.MIN. PREDSEDNIK PRED 2.SVE. VOJNO (PIERRE)	POTOVALNI NAČRT	CANKAR IVAN	JAPONSKI DRŽAVNIK (HIROBUMI)	JELO	AMERIŠKI PEVEC (FRANKIE)
				ZVEZA									
				FURNIRANJE									
				ZNAČAJ						URSKA PESEM / PERGAMSKI KRALJ			
				HAREM PRI INDUSKIH MUSLIMANIH / TEKST. IZDELEK							IVAN LOTRIČ / BOJNI STRUP KIHAVEC		
							AVON / VELEMESTO V PAKISTANU						
AVTOR: JOŽE UDIR	VEZ	NEPREGAŽEN SNEG / MONG.VLADAR V BAGDADU						RADIOAKTIV. ŽLAHT. PLIN / MANJŠE NASELJE					
MATERIAL ZA METLE						HRIB PRI BEOGRADU / PISARNA						IME SLOV. PISATELJICE VAŠTETOVE	ŽENIN OČE
MATEMATIČNO ZNAMENJE					IZDELOVALEC UR					BAJKA / OSEBNI ZAIMEK			
OKRASJE					ETIOPSKI KNEZ / GRŠKA ČRKA				BRUSNI KAMEN / ORFF CARL				
KDOR KAJ NASIPLJE								OKRASNI KAMEN					
KOLOBARNIKI								NAVEDEK					

praktični praktični praktični praktični KRIŽ KAŽ

Domiselni svečniki

Poleti, zlasti med dopustom, boste zvečer zagotovo radi posedeli na terasi pred hišo. Da pa bo počutje še prijetnejše in celo romantično, namesto luči prižgite sveče. Svečnike, ki bodo plamene na svečah varovali pred vetrom, lahko naredite sami doma, in sicer tako, da steklenicam odrežete vratove. Potrebujete debele rokavice, primerno steklenico, nož za steklo, bombažno nitko, vedro mrzle vode in špirit. Nataknite si rokavice, da se ne urežete. Na steklenico narišite črto, po kateri boste odrezali vrat. Rišite s flomastrom. Nato zarežite po črti na steklo linijo z nožkom. Pritiskajte, da bo slišati škrtanje. Najbolje je, da naredite rez v eni potezi. Dvojno zloženo bombažno nitko namočite v špirit ter jo ovijte okrog steklenice po zarezani črti. Nitko prižgite in ko gori, vrtite steklenico. Ko nitka dogori, potisnite steklenico takoj v vedro z mrzlo vodo in vrat bo počil po zarezani črti. Če se to ne zgodi, ponovite postopek. Rob odrezane steklenice obrusite s papirjem.

Jagodova marmelada

Kadar imamo veliko jagod na vrtu, si lahko skuhamo jagodovo marmelado. Na 2 kg zrelih jagod damo 800 g sladkorja. Jagode očistimo, operemo in osušimo na krpi. Ponovno jih preberemo. Vsi sadeži naj bodo čvrsti in zdravi. Jagode pretlačimo skozi gosto cedilo. Dodamo sladkor, dobro premešamo in pustimo stati v posodi, pokriti s čisto krpo, 12 ur. Potem prelijemo jagode s sladkorjem v kozico. Segrevamo na srednje močnem plamenu in mešamo, pene, ki se nabirajo na vrhu, pa posnamemo. Marmelada je kuhana, ko se kapljica, ki jo kanemo na krožnik, ne razleze. Marmelado nalijemo v čiste kozarce, rob kozarčkov pa obrišemo s krpo, namočeno v alkohol. Kozarčke zapremo in jih shranimo v hladnem in temnem prostoru. Če dodamo marmeladi med kuhanjem vrečko vanilijevega sladkorja, bo še bolj aromatična.

Hemoragična bolezen kuncev

V majski številki Mojega malega sveta J. S. z Uršnih sel prosi za nasvet, ali naj posoja kunčjega samca za pleme po vasi, kjer se je lani pojavila kunčja kuga. Odgovor je seveda ne, saj gre za nalezljivo hemoragično bolezen kuncev, ki jo v pogovornem jeziku imenujejo kar kuga. Ta bolezen, ki jo v Sloveniji poznamo komaj šest let, je naredila v naši kunčjereji že velikansko škodo, celotno rejo pa še vedno postavlja na kocko. Po izjemno kratki inkubacijski dobi pomori v tednu dni vse odrasle kunce, kar je za rejca prava katastrofa. Zanesljivo preventivno sredstvo je le pravočasno cepljenje, saj gre za zelo obstojno virusno obolenje, ki se lahko širi celo z zamrznjenim mesom. Za rejce, ki se podrobneje zanimajo za to bolezen in zdravljenje, naj navedemo, da je svoj čas Kmečki glas izdal posebno brošuro s slikami in navedenimi možnostmi preventive in da je pri izdajatelju ta brošura še na voljo.

Izbira regulacije za centralno ogrevanje

Velikost prihrankov energije z vgradnjo kvalitetne regulacijske naprave znaša glede na neregulirane ali pa ročno regulirane ogrevalne sisteme različno, odvisno od vrste regulacije. Pri izbiri primernega načina regulacije se je pametno posvetovati s strokovnjakom. Ta vam bo glede na vaše želje, vašo hišo in način ogrevanja v njej izbral primerne elemente, ki bodo, povezani v regulacijski sistem, zagotavljali primerne bivalne pogoje in prihranke pri energiji. Še tako moderna regulacijska naprava ne pomeni nič, če ni pravilno projektirana, nastavljena, vzdrževana in upravljana. Zato še nasvet: pazljivo in s potrpljenjem preberite navodila in se posvetujte s strokovnjaki! Ne kupujte naprav po nasvetih trgovcev ali naprav, lepih na pogled, z veliko elektronike, ki je ne potrebujete! Za lažjo odločitev so vam v pomoč energetski svetovalci, ki vam z brezplačnimi nasveti svetujejo o racionalni rabi energije v vašem domu - v Novem mestu tel.068 28 866 in v Brežicah tel.0608 62 050, int.256.

ŽIVI S TUJIM SRCEM

Človek z največjim bogastvom

Te dni se Ivu Kostantinu izteka bivanje v Zdravilišču Šmarješke Toplice. Kostantino, ki bo konec leta srečal Abrahama, je in ni navaden gost v Šmarjeških Toplicah. Prijazen in skromen možak je doma s Kala nad Kanalom pri Novi Gorici, v zdravilišče pa je prišel na rehabilitacijo po presaditvi srca. Kostantino je namreč četrti bolnik, ki so mu v ljubljanskem Kliničnem centru uspešno presadili srce.

"Kot gozdar sem 27 let z motorno žago delal v Trnovskem gozdu in na Banški planoti in nikoli nisem bil bolan," je povedal. "Konec leta 1990 pa se me je kar na lepem lotila bolezen, začelo mi je pešati srce." Najprej je dve leti delal po 4 ure, potem pa tudi tega ni več zmogel, zdravljenje ni pomagalo, stanje je bilo vse slabše, šlo je za vse hujšo oslabelost srčne mišice. Lani je kar 8 mesecev preb il v bolnici. "Na jesen so mi rekli, naj se odločim za presaditev srca. Videl sem, da tako ne morem živeti in sem rekel, kar bo, pa bo." Potem so čakali na primernega darovalca srca in v noči s 1. na 2. februar letos ga je prof. dr. Tone Gabrijelčič z ekipo operiral in mu presadil srce. "Menda sem dobil srce 20-letnega dekleta, ki naj bi umrla v prometni nesreči," je povedal Kostantino. "Okoli poldne sem se zbudil in ko sem videl svetlobo, sem se počutil, kot bi se ponovno rodil. Solze so mi pritekle..."

Po operaciji Ivo ni imel nobenih težav in je hitro okreval in tretji dan po operaciji je že vstal iz postelje. "Ne morem povedati, kako sem hvaležen prof. dr. Igorju Kranjcu, ki je skrbel zame do operacije, prof. dr. Tonetu Gabrijelčiču, ki je, sem slišal, moj primorski rojak in menda tudi mojih let, vsemu osebju, ki so tako skrbeli zame in mi podarili novo življenje. Pri nas vemo premalo o teh izvrstnih strokovnjakih, ki so tudi čudoviti ljudje."

Po dobrih treh tednih je šel Kostantino iz bolnice domov, sredi maja pa je prišel v Šmarješke Toplice na okrevanje.

"Pacient je bil dolgo telesno povsem neaktiven, prestal je težko operacijo, mišice so mu močno oslabele in v našem zdravilišču skrbimo za to, da si krepi muskulaturo in izboljšuje fizično kondicijo in splošno počutje," pravi dr. Daroslav Ivašković, vodja zdravstvene službe v Šmarjeških Toplicah. Kostantina so na okrevanje v Šmarješke Toplice poslali za tri tedne, na predlog dr. Ivaškovića pa so mu bivanje podaljšali še za teden dni, kajti pri njem gre res za hudo oslabelost muskulature in fizične zmogljivosti sploh. Rehabilitacija poteka po svetovno uveljavljenem programu, ki pa v razvitem svetu v takih primerih traja 6 tednov. V 10 dnevih v zdravilišču se je funkcijska sposobnost Kostatinovega srčnožilnega sistema izboljšala za okoli 30 odst., vendar, poudarja dr. Ivašković, gre tako dobre rezultate pripisati v prvi vrsti dejstvu, da je bila pacientova začetna sposobnost izredno slaba.

"Kot dolgoletni gozdni delavec svoje telo oziroma njegove sposobnosti poznam, vem tudi, kako sem se počutil pred operacijo in dokler nisem prišel v Šmarješke Toplice. Gre za veliko spremembo na boljše, neprimerno močnejši sem in bolj sposoben, to občutim dejansko na vsakem koraku," pravi Kostantino, ki je sploh prvič v življenju v zdravilišču. "Prej za to ni bilo ne potrebe, ne možnosti, ne časa. Oba z ženo sva bila zaposlena, doma še kmetija in živina, v 20 letih sem naredil skoraj tri hiše, samo delo sem poznal. Sedaj se bom pa lahko bolj posvetil sebi in družini, imam dve hčeri in dva vnučka..."

Po njem so v Kliničnem centru srce presadili še enemu človeku in Kostantino je tega 42-letnega moškega tudi obiskal. Nasploh je Kostantino od petih ljudi, ki so jim v Sloveniji uspešno presadili srce, najstarejši in drugi, ki je po presaditvi na rehabilitaciji v Šmarjeških Toplicah. "Tukaj je vse tako lepo in dobro, da tega ne morem prehvaliti; narava je čudovita, zdravilišče izvrstno, osebje in njegov odnos do pacientov enkraten. Res, na vsakem koraku doživljam to in sem ganjen in hvaležen, v prejšnjem življenju, da tako rečem, tega pač nisem bil ne deležen ne navajen. Kako rad bi videl, da bi lahko vse ljudi, ki so bili in so še tako dobri z mano, pogostil v svojem domu na Kalu!"

Te dni bo Ivo Kostatino odšel domov. "V gozd bom še šel, saj ga imam zelo rad, samo ne več z motorko. Šele sedaj vidim, kako je svet lep in kako je življenje dragoceno. Prej tega nisem opazil ali nisem znal ceniti. Kako je lepo, da sije sonce, da raste trava, da dežuje, da so ptice in vse to. Res, sedaj bom bolj užival v tem, saj imava oba z ženo pokojnino. Nimam kaj reči, kar lepo penzijo so mi dali. Jeseni bova pa v Šmarješke Toplice prišla skupaj z ženo."

Za bogastvo mu pa ni, pravi. Sicer ga pa že ima. Največjega. So mu ga vsadili v prsi.

ANDREJ BARTELJ

FOTO: A. BARTELJ

Ivan Konstantino

ZDRAVNIK RAZLAGA

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Rak debelega črevesa in danke

Odstranitev tumorja z operacijo

Kirurško zdravljenje raka debelega črevesa in danke je najpogostejši način zdravljenja bolnikov pri vseh stopnjah bolezni. Običajno odstrani kirurg tumor skupaj z delom zdravega črevesa, preostala dela črevesa pa zašije. Strokovno pravimo, da se napravi anastomoza (ali povezava). Pri zelo zgodnji obliki (0 in I) se lahko tumor v celoti odstrani s koloskopsko elekroresekcijo.

Debelo črevo se začne v desnem spodnjem kotu trebuha, pod jetri, oziroma pod desnim rebrnim lokom zavije, poteka do vranice oziroma do levega rebrnega loka. Tam ponovno zavije in poteka po levi strani trebuha do danke. Približno 20 centimetrov dolg del debelega črevesa pred danko se imenuje danka.

Desnostranska hemo-kolektomija pomeni, da se odstrani debelo črevo skupaj z žilami, ki ga prehranjujejo, na desni strani in se napravi anastomoza med tankim in ravnim delom debelega črevesa. Pri tumorjih na ravnem delu debelega črevesa se naredi anastomoza med desnim debelim črevesom in danko. Bolnikom s tumorjem v levem delu debelega črevesa se napravi levostranska hemikolektomija ali odstranitev danke in anastomoza danke s preostalim delom debelega črevesa.

Včasih pa je potrebno zaradi dolgotrajne prekomerne razširjenosti debelega črevesa pred rakasto zožitvijo odstraniti celotno debelo črevo (to imenujemo totalna kolektomija) in narediti anastomozo (povezavo) med tankim črevesom in danko.

Izpeljava črevesa skozi trebušno steno je nujna, kadar leži tumor nizko v danki.

Danka je 15 cm dolg končni del črevesa in jo delimo v tri tretjine. Če leži tumor v zgornjih dveh tretjinah, se odstrani danka in napravi anastomoza. Če pa je tumor v spodnji tretjini, se danka amputira. To pomeni, da se danka klinasto izreže, črevo pa se izpelje skozi trebušno steno ali kot strokovno pravimo, napravi se anus preter. Pri nekaterih bolnikih v nujnih primerih ali ob komplikacijah med operacijo se lahko napravi začasna razbremenilna izpeljava črevesa skozi trebušno steno. Nekaj tednov kasneje, pri ponovni operaciji, se anus preter zapre in napravi ustrezna anastomoza.

Obsevanje in sistemsko zdravljenje dopolnjujeta operativno in tako izboljšujeta prognozo.

Z obsevanjem navadno zdravijo bolnike s tumorji danke, ki jih zaradi spremljajočih bolezni ali drugih vzrokov ne morejo zdraviti kirurško. Z obsevanjem pred operacijo se želi bolnikom z velikimi tumorji danke lokalno zmanjšati stopnja tumorja in tako omogočiti kirurški poseg ter izboljšati nadaljnji potek oziroma prognozo bolezni. Tudi po kompletnih operacijah danke so, za razliko od raka debelega črevesa, ponovitve bolezni pogoste. Zato se vsem bolnikom z II. in III. stopnjo raka danke priporoča pooperativno obsevanje skupaj s sistemskim zdravljenjem. Zdravljenje z zdravili imenujemo sistemsko zdravljenje, saj zdravila podobno kot rakave celice po krvi potujejo v vsak del telesa. Bolnike z rakom debelega črevesa in danke zdravijo s kombinacijo citotoksičnih in imunskih zdravil.

(Se nadaljuje)

preteklost v gosteh

TELOVSKA PROCESIJA - Danes je telovo, zapovedan cerkven praznik, ki pride na prvi četrtek po prazniku sv. Trojice. To je praznik v čast sv. Rešnjemu telesu, ki se obhaja od 13. stoletja dalje. V Novem mestu so ga praznovali zelo slovesno s procesijo. Nekdaj so bile te procesije silno imenitne. Udeležili so se jih vsi pomembni meščani, ki so imeli poseben vrstni red v njej. V procesiji so hodili poleg cerkvenih dostojanstvenikov, pridružili pa so se jim še obrtniki, mladina, vojaki, godba itd. Udeležili so se je tudi okoličani. Deklice so imele za to priložnost bele oblekice in košarice s cvetnimi listi, ki so jih trosile ob štirih postajah - oltarjih, kjer se je procesija ustavljala in molila. Ena od teh postaj je bila pred Rotovžem. Sv. Rešnje telo so nosili pod baldhinom - nebom. Po ulicah, kjer se je procesija vila, so meščani na okna postavili goreče sveče. Telovska procesija je imela v mestu veliko gledalcev. Bila je pomemben cerkven in družabni dogodek. Na fotografiji je telovska procesija v Novem mestu leta 1897. (Pripravila Ivica Križ, kustodinja Dolenjskega muzeja)

Iz Trdinovih zapiskov

Veselo življenje godcev *- Mnogo obrtnikov je godcev. Nekteri so si opomogli in kupili lepe kmetije. Na piru dobi godec s harmoniko ex offo 4 for. Tudi o drugih veselicah živi godec dobro - šestica je gotova, zraven pa pijače, več, nego more nositi želodec in glava. Po 4 noči ne spe - kako bodo potem zidali. Vsaki ima prav, ki si omisli in nauči harmoniko igrati - mnogo veselih ur si s tem pripravi in v kratkem življenji je veselje vedno naj več.*

Za bodočnost jim ni mar *- Narod živi od danes do jutri, od jutra do poldne brez brige za bodočnost. Rumanjska vas pogorela pred 8 leti, še zdaj niso podelali vsega - v vežah je vse razdrto, tudi podov še ni.*

Moralnost v okolici Šentjerneja *- Prešestovanja malo, tudi treznih ljudi je mnogo. Pohvalil bi posebno Staro vas. Kurbarija je tudi mnogo manja nego v prečinski župi, srednji broj za nezakonsko deco je k letu 15 po priliki, čez 18 se ne vzdigne. Zadnjih 20 let je razmera zakonskih in nezakonskih otrok ostala enaka, včasi nekaj več in zopet nekaj manj, ali napredek ne vidi se prav ne na eni ne na drugi strani.*

KNJIŽNA POLICA

Sedem let pozneje

Tako imenovana "afera JBTZ", ki stoji med pomembnimi mejniki novejše slovenske zgodovine - nekateri jo celo postavljajo na sam začetek odločilnih sprememb na poti v državno samostojnost Slovenije - ta afera oziroma njeno politično ozadje in odgovornost ključnih ljudi na oblasti v tistem času je po sedmih letih uradno še vedno zavita v meglo in nima jasnega zaključka. Taka bo najbrž ostala še nekaj časa, kljub temu da ta trdi oreh skuša že tretjič streti parlamentarna komisija in kljub temu da so ob sedmi obletnici procesa proti Janezu Janši, Ivanu Borštnerju, Davidu Tasiču in Janezu Zavrlu na vojaškem sodišču v Ljubljani prvi (zaprti) trije iz omenjene četverice pri založbi Karantanija izdali zajetno knjigo SEDEM LET POZNEJE ter v nji poleg svojih doživetij in pogledov uvrstili tudi zajeten kup dokumentov, ki zgovorno pričajo o dogajanjih pred aretacijo, med procesom in po njem. Afera je dobila nekaj novih močnih osvetlitev s strani in iz ozadja, pike na i pa ji po mnenju avtorjev knjige ni mogoče postaviti, zato ker je "boter vseh kriminalnih dejanj še vedno na oblasti oziroma razpolaga z velikanskim vplivom na vse tiste dele države oziroma njenih inštitucij (parlament, policija, sodstvo), ki bi morali dati relevantne odgovore, pa se to enostavno ne zgodi".

Knjiga je razdeljena na štiri sklope: prvi trije prinašajo osebna pričevanja Ivana Borštnerja, Davida Tasiča in Janeza Janše, četrti sklop pa 41 dokumentov o procesu, od kronologije dogodkov aprila, maja in junija leta 1988, ki jo je sestavil analitski oddelek SDV, do sodbe Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, s katero so sodbe vojaških sodišč v Ljubljani in Beogradu spremenili ter obtožene oprostili obtožbe. Dokumenti so razvrščeni v štiri dele, ki pokrivajo obdobje priprav na aretacije, čas aretacij, zapora, delovanja Odbora za človekove pravice in sojenja, spopad med Udbo in politiko na eni ter Odborom in javnostjo na drugi strani ter dokumente političnega ozadja.

MILAN MARKELJ

Družina za naš čas

"Če mislite, da obstaja boljše družinsko življenje, kot je to, ki ga trenutno živite, potem se vam bo ta knjiga zdela vredna truda," je za konec uvoda v svojo knjigo DRUŽINA ZA NAŠ ČAS zapisala ugledna ameriška družinska terapevtka Virginia Satir. Knjiga je v slovenskem prevodu pred kratkim izšla pri Cankarjevi založbi.

Najbrž ga ni človeka, ki bi menil, da živi v najboljši možni družini, in ki bi mu zgoraj zapisane besede ne zbudile radovednosti. Morda ravno dovoljšnjo, da se ne bo ustrašil 310 strani obsežnega priročnika, ki ga poznajo in cenijo bralci že v več deželah sveta. Avtorica ga je napisala pred dobrimi dvajsetimi leti na osnovi bogatih izkušenj, ki jih je dobila pri svojem delu z več tisoč družinami, ki so v stiski iskale njeno pomoč, spoznala pa je tudi številne uspešne družine. Ugotovila je, da v sleherni družini, tako moteni kot uspešni, tako naravni (oba starša in otroci) kot enostarševski ali institucionalni (domovi za mladoletne ipd.), v temelju delujejo iste silnice, ki oblikujejo posameznika v bolj ali manj usklajeno bitje. Te silnice so samovrednotenje, se pravi občutki in predstave, ki jih ima posameznik o sebi, sporazumevalni načini, ki jih ljudje izdelajo, da bi se razumeli, pravila o tem, kako bi morali čutiti in delovati, kar se razvije v družinski sistem, ter način, kako ljudje vzpostavljajo stik z drugimi ljudmi in ustanovami zunaj družine, čemur avtorica pravi povezava z družbo. V svoji knjigi pomaga bralcu odkriti, kako delujejo te silnice v njegovi družini, hkrati pa mu kaže smeri, kje lahko kaj spremeni na bolje. Izdelala je celo vrsto vaj, ki pomagajo pri tem.

In čemu prizadevanja za boljšo družino? Po trdnem prepričanju avtorice je družina mikrokozmos sveta, je prostor, v katerem se oblikujejo in ustvarjajo osebnosti. Usklajene osebnosti pa so imperativ časa. Avtorica meni, da je naše obdobje začetek novega obdobja človeškega razvoja, ki ga najgloblje določa sposobnost življenja v harmoniji, zato je osebnostna rast v usklajenega posameznika tako dolžnost in nuja kot edina pot človeštva v boju za obstanek.

MILAN MARKELJ

NOVOSTI

- Mladinska knjiga je izdala antologijo hrvaške lirike iz domovinske vojne V TEM STRAŠNEM ČASU.
- **Prof. dr. Jožko Šavli** je izdal novo knjigo SLOVENIJA, PODOBA EVROPSKEGA NARODA, v kateri podaja svoje, od uradnega zgodovinopisja dokaj drugačne poglede na zgodovino Slovencev.
- Založba Obzorja je izdala knjigo **Draga Medveda** NAJLEPŠE TRTE NA SLOVENSKEM.
- Pri DZS je izšel ORNITOLOŠKI ATLAS SLOVENIJE, ki ga je pripavil ornitolog **Iztok Geister**.
- V zbirki Studia humanitatis so izšle tri nove knjige: TRI RAZPRAVE O TEORIJI SEKSUALNOSTI **Sigmunda Freuda**, STRUKURA IN FUNKCIJA V PRIMITIVNI DRUŽBI **Reginalda Radcliffe-Browna** in HALF PA PU **Nade Šabec**.

PIONIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

SERVIS VOZIL
- avtomehanika - avtokleparstvo
- avtoelektrika - avtoličarstvo

15% popusta na delo ob gotovinskem plačilu

Vaše poškodovano vozilo popravimo s pomočjo raztegovalne mize CAR-O-LINER in elektronske merilne naprave CAR-O-TRONIC. O stanju vozila dobite računalniški izpis.

PRODAJA REZERVNIH DELOV IN OPREME
- originalni rezervni deli RENAULT
- RENAULT boutique oprema
- avtoakustika BLAUPUNKT
- strešna okna WEBASTO
- ostali avtodeli in avtooprema

Možnost obročnega odplačila na čeke.

PRODAJA VOZIL
- prodaja novih vozil RENAULT
- odkup in prodaja rabljenih vozil

Nove, občutno nižje cene za vozila CLIO!

Ugoden leasing in krediti brez pologa!

Krediti za CLIO po 7%, ostala vozila od 10% dalje.

Pustite se presenetiti in nas obiščite v **Ločni** v prenovljenem avtosalonu, prodajalni rezervnih delov in servisu ali nas pokličite na tel. **068/324-533**.

PIONIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

Prodajamo v Novem mestu na Novem trgu v kareju "L":
- poslovni prostor št. 2 v etaži D objekta B površine 90,36 m^2;
- 5 poslovnih prostorov v etaži D objekta A skupne površine 190 m^2 s pripadajočimi sanitarijami v izmeri 20 m^2;

Cena za m^2 poslovnega prostora je 2.400,00 DEM preračunano v SIT po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Ostale informacije dobite po tel. 068/322-023 ali na sedežu družbe v Novem mestu, Pod Trško goro 83.

Srednja gradbena šola
Kranj, Čankarjeva 2
64000 Kranj
Telefon: 064-221-621
Telefax: 064-221-631

vabi k vpisu v Delovodsko šolo za program Delovodja v gradbeništvu (V. stopnja), ki ga bomo začeli izvajati v šolskem letu 1995/96. Izobraževanje poteka ob delu in traja 20 mesecev. Izobraževanje se zaključi z zaključnim izpitom.

Pogoji za vpis:
— končana triletna poklicna šola (kamnosek, pečar, zidar, tesar, slikopleskar, polagalec podov, stavbni steklar, dimnikar);
— najmanj 5 let delovnih izkušenj v poklicu.

Več informacij dobite v tajništvu šole.

Matjaž Ternovec

Društveno življenje v Novem mestu v obdobju 1865 do 1889

3

Edini predlog, ki so ga Novomeščani uresničili leta 1865, je bilo preimenovanje mesta iz uradnega Neustadt v Rudolfswert, kar je po svoje določen kazalec gospodarske nemoči Novomeščanov. To ni bilo prvo preimenovanje mesta. Ob ustanovitvi mesta 7. aprila 1365 je dobilo ime po svojem ustanovitelju Rudolfu IV., zato Rudolfswert. Med ljudstvom pa se je obdržalo ime Novo mesto za to novo naselbino. Prvega septembra 1783 so ga tako tudi uradno poimenovali Neustadt. Zadnje preimenovanje ob proslavi petstoletnice Novega mesta je povzročilo pravo zmedo pri imenovanju tega mesta. Pojavijo se štiri variante: Rudolfswert, Rudolfovo, Novomesto in Novo mesto. V zvezi s tem je zanimiv članek v Novicah leta 1866: "*Ostrmel sem, ko ugledam v 3 listu letošnjih Novic, potem pa tudi v Slovencu (5 listu) novo ime Rudolfovo za staro slovensko Novo mesto. Vedel sem že, da se sme nemško ime Neustadt prekrstiti v nekdanje Rudolfswerth ali da bi se smelo stari slovenskih imen domačih prekrščevati. /.../ Veliko težje je vsemu narodu znano mestno ime zatreti nego kakmu novem kraju ime nadeti in ga razglasiti. Treba pa je tudi pomisliti, da preprost Slovenec tujega imena s pritaknjeno domačo končnico (Rudolf - ovo) izgovorjavo, zato ker ime Rudolf za usta trdega Slovenca ni stvarjeno. /.../ Nekateri pisatelji naši so počeli pisati: Novomesta, pri Novomestu, za Novomestom itd. Živa duša ne pravi iz Novomesta, nego ves narod govori iz Novega mesta. Tako pa govori po svoji stari pravici. Te stare pravice mu ne smemo kratiti tedaj noben pisatelj. /.../ Dozdeva se mi, da je počel najprej naš verli pisatelj p. Ladislav pisati: Novomesto, z Novomesto itd. češ, ker ni nemško ime (ondaj Neustadt) na dvoje razdeljeno, čemu bi pa bilo slovensko. Ali zbog nemščine ne smemo narodnega jezika kvariti.*"

Najbolj dosledno se je slovenskega imena Novo mesto (t. j. pisanega skupaj ali narazen) držalo uredništvo Novic. Njihova politika je bila taka, da "*kader pišemo po nemški pišemo po novem vsigdar Rudolfswerth, vsled razglasa deželne vlade.*"

Glede vprašanja, kako pisati Novo mesto - skupaj ali narazen -, najdemo v Novicah dne 9. marca 1863 zapis, da je bilo v deželnem zboru sklenjeno, "*da naj se od sedaj naprej piše Novo mesto skupaj kot ena beseda in naj se govori iz Novomesta, pri Novomestu.*" Vsa dilema se je razrešila leta 1865, ko je deželna vlada 27. 10. z razglasom za slovensko ime namesto Novega mesta določila ime Rudofovo.

Za razliko od Novic je v drugih časopisih vladala prava zmeda, uporabljali so vsa štiri imena. Načeloma je držalo, da so časopisi za uradne zapise in za zapise v nemščini uporabljali ime Rudolfswerth.

Zanimivo, da Novomeščani med svoje želje niso uvrstili izgradnje "dolenjske železnice". Prvič so o njej govorili na redni seji obrtne zbornice v Ljubljani 28. oktobra 1864. S tem se začenja njena "odisejada". Vprašanje izgradnje dolenjske železnice dobi političen, nacionalen in gospodarski pomen. Iz Novega mesta so se vrstile deputacije občinskih mož in pošiljale peticije tako v Ljubljano kot na Dunaj. Močno je razburjal Novomeščane načrt, da bi speljali železnico v smeri Ljubljana - Žužemberk - Dolenjske Toplice - Metlika. Proga bi tako tekla mimo fužin na Dvoru in v Gradcu, mimo Dolenjskih Toplic in premogovnih ležišč pri Črnomlju. Zagovorniki te smeri so predvsem poudarjali koristi, ki jih bo ta proga prinesla "*fužinam, ki nudi delo nad 300 delavcem in razcvet Dolenjskih Toplic.*" Nadalje ugotavljajo, "*koliko različnih fabrik se bi dalo ob Krki napraviti*". Seveda je bila to voda na Auerspergov mlin, kar je zaostrilo odnos med njim in Novomeščani. V časopisju se pojavi celo vrsta člankov, ki dokazujejo, da "*dolenjska železnica brez postaje pri Novomestu je monstrum! S popolno pravico tedaj terjamo za Novomeščane in za veči del Dolenjcev, da se napravi pri Novomestu postaja.*" Kajti v Novem mestu so imeli Dolenjci okrožno sodnijo "*kakor tudi glavno šolo velik del Dolenjcev pa okrajno sodnijo, politično uradnijo, kapitelj itd. Zraven pa se vprašamo, ali se obrajta prav nič promet novomeški? V Novomestu so veliki sejmi zelo važni in močni in tudi tedenski so veliki. /.../ Za dolensko stran je Novomesto eden najvažnejših krajev, torej bi se moralo na to mesto najbolj ozirati. Po načrtu gre železnica po desnem bregu Krke do Karlovca - čeravno je mogoče in skoro gotovo, da se bo to posestvo grofa Auersperga velik brž ko ne prevelik ozir jemalo.*" Kajti ob progi Ljubljana - Trebnje - temeniška dolina - Novo mesto - Karlovac "*je bogastvo cele Dolenjske tako rekoč nakopičeno. Živenoreja je v lepem stanu, tisti kraji imajo bogate gozdove, lepe travnike, dobre vinograde, velike zaloge premoga in druge rude, kamor celo Auerspergove fužine po njo hodijo. Vasi po tistih krajih so obljudene in imajo zadosti sadnikov, po katerih pa sadje konec jemlje žalibog vsled prevelike oddaljenosti od Ljubljane.*" Poleg tega bi bilo boljše in slajše dolenjsko vino bolj dostopno kupcem, "*katerim ga je sedaj bolj prilično na Hrvaškem in Ogrskem kupovati.*"

Vse to so bili argumenti Novomeščanov, ki so hoteli železnico od Ljubljane preko Trebnjega po temeniški dolini v Novo mesto.

Kakšne odmeve in razburjanja je prinašala "dolenjska železnica", nam kaže tudi Trdinovo pismo Janezu Bleiweisu julija 1872. Zaradi neprijetnega vtisa, ki ga je prinesla dolenjska deputacija iz Ljubljane, "*da od slovenskih voditeljev ni pričakovati nobene podpore za prošnje in potrebe ubogih Dolenjcev, da so oni marveč združili vse z Auerspergom na njihovo škodo*", se širi glas, "*da so slovenski vodniki svoj dolenjski glas dali in prodali in to zedinili so se z Auerspergom z naj strupenejšim sovražnikom našega naroda.*" Jeza na prvake v tem letu je bila med narodnjaki tako velika, da se je čitalnica odločila, da Bleiweisu ne pripravi sprejema, ko je prišel v Novo mesto s "*servilno potujočo komisijo za železnico*".

Zavzemanje za izgradnjo dolenjske železnice oz. njeno obljubljanje je postalo odličen pripomoček pri volitvah. Na volitvah za deželnega poslanca leta 1870 so na primer kandidati nemške stranke v svoji predvolilni agitaciji med drugim v Novem mestu celo "*pred nosom železnico merili*" in za "*kolodvor kline zabijali.*" Na strune dolenjske železnice je seveda igrala tudi slovenska stranka. "*Ko bi imeli Dolenjci v državnem zastopstvu boljše predstavnike kakor sta Dežman in Hočevar, bi utegnile peticije morda vendar le kaj uspeha imet. Dolenjci glejte koga boste spet volili ko bodo volitve.*" Nobeden izmed volilnih kandidatov na Dolenjskem si ni mogel privoščiti luksuza, da ne bi zagovarjal izgradnje dolenjske železnice. Zato so ob volitvah kar deževale obljube, kako si bodo, če seveda bodo izvoljeni, prizadevali za njeno izgradnjo.

Zaradi vsega tega se je o železnici veliko govorilo in leta 1870 so bili prepričani, da se bo izgradnja začela. "*Fantazia je tolika, da so videli nekateri s svojimi očmi že delavce, nekateri ne prodajajo že zdaj lesa, češ da bo draže, ko se bodo delale priprave za železnico. Nekateri ne gredo na Hrvaško, ker se nadejajo boljega zasluška. Posebno vesele se tisti, ki imajo konje, da si bodo privozili lepih krajcerjev.*" Zanimivo pa, da "*od železnice (dodelane) ne pričakuje nihče veliko koristi, zlasti ker slišijo od drugih, da je povsod slabej, ko pridrdra v kak kraj hlapon.*"

SLUŽBENO VOZILO - Novomeška občina in župan sta res na psu, saj je bivša oblast s sabo odnesla vse kar je bilo vrednega in uporabnega, njenemu nasledniku pa ni preostalo drugega, kot da si inventar nakupi na novo. Župan se že zanima tudi za nakup novega službenega vozila, ki bo glede na prazno občinsko blagajno bolj skromno. Kot nekdanji komunalec pa se zavzema za tiho in sploh ekološko neoporečno prevozno sredstvo. Niti za pošteno dvokolo ni mogel zbrati denarja, prvi poskus z enokolesom, ki je sicer priljubljen rekvizit cirkusantov, pa mu je uspel, saj so ga podprli štirje Prekmurci. Novomeščana, ki bi mu hotel podati roko, v ponedeljek pred Tilio ni bilo.

VRTEC LABOD SE PREDSTAVI - V torek, 6. junija, je bilo v prostorih vrtca Labod, VVO Novo mesto v Ločni, še bolj živahno in veselo kot sicer. Tamkajšnji otroci, stari od 4 do 7 let, so namreč pripravili veliki koncert, na katerem so se obiskovalcem predstavili kar s 23 skladbami, večino ob spremljavi klavirja vzgojiteljice Tončke Rozman. Nastopila sta otroški pevski zbor, v katerega so vključeni otroci iz vseh skupin, in instrumentalna skupina vrtca Labod, v kateri sodelujejo otroci po interesnih skupinah. Instrumentalno skupino vodi tamkajšnja vzgojiteljica Tončka Rozman, ki je povedala, da skupina obstaja eno leto in da je odziv otrok zelo dober, saj že navdušeno igrajo na najrazličnejše instrumente: zvončke, flavto, blokflavto, citre, ksilofon, metalofon... (kar so tudi dokazali). Podoben koncert so v vrtcu pripravili še v četrtek, 8. junija dopoldne, ko so otroci s svojim petjem in igranjem razveseljevali upokojene delavce vrtca Labod, starostnike.(Foto: L. Murn)

OBISKOVALI TEČAJE

Ne pustite nas! Pomagajte nam! To so bile želje mladih Romov, ki so v sredo, 31. maja, v vrtcu Pikapolonica imeli zaključek tečajev. V letošnjem šolskem letu so mestna Občinska skupnost Novo mesto, Center za socialno delo Novo mesto in Razvojno - izobraževalni center Novo mesto organizirali že drugo leto tečaje funkcionalnega opismenjevanja, kuharski tečaj in delovanje folklorne skupine. Tečaji, ki so se začeli lanskega oktobra in so trajali do konca letošnjega maja, so potekali v naselju Žabjak, v vrtcu Pikapolonica. Sodelovali so Romi iz naselij Žabjak, Šmihel, Jedinščica, Šentjernej in Škocjan. Tako so bile mladim Romom iz različnih naselij dane možnosti, da se med sabo družijo in sodelujejo. Vsi, ki so uspešno opravili tečaje, so dobili potrdila in nagrade in pravijo, da si takih izpopolnjevanj želijo tudi v prihodnje. Med prvomajskimi prazniki pa so se odpravili raziskovat slovensko obalo in njene znamenitosti, za kar se mladi Romi zahvaljujejo vsem, ki so jim to omogočili.

BOŽA ANTONČIČ
Novo mesto

UPOKOJENCI IN PROSTI ČAS

Upokojenci Novega mesta svoj prosti čas zelo koristno izrabljamo. Pozimi smo imeli zanimiva predavanja in tečaj nemščine, korektivno telovadbo, vsak prvi četrtek v mesecu pa organiziramo avtobusni prevoz in kopanje v Šmarjeških Toplicah. Na želje upokojencev, ki so jih izrazili v anketah Ivana Tovšaka (skrbi tudi za organizacijo izletov), pa pripravljamo še izlete v gore, slovenska zdravilišča in gledališča in avtobus je vedno poln. Maja smo bili prvič v gorah, in to na Graški gori med Slovenj Gradcem in Velenjem. Skupina, ki se zanima za slovenska zdravilišča, je že obiskala Rogaško Slatino in Atomske toplice. Med vožnjo v avtobusu vedno rešujemo teste z zanimivimi vprašanji, povezanimi s kraji, ki jih potem vidimo. Vedno pa si organiziramo tudi vodiče. 30. maja si je skupina za obisk gledališč ogledala opero Trubadur v novi dvorani Mariborskega narodnega gledališča. Podrobneje pa smo spoznali še mariborsko stolnico in panorame s Kalvarije.

dr. MILENA HADL

NOVO NOVO NOVO

ESPERO

FORD		DAEWOO	
1. Fiesta	19.300 DEM	Racer	od 16.990 DEM
2. Escort 1.6i CLX	28.200 DEM	Nexia	od 19.480 DEM
3. Mondeo 1.8 TD	35.500 DEM	Espero	od 24.990 DEM
4. Mondeo 2.5i V6	49.200 DEM		

STARO ZA NOVO, KREDITI, LEASING, vozila na zalogi, dobava takoj.
UGODNI GARANCIJSKI POGOJI OD 1—6 LET
Originalni rezervni deli in kvalitetne servisne storitve.

RABLJENA VOZILA:

RENAULT 19 1. 8i RT, letnik 93/12	22.500 DEM
CITROËN ZX 1.4, letnik 92/4	14.500 DEM
RACER GSI 1.5i, letnik 94/10	16.500 DEM
FORD MONDEO 1.8i, letnik 93/4	28.500 DEM

AVTO-HIT NOVO MESTO, Podbevškova 4, tel. 068/26-077

SE PRIPOROČAMO IN VAS VABIMO NA OGLED V NAŠE SALONE

ADRIATIK d.o.o.

ADRIATIK, d.o.o.
Prodaja vozil
Smrečnikova 45
68000 Novo mesto

vabi k sodelovanju

1. komercialista za trženje leasinga in posojila,
2. komercialista za prodajo avtomobilov.

Od komercialistov pričakujemo:
pod 1:
— visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri
— najmanj 3 leta izkušenj pri opravljanju komercialnih del
— pripravljenost za delo na terenu
— znanje tujega jezika
— poznavanje dela z računalnikom
— starost do 40 let

pod 2:
— srednjo izobrazbo komercialne ali tehnične smeri
— poznavanje dela z računalnikom
— samozavestnost pri delu
— urejen odnos do strank
— starost do 35 let

Pod 1. in 2. je 4-mesečno poskusno delo. Telefonskih informacij ne dajemo. Če vas zanima dinamično in kreativno delo ter stimulativno nagrajevanje, nam pošljite v 10 dneh pismeno ponudbo s priloženim življenjepisom in referencami na naslov: Adriatik, d.o.o., prodaja vozil, Smrečnikova 45, 68000 Novo mesto.

dm drogerie markt

Za prodajalno v **BREŽICAH** takoj zaposlimo:

1. prodajalko s srednjo šolo za farmacijo
2. prodajalko kozmetične stroke

Če smatrate, da ustrezate našim zahtevam, se javite na naslov:
dm drogerie markt, d.o.o.
Šmartinska 152 g
61000 Ljubljana

Prosimo, da navedete vašo kontaktno telefonsko številko.

Benefit
International
Trgovina in inženiring
68000 Novo mesto, Ljubljanska 27

razpisuje prosto delovno mesto

prodajalke v trgovini s tekstilom

Delovno razmerje se sklene za določen čas, s polnim delovnim časom.
Prodajalka mora izpolnjevati naslednje pogoje:
— srednja trgovska šola
— 1 leto delovnih izkušenj pri prodaji tekstila
Kandidatke naj pošljejo pisne prijave v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. O izbiri bodo obveščene v 10 dneh.

MLADI DOPISNIK

ZAHVALA RK KOT BREZJE

Naš odbor RK Kot Brezje je zelo aktiven in že nekaj let pripravlja svojim najstarejšim krajanom prijetna družabna srečanja. Letos so za nas organizirali izlet z avtobusom v naravo, za zabavo pa smo imeli še mladega harmonikarja in fotografa. Najprej smo se ustavili na Gačah, kjer smo si ogledali, kje mladina preživlja zimski čas ob smučanju. Od tam smo se skozi goste kočevske gozdove odpeljali na Bazo 20, kjer nam je lepo urejeno okolje dalo vedeti, da so se tu nekoč dogajali zgodovinski dogodki. Zadnja postaja pa so bile Kočevske Poljane, kjer smo ob dobri hrani in pijači veselo pokramljali. Za ta nepozabni izlet, ki nam je vsaj malo razvedril starostno beležnost, se lepo zahvaljujemo vsem aktivistkam in predsednici Tatjani Jakša in želimo, da bi tudi njim na starost mladina pripravljala taka prijetna srečanja.

P. M.
Kot pri Semiču

Z avtobusom na izlet!

*Avtobus, ki bo jeseni popeljal na zanimiv izlet naročnike Dolenjskega lista, smo napolnili že nad polovico. Nazadnje sta po volji računalnika do sedeža prišla **Anton Avsec iz Male Cikave 8 b, p. Novo mesto**, ki je naročnik od leta 1974, in **Jože Sedlar iz Desinca 1, p. Črnomelj**, ki se je na Dolenjski list naročil 1975. leta.*

*Čedalje več je znanih tudi potnikov za avtobus, s katerim se bodo na izlet odpeljali poslušalci novomeškega radia Studio D. Med reševalci nagradnega vprašanja sta imeli tokrat pri žrebanju največ sreče **Ani Jarc iz Prečne 24, p. Novo mesto, in Jožica Borin z Rimske ceste 14 v Trebnjem.***

KAJ JE SREČA?

Sedim in premišljujem. Sprašujem se, kaj je sreča in če so ljudje okrog mene srečni. Sreča je, če si svoboden. Mi smo svobodni, toda okrog sebe opazim veliko mamic, ki hodijo zamišljeno, s sklonjeno glavo. Obraze imajo mrke, zazrte so same vase, v njihovih očeh ni veselja. Njihova ramena so sključena, kot da bi nosile na hrbtu veliko težo. Le redkokatera hodi ponosno, zravnano, v obraz pa je videti srečna z iskrivim pogledom. Sprašujem se, ali bi bile mamice srečne, če bi imele veliko denarja, dober avto, veliko stanovanje... Mislim, da bi jim to pomagalo. Pri nas je kar veliko mamic, ki hodijo edine v družini na delo, očetje pa so brez službe. Želim si, da bi v mojem lepem, prijaznem kraju spet zavladalo zadovoljstvo, da bi vsi ljudje dobili delo in bi bile mamice spet nasmejane. Sedaj pa jih najbrž razjeda skrb, kako naprej.

MILANKA KLENOVŠEK,
4.r. OŠ Krmelj

VRTEC LABOD NA OBISKU

Otroci vrtca Labod iz Novega mesta so bili pred kratkim na izletu na Velikem Slatniku. Lep sončen dan so otroci iz skupin zajci in pikapolonice (6 in 7 let) preživeli z jezdenjem na konjih, kar jim je omogočil g. Marjan Golob, lastnik okrepčevalnice Pony. Ob tej priložnosti se mu zahvaljujejo za vsa prelepa doživetja.

Vrtec Labod
VVO Novo mesto

STRELA TREŠČILA V DREVO

Nekega dne sva z mamico na vrtu prekopavali zelenjavo. Naenkrat se je začelo temniti in grmeti, zato sva se odpravili domov. Tudi oče je prišel z dela in zapeljal traktor v garažo. Ko je zapiral vrata, je naenkrat strela treščila v naše najvišje drevo. Skorja se je olupila, po vrtu pa so bile povsod trske. Z mamico sva se ustrašili, toda nisva vedeli, kaj se je zgodilo. To nama je povedal oče. Čez čas je prenehalo deževati in grmeti in šli smo pogledat na cesto, kjer je bilo polno trsk. Ugotovili smo, da je bila strela vodena. Srečna sem, da se ni zgodilo nič hujšega, saj bi strela lahko treščila v mojega očeta. Vsi mirni smo odšli spat, saj smo vedeli, da strela ne more več treščiti, ker se je nebo umirilo.

MOJCA GLOGOVŠEK, 5.r.
Novinarski krožek OŠ Artiče

NAŠA ŠPORTNICA MARI

V našem razredu imamo sošolko Mari Kuselj, ki je zelo dobra športnica, to pa sta bili pred njo že njeni dve sestri, ki sta hodili na našo šolo. Mari je nekaj posebnega. Poleg tega, da redno trenira košarko in se kar dobro uči, se ukvarja še z mnogimi konjički, npr. z jahanjem konj in atletiko. Mari zelo hitro teče, je spretna, še posebej dobro pa obvlada met žogice. Na letošnjem regijskem prvenstvu jo je vrgla kar 54,56 metrov in seveda zmagala. Sedaj vsi želimo, da bi tudi na državnem prvenstvu pokazala vse svoje znanje.

MARTINA RUGELJ, 7.r.
Novinarski krožek OŠ Šentrupert

PRAVLJIČNI SVET V PIŠECAH

V četrtek, 1. junija, jebila za učence OŠ Pišece v večnamenskem domu v Pišecah lutkovna predstava Začarane rožice avtorice Jane Stržinar, ki pravljice piše, igra sama izdeluje tudi lutke. Vsebina pravljice je ekološka, nastopajo pa v njej različne lutke. Glavno vlogo je imela lutka čarovnica Zelena. Avtorica pravljice Stržinarjeva je otrokom vrtca in razredne stopnje podrobneje razložila pravljico, učence predmetne stopnje pa je poučila, kako moramo čuvati naravo. Vstopnina za ogled igrice je bila 250 SIT, učenci pa smo bili predstave zelo veseli.

IRENA OSOJNIK, 6.r.
OŠ Maksa Pleteršnika Pišece

SEVNIŠKI BEGUNCI NA DOLENJSKEM

OŠ Sava Kladnika iz Sevnice je v svoj program zaključnih ekskurzij za letošnje leto vključila tudi OŠ za otroke iz BiH v Sevnici. Spodbudo je DALA ravnateljica sevniške šole Anica Pipan in tako je šola plačala prevoz in organizirala program. Popeljali so se po Dolenjski. Učenci in učitelji se iskreno zahvaljujejo Galeriji Kostanjevica in Dolenjskemu muzeju za brezplačen ogled zgodovinskih, kulturnih znamenitosti (tudi Kostanjeviške jame), še posebej pa g. Smrekarju, g. Bizjaku in ge. Tanko, ki so učence z besedno razlago popeljali v svet lepote in miru, ki ga še kako pogrešajo.

MARIJANA KRALJ
OŠ Savo Kladnik, Sevnica

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

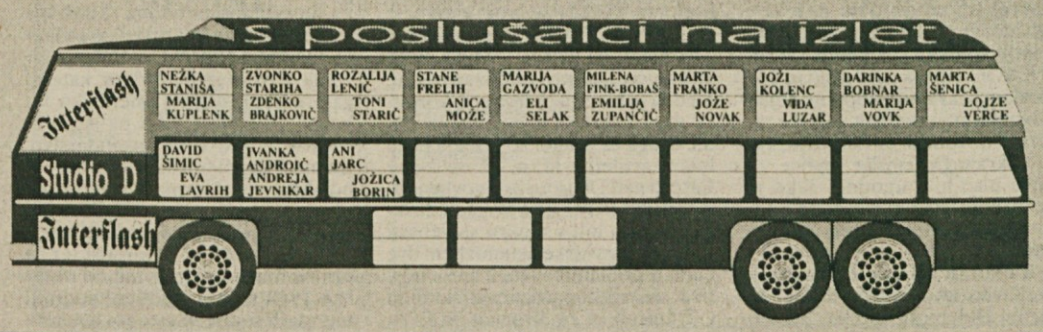

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom *"Odgovori in popravki po § 9..."*, vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Župan in občinski svet proti šoli

Dol. list št. 22, 1. junija

Novinar Dolenjskega lista g. Bartelj A. je enostransko opisal moj denacionalizacijski postopek, in sicer tako, kot da mi nič ne pripada. Za pravo razsodbo pa je potrebno poznati tudi drugo plat, ki se razlikuje od objavljenega sporočila.

Po mnenju novinarja g. Bartlja se je vodstvu šole pri nameravani gradnji "zataknilo" s parcelo (manjšim sadovnjakom). To je smešno, saj se je vodstvo odločilo za zbiranje denarja za gradnjo na spornem zemljišču, ko je bil zakon o denacionalizaciji že sprejet (l. 1991) in je veljal moratorij za kakršnokoli gradnjo na zemljišču, ki je predmet denacionalizacije. Šola ni imela ne takrat ne sedaj za nameravane gradnje ne lokacijskega ne gradbenega dovoljenja. Gradnja tudi ni predvidena po urbanističnem planu. Lahko sklepam, da je ravnatelj zavestno zapeljeval ljudi in podjetja glede gradnje. Ob neupoštevanju gornjih predpisanih dejstev (Zakon o graditvi objektov) je celo naročena izdelava tehnične dokumentacije. Že ob zbiranju denarja je bila dana informacija, da je že izdelana, kar ni res.

Vprašanje je, kako zakonit in human je bil način zbiranja sredstev za dograditev šole z vročanjem položnic staršem, kar naj ugotavljajo za to pooblaščene institucije. Ali se niso mogoče starši upirali in pritoževali? Že od vsega začetka imam vtis, da je ravnatelj skušal pospešeno ravnati tako, da bi pokril z investicijo nepremičnine (sadovnjak, hiša), ki so zapadle pod denacionalizacijo, da jih ne bi bilo mogoče vrniti.

Glede gradnje bi omenila, da je pričakovati, da se bo število otrok na Grmski osnovni šoli zmanjšalo, saj je v gradnji na desnem bregu Krke nova osnovna šola, katero s preprojektiranjem celo zmanjšujejo, ker ni dovolj otrok. Nataliteta že več let pada. Zaradi majhnega števila otrok predlagajo ukinitev vrtcev na Mestnih njivah in Šmihelu, kar g. Bartelj piše in ugotavlja na isti strani časopisa v svojem drugem članku. Nesmiselno bi bilo (zaradi pomanjkanja denarja) sedaj vlagati v Grmsko šolo, ki bi bila kasneje prazna, in je bolje preusmeriti denar v osnovnošolsko gradnjo v Šmihelu in na Drski. Smotrno bi bilo, da se učenci iz tujih okolišev vrnejo v matične šole. Teh je po pisanju vsaj 42. Grmska šola je torej umetno prenapolnjena. Tako bi bile razmere pri telovadbi in v razredih bolj urejene.

Zanimivo je, da je v hišnih stanovanjskih prostorih, ki so bili daljši čas prazni in so pod denacionalizacijo, vodstvo šole šele pred kratkim organiziralo v njih interesne dejavnosti itd., in s tem želelo dokazati, da v hiši poteka pouk in drugo. Taka dejanja kot ovira za denacionalizacijo so pravno nična.

Jasno je, da so dejavnosti bivših skupnih služb v hiši lahko tudi na drugi lokaciji v mestu, saj je dovolj prostora. To velja zlasti za računovodsko-knjigovodski servis osnovnih šol. Je pa to stvar sporazuma, kjer so bili naši predlogi ugodni in prilagodljivi. Novinar močno zavaja s tem, ko pravi, da zahtevamo hišo v posest. Zahteva po posesti je le glede praznih prostorov v hiši. Za ostalo smo predlagali sporazumno harmonično reševanje od vsega začetka postopka! Zlasti to velja za pritlični del. Predlagali smo celo brezplačno uporabo za čas po dogovoru.

Po novinarju je bila hiša kasneje v slabem stanju. Povedati moram, da je bila upravičencu pred odvzetjem nepremičnin ponujena za zamenjavo od občana iz Novega mesta njegova lastna hiša na Glavnem trgu, katera je veljala v mestu za urejeno in eno boljših. Gospod Bartelj pozablja, da bi že upravičenec lahko obdržal lastništvo in nepremičnine, drugim ne bi bilo treba vzrdrževati! Bi pa tudi morebitna izpadala 50-letna najemnina bila zadostna za prenovo. Tu je treba dodati, da so bili razlaščenci širom Slovenije večkrat podnajemniki drugod (in so še) ali pa so si sami uspeli ponovno zgraditi hišo ali odkupiti staro, kar še poveča celotno njihovo izgubo kapitala.

Gospod Bartelj ne pove, da je bilo v postopkih denacionalizacije na prvi stopnji vse "pripravljeno" za negativno reševanje mimo zakona. Kdo je vplival na člane komisije, lahko le ugibamo.

Kot je slišati, naj bi prizidek vseboval tudi podzemne garaže, v delu šole ob plavalnem bazenu pa bi bil fitness center. Načrtovana telefonska centrala Telekoma za desni breg mesta pa bi bila tehnično primernejša na drugi lokaciji mesta in ne v prizidku šole. V njem bi bilo nejasno bodoče lastništvo. Tudi za to centralo je prostor drugod v mestu.

Moti me prehudo žaganje okrasnih dreves ob hiši, saj niso bila vsa slaba, kot tudi nevzdrževana okolica. Je pa tudi stvar zelenih in ostalih, ki skrbijo za ureditev področja Grma in Novega mesta. Nenavadno je, da g. novinar te nove degradacije Grma-Kandije ni opisal, čeprav je vnet naravovarstvenik. Kot da ne vidi zaradi "javnega interesa", kateri se zrcali tudi v razpadajočih mestnih hišah in odrinjenih razlaščencih, podnajemnikih.

Lahko povem, da mi je neki poslovnež, za katerega lahko le ugibam, ali je bil ravnateljev posrednik ali vodstva šole, nudil 20.000 DEM ali več v dar samo za podpis soglasja h gradnji. Vprašanje je bilo celo za odkup celotne nepremičnine. Oseba je po oddani pritožbi telefonirala in ostro opozorila, naj se njeno ime ne omenja. Poleg tega sem izvedela za obrtnika, s katerim naj bi se pogajal ravnatelj Marjan Špiler, za oddajo prostorov v naši hiši v najem za poslovne namene. Zanimivo, da v tem primeru to ne bi oviralo pouka, interesnih dejavnosti v hiši ali gradnje. Lahko se vprašamo, če niso to že prvi koraki zasebnega šolstva in morda tudi elitnega. Morda pa bo Grmska šola kmalu delno privatizirana? Če bi to vedeli starši volilci, verjetno ne bi nekateri tako dobrovoljno dajali denarja pred "procesom lastninjenja".

Bilo bi prav, če bi bila pred tem izvršena denacionalizacija ukradenega. Ker nimam v lasti niti enega kv. metra stanovanja, menim da mi to v rojstni hiši pripada. Zahtevam le to, kar mi zakon vrača. Prizidek (ali učilnice), če bo sploh potreben v taki meri po izgradnji šol, je lahko tudi drugod ali pa se poišče druga rešitev, morda nadgradnja bodoče nove telovadnice. Novinarja pa prosim, da ne izkorišča moje zadeve za napade na župana in kritiziranje mestnega sveta.

OLGA JULIJANA PEČAR
Glavni trg 21, Novo mesto

Zahtevajo parkiranje na platoju

Dol. list št. 22, 1. junija

Članica občinskega sveta Mestne občine Novo mesto ga. Darinka Smrke je na 6. seji občinskega sveta prebrala protestno pismo lastnikov poslovnih prostorov v poslovno-trgovskem centru Novi trg v Novem mestu. Enako pismo je bilo tudi sicer poslano na organe mestne občine, na upravo mestne občine, na nekatere javne službe in medijem. Pismo komentira dogajanje na Novem trgu, odločno odklanja dosedanje poskuse popolne zapore uporabe ploščadi in ob zaključku postavlja tri zahteve: zagotoviti režim delne uporabe ploščadi za dostavo blaga in kratkotrajno parkiranje; začeti postopek za dopolnitev odloka o ureditvenem načrtu, s katerim naj se opredeli možnost parkiranja "pod posebnim režimom", kar navaja ureditveni načrt; in javno obravnavati predlog parcelacije kareja "L".

Kompleks Novega trga še ni zaživel v polni vsebini, opredeljeni z urditvenim načrtom, a smo že priča neredu pri uporabi skupnih in javnih površin, ki se izraža zlasti z neurejenim parkiranjem na osrednji ploščadi trga, s posegi na javne površine pri urejanju zunanje gostinske ponudbe, s številnimi reklamnimi napisi na fasadah objekta, s parkiranjem na za to nepredvidenih utrjenih površinah itd. Ne gre odrekati poslovne pobude številnim mladim podjetnikom, naj bo, vendar ob spoštovanju vsaj minimalnih standardov reda in prilagajanja posamičnih interesov skupnim in javnim interesom. Le v tej luči lahko Uprava mestne občine obravnava protestno pismo in druge pritiske, ter skuša izvajati ukrepe za zagotavljanje reda vsaj tam, kjer je to mogoče oz. je za to pristojna (površine javnega dobra, usklajevanje interesov pri uporabi platoja pred stavbo Novi trg 6 za službeno parkiranje ipd).

O nastajajoči prometni problematiki na Novem trgu je 11.5.1995 razpravljala projektna skupina za promet, ki jo je imenoval župan Mestne občine Novo mesto. Tudi zaključki projektne skupine so osnova za delo in ukrepanje uprave mestne občine.

Na konkretne zahteve, izražene v protestnem pismu, dajemo sledeča pojasnila:

Parkiranje na ploščadi

Naš sekretariat s ploščadjo še ne upravlja, saj mu od GIP Pionir še ni bila predana v upravljanje (ploščad ima še status gradbišča). Dejstvo je, da ploščad ni bila grajena in finalizirana za "parkiranje pod posebnim režimom", kot opredeljuje ureditveni načrt, zato sedanje početje na ploščadi povzroča škodo na tlakih, ki so bili finalizirani kot pohodna površina. Pridobili smo zasnovo možne ureditve parkiranja in vhodno izhodne kontrole (ocena stroškov 4,4 mio brez gradbenih obdelavalne površine in fizičnih razmejitev ploščadi). Ko bo GIP Pionir predal ploščad našemu sekretariatu v upravljanje, bomo skušali vzpostaviti red na ploščadi v duhu sprejetega ureditvenega načrta.

Dopolnitev odloka o sprejetju ureditvenega načrta

Menimo, da dopolnitev odloka ni potrebna, saj odlok dopušča dostavo blaga in parkiranje "pod posebnim režimom"; morda bi bila potrebna obvezna razlaga odloka. Spreminjanje namembnosti ploščadi (npr. parkiranje v večjem obsegu) pomeni spremembo ureditvenega načrta, ki ga je moč sprejeti po enakem postopku, kot sam ureditveni načrt (osnutek, predlog, razgrnitev, javne obravnave itd.); menimo, da za to ni pravega razloga, saj smo ureditveni načrt sprejeli šele pred kratkim (30.6.1994), kompleks gradili in končno tudi poslovne prostore prodajali in kupovali ob režimu, ki ga je uveljavil ureditveni načrt.

Javna obravnava predloga parcelacije

Načrt parcelacije je sestavni del ureditvenega načrta in podlaga za izvedbo parcelacije; o tem je tekla javna obravnava v postopku sprejemanja ureditvenega načrta. Parcelacijo (oblikovanje novih parcel) je izvajala Geodetska uprava Novo mesto in jo delovno usklajevala z lastniki sosednjih zemljišč, ki so pri tem edine upravičene stranke v postopku, to pa so občina Novo mesto za stavbo Novi trg 6 in za zemljišča javnega dobra (Kettejev drevored, obrobne ceste in javne poti, park) in PTT Novo mesto, sedaj Pošta in Telekom kot lastnika zemljišča okrog stare PTT. Po naši presoji je parcelacija izvedena tako, da omogoča vknjižbo (so)lastnine in drugih stvarnih pravic v zemljiški knjigi, kar je tudi osrednje vsebinsko vprašanje upravljanja in funkcioniranja kompleksa Novi trg.

Novi trg je del Novega mesta, javne površine na Novem trgu so del javnih funkcionalnih površin mesta. Res, da so v kontaktu z objekti v lasti posameznih pravnih oseb, vendar je to tako povsod v mestu v stiku z javnimi površinami, tudi na Glavnem trgu, Prešernovem trgu, Florjanovem trgu in drugod. Za uveljavljanje (prometnega) reda na teh površinah (trgih) so sicer interesi in potrebe sosednjih lastnikov vredni upoštevanja, odločujoč pa je tisti interes, ki ga izražajo odločitve, sprejete na zakoniti osnovi od za to pristojnih organov. Za Novi trg velja ureditveni načrt, sprejet po vsem predpisanem postopku. Za njegovo vsebinsko spreminjanje vodi pot prek ponovnih javnih obravnav, kaj Novomeščani v tem mestu (na Novem trgu) želimo, kar vse mora rezultirati v take ali drugačne odločitve občinskega sveta Mestne občine. Do tedaj pa so veljavni javni dokumenti obvezujoči za vse.

FRANCI KONCILIJA, župan
FELIKS STRMOLE, sekretar

"Bo imela Lavričeva Iskra več trga?"

Dol. list št. 23, 8. junija

Ker je zadnji odstavek v članku, ki govori o tem, da je g. dr. Lavrič pustil Iskro Keko Žužemberk s 5 mio DEM gotovine, napisan precej dvomljivo in ni jasno razvidno, ali v svojem žepu ali v blagajni Keko Žužemberk, bi želel navesti dejstva o dejanskem stanju tovarne Keko ob njegovem odhodu. Napačne informacije iz tega članka vnašajo v tovarno in njeno okolico nemir.

Ob odhodu g. Lavriča iz firme Keko je bilo stanje depozitov na dan 9.9.1992 55 mio SIT oz. okoli 1 mio DEM kot predujem za opremo v višini 2,7 mio dolarjev, konec leta 1992 pa je bilo stanje 110 mio SIT oz. okoli 2 mio DEM kot predujem za opremo v višini 1,6 mio dolarjev. To so bili posli s področja prodaje opreme v bivšo Sovjetsko zvezo, kjer se je poslovalo preko avansov. Žal so ti posli takoj po tem propadli, kar pomeni izgubo več kot polovico prometa podjetja v tistem času in s tem bistveno zmanjšan pomen depozitov za tovarno.

Ker neresnične informacije o položaju tovarne takrat zelo negativno vplivajo na razpoloženje v podjetju, zahtevamo, da v bodoče preneha neobjektivno poročanje o tovarni. V nasprotnem primeru bo sprožen tudi kazenski pregon.

KEKO, d.d., Žužemberk
direktor: TONE KONDA, dipl. inž.

DOPOLNILO

V Knjižni polici Dolenjskega lista št. 23 je Ivan Zoran predstavil bralcem izid nove pesniške zbirke Staneta Pevca Trncvet, ki je izšla pri Tiskarni Novo mesto - Dolenjski založbi v zbirki Utva. Med drugim omenja tudi sponzorstvo občine Trebnje in zavarovalnice Tilie. Dodam naj le, da je avtor skoraj v celoti sam financiral disketni zapis in tisk svojih pesmi.

Urednik založbe:
FRANCI ŠALI

LADA

DO LADE BREZ DENARJA

Vsi tipi vozil LADA na kredit brez pologa ali na leasing.

SAMARA — udobna, stabilna, prostorna limuzina že za 997.000,00 SIT.

Inf. 068/324-424.

Javna odprodaja osnovnih sredstev

KRKA Zdravilišča, d.o.o., Zdravilišče Dolenjske Toplice bo v petek, 16.6.1995, ob 14. uri odprodajala iz uporabe izločena osnovna sredstva in drobni inventar (hotelska oprema, gostinska oprema, stavbno pohištvo, cisterne, črpalke, tekstilni izdelki...).

Odprodaja bo v Dolenjskih Toplicah, Sokolski trg 7 (invalidski dom).

BARLOG

BARLOG TREBNJE

vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nudi:

- vozila NISSAN
- traktorje TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem, Obrtniška 18

tel. (068) 45-700, fax 45-701

Anton Štampohar

Ob 50-letnici zmage nad fašizmom (8)

Pregled narodnoosvobodilnega gibanja v nekdanjem belokranjskem in novomeškem okrožju

Vloga aktivistov OF je prihajala do polnega izraza ob nalogah, kot so bile samo v prvi polovici leta 1944 pojasnjevanje sklepov drugega zasedanja AVNOJ in prvega zasedanja SNOS, najvišjega zakonodajnega in predstavniškega organa narodnoosvobodilnega gibanja na Slovenskem, na katerem so razpravljali o graditvi ljudske oblasti in slovenske državnosti v okviru federativne Jugoslavije ter o gospodarskih, prosvetnih in kulturnih vprašanjih. Najpomembnejša naloga političnih delavcev pa so bile volitve v krajevne narodnoosvobodilne odbore (KNOO) in okrajne narodnoosvobodilne skupščine, ki jih je razpisalo predsedstvo SNOS za čas od 25. marca do 30. aprila 1944. V belokranjskem okrožju je bilo v predvidenem roku na neposrednih in tajnih volitvah izvoljenih 138 od 140 KNOO s 1014 odborniki in 149 odposlanci okrajnih skupščin. Kljub predvolilnim pripravam vojaške razmere v novomeškem okrožju, razen v okraju Dolenjske Toplice, za volitve niso bile ugodne. Tako je bilo, ob upoštevanju, da je predsedstvo SNOS volitve v treh volilnih enotah okraja Trebelno in dveh volilnih enotah okraja Žužemberk razveljavilo, izvoljenih le 20 KNOO v okraju Dolenjske Toplice. Število KNOO se do končane vojne v okrožju ni povečalo. Odborniki so se za opravljanje svojih nalog usposabljali na upravnopolitičnih tečajih. V štirih okrajih, oblikovanih takoj po volitvah v belokranjskem okrožju, je bilo 15 tečajev z 208 udeleženci, po združitvi v okraj Črnomelj in Metlika pa še 6 tečajev z 98 udeleženci. V novomeškem okrožju so bili tečaji samo v okraju Dolenjske Toplice oz. Novo mesto: na desetih tečajih se je zvrstilo 236 tečajnikov.

V drugi polovici aprila 1944 je sovražnik izkoristil odsotnost enot 7. korpusa, ki so bile ob kočevski progi, medtem ko je že v začetku leta odšla z območja Suhorja v Beli krajini prek Hrvatske na Štajersko njegova 14. divizija s 1112 borci in borkami. Povečal je svojo aktivnost in vzpostavil nove postojanke v Trebnjem, na Mirni, v Mirni Peči, Dobrniču, Dobravi in Žužemberku. Sledila je majska ofenziva 7. korpusa, med katero so te postojanke padle druga za drugo, že 7. maja pa je bila iz artilerije 15. in 18. divizije v Laščah nad Dvorom ustanovljena 1. slovenska artilerijska brigada. Jeseni 1944 sta bili v okviru slovenske partizanske vojske ustanovljeni dve enoti iz pripadnikov tujih narodnosti: 1. avstrijski partizanski bataljon v Tribučah in 24. brigada NOV in PO Slovenije - italijanska narodnoosvobodilna brigada Fontanot.

Na zasedanjih okrajnih narodnoosvobodilnih skupščin maja 1944 so bili izvoljeni okrajni izvršni odbori za nove okraje Črnomelj, Metlika, Semič in Vinica-Stari trg v belokranjskem in v okraju Dolenjske Toplice (kasneje Novo mesto) v novomeškem okrožju. V njihovi pristojnosti je bila poslej organizacija celotnega življenja na njihovem ozemlju. Delovanje organov ljudske oblasti so obravnavali tudi na pokrajinski partijski konferenci v Semiču konec istega meseca.

Po odloku predsedstva SNOS je bila na neposrednih in tajnih volitvah od 28. maja do 25. junija 1944 prva v Sloveniji izvoljena 54-članska narodnoosvobodilna skupščina za Belo krajino. Na prvem zasedanju 18. junija 1944 v Črnomlju je izvolila okrožni izvršni odbor, katerega predsednik je bil kmet Niko Jakofčič s Cerkvišč, imel pa je poročevalce za prosveto, gospodarstvo, finance, obnovo, zdravstvo, socialno skrbstvo, informacije in propagando, trgovino, obrt in industrijo, ugotavljanje zločinov, sodelovanje z NOV, za javni red in varnost ter za upravo narodne imovine. V oktobru 1944 so bili izvoljeni sodniki narodnih sodišč in ustanovljena sta bila davčna odbora v okraju Črnomelj in Metlika, začelo pa se je oblikovati tudi okrožno narodno sodišče za novomeško okrožje.

Vojaške razmere v novomeškem okrožju volitev v okrožno skupščino niso dopuščale in predsedstvo SNOS je odločilo, da se volitve izvedejo po skrajšanem postopku. Zato so aktivisti OF novomeškega in grosupeljskega okrožja 2. oktobra 1944 v Črmošnjicah - obenem je prišlo v skladu z načrtovano novo upravno razdelitvijo Slovenije do združitve obeh okrožij v novo novomeško okrožje - po delegatskem načelu izvolili 54-člansko okrožno narodnoosvobodilno skupščino Novo mesto. Predsednik okrožnega izvršnega odbora je bil kmet Jože Franko iz Hrastja pri Orehovici. Izvoljen je bil tudi 42-članski plenum OF in 9-članso tajništvo novega okrožja. V vseh okrajih novomeškega okrožja, razen v okraju Novo mesto, so novoizvoljeni plenumi OF in tajništva še nadalje predstavljala najvišji upravnopolitični in oblastni organ.

V nadaljevanju procesa združevanja okrožij sta bili na izrednem zasedanju okrožnih narodnoosvobodilnih skupščin za Novo mesto in Belo krajino 7. januarja 1945 v Črnomlju okrožji združeni v novomeško okrožje s sedežem v Črnomlju. Veljavnost najpomembnejših sklepov in odlokov obeh skupščin je bila razširjena na celotno ozemlje novega okrožja. Med najpomembnejšimi nalogami novega 21-članskega okrožnega izvršnega odbora, ki mu je predsedoval Niko Jakofčič, je bila oskrbovanje partizanske vojske. Da bi oskrba, predvsem s prehrambenimi proizvodi, potekala tudi v zadnjih naporih za osvoboditev domovine nemoteno, so bile v začetku februarja 1945 ustanovljene prehranjevalne komisije za okraje Črnomelj, Metlika in Novo mesto. Oba belokranjska okraja sta januarja 1945 vojaškim enotam in civilnim bazam po skladiščnem sistemu izdala 417 ton raznih živil, 419 glav živine, 3 prašiče in 4 konje, 12.419 litrov vina, 158.334 kg sena, 655 kg ovsa in 7.294 kg slame. Poleg tega je 15 krajevnih NOO zbralo in izročilo neposredno Komandi belokranjskega vojnega področja še 49.407 kg razne hrane in živine v teži 36.060 kg.

V osvobojeni Beli krajini so se v letu 1944 nastanili najvišji vojaški in politični organi narodnoosvobodilnega gibanja, odseki, komisije in zavodi predsedstva SNOS, gospodarske kulturne in znanstvene ustanove. V mnogih krajih, največkrat v Črnomlju, so bile številne osrednje manifestacije, ki se jih je udeležilo tudi po več tisoč ljudi. Delovalo je Slovensko narodno gledališče, Radio Osvobodilna fronta, Znanstveni institut, Denarni zavod Slovenije, Verska komisija, odprtih je bilo več umetniških razstav, razstav partizanskega tiska in fotografij. Delovali so Invalidski pevski zbor, pionirski in mladinski pevski in harmonikarski zbori, Godba glavnega štaba NOV in PO Slovenije in Godba 7. korpusa.

Od razvejane dejavnosti na osvobojenem ozemlju, med katero sodijo za partizansko gospodarstvo pomembne številne in raznovrstne delavnice, velja posebej naglasiti napore za razvoj šolstva in civilnega zdravstva ter socialnega skrbstva. Jeseni 1944 je bilo v belokranjskem okrožju 56 osnovnih šol, na katerih je 4141 šoloobveznih otrok poučevalo 25 učiteljev in 84 učiteljic. Roditeljski sveti so bili ustanovljeni na 40 šolah. V Črnomlju in Metliki sta od oktobra 1944 delovali novoustanovljeni gimnaziji, v Semiču so bile vzporednice črnomaljske gimnazije. V Dobličah pri Črnomlju sta bila izvedena dva pedagoška tečaja za osnovnošolske učitelje, ki ju je obiskovalo 71 deklet in 11 fantov.

V času najugodnejših razmer je v novomeškem okrožju delovalo 37 šol s 5617 šolarji in 81 učitelji in učiteljicami. Na šole v okrajih Novo mesto, Šmarjeta, Otočec, Kostanjevica in Šentjernej Osvobodilna fronta ni imela vpliva. Kljub želji prebivalstva do ustanovitve srednje šole na osvobojenem ozemlju ni prišlo. Organizirani so bili srednješolski tečaji za fante in dekleta v Mokronogu in za dekleta v gradu Lanšprež pri Mirni, kjer so poučevale iz škofjeloškega uršulinskega samostana pregnane redovnice.

Osnovnošolski in srednješolski prosvetni delavci z osvobojenega ozemlja in vojaških enot so bili prvi, ki so se strokovno organizirali. Sredi novembra 1944 so v Črnomlju ustanovili "Strokovno zvezo učiteljev in profesorjev".

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 15. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.30 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 TEDENSKI IZBOR
ČARODEJEV KLOBUK, 3/5
10.35 TAT KOLES
10.45 ODKRIVANJE ZEMLJE, amer. izobr. serija, 5/26
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.55 ZGODBE IZ MALEGA MESTA, ponov. finske drame, 1/3
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 11/15
21.05 TEDNIK
21.45 KRONIKA LUTKOVNEGA FESTIVALA
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 ŽARIŠČE
22.45 POSLOVNA BORZA
23.00 SOVA
VEČEN SANJAČ, amer. naniz., 23/28
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nanalj., 2/16

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.55 Košarka (posnetek) - 15.25 Kinoteka: Pošast iz črne lagune (amer. film, ČB) - 16.40 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.25 Sova (ponov.): Princ iz Bel-Aira (amer. naniz., 10/24); Novo življenje (1/16) - 18.45 Že veste - 19.15 Tok tok, oddaja za mladostnike - 20.05 Večerni gost - 21.05 Mahabharata (angl. nadalj. 6/6) - 22.05 Oči kritike - 23.05 Solaris (1. del ruskega filma)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 447. dela amer. nadalj.) - 11.05 Sedem veličastnih (ponov. glasb. oddaje) - 11.35 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 12.05 TV prodaja - 17.30 TV prodaja - 17.40 Unpato (ponov. oddaje o akt. dogodkih) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (448. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop - 20.30 Pred poroto (48. del. amer. naniz.) - 20.55 Vreme - 21.00 Hotel Oklahoma (amer. melodrama) - 22.35 Paris (ponov. 8. dela) - 23.25 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 0.15 Klasična video glava (ponov. glas. oddaje)

PETEK, 16. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 1.40 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
PET OTROK IN ŠKRAT, angl. naniz., 1/6
10.45 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: MEDVED
10.55 ROKA ROCKA
11.45 SMRTONOSNO OBDOBJE, nemška poljudnoznan. oddaja
12.40 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
14.05 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
15.05 ZLATI ČASI, ponov. španskega filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FOTOMODEL LETA
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 11/22
23.15 NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 3/16
0.00 DNEVNIK OBSEDENOSTI, italij. film

SLOVENIJA 2

12.15 Video strani - 13.00 Euronews - 13.35 Tedenski izbor: Zgodbe medenih tednov (nemška naniz., 5/8); 14.25 Omizje; 16.25 Osmi dan; 17.15 Sova (ponov.): Večen sanjač; Novo življenje (2/16) - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me! - 20.05 Mahbajska cesta 2000 (amer. nadalj., 1/6) - 20.50 Zadnji dnevi 20. stol. (franc. dok. serija) - 21.40 Laboratorium Kalmthaut - 22.50 Otvoritev grafitnega bienala - 23.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija - 3.00 Košarka (prenos)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 448. dela amer. nadalj.) - 11.05 Magnetoskop (ponov. glasbene oddaje) - 11.35 TV prodaja - 17.10 Hotel Oklahoma (ponov. amer. melodrama) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (449. del amer. nadalj.) - 20.00 Risanke + (glasb. oddaja) - 20.30 Obalna straža (10. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na borzi - 21.35 Razjarjeni harlem (amer. film) - 23.15 Vodnik za zaljubljene (4. del amer. naniz.) - 23.40 Učna leta (16. del amer. naniz.) - 0.10 Pred poroto (ponov. 47. dela amer. naniz.) - 0.35 Živeti danes (ponov. dok. oddaje) - 18.15 Kolo sreče - 19.50 Morje - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 V akcijo - 21.05 Dobri ljudje - 22.35 Živa resnica (dok. oddaja) - 23.05 Poročila - 23.25 S sliko na sliko - 23.55 Leopard v snegu (amer. film) - 1.25 Igre brez mejaltalij. serija, 4/8 - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Me je kdo iskal? - 20.55 Sto let filma: Noč iguane (amer. film)

SOBOTA, 17. VI.

SLOVENIJA 1

8.15 - 1.10 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
9.15 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI
9.30 POD KLOBUKOM
10.15 MLADA EVROPA POJE
10.25 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
11.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.40 TARZAN IN AMAZONKE, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
VEČERNI GOST
MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
TEDNIK, ponov.
FOTOMODEL LETA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 MORSKI PSI, amer. dok. serija, 1/3
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 ONA + ON
21.30 NARAVA IN TEHNIKA, angl. poljudnoznan. serija
22.00 OZARE
22.10 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 4/16
23.30 STEKLENA HIŠA, nemški film

SLOVENIJA 2

7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Zgodbe iz oper: Umor na Manhattnu (angl. glas. serija 3/4) - 11.00 Tedenski izbor: Komisar Rex (ponov. avstrij. nadalj., 11/15); 11.55 Turistična oddaja - 12.40 Sova (ponov.): Brooklynski most (amer. naniz., 11/22); 12.40 Novo življenje (amer. nadalj., 3/16) - 15.25 Športna sobota - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.05 Karaoke - 20.10 Južnjaška uteha (amer. film) - 21.55 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Video strani - 8.05 Tom Sawyer (ponov. risanke) - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.00 Učna leta (ponov. 17. dela amer. naniz.) - 18.00 Dance session (ponov.) - 18.40 Klasična video glasba (ponov.) - 19.00 Generacija transformerjev II. (risanka) - 20.00 Vreme - 20.05 Sicilija (dok. oddaja) - 20.35 Splošna praksa (26. del avstral. naniz.) - 21.30 Smrtonosni udarec (amer. film) - 23.10 Vreme - 23.15 Razjarjeni harlem (ponov. filma) - 0.55 Erotični film

NEDELJA, 18. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.55 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
7.55 OTROŠKI PROGRAM
OČIVIDEC, angl. dok. serija, 11/14
8.25 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 9/26
8.55 ŽIV ŽAV, ponov.
9.55 NEDELJSKA MAŠA, prenos
11.00 OTROŠKI PROGRAM
SPREHOD PO STARI LJUBLJANI, ponov., 8/9
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 ŠENTVID PRI STIČNI: 26. TABOR SLOVENSKIH PEVSKIH ZBOROV (prenos)
13.30 POROČILA
13.35 MALIBUJSKA CESTA 2000, ponov. amer. nadalj., 1/6
15.35 ŠEF!, češka naniz., 2/5
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.50 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 PRESODITE
21.25 KRONIKA LUTKOVNEGA FESTIVALA
21.40 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 12/16
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA:
ZABAVLJAČI, angl. nadalj., 1/2

SLOVENIJA 2

Opomba: Murska Sobota: Konjeniški turnir v preskakovanju ovir 18.15 do 18.45; Trnovo ob Soči: SP v kajakih in kanujih 18.45 do 19.15
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor - 11.00 Sova (ponov.): Novo življenje, 4/16; Ona + on - 13.00 Krvavo križevo znamenje (amer.-angl. film) - 16.55 Spomini na Mauthausen - 17.15 Zlata krogla - Portorož '95 (ponov.) - 18.15 Športna nedelja - 19.20 4 x 4 o živalih in ljudeh - 20.10 Amerikanec v Parizu (amer. film) - 22.05 Šola življenja (dok. oddaja) - 23.00 Biblija

KANAL A

8.05 20.000 milj pod morjem (risani film) - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 10.30 Male živali - 11.20 Splošna praksa (ponov. 25. dela) - 12.10 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.25 Žametne vrtnice (glas. oddaja) - 18.15 Žametne vrtnice (ponov.) - 19.00 Generacija transformerjev II (2. del risanke) - 19.30 Sicilija (ponov. dok. oddaje) - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III (ponov.) - 20.55 Beverly Hills 90210 (18. del amer. naniz.) - 21.45 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.25 Klasična video glava (glasbena oddaja) - 23.15 Adidas streetball (reportaža) - 23.35 Smrtonosni udarec (ponov. filma)

PONEDELJEK, 19. VI

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.10 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
9.55 TEDENSKI IZBOR
UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, danska nadalj., 13/13
10.25 ZNANJE ZA ZNANJE
10.50 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA - DOPOLNILO
11.15 JUŽNJAŠKA UTEHA, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED
14.50 TEDENSKI IZBOR
15.50 OBZORJA DUHA
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.25 PRAVLJIČAR, amer. naniz., 7/9
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.40 ABC - ITD., TV igrica
19.05 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PRVI KROG, kan.-franc. nadalj., 4/4
20.55 GOSPODARSKA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
MURPHY BROWN, 26. epizoda amer. naniz.
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 5/16

SLOVENIJA 2

12.30 Video strani - 13.00 Košarka (posnetek) - 14.30 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 15.00 Presodite!; 16.10 Poglej me! - 16.55 Sova: Zabavljači (angl. nadalj., 1/2); - 18.45 TV avtomagazin - 19.15 Sedma steza - 20.05 Pro et contra - 20.55 Vojna povratnika (angl. nadalj., 5/6) - 21.45 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 449. dela) - 11.05 Žametne vrtnice - 11.50 Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) - 12.35 Video strani - 17.05 Video igralnica (ponov.) - 17.35 Adidas stretball (ponov. reportaže) - 17.55 Klasična video glava (ponov. glas. oddaje) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (450. del amer. nadalj.) - 20.00 Alica v čudežni deželi (glas. oddaja) - 20.30 Dežurna lekarna (31. del španske humor. naniz.) - 21.00 Vreme - 21.05 Vojni ujetnik Garwood (amer. vojna drama) - 22.45 Obalna straža (ponov. 11. dela) - 23.35 Adidas streetball (ponov. reportaže) - 0.00 TV prodaja

TOREK, 20. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 11/13
10.40 AMERIKANEC V PARIZU, amer. film
12.35 TV AVTOMAGAZIN
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SEDMA STEZA
13.50 SOBOTNA NOČ
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 10/26
17.40 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC, lutkovna igrica, 5/13
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZGODBE MEDENIH TEDNOV, nemška naniz., 6/8
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
'ALO, 'ALO, angl. naniz., 4/6
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj, 6/16

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.05 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim; 15.30 National geographic (amer. dok. oddaja); 16.20 Karaoke - 17.20 Sova (ponov.): Murphy Brown (amer. naniz.); 17.50 Novo življenje (amer. nadalj., 5/16) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05 Gore in ljudje - 20.55 Roka rocka - 21.45 Zgodbe iz malega mesta (finska drama 2/3) - 22.40 Alica (kulturni magazin) - 23.30 Svet poroča

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 450. dela amer. nadalj.) - 11.05 Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 11.35 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 12.05 TV prodaja - 12.20 Video strani - 17.05 Vojni ujetnik Garwood (ponov. filma) - 18.15 Generacija transformerjev II (ponovitev 1. dela risanke) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (451. del amer. nadalj.) - 20.00 Rodeo (glasb. oddaja) - 20.30 Tropska vročica (10. del. amer. nadalj.) - 21.20 Vreme - 21.25 Večni krog (oddaja o astrologiji) - 21.55 Računalniška kronika (dok. oddaja) - 22.25 Dežurna lekarna (ponov. 31. dela španske naniz.)

SREDA, 21. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.40 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
HROŠČOSNED, amer. risana serija, 10/21
10.45 VELIKI DNEVI 20. STOLETJA, franc. dok. serija, 2/3
11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.00 NARAVA IN TEHNIKA, angl. poljdnoznanst. serija, 5/6
12.30 ALPE-DONAVA- JADRAN
13.00 POROČILA
15.30 TEDENSKI IZBOR
VOJNA POVRATNIKA, ponov. angl. nadalj., 5/6
16.20 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 FILM TEDNA:
PREMETENKA, kan. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 ŽARIŠČE
23.10 SOVA
PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 11/24
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 7/16

SLOVENIJA 2

Opomba: Atene: Košarka Slovenija:Francija 10.25 do 12.00
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.20 Zgodbe iz školjke - 15.55 Tedenski izbor: Prvi krog, (kan.-franc. nadalj., 4/4); 16.40 Videošpon - 17.25 Sova (ponov.): žALo, žalo (angl. naniz., 4/6); 17.55 Inšpektor Morse (angl. naniz., 6/16) - 18.45 Odkrivanje zemlje (amer. izobraž. serija, 6/26) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Ambasadorji znanosti (prenos iz CD) - 21.00 Športna sreda - 22.20 Omizje

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 451. dela) - 11.05 Rodeo (ponov. glas. oddaje) - 11.35 Male živali (ponov.) - 12.25 TV prodaja - 12.40 Video strani - 17.35 TV prodaja - 17.45 Računalniška kronika (ponov.) - 18.15 Večni krog (ponov. oddaje o astrologiji) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (452. del) - 20.00 Sedem veličastnih (videolestvica) - 20.30 Paris (8. del. amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Karma (oddaja o duhovnosti) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.10 Tropska vročica (ponov. 10. dela amer. nadalj.) - 0.09 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slov. gostilnah)

KOLPA d.d.
Rozmanova 38
68000 Novo mesto
Komerciala

kolpa

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA ZARADI PRENOVITVE SALONA KOLPA, ROSALNICE 5, METLIKA

POPUSTI DO 60%

od 19.6. do 15.7.1995

Prodaja izvoznih programov Kolpa san:
- prodaja kopalnih kadi že od 10.000 SIT
- prodaja tuš kadi že od 5.000 SIT
- prodaja tuš kabin
- prodaja umivalnikov že od 2.800 SIT

Prodaja klasiranih proizvodov Kolpa san in Kolpa ker in opuščenih programov:
- prodaja kuhinjskih korit Kolpa ker že od 10.800 SIT
- prodaja kuhinjskih pip, popust 30% (francoski proizvajalec)

Salon v Rosalnicah 5, Metlika, bo odprt vsak dan od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.
Tel. (068) 59-492 in 58-273; fax. (068) 59-491

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal
s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri
NOVICE
•
vsak ponedeljek ob 18. uri
ODDAJA ZA OTROKE
in po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED
•
vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in ob 21.30 NOVICE
•
vsako nedeljo ob 13. uri
NACE VAM VOŠČI
in ob 16. uri glasbena oddaja
MED PRIJATELJI
•
vsak dan od 15. ure dalje
VIDEO STRANI

ADRIATIK d.o.o.

PRODAJA VOZIL
Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax. 068/324-424

JUNIJSKA SUPER PONUDBA VOZIL

	Opel
CORSA	od 17.100 DEM
ASTRA	od 23.500 DEM
VECTRA	od 28.900 DEM
CALIBRA	od 42.500 DEM
FRONTERA	od 44.100 DEM
Pontiac	od 46.500 DEM

POSEBNA PONUDBA:
rabljena vozila ROVER
z vso opremo in klima
napravo po izjemnih cenah!

Kredit na 4 leta brez pologa ali leasing!

radio
104.5 105.9
91.2
107.3 107.5
prijatelji več
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

Komunalno stavbeno podjetje "KOSTAK" KRŠKO

obvešča vse občane občine Krško, da bo v času od 15.6. do predvidoma 1.8. popolna zapora lokalne ceste ŠUTNA - PLANINA na odseku DOL - MLADJE.

Obvoz bo označen in urejen po komunalni cesti ŠUTNA - BREZOVICA - GRADEC za smer Planina, za krajane bližnih vasi pa tudi po komunalni cesti ŠUTNA - HRASTEK - BRLOG - MLADJE.

Zapora je neobhodno potrebna, zaradi izvedbe del sanacije plazu na omenjenem odseku.

1. Iščemo **delovodjo za oddelek kmetijski stroji**
   Pogoj: poznavanje kmetijskih strojev oz. dela z njimi;
2. **delavca skladiščnika** za delo v trgovini gradbenega materiala.
   Pogoj: poznavanje dela z viličarjem.

Obe delovni mesti sta odprti v GRAMAT GRIL, d.o.o., Sela pri Dolenjskih Toplicah.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: **GRAMAT GRIL, d.o.o., Grosuplje, Rožna dolina 9.**

Tel.: 763-363, Grosuplje
Tel.: (068) 65-682, Dol. Toplice

Po pooblastilu lastnikov Windischer
oddajamo v najem
POSLOVNE PROSTORE
v stavbi bivšega hotela Kandija (Kandijska c. 40 v Novem mestu).
Pismene ponudbe pošljite do 20.6.1995 na naslov:
INVESTBIRO Novo mesto, d.o.o., Mirana Jarca 33, 68000 Novo mesto.
Informacije na tel. (068) 21-187.
Neposredni ogled prostorov je možen 20.6.1995 od 16. do 19. ure.

DOLENJSKI LIST STUDIO D

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Martini Zgonec iz Škofljice. Nagrajenki čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

1 (3) Zelena Kočevska - ANS. VIHARNIK.
2 (1) Svatovska - ANS. DORE
3 (6) Mi Slovenci vinca ne prodamo - ŠALEŠKI FANTJE
4 (2) Veruj v ljudi - DOMŽALSKI ODMEV
5 (5) Pa kaj potem - ANS. RUBIN
6 (4) Pojdi z mano - ANS. TONIJA VERDERBERJA
7 (9) Beli cvet - ANS. FRANCA POTOČARJA
8 (7) Družinski praznik - ANS. MELOS
9 (-) Vračam se spet na deželo - ANS. LOJZETA SLAKA
10 (8) Pomembno je nekoga imeti rad - ANS. SLAPOVI

Predlog za prihodnji teden: Hvala, oče - ANS. ROBERTA PRAPROTNIKA.

KUPON ŠT. 24

Glasujem za _____

Moj naslov _____

_____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

dnevi obrti in podjetništva "95

21. 6. 1995 - 24. 6. 1995 Športna dvorana Marof. Novo mesto

Območna Obrtna Zbornica Novo mesto in Reklamna Agencija NOUA organizirata zanimivo sejemsko prireditev razstavno-prodajnega značaja, na kateri bo predstavilo svaje proizvode in storitve prek 60 obrtnikov in podjetij z najrazličnejših področij.
Na sejmu bo mogoče kupovati po konkurenčnih cenah najrazličnejše blago, tam pa se bo opravila tudi marsikatera storitev. Vsekakor pa smo prepričani, da bo sejem zahvaljujoč raznolikosti razstavljalcev zelo zanimiv za vse, tudi za obiskovalce, ki so prišli samo potešit svojo radovednost. Za popestritev in dodatno začimbo Dnevom obrti in podjetništva "95, bo v petek 23. 6. Zabavni večer s plesno skupino Kres in ansamblom Pugelj. Vsi bodo dobrodošli, predvsem pa tisti, ki so radi dobre volje.
Sejem bo odprt od 9. do 19. ure, vse sejemske dni je vstop prost. Pa naj še kdo reče, da se v Novem mestu nič ne zgodi!

SKB BANKA D.D.
PE NOVO MESTO
Novi trg 3
tel.: 068 323 613, 323895
fax: 068 324 598

Vabimo vas na ogled novega načina opravljanja bančnih storitev na daljavo

SKB TELEBANKING

Obiščite nas na našem razstavnem prostoru vsak dan od 9. do 19. ure.

Obrtna zadruga **hrast** Novo mesto
Adamičeva 2, 68000 Novo mesto, tel.: 068 341 802, fax: 068 342 059
OD TEMELJA DO KLJUČA

TERMOTEHNIKA " več kot trgovina "
, je naš slogan in ravno to vam Želimo dokazati na sejmu v Novem mestu.

-21.6. 95 VABIMO na predstavitev novih ogrevalnih sistemov in plinskih instalacij

-22.6. 95 PREDSTAVLJANMO kopalniško opremo z geslom "Novogradnja ali obnova kopalnice z izvedbo od A do Ž, vse na enem mestu."

-23.6. 95 OPOZARJAMO na posebno predstavitev elektroinstalacijskega materiala in programov GEWIS in TEM.

-24.6. 95 SVETUJEMO in sprejemamo naročila za izvedbo vseh instalacij s področja ogrevanja, plina, vodovoda,...

Vsi posli sklenjeni na sejmu, prinašajo poseben **sejemski popust** in druge ugodnosti.
Vljudno vabljeni!

TERMOTEHNIKA p.o.
Proizvodnja in trgovina z tehničnim blagom na debelo in drobno
Novo mesto, Mlinarska pot 17,
tel. h. c.: 068 322 550, 323 903, 323 933
fax: 068 322 050

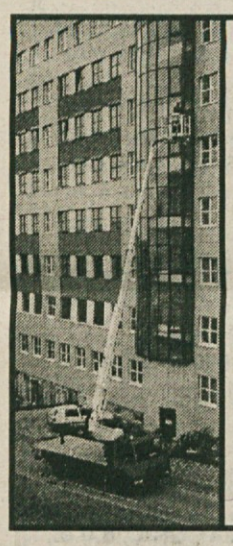

SERVIS ZA ČIŠČENJE OBJEKTOV
BINE BAJC s.p.
NOVO MESTO, Seidlova 8
tel./fax:068/25-656
mobitel:0609-611-252

Vabim vse zainteresirane na demonstracijo čiščenja objektov na Dnevih obrti in podjetništva "95 v Novem mestu.

NOUA d.o.o.

VISTA 21 d.o.o.
Fotografiranje za prospekte, reklame / fotolaboratorij za amaterske in profesionalne povečave / oblikovanje prospektov, reklam in tiskovin / trgovina z največjo ponudbo za amaterske in profesionalne fotografe.

Armstrong -stropne obloge
KNAUF Rigips -podstrešja -pregradne stene -stropni sistemi
STRALE PLURIMA ILLUMINAZIONE TECNICA -svetila za vgradnjo
INTERIER
Prešernov trg 1, Novo mesto, tel./fax:068/ 321-028, mobitel:0609-612-505

IZPUŠNE CEVI
NOVAK
Na Lazu 1, 68000 Novo mesto.
tel./fax:068/22-979, 341-856

DRUŽINSKO PODJETJE "NOVAK", KI IMA VEČ KOT 20-LETNO TRADICIJO IZDELOVANJA IZPUŠNIH CEVI ZA DOMALA VSE ZNAMKE IN TIPE AVTOMOBILOV.

NAŠI ADUTI SO GARANCIJA, KVALITETA, KRATEK DOBAVNI ROK, IN KONKURENČNE CENE.

VABIMO VAS, DA NAS OBIŠČETE NA NAŠEM RAZSTAVNEM PROSTORU NA DNEVIH OBRTI IN PODJETNIŠTVA "95

HODNIK 20 let
SERVIS
TRGOVINA
Germova 3
68000 Novo mesto
tel./fax.: 068 321 661
068 22 344

Izkušnje za prihodnost!
Z modernimi tehnologijami in znanjem rešujemo vaše probleme.
Evidence, obračuni, pisanje bodo lažje obvladljivi z našo pomočjo.
Preprosto vse, kar potrebujete za evidence v trgovini in gostinstvu.
Prodajamo preverjene artikle znanih svetovnih proizvajalcev:
CANON, EPSON, OLYMPIA, OLIVETTI, SHARP, STAR,
kakor tudi domačih:
MEGAHIT, AERO

Obiščite nas na obrtnem sejmu v NOVEM MESTU od 21.6.1995 do 24.6.1995

DULINEX d.o.o.
PROIZVODNJA - TRGOVINA - ZASTOPSTVA
Glavni trg 14, 68000 Novo mesto
tel.: 068 324 281; 324 282 Fax: 324 288

PRODAJA LESNOOBDELOVALNIH STROJEV, SUŠILNIC ZA LES IN ORODJA ZA OBDELAVO LESA.
V Sloveniji zastopamo priznane italijanske firme: NARDI, SCM, MINI - MAX, GARNIGA

Na Dnevih obrti in podjetništva "95 bomo prisluhnili vašim željam. Obiščite nas!

INTEL servis d.o.o.
TRGOVINA IN STORITVE
Župančičevo sprehajališče 1
68000 NOVO MESTO
tel.: 068 324 261

STORITVE ČIŠČENJA:
-NA DOMU
-POSLOVNIH PROSTOROV
-PROIZVODNIH PROSTOROV
ČISTILNA OPREMA:
-ČISTILA
-ČISTILNI PRIPOMOČKI
-ČISTILNI STROJI

ŽARKO KRESE
GLAVNI TRG 2, 68000 NOVO MESTO
izdelovanje ključev in brušenje rezil, prodaja na drobno: trezorjev, ključavnic, kovinskih omar in drugih pripomočkov za zavarovanje premoženja

MIZARSTVO IN TRGOVINA KRANJC
KOŠENICE 32, NOVO MESTO tel.- mizarstvo: 068 324 135
- trgovina : 068 321 674

proizvodnja lesenih izdelkov in prodaja:
sedežnih garnitur, postelj, vzmetnic, bele tehnike, video, TV in HI-FI aparatur

Miran Zorko s.p.
Vidmarjeva ul. 17
68000 Novo mesto
tel.: 068 322 656
pager: 849 858

ELEKTRON
montaža in servis alarmnih in elektronskih naprav

AVTOMEHANIKA VIDRIH

AVTOMEHANIKA VIDRIH OTOČEC, ŠENTPETER 51, NOVO MESTO, TEL .:068 85 180

Avto GALANT

Ob potoku 10,
68000 Novo mesto
tel.:068/322-643, 322-278
fax:068/323-585

izpušne cevi

Vabimo vas na ogled našega proizvodnega programa na dnevih obrti in podjetništva "95 in ogled prozvodnje, Ob potoku 10.

COM LAN

TRŽENJE IN SERVIS RAČUNALNIŠKE OPREME

računalniki	tiskalniki
DTK COMPUTER	EPSON
COMPAQ	računalniške mreže
	NOVELL

Rozmanova 9, 68000 Novo mesto, tel.: 068 321 638

FOTO ASJA

Novo mesto
tel.: 25-705

FOTO, LABORATORIJ, ATELJE, TRGOVINA

ZA VSE FOTOGRAFIJE PRI PRVI IZDELAVI

BREZPLAČNO ALBUM

PRI NAKUPU FILMA PREJMETE

KUPON ZA 10% POPUSTA PRI IZDELAVI FOTOGRAFIJ

PRI RAZVIJANJU FILMA IN FOTOGRAFIJ DOBITE NOVI FILM BREZPLAČNO!

• inženiring • proizvodnja

MAJCEN d.o.o.

Livada 10, 68000 NOVO MESTO, tel.:068 322 193, 068 322 165 fax: 068 322 600

program: **ALUMINIJASTO STAVBNO POHIŠTVO**
- izdelava aluminij oken in vrat
- zimski vrtovi
- zapiranje balkonov
- fasade

program: **KLJUČAVNIČARSTVO**
- vsa zaključna dela v gradbeništvu

VISTA 21 DESIGN
FAX 068 321.813

VISTA 21 TRGOVINA
KOLODVORSKA 2-2A

DOLENJSKA BANKA

S tradicijo v prihodnost

Vabimo Vas, da nas v času Dnevov obrti in podjetništva "95 v Novem mestu, obiščete na našem razstavnem prostoru.

Dolenjska banka d.d.

R O L E T A R S T V O

ROLETE (pvc, aluminij)	**že od 3000 SIT/m2**
ŽALUZIJE	**že od 2250 SIT/m2**
VERTIKALNE ŽALUZIJE	**že od 2500 SIT/m2**

-na razpolago je široka paleta (cca 60 odtenkov)

-pogonski mehanizem po izbiri, tudi elektromotor in daljinsko upravljanje

-montaža, servis in nadomestni deli

Vabimo vas na ogled na naš razstavni prostor na Dnevih obrti in podjetništva "95 in v našem razstavnem salonu.

MEDLE

Šentjernejska c. 13
68000 Novo mesto
tel. / fax: 368 (0) 68/23-673, 323-673
mobitel: 0609/622-585

---

budna d.o.o.

ZASTOPSTVO - TRGOVINA
Koštialova 5a, Novo mesto
tel.: 068 22 762, fax: 321 347

Vse, ki želite razširiti svoj prodajni program vabimo na predstavitev na *dnevih obrti in podjetništva '95.*

Predstavili vam bomo:

***BÄREN** baterije*
celoten program kvalitetnih, okolju prijaznih baterij z dolgo življensko dobo.

MARCCO
Program usnjenih pasov za ročne ure, poleg tega pa vam nudimo pestro izbiro kvalitetnih ročnih ur z 10% sejemskim popustom.

VISTA 21 FOTO

NOUA d.o.o.

Ljubljanska 1
68000 Novo mesto
tel.: 068/322-258
321-391

REKLAMNA AGENCIJA

---

elmet d.o.o.

Novo mesto
Trgovina, proizvodnja, projektiranje in montaža

Prodaja:
BTC objekt B/17
Ljubljanska 27
tel.: 068 324 400
fax: 068 323 544

VELEPRODAJA ELEKTROTEHNIČNEGA MATERIALA
RAZSVETLJAVA POSLOVNIH PROSTOROV
INDUSTRIJSKA IN ULIČNA RAZSVETLJAVA

Vse poslovne partnerje in zainteresirane vabimo, da nas obiščete na razstavnem prostoru.

ČRTALIČ

KOVINSKA OPREMA
PESKALNA TEHNIKA
LAKIRNA TEHNIKA
FERRO ČRTALIČ

Sela 47a, 68350 Dolenjske toplice, tel.:068/65-062

STREHCA
TUGOMIR SALOPEK s.p.
TRGOVINA, KROVSTVO, KLEPARSTVO
68351 STRAŽA, Ul. Talcev 41, tel/fax: 068/83-110

Strehca - trgovina, krovstvo, kleparstvo Salopek vas vabi na *Dneve obrti in podjetništva "95*, kjer vam bodo nudili:
- kritine različnih vrst,
- pločevino,
- krovsko - kleparsko orodje,
- kleparske izdelke,...

V Strehci bodo v okviru sejma na razpolago strokovnjaki za:
-Tegolo Canadese (sreda 21.6."95)
- Bramac (četrtek 22.6."95)
- valovito kritino Evrovel 2000 (petek 23.6."95)
Obiščite nas na *Dnevih obrti in podjetništva "95* in se prepričajte o naši ponudbi.

to je STREHCA - več kot streha nad glavo

EMT

ELEKTROMEHANIKA MIHAEL TRAVNIKAR s.p.

Dalmatinova 15
68250 Brežice
tel/fax: 0608 64 439

PRODAJA, MONTAŽA IN SERVIS GOSTINSKE OPREME
stroji za ekspres kavo, mlini za kavo, pomivalni stroji, ledomati, salamoreznice

LA SAN MARCO
FAEMA
GAGGIA
ASTORIA
EMONEC
ELMONT AGE
ICEMATIC
ARISTARCO
HONVED
CARPIGIANI

KORAČIN IVAN s.p.

IZDELOVANJE DROBNIH KOVINSKIH PREDMETOV

IZDELUJEMO:

***PREDMETE IZ ŽICE ZA POTREBE HLADILNE TEHNIKE**
***ŽIČNE MREŽE ZA OPREMO TRGOVSKIH LOKALOV**
***ZAŠČITNE MREŽE ZA VENTILATORJE**

Dol. Kamence 14, 68000 Novo mesto, tel.: 068 323 658

---

v Bršljinu

Hobby center
K O V A Č

Vse za domače mojstre!
Vse za mizarje

Razrez vseh vrst mizarskih plošč po vaših željah
Kuhinjske plošče
Profilirane zaključne letve vseh vrst
Pohištveno okovje
Sponsko okovje
Laki, lepila, lužila

Mizarstvo Kovač,
Vavpotičeva,10 Bršljin
68000 Novo mesto
tel.: 068 321 210, 324 380, fax: 324 380

EXPORT
MA-RA d.o.o.
IMPORT

NOVA IDEJA PATENTIRAN SISTEM IN MODEL

PANGO
"zračni čistilec odtokov"

Z MOČNIM CURKOM TAKOJ ODMAŠI ZAMAŠENE IN UMAZANE ODTOKE VSEH VRST.

1 leto garancije

Kandijska c. 39, Novo mesto, tel.:068 341 241

ROŽIČ

Generalni distributer za firmo TV RECOR

VIDEO-RADIO TV SERVIS IN TRGOVINA NOVO MESTO d.o.o.
Pod Trško goro 45, 68000 Novo mesto, tel/fax:068 321 229, P.P. 222

LIKI
Ljubljana
tel: 061 375 700; 371 453; 375 873

DELOVNE OBLEKE
IZREDNA KVALITETA
IZREDNE CENE

NOUA d.o.o.
Ljubljanska 1
68000 Novo mesto
tel.: 068/322-258 , 321-391

REKLAMNA AGENCIJA

VIDIMO SE NA DNEVIH OBRTI IN PODJETNIŠTVA "95, V ŠPORTNI DVORANI MAROF, V NOVEM MESTU OD 21. DO 24.6.1995

ESPERO — od 24.990 DEM ...
NEXIA — od 19.366 DEM ...
RACER — od 16.990 DEM ...

KOMPAS HERTZ 061/15 92 007 · MEGA AVTO 061/264 087
POLIET 0601/64 687 · ATHENS 062/25 860
AVTOTEHNIKA CELJE 063/38 511
VAREX, G.M.C. 064/331 013 · AVTO HIT 068/26 077

DAEWOO

GENERALNI ZASTOPNIK IN DISTRIBUTER
COME2US
CELOVŠKA 206, LJUBLJANA, 061 / 15 91 332

VRATA MOJEGA DOMA -VRATA JELOVICA

PRODAJNI PROGRAM NOTRANJIH VRAT:

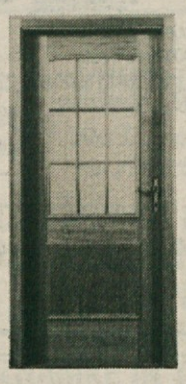

GLADKA VRATA
- hrast, mahagoni,
- belo pleskana

VRATA "STIL" in "KLASIK"
- hrast

PODBOJI
- z nadsvetlobo ali brez
- gladki ali stilni
- globine podbojev: 10, 12, 15, 22 in 28 cm
-za suho montažo vam ponujamo tudi slepe podboje

-vratna krila so standardnih širin, polna ali z izrezom za steklo

-vsa notranja vratna krila lahko dobite tudi v drsni izvedbi

- furnirana vratna krila in podboji so lahko v lakirani ali luženi izvedbi

že za 13.990 SIT

za vse izdelke ponujamo UGODNE CENE, OBROČNO ODPLAČEVANJE, PREVOZ, SUHO MONTAŽO, GARANCIJO in SERVIS

JELOVICA
lesna industrija, Kidričeva 58, 64220 ŠKOFJA LOKA
tel.:(064)61-30, faks:634-261

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax: 068/323-444, **METLIKA,** Cesta XV. brigade, tel.: 068/58-716, **KRŠKO,** CKŽ 21, tel.: 0608/21-236, **BAVEX** Trebnje, **KERA TRADE** Zagorje ob Savi, **MK TRGOIMPEX** Kočevje

---

ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE

Daleč od hrupa in vsakdanjega vrveža vam ponujamo sproščene družinske počitnice v

ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE

V poletnih mesecih — JUNIJ, JULIJ, AVGUST — smo za vas pripravili aktivne programe POČITNIC ZA VSO DRUŽINO.

Devet bazenov, tobogani, športni park z igrišči na umetni travi in peščenimi teniškimi igrišči, opremljenimi z reflektorji, kolesarjenja, izleti in veliko zabave, za najmlajše razposajenost v počitniškem klubu — vse to za nepozaben dopust.

— 5-dnevne počitnice že od 299 DEM (polpenzion — BGW)
— 7-dnevne počitnice že od 399 DEM (polpenzion — BGW)

VELIKE UGODNOSTI ZA OTROKE, DODATNI POPUSTI ZA UPOKOJENCE, MOŽNOST PLAČILA NA 3 OBROKE S ČEKI SLOVENSKIH BANK!

PRI NAS JE LEPO TUDI POLETI

PRIČAKUJEMO VAS V
ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE

Kranjčeva 12, 69221 Martjanci
telefon: (069) 48-210, 48-106, telefaks: (069) 48-607

OSMRTNICA

Po kratki in hudi bolezni je umrl naš upokojeni sodelavec

JOŽE GLIHA

s Sel pri Dolenjskih Toplicah

Od pokojnika smo se poslovili v nedeljo, 11. junija, na pokopališču v Dolenjskih Toplicah. Ostal nam bo v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, p.o. Novo mesto

V SPOMIN

Prenehalo je biti
Tvoje plemenito srce;
zatisnila si
utrujene in žalostne oči.

TEREZIJI ZUPANČIČ

iz Sevnega 2

Minilo je leto, odkar Te ni več ne na njivi ne na cesti proti cerkvi, kamor si tako rada zahajala po tolažbo, ne na klopi pred hišo. Doma ni več. Pogrešamo Te, ljuba mama.

Žalujoči: hčerka Cvetka z možem Cvetkom, vnuk Matjaž, vnukinji Nataša in Violeta z možem Alešem in sestra Angelca

---

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam ob smrti naše drage in nepozabne mame, tašče, babice in prababice

MARJANE ŠINKOVEC

roj. Labanc

pomagali, nas tolažili in ji darovali cvetje ter sveče, se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala sosedom, pevcem KUD Šmihel za zapete žalostinke in zaigrano Tišino, g. kaplanu pa za opravljen pogrebni obred. Prisrčna hvala vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

Novo mesto, 31.5.1995

KRKA

Na podlagi programa lastninskega preoblikovanja podjetja KRKA, p.o., Novo mesto, ki ga je z odločbo št. 1331/95-mg z dne 10. 5. 1995 odobrila Agencija Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo, ter skladno z zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij,

podjetje KRKA, tovarna zdravil, p.o., Novo mesto,

objavlja

Program lastninskega preoblikovanja podjetja

1. Firma in sedež podjetja:

KRKA, tovarna zdravil, p.o., Novo mesto, Šmarješka cesta 6.

Podjetje je vpisano v sodni register pravnih oseb pri Temeljnem sodišču v Novem mestu, enota Novo mesto, s sklepom Srg 198/89, številka registrskega vložka 1-97/00.

2. Matična številka: 5043611

3. Šifra in opis dejavnosti: 011910

Osnovna dejavnost podjetja je proizvodnja zdravil in farmacevtskih surovin, kemikalij, pomožnih zdravilnih sredstev in dietetičnih izdelkov, kozmetičnih preparatov, steklenih vlaken, medicinska rehabilitacija in gostinsko-turistična dejavnost, raziskovalno-razvojne storitve, storitve kontrole kakovosti, izobraževanje, trgovina na veliko in malo, zunanjetrgovinska dejavnost.

4. Pravna oblika organiziranosti:

Podjetje je organizirano kot družbeno podjetje s 100-odstotno družbeno lastnino.

5. Predvidena lastniška struktura kapitala preoblikovanega podjetja:

- upravičenci iz naslova interne razdelitve	20%
- upravičenci iz naslova notranjega odkupa	10%
- upravičenci iz naslova javne prodaje delnic	70%

6. Predvidena kombinacija načinov lastninskega preoblikovanja:

- interna razdelitev delnic	20% družbenega kapitala
- notranji odkup delnic	10% družbenega kapitala
- javna prodaja delnic	70% družbenega kapitala
od tega:	
za gotovino	40%
za certifikate	30%

7. Javni poziv:

7. 1. Interna razdelitev delnic

Podjetje KRKA, p.o., Novo mesto, poziva vse upravičence - zaposlene in njihove ožje družinske člane, nekdaj zaposlene in upokojence KRKE, p.o., Novo mesto, KRKE Kozmetike, d.o.o., KRKE Zdravilišča, d.o.o., KRKE Novoterm, d.o.o. in ostalih podjetij, v katerih ima KRKA kapitalski delež, da lahko v roku 30 dni od vključno dneva objave v časnikih Delo in Dolenjski list ter na oglasnih deskah podjetja zamenjajo lastniške certifikate za začasnice (kasneje delnice) ter tako sodelujejo pri interni razdelitvi delnic.

Delnice iz interne razdelitve imajo naravo delnic iz 23. člena zakona: so navadne, glasijo se na ime in so neprenosljive dve leti od izdaje, razen z dedovanjem.

7. 2. Notranji odkup delnic

Podjetje KRKA, p.o., Novo mesto, poziva vse upravičence - zaposlene, nekdaj zaposlene in upokojence KRKE, p.o., Novo mesto, KRKE Kozmetike, d.o.o., KRKE Zdravilišča, d.o.o., KRKE Novoterm, d.o.o. in ostalih podjetij, v katerih ima KRKA kapitalski delež, da lahko v roku 30 dni od vključno dneva objave v časnikih Delo in Dolenjski list ter na oglasnih deskah podjetja sodelujejo v notranjem odkupu delnic.

Notranji odkup bo potekal istočasno kot interna razdelitev delnic, in sicer v višini 10% družbenega kapitala, z upoštevanjem 50-odstotnega popusta. Upravičenci bodo delnice lahko vplačali z gotovino, z delom obračunanih, toda neizplačanih plač in z morebitnim presežkom certifikatov iz interne razdelitve delnic.

Delnice iz notranjega odkupa imajo enake lastnosti kot delnice, ki jih določa 3. odstavek 35. člena Uredbe o pripravi programa preoblikovanja in o izvedbi posameznih načinov lastninskega preoblikovanja podjetij. Delnice, ki jih udeleženec dobi v zamenjavo za certifikate, pa so neprenosljive dve leti od izdaje, razen z dedovanjem. Po preteku dveh let so enake kot ostale delnice programa notranjega odkupa.

8. Cena delnic in način vplačila

Prodajna cena delnic znaša 5.202,00 SIT za lastniške certifikate, pri gotovinskih vplačilih pa se revalorizira z rastjo drobnoprodajnih cen od 1. 1. 1993 do dneva objave razpisa. V notranjem odkupu delnic se na revalorizirano ceno prizna 50-odstotni popust.

Delnice iz interne razdelitve in notranjega odkupa bodo upravičenci lahko vpisovali in vplačevali v razpisanem roku vsak delovni dan, od ponedeljka do petka, od 8. do 12. ure na sedežu podjetja KRKA, tovarna zdravil, p.o., Šmarješka cesta 6, Novo mesto. Gotovinska vplačila v okviru notranjega odkupa bodo upravičenci lahko vplačali v razpisanem roku tudi na Dolenjski banki d. d., Novo mesto, v poslovni enoti Agencija Ločna, Seidlova 42, Novo mesto, vsak delovni dan v okviru poslovnega časa banke.

9. Javna prodaja delnic

Javna prodaja delnic bo potekala po zaključeni interni razdelitvi in notranjem odkupu delnic. Poziv k javni prodaji bo objavljen naknadno.

10. Informacije

Dodatna pojasnila o lastninskem preoblikovanju podjetja KRKA, p.o., Novo mesto, dajejo na sedežu podjetja:

- Jože Colarič, namestnik generalnega direktorja za marketing in finance,
- Zvezdana Bajc, vodja službe za planiranje in poslovne informacije,
- Milica Gostiša, vodja službe za spremljavo, obračun in kontrolo poslovanja,
- Dušan Jenko, vodja pravne službe,

ki jih lahko pokličete na telefon (068) 312 111.

12 OBROKOV

PHILIPS
GRUNDIG
Panasonic
TELEFUNKEN
SONY

NOVO

TV, VIDEO, HI-FI
CENTER COMING
BTC, Ljubljanska 27
NOVO MESTO, TEL.: 316-157

V mesecu juniju:

— DARILO: ob nakupu: od 30.000 do 100.000 walkman; nad 100.000 radiokasetofon

— PROMOCIJSKE CENE

TV GRUNDIG, ekran 37 cm	39.900 ali 12 x 3.695
VIDEOREKORDER PHILIPS	44.900 ali 12 x 4.195
GLASBENI STOLP PHILIPS	34.380 ali 12 x 3.184

COMING

GARANCIJA DVE LETI
MOŽNOST NAKUPA NA OBROKE
NAGRADNO ŽREBANJE
POPUST OB GOTOVINSKEM PLAČILU
S KARTICO COMING 4% POPUSTA

Biokill
tiskarska kemija
učinkovit insekticid
uporaben tudi za rastline

Vitacel d.d. Ljubljana

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve, topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

Trimo

TRIMO, d.d. TREBNJE, družba za inženiring in proizvodnjo montažnih objektov z dolgoletno tradicijo na področju razvoja, izdelave in montaže jeklenih konstrukcij, gradbenih plošč ter montažnih objektov aktivno širi svojo tržno in izvajalsko mrežo ter dopolnjuje svoj proizvodni program. Zato razpisujemo naslednja prosta delovna mesta:

1. Vodja programa industrijskih objektov
Kandidat mora imeti visoko ali višjo izobrazbo gradbene, strojne ali druge ustrezne smeri, opravljen strokovni izpit, vsaj 3 leta delovnih izkušenj ter aktivno znanje enega tujega jezika.

2. Projektant
Kandidat mora imeti visoko izobrazbo, smer arhitektura, opravljen strokovni izpit, zaželjene so delovne izkušnje ter znanje angleškega ali nemškega jezika, določeno je 6-mesečno poskusno delo.

3. Razvojni tehnolog
Kandidat mora imeti visoko ali višjo izobrazbo gradbene ali strojne smeri, opravljen strokovni izpit, zaželjene so delovne izkušnje ter znanje angleškega ali nemškega jezika, določeno je 3-mesečno poskusno delo.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite ali prinesite osebno v 8 dneh na naslov:

TRIMO, d.d., Prijatljeva 12, 68210 Trebnje
Informacije lahko dobite osebno ali po telefonu 068/44-560.

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61, 68000 Novo mesto
Tel. 068/323-902

- **Prodaja novih in rabljenih vozil**
- **Ugodni krediti**
- **Možnost nabave staro za novo**
- **Leasing (od 15% do 50% polog, 2, 3, 4 leta)**

HYUNDAI

— ACCENT že od	17.500 DEM
— LANTRA že od	23.990 DEM
— SCOUPE že od	24.950 DEM
— SONATA že od	29.790 DEM
— kombi GRACE že od	25.600 DEM

MITSIBISHI

— COLT že od	21.990 DEM
— LANCER že od	26.900 DEM
— GALANT že od	40.990 DEM
— SPACE RUNNER že od	33.900 DEM
— SPACE GEAR že od	37.900 DEM
— PAJERO že od	39.900 DEM

MARUTI

— 800 CITY STAR že od	11.290 DEM
— 800 CITY STAR s klimo že od	12.290 DEM

Informacije:
NOVO MESTO, Kandijska 14, 068/28-950
KRŠKO CKŽ 51, 068/22-950
ČRNOMELJ, Belokranjska 16, 068/51-378

ROŽIČ

RTV servis
in trgovina

Pod Trško goro 45, Novo mesto
Tel. 068/321-229, p.p. box 222

Prvič v Sloveniji vrhunski TV sprejemnik RECOR — reklamna prodaja od 11. 6. do 24. 6. 95, količina omejena!

TV 72 cm, S-VHS, TXT, STEREO
samo 83.990 SIT

TV 63 cm, S-VHS, TXT, STEREO
samo 73.990 SIT

Servisiramo vse znamke TV, video, audio in kamere!

tedenski koledar

Četrtek, 15. junija - **Vid**
Petek, 16. junija - **Beno**
Sobota, 17. junija - **Dolfe**
Nedelja, 18. junija - **Marko**
Ponedeljek, 19. junija - **Julijana**
Torek, 20. junija - **Silverij**
Sreda, 21. junija - **Alojz**

LUNINE MENE
20. junija ob 0.01 - **zadnji krajec**

kino

BREŽICE: 15.6. (ob 20.30) črna komedija Hulahop. Od 16. do 18.6. (ob 18.30) risanka Asteriks osvaja Ameriko. Od 16. do 19.6. (ob 20.30) melodrama Nesmrtno ljubljena. 21.6. (ob 20.30 ljubezenska drama Jesenska pripoved.

ČRNOMELJ: 16. in 17.6. (ob 21. uri) ameriška melodrama Nell. 18.6. (ob 19. in 21. uri) ameriška romantična komedija Lahko se zgodi tudi vam.

KOSTANJEVICA: 17. in 18. 6. (ob 21. uri) ljubezneska drama Jesenska pripoved.

KRŠKO: 15.6. (ob 19. uri) in 18.6. (ob 18. uri) ljubezenska drama Jesenska pripoved.

METLIKA: 16.6. (ob 21. uri) ameriška romantična komedija Lahko se zgodi tudi vam. 18.6. (ob 19. in 21. uri) ameriška melodrama Nell.

NOVO MESTO: 15.6., od 18. do 21. 6. (ob 17., 19. in 21. uri) ter 16. in 17.6. (ob 18., 20. in 22. uri) komedija Butec in butec.

STRAŽA: 17.6. (ob 20. uri) in 18.6. (ob 18. uri) jugoslovansko-francoski film Tito in jaz.

VINICA: 17.6. (ob 21. uri) ameriška romantična komedija Lahko se zgodi tudi vam.

film

• ***NESMRTNO LJUBLJENA,*** *biografska melodrama (Immortal Beloved, ZDA, 1994, 115 minut, scenarij in režija: Bernard Rose)*

S tem filmom je tako kot z unproforjevci: neučinkovit je in bledičen, a v mednarodni zasedbi. Le kaj je takšnega v teh večnacionalnih navezah, da vedno spravijo na kolena še tako obetavno zgodbo oz. čudovito deželo? Tukaj so vkup krpali: Angleži (režija, scenarij, igralci), Nizozemci (igralci), Italijani (igralka, kostumograf), Američani (produkcija, italo-ameriška igralka), Čehi (statisti, kostumograf) in angleški skladatelj madžarskega rodu. Različnosti naj bi bogatile, tu pa puščajo hladen vtis amaterske površnosti.

Rose se loteva Beethovnove biografije skrajno nenavadno: sprehaja nas od ene do druge izmed mnoštva ljubic, ki ji jih je veliki mojster nizal kot Casanova. Film se dejansko ukvarja le s tremi "najtežjimi". Najprej z navidez čutno in igralsko rahitično Valerio Golino, sicer najresnejšo mojstrovo zaročenko, avšasto fenico. Potem z dostojanstveno umirjeno Isabello Rossellini, njegovo največjo prijateljico, sofisticirano aristokratinjo s posluhom za talente. Čisto na kratko je predstavljena še njemu najbolj mrzka Johanna Ter Steege, pegasta, preprostega videza in stanu, a z veliko ljubezenske potence. Kateri so bili namenjene Beethovnove besede: "Nesmrtno ljubljena, angel moj, moje vse...", najdene v njegovi oporoki, se sprašuje maestrov tajnik (igra ga tu povprečni Jeroen Krabbe) in se za naslovnico poganja po vsej srednji Evropi. Vmes je nekaj pogledov v preteklost, ki ne prepričajo, da so bili ključni momenti umetnikovega življenja. To je scenarij, ves, cela skripta. Nič čudnega, da film potem prevečkrat zgleda kot koprodukcija Slovenije in Avstrije, dveh filmsko neverjetno nenadarjenih dežel.

Film se ima svoji relativni znosnosti zahvaliti predvsem Beethovnu, odličnemu Garyju Oldmanu, angleškemu igralcu, ki z intenzivnostjo svojih vlog redno navdušuje. Bil je obupno nesramen, arogantem, posesiven, temperamenten in besno nesrečen zaradi gluhote. Beethoven je bil kot glasbenik pred svojim časom, zatorej nekakšna črna ovca in genij hkrati. Od drugih se je razlikoval po tem, da je skladal iz sebe, po navdihu svojih svobodomiselnih idej in osebnih bolečin. Njegova glasba se na površini ne sliši.

Odstavka pa je (ne)vredna scenografija. Ta je navkljub podatkom o snemanjih na menda čudovito okranjenih čeških dvorcih prav smešno siromašna in pusta. Tako v interierjih, ki jim je manjkala tudi primerna osvetljava, kot v eksterierjih, ki jim ni uspelo zakriti razpadajoče sivine polpretekle dobe.

TOMAŽ BRATOŽ

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu
(za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

. . . . . .

Ime in priimek: . . . . . .

Ulica in kraj: . . . . . .

Pošta: . . . . . .

Naročniška številka: . . . . . **Podpis:**

Datum: . . . . . .

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: ***Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.*** *Direktor:* ***Drago Rustja***

UREDNIŠTVO: ***Marjan Legan*** *(odgovorni urednik),* ***Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dorniž, Tanja Gazvoda, Breda Dušič Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj*** *(urednik Priloge),* ***Pavel Perc*** *in* ***Igor Vidmar.***

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke ***130 tolarjev;*** *naročnina za 1. polletje* ***3.000 tolarjev,*** *celoletna naročnina* ***6.000 tolarjev,*** *upokojenci imajo 10-odst. popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno* ***12.000 tolarjev;*** *za tujino letno* ***100 DEM*** *oz. druga valuta te vrednosti.*

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase ***1.900 tolarjev,*** *na prvi ali zadnji strani* ***3.800 tolarjev;*** *za razpise, licitacije ipd.* ***2.100 tolarjev.*** *Za nenaročnike mali oglas do deset besed* ***1.000 tolarjev,*** *vsaka nadaljnja beseda* ***100 tolarjev.***

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: ***52100-603-30624.*** *Devizni račun:* ***52100-620-107-970-27620-4405/9*** *(Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).*

NASLOV: ***Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.***
Telefoni: *uredništvo in računovodstvo* ***(068)323-606, 324-200;*** *ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij* ***323-610;*** *mali oglasi in zahvale* ***324-006; telefax (068)322-898.***

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: ***Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.***
Prelom in filmi: ***Grafika Novo mesto, p.o.*** *Tisk:* ***Ljudska pravica, Ljubljana.***

kmetijski stroji

KOMBAJN Zmaj 133 prodam. ☎ (0608) 87-606. 5270

KOSILNICO na laks, dobro ohranjeno, rabljeno samo dve sezoni, prodam. ☎ 82-786. 5278

KOMBAJN ZMAJ 161 z obema adapterjema prodam po ugodni ceni. ☎ (069)86-103. 5292

FREZO MIO STANDARD, 3 KM, za 48.000 SIT in kosilnico na laks Alpina za 50.000 SIT prodam. ☎ (0608)65-391. 5297

TRAKTOR IMT 560 De Luxe, letnik 1991, pogon na vsa 4 kolesa, gozdarsko opremljen, prodam. Vinko Jamšek, Slančji Vrh 9, tržišče, ☎ (0608)80-113. 5299

MOTOKULTIVATOR Lombardini D, 8 KM, prikolico, frezo in plug za sneg, domače izdelave, prodam. ☎ 323-497. 5300

GUMI VOZ, 12 col, dobro ohranjen, poceni prodam. ☎ 28-181. 5304

TRAKTOR IMT 558, ohranjen, prodam. ☎ (0608)67-748. 5307

ROTACIJSKO KOSILNICO IMT 165, električni mešalec gnojevke, obračalnik Sental in kravo po izbiri prodam. Marjan Primožič, Vrh 16, Šentrupert, ☎ 40-117. 5315

NAKLADALKO za seno ugodno prodam. ☎ (068)45-667. 5316

SAMONAKLADALKO Mengele, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)73-283. 5321

ŽITNI KOMBAJN Fahr M 66 S, delovna širina 2.60 m, prodam. ☎ 76-334. 5326

MOTOKULTIVATOR Honda, model F 400, s štirimi priključki, in trifazni hidropak, vse novo, prodam. ☎ (0608)82-611. 5328

KOMBAJN ZMAJ 133 prodam. ☎ (0608)87-606. 5337

ŽETVENO NAPRAVO za BCS in traktor Steyr, 18 KM, oboje v dobrem stanju, prodam. ☎ (068)65-138. 5343

PUHALNIK z motorjem za seno in traktorsko kosilnico s pomično koso in palci prodam. ☎ 41-163. 5346

MLATILNICO s popolnim čiščenjem prodam. ☎ 78-348. 5374

KOSILNICE vseh vrst (na laks, samohodne) ter vse ostalo za vrtičkarje in kmetovalce vam nudi trgovina Rast, Krška vas 86 a. 5384

KOMBAJN KLASS konzul, zelo dobro ohranjen, nove nizke naveze in novo salonitno kritino prodam. ☎ 47-363. 5401

MOTORNO ŠKROPILNICO Solo, veliko, z dodatno črpalko, prodam. ☎ (068)25-414. 5408

TROSILEC hlevskega gnoja prodam. ☎ 85-178. 5453

PAJKA PONTIGER, 4.50 m, in vitlo Faroni, švedsko, 4 t, 50 m vrvi, kardan, letnik 1984, prodam. ☎ (0608)80-133, zvečer. 5464

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. ☎ (061)218-595. 5340

POČITNIŠKO PRIKOLICO, rabljeno, kupim. ☎ (068)25-915, Stane. 5350

DVELETNO ŽREBICO ali mlado kobilo kupim. ☎ (068)26-494. 5356

GRABLJE za tomo vinkovića kupim. ☎ 43-677. 5382

ELEKTRMOTOR, 11 kw, 1400 obratov, kupim. ☎ 25-083. 5458

motorna vozila

AVTO MINI 1000 v dobrem stanju prodam. ☎ 43-842. 5273

TORI ENDURO, letnik 1987, in mini moris, letnik 1971, prodam. ☎ (068)25-278. 5283

YAMAHA JOG scooter, 50 ccm, letnik 1990, 6000 km, bele barve, prodam. ☎ (068)322-706. 5288

GOLF JX D, letnik 1988, registriran do 3/96, prodam za 10200 DEM. ☎ (0608)33-279, po 17. uri. 5291

CITROEN AX 11 TRE, letnik 2/88, 48.000 km, sivo modre kovinske barve, dodatno opremljen, odlično ohranjen, prodam, lahko na kredit. ☎ (068)49-089. 5295

R 5, letnik 1991, prodam. Jože Blažič, Ždinja vas 24 a. 5301

Z 101, letnik 1985, registrirano do 5/96, za 1800 DEM in jugo koral 45, letnik 1989, registriran do 3/96, za 3100 DEM prodam. ☎ (068)47-074. 5302

JUGO 55, letnik 12/88, ugodno prodam. ☎ 65-692, popoldan. 5303

R 4 GTL, letnik 4/89, prodam. ☎ 27-693. 5306

VW 1200 J HROŠČ, letnik 1975, na novo registriran, lepo ohranjen, prodam za 2100 DEM. ☎ (068)68-175. 5309

Z 101, letnik 1986, rdečo, dobro ohranjeno, prodam za 1500 DEM. ☎ (068)49-651. 5312

R 18 TLS, letnik 1984, 106.000 km, prodam. ☎ 321-080, dopoldan, int. 48. 5314

ŠANK, 3.m, in 60 m2 marmornih plošč ugodno prodam. ☎ (0608)87-230. 5325

R 5 CAMPUS, letnik 1991, 3V, mišje sive kovinske barve, temna stekla, zelo dobro ohranjen, prodam za 9800 DEM. ☎ (068)42-365. 5330

R TRAFIC, letnik 1985, povišan, nove gume, registriran do 4/96, prodam. ☎ (068)23-720 ali (0609)631-948. 5331

Z 128 skala 55, letnik 1988, 56.000 km, registrirano do 6/96, prodam. Miha Povše, Ljuben 51, Uršna sela. 5334

HONDO CIVIC HB 1.4, 16 V, letnik 1989, rdečo, registrirano za eno leto, dobro ohranjeno, prodam ali zamenjam. ☎ (068) 87-609. 5335

BMW 320 športnega videza, obnovljen, z veliko dodatne opreme, letnik 1979, registriran do 9/95, poceni prodam. ☎ 65-036. 5336

R 4 GTL, letnik 1983 in 1988, registrirani za celo leto, prodam. ☎ (068)26-863, popoldan. 5345

JUGO 45, letnik 12/90, prodam. ☎ (068)60-445, po 16. uri. 5348

Z 128 skala 55, letnik 1989, odlično ohranjen, garažiran, prodam. ☎ (068)65-313. 5354

JUGO KORAL 55, l. 89, ugodno prodam, reg. do 3. '96, cena 4.000 DEM. ☎(068)57-650.

ŠKODO 120 L, letnik 1986, prodam za samo 2500 DEM. Ugodno! ☎ (068)24-283. 5360

FIAT UNO 75, letnik 1987, prevoženih 83.000 km, registriran do 5/96, prodam za 8400 DEM. ☎ (0608)65-105. 5361

Novi in rabljeni rezervni deli za Golf, Renault, Zastava, 126 P, Z 35,8, Lada samara. ☎ (068) 24-616 ali (0609) 618-529.

Z 640 AN, letnik 1979, 4 t, prvi lastnik, 120.000 km, ugodno prodam. Marko Rožman, Purga 6, Adlešiči. 5364

Z 35 - 8, celo ali po delih, prodam. ☎ (0608)89-265. 5366

JUGO 45 A, letnik 12/86, registriran do 3/96, ohranjen, prodam. ☎ (068)41-132. 5367

MOPED AVTOMATIC, skoraj nov, ugodno prodam. ☎ 81-643. 5368

Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam za 1750 DEM. ☎ (068)57-144. 5370

FIAT 127, letnik 1982, registriran do 4/95, prodam. Minka Hočevar, Krmelj 6 b. 5371

R 4 GTL, letnik 1987, prodam. ☎ 81-670. 5372

MOTOR APN 6 S, star do 3 leta, kupim. ☎ (068)65-535. 5375

R 4 GTL, letnik 10/90, rdeč, odlično ohranjen, prodam. ☎ 81-732. 5376

Z 650, registrirano za 5 t, aluminijast kason, tehnično obrezhibno, ugodno prodam. ☎ (068)40-876. 5378

JUGO KORAL 45, letnik 1989, registriran do 11/95, prodam za 3000 DEM. Bukovec, Koroška vas 33. 5379

AX ALLURE, letnik 1992, prvi lastnik, prodam. ☎ 27-997. 5380

R 4 GTL, letnik 1983, na novo registriran, obnovljen, prodam. Ljubi, Ždinja vas 7, Novo mesto. 5385

ŠKODO 105 L, letnik 12/87, 70.000 km, rdečo, ugodno prodam. ☎ 43-644. 5388

LADO NIVO, letnik 12/93, registrirano do 2/96, veliko dodatne opreme, široka platišča, avtoradio, euro kljuka, prodam. ☎ (068)21-038, zvečer. 5389

VW HROŠČ 1200 J, letnik 1974, na novo registrirean, prodam. ☎ (0601)81-372. 5391

MOPED AVTOMATIC ugodno prodam. ☎ 21-051. 5392

JUGO KORAL 55, letnik 10/89, prevoženih 53.000 km, prodam. ☎ 65-513. 5394

LADO SAMARO 1500 S, letnik 1994, prevoženih 9000 km, prodam. ☎ (068)73-200. 5396

Z 128, letnik 1988, registrirano do 4/96, rdeče barve, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)52-246. 5403

R 5, letnik 1985, 1400 ccm, kovinske barve, francoske izdelave, prodam. ☎ (068)52-508. 5404

JUGO KORAL 45, letnik 3/90, rdeč, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)21-327. 5405

GOLF D, letnik 1979, dobro ohranjen, dva avtomatika in APN 6 prodam. ☎ (068)85-840. 5407

R 5, letnik 1991, redno servisiran, 57000 km, prodam. ☎ (068)85-152. 5409

ALFO JULIO GIULIETTO 1.8, letnik 1983, registrirano do 5/96 in žrebe ugodno prodam. ☎ 57-003. 5413

GOLF D, letnik 10/88, 5V, temno rdeč, garažiran, prevoženih 91.000 km, prvi lastnik, prodam. ☎ (0608)79-264. 5416

NOVA VOZILA FSO TRUCK z diesel motorjem, 1 t nosilnosti, prodajamo že od 1.300.000 SIT in P.D. ☎ (068)321-031, Agroservis, od 7. do 15. ure. 5419

FORD SIERO, letnik 1987, kovinsko modre barve, prodam. Ignac Bakše, COŽ 11, Šentjernej, ☎ (068)42-634. 5426

JUGO 45 A, letnik 1986, registriran za eno leto, prodam za 1900 DEM. ☎ (0608) 75-405. 5428

JUGO 45, letnik 12/86, rdeč, prva lastnica, 40.000 km, prodam za 2100 DEM. ☎ 27-795. 5429

FORD SIERO 20 i CL, letnik 1991, 50.000 km, prodam. ☎ (068)65-314, dopoldan, (068)341-024, popoldan. 5436

R 21 1.4, letnik 1989, kovinsko siv, registriran do 5/96, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)27-080. 5437

GOLF JX 1.3, letnik 1990, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)65-424. 5438

TOVORNJAK TAM 125, letnik 1977, ugodno prodam. ☎ (068)85-747. 5440

Z 128, letnik 8/86, prevoženih 54.000 km, prodam. ☎ (068)28-351. 5442

R 4, letnik 1990, 46.000 km, registriran do 15.8.1995, prodam. ☎ 85-173. 5443

JUGO KORAL 45, letnik 1989, registriran do 12/95, in 126 P, letnik 1988, prodam. ☎ 85-972. 5444

Z 128, letnik 1986, prodam. Kralj, Vel. Gaber 29, vel. Gaber. 5445

R 5 CAMPUS, letnik 10/90, 5V, prodam za 7900 DEM. ☎ (0608)88-146. 5447

R 5 GTL 1.4, letnik 1987, prodam. Kastelic, Dol. Težka Voda 23, Novo mesto. 5448

OPEL VECTRO 1.8, letnik 4/91, rdeč, 61.000 km, prodam. ☎ 21-793. 5449

R 5 CAMPUS, 5V, letnik 1989, prva registracija 1990, bel, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)75-740. 5452

R 4 GTL, letnik 1991, registriran do 1996, lepo ohranjen, prodam. ☎ 23-529. 5454

AX 11 TGE, letnik 1991, prodam za 9700 DEM. ☎ (068)323-619. 5455

FORD ESCORT 1.4 CL, letnik 1986, rdeč, ohranjen, registriran do 6/96, prodam ali menjam za jugo 55. Bregar, V ograji 6, Šentjernej.g 5459

JUGO KORAL 45, letnik 1989, registriran do 7/96, dobro ohranjen, prodam. ☎ 49-397, popoldan. 5460

GOLF JGL, letnik 1981, registriran do 6/96, rdeč, prodam. ☎ (068)52-196, popoldan. 5462

126 P, letnik 10/89, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)47-561. 5472

R 4 GTL, letnik 1987 ugodno prodam. ☎ (068)23-864 ali 321-024. 5475

obvestila

ŽALUZIJE, rolete ter lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čeke. ☎ (068)44-662. 3603

NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in ene tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (0608) 67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 3656

BELE PURANE, težke 8 do 13 kg, za zakol ali rejo, hranjene z domačo hrano, prodam. ☎ (0608)89-132. 5298

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Šenovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 5339

BELE PIŠČANCE, težke 1.5 do 2 kg, za nadaljnjo rejo, krmljene z domačo hrano, prodam. Alojz Vrtačič, Pristavica 1, Šentjernej, ☎ 42-575. 5353

BELE PIŠČANCE za zakol ter purane, 6 kg, prodajamo. ☎ 42-524. 5387

16 TEDNOV rjave jarčke in bele od 1 kg dalje prodajamo vsak dan v Šmarjeti 15, ☎ 73-058. 5398

DOBAVA in montaža pogonov za daljinsko odpiranje vseh vrst vrtnih in garažnih vrat. ☎ in fax: (068)81-169. 5456

posest

PRODAJATE, kupujete, najemate stanovanje, stanovanjsko hišo, vikend, poslovne prostore ali parcelo? Kličite podjetje za nepremičnine ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, ☎ (068)60-667!

DOBRO OHRANJEN brunast skedenj (5 x 5 m), primeren za brunarico ali vikend, prodam. ☎ (0608)68-407. 5277

KOŠNJO SENA na površini 20 a, v Trebnjem, oddam, lahko za več let. ☎ 44-221. 5284

STAREJŠO HIŠO z vrtom, ob cesti, na Brodu pri Podbočju prodam. ☎ (0608)31-578, zvečer. 5290

ŠKOCJAN - Segonje. Parcelo, 882 m2 ob asfaltni cesti, s starim hramom, možnost nadomestne gradnje vikenda, prodam. ☎ (061)453-143. 5294

ENOSTANOVANJSKO HIŠO z vrtom na Gor. Prekopi 17 pri Šentjerneju, na parceli 810 m2, ugodno prodam. Ogled možen vsak dan. ☎ (064)81-210, zvečer. 5296

LAZE PRI DOLU, prodam parcelo, primerno za gradnjo vikenda, 400 m od Kolpe, ☎ (061)800-561. 5308

HIŠO v Jablanu, primerno za upokojence ali manjšo obrt, prodam. ☎ (068)78-253, po 20. uri. 5317

13 A vinograda v Beli krajini, Metlika, prodam. ☎ (061)343-060. 5322

VRSTNO HIŠO, CK, do 6 km od centra Novega mesta, do 190.000 DEM, kupim. Šifra: »DOGOVOR«. 5323

OPUŠČENO KMETIJO ali večjo parcelo s starim objektom kupim (ne kmet). Laznik, Stranska vas 18, 61356 Dobrova, ☎ v službi (061)1311-107, int. 424. 5327

POSESTVO z zazidljivimi parcelami v Metliki ugodno prodam. ☎ (068)59-002, Miran, (068)50-118, Tone. 5341

V TREBNJEM prodam več gradbenih parcel. Ogled in informacije vsak dan na ☎ 45-777. 5349

V BREŽICAH prodam nedograjeno hišo, 3. faza, primerno za kakršnokoli obrt. ☎ (0608)62-812, zvečer. 5358

NA ČATEŽU ob Savi prodam gradbene parcele in na Žejnem kmetijsko parcelo, 1 ha. ☎ (0608)65-096. 5362

PARCELO, 18 a, v Stari gori pri Semiču, in 15 m3 drv prodam. ☎ (068)67-168.

NA BIZELJSKEM ugodno prodam vinograd v izmeri 20.90 m2 in vinograd z bivalno zidanico v izmeri 28.05 m2. ☎ (0608)70-514. 5377

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopjem in 1 ha zemlje v okolici Brestanice prodam. ☎ (0608)68-356. 5402

STAREJŠO HIŠO v središču Gradca v Beli krajini, primerno za obrt, oddam v najem. ☎ 26-637. 5432

VIKEND - ZIDANICO na pobočju Ljubna, 2 km od Drganjih sel, prodam ali oddam v najem. ☎ (061)264-900. 5470

Vinograd z zidanico, njive in gozd na Selih pri Ratežu prodam. ☎ (061)775-861.

prodam

LEPO OHRANJENO kuhinjo in spalnico prodam. ☎ (068)21-457. 5269

FRAJTONARICO Hohner, cis, fis, h, ugodno prodam. ☎ (061)763-020. 5271

JUNČA, 2 zoba, krmljenega z domačo hrano (bio), za nadaljnjo rejo ali za zakol prodam. ☎ 51-820. 5280

KRAVO za zakol prodam ali menjam za bikca. ☎ 43-007. 5285

VINO ŠMARNICO prodam po 80 SIT. ☎ 65-016. 5286

TELICO SIVKO, brejo 6 mesecev, prodam. ☎ (068)49-478. 5287

DVE OVCI z jagenjčkoma prodam za 450 DEM. ☎ (0608)57-341. 5311

KOZLIČKA, starega 8 tednov, prodam. ☎ 40-163. 5313

NEMŠKE OVČARJE, stare 5 6tednov, brez rodovnika, prodam. ☎ 50-140, zvečer. 5318

KAMENJE za škarpo oddamo. ☎ 40-739. 5320

SMREKOV OPAŽ raznih dimenzij ugodno prodam. ☎ (063)844-238. 5324

OVNA za zakol ali za nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)60-137, zvečer. 5329

DVA KOZLIČKA, stara 2 meseca, prodam. Franc Žvar, Dol. Leskovec 64, Brestanica, ☎ (0608)70-345. 5332

VINO rose in šmarnico prodam. ☎ (068)59-068. 5333

KRAVO za zakol ali za pleme prodam. ☎ 87-393. 5342

KAKOVOSTNO belo vino rizling, silvanec, muškat, rumeni plavec, z analizo, ugodno prodam. ☎ (0608)89-131. 5344

KRAVO po izbiri in 50 l slivovke prodam. ☎ 85-733. 5347

BIKCA, črno - belega, starega 10 dni, prodam. Janez Miklič, Gor. Kamence 9, ☎ 22-254. 5352

UČBENIKE za 8. razred osnovne šole prodam in kupim dvoredno sejalnico za koruzo. ☎ 58-252. 5355

PRAŠIČA, težkega 140 do 160 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ (0608)79-270. 5357

DIATONIČNI HARMONIKI Kapš, vrhunsko, cis, fis, h, za 2700 DEM in Melodija, b, es, as ter h, e, a, d, za 1550 do 1600 DEM prodam. ☎ (068)60-383. 5359

KOPALNIŠKO OPREMO, zeleno, dve peči na trda goriva in televizor Samsung, ekran 36 cm, prodam. ☎ 85-827. 5363

KOŠNJO SENA prodam. Alojz Levičar, Dol. Leskovec 21, Brestanica. 5365

PUJSKE, stare 9 tednov, 2 prašiča, 90 kg, in kvalitetno vino cviček prodam. ☎ (0608)78-056. 5381

PRAŠIČA za zakol prodam. ☎ 73-750. 5383

ORGLE Solton, nemške izdelave, izredno ohranjene, prodam. ☎ (068)76-153. 5386

JABOLČNI KIS, grablje Sip in »rostfrei« ogrodje štedilnika z bojlerjem prodam. ☎ 26-726. 5393

LABRADORCE, čistokrvne, brez rodovnika, stare 8 tednov, izredno lepo leglo, prodam. ☎ 24-725. 5397

TELICO FRIZIJKO, staro 1 leto, in garažna vrata prodam. ☎ 24-127. 5406

POHIŠTVO (kuhinjo, dnevno sobo, spalnico), staro 3 leta, odlično ohranjeno, zaradi selitve prodam. ☎ 27-341, popoldan. 5410

CERTIFIKAT v vrednosti 400.000 SIT ugodno prodam. ☎ 45-293. 5415

ROČNI MLIN za grozdje, malo rabljen, prodam. Jože Kolenc, Zalog 18, Škocjan.

KOBILE, breje, prodam. ☎ 26-893. 5420

RAČUNALNIK COMODORE 64 z obema joystickoma in več kaset ugodno prodam. ☎ (068)41-109. 5425

SUZUKI
Prodaja in servis
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎/fax 068/24-791

STREŠNO KRITINO, 500 kom., ugodno prodam. ☎ 25-908. 5430

KRAVO, dobro mlekarico, staro 6 let, prodam. ☎ 21-602. 5434

CISTERNE, 1000 l, za vodo ali kurilno olje, plastične, oblečene v pločevino, prodam. ☎ 342-137. 5435

VINO, belo in rdeče, prodam in oddam žlebnike in rdečo opeko. ☎ 26-304, zvečer. 5436

POČITNIŠKO PRIKOLICO Adria Linea, 4 ležišča, letnik 1991, nerabljeno, prodam. ☎ (068)85-747. 5444

OTROŠKO KOLO Dino, do 6 let, prodam za 100 DEM. ☎ (068)27-265. 5457

MEŠANO VINO in cepljeno rdeče prodam po ugodni ceni. Rudolf Kotar, Velika Loka 19, ☎ 48-506. 5461

ČISTOKRVNE nemške ovčarje brez rodovnika prodam. ☎ (068)73-061. 5465

CISTERNO za kurilno olje in peč za centralno prodam 10 % ceneje. Miran Božič, Šmihel 48, Novo mesto. 5467

ŠTEDILNIK NA PLIN in kuhinjske omarice poceni prodam. ☎ 27-509. 5468

RAZNE DELE za škodo 105, letnik 1988 (vrata, stekla..), prodam. ☎ (068)68-207. 5469

KRAVO, brejo telico in žlahtno rdeče vino prodam. Franc Janežič, Slepšek, ☎ (068)49-567, zvečer. 5471

DIATONIČNO HARMONIKO Melodija, b, es, as, tri- vrstno, s kovčkom, staro 3 leta, prodam za 2000 DEM. ☎ (0608)75-144. 5473

ŠIVALNI STROJ Pfaff in overlock Singer, oba skoraj nova, prodam. ☎ (068)25-485, zvečer. 5476

razno

ZDAJ je pravi čas za polaganje keramike. Če še niste našli mojstra, pokličiote na ☎ (068)83-493! 5286

ZA NOVOFUNDLANCE sprejemamo rezervacije (prevzem možen julija), odlične staršev, prva vzrejna ocena, varuhi in velja prijatelji otrok. ☎ (068)47-492. 5270

ČE NUDITE ali potrebujete pomoč pri delu, pokličite na ☎ 53-035, zvečer! 5281

ŽELITE kaj izvedeti o svoji prihodnosti? Ste obupani, žalostni, zaskrbljeni? Pišite na p.p. 22, Semič. 5285

ZA SKROMNO STANOVANJE nudim pomoč v gospodinjstvu v bližini Sevnice. Stara sem 58 let. Šifra: »DOGOVOR«. 5288

3 KM iz Novega mesta oddam v najem prostor, 42 m2, primeren za poslovno dejavnost. ☎ 28-181. 5300

HITRO, kvalitetno in po ugodni ceni montiramo centralne kurjave. ☎ (068) 629-797. 5310

ANGLEŠČINO (priprava na srednjo šolo) za osmošolce inštruiram. ☎ (0608)51-050. 5317

V NOVEM MESTU oddam 2 prostora cca 30 m2, primerna za pisarno. ☎ 21-1[illegible] 5400

BTC NOVO MESTO, trgovski prostor, 50 m2, naprodaj. ☎ (068)324-500, po 20. uri. 5411

AVTO - MOTO, D.O.O., Zvittrova 1, Novo mesto, ☎ 322-159, odda v najem pisarniške prostore, 100 m2, in poslovne prostore, primerne za trgovinsko dejavnost, 120 m2. Možna uporaba večjih parkirnih prostorov. 5412

V CENTRU Novega mesta oddam prostore, cca 30 m2. ☎ (068)20-258. 5413

BALIRAM SENO in slamo. ☎ (068)[illegible] 605. 5415

BREZPLAČEN TEČAJ poučevanja s tem tega pisma. Snov se pošlje po pošti. Pišite na naslov: Dopisna svetopisemska šola, p. p. 22, 61105 Ljubljana 5! 5416

GOSTINSKI LOKAL na avtobusni postaji v Novem mestu oddam. Šifra: »UGODNO«. 5426

ŽELITE kaj izvedeti o svoji prihodnosti? Ste žalostni, obupani, zaskrbljeni? Pišite na p.p.22, Semič. 5479

službo dobi

OKREPČEVALNICA PALČEK honorarno zaposli dekle za delo v strežbi ob sobotah in nedeljah. ☎ 322-952. 5274

MLAJŠEGA NATAKARJA (-ICO), Slaščičarna venca (-ko), za strežbo v gostilni v Ljubljani takoj zaposlim. Ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprto. ☎ (061)373-396, popoldan. 5295

GOSPODINJO na urejeni kmetiji. Kmetujem sam, zaposlim. Stanovanje zagotovljeno! ☎ 76-079, od 19.30 do 20.30 uri. 5318

VOZNIKA - PRODAJALCA za avtomobilantno prodajo pijač zaposlimo. Sprejemamo samo kandidate iz občine Trebnje. ☎ 44-257, od 10. do 18. ure. 5319

TUJA FIRMA išče potnike za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje. ☎ (0609)63-179. 5398

HONORARNO ZAPOSLIMO trgovca v Novem mestu. ☎ (068)341-021, od 15. do 21. ure. 5399

ZA VZTRAJNE dober zaslužek! Poglavna srednja šola, avto, telefon in osebna urejenost. ☎ (069)22-048. 5410

DEKLE za delo za šankom zaposlimo. Hrana in stanovanje v hiši. ☎ (068)52-5[illegible] 5411

DOBRO PLAČANO delo na domu ponudimo. ☎ (069)45-546. 5414

KOMERCIALISTE za trženje oglasnega prostora v Vodniku po Dolenjski iščemo. ☎ 322-333, 323-222. 5420

KOMERCIALISTE za zbiranje informacij o načrtovanih naložbah s področja gradbeništva zaposlimo. ☎ 322-333, 323-222. 5421

AGENTE za prodajo izdelka z ekološkega področja iščemo. ☎ 322-333, 323-222. 5422

PIZZERIA SINFONY iz Novega mesta zaposli dekleta v strežbi. Informacije osebno v pizzerii ali na ☎ (068)22-485. 5423

PRIJAZNO starejšo gospo, ki bi bila pripravljena živeti pri naši mami in z njo skrbeti proti plačilu, iščemo. ☎ (069)[illegible] 541, po 19. uri. 5424

AVTOKLEPARJA takoj redno zaposlim. ☎ 23-529. 5425

službo išče

VOZNIK z B, C in E kategorijo in 15 - letnimi delovnimi izkušnjami išče službo. Miomir Raičevič, Nad mlini 42, Novo mesto. 5293

SPREJMEM delo na domu. ☎ 21-043.

stanovanja

DVEINPOLSOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddam. ☎ 28-118, zvečer. 5272

DVEINPOLSBNO STANOVANJE v Kostanjevici na Krki prodam. ☎ (068)25-672, vsak delavnik od 14. do 16. ure. 5276

TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddam. ☎ 22-003. 5390

V KRŠKEM oddam v najem dvoinpolsobno stanovanje. Kasneje možen odkup. ☎ (0608)82-097. 5446

ženitne ponudbe

STE OSAMLJENI? Samo agencija Amos vam nudi več tisoč žensk in moških za ženitev, prijateljevanje. ☎ (061)755-906, non-stop, (065)23-632. 5146

Priznana in uspešna firma z ekskluzivnim izdelkom, namenjenim zdravju,

VABI K SODELOVANJU

po vsej SLOVENIJI

VSE, KI IMAJO VOLJO DO DELA NA PODROČJU TRŽENJA ARTIKLA, NAMENJENEGA PREDVSEM ZDRAVJU:

- organizatorje skupin, zastopnike in komercialiste
- medicince
- mlajše upokojence

ZDRAVJE JE DENAR. DENAR JE DELO!

Pisne ponudbe z referencami nam pošljite v 8 dneh na naslov: YANNI TRADE, d.o.o., Hajdrihova 21/A, 61000 Ljubljana, s pripisom "ZA

vibroser ORIGINAL

Odpravljanje debelosti je lahko zabavno in prijetno. Tel.: 061/159 75 07, VOLDAFAR TABLETKE.

MONTERJI!

Zaposlimo 2 delavca z izkušnjami pri montaži spuščenih stropov in predelnih sten z mavčno-kartonskimi ploščami.

KOPROS, d.o.o., Cirje 6, RAKA

tel. (0608) 75-494; 75-051

YURENA

Šola tujih jezikov

Marjana Kozine 49 A
tel. fax. 341-434

Tečaji za osmošolce:
angleščina kot priprava na srednjo šolo.
Za srednješolce:
angleška in nemška slovnica ter konverzacija

Tečaja priporočamo dijakom, ki imajo popravni izpit!

ASFALTERSTVO IN GRADBENIŠTVO

Čardak 17, Črnomelj
Tel. (068) 51-668
Mobitel: (0609) 612-594

Urejanje dvorišč:
asfaltiranje dvorišč, parkirnih prostorov, dovoznih poti, tlakovanje dvorišč in ostala gradbena dela.

Kvalitetno, poceni in hitro!
Se priporočamo!

TANIN iz Sevnice
išče
TERENSKEGA PREDSTAVNIKA
za odkup kostanjevega lesa na širšem območju Dolenjskih Toplic.
Informacije po telefonu (0608) 41-349.

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega moža, očeta in ata

FRANCA OSTRONIČA

iz Zagorja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za izraženo sožalje, cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam v težkih trenutkih stali ob strani. Iskrena hvala!

Žalujoči: žena Mari, sin Franci z Lavro, hči Irena s Francijem in vnukinja Sara

ZAHVALA

Zdaj ni več moj ljubi,
dragi dom...

Vsem, ki ste se s toplo besedo sočustvovanja in s prelepim cvetje poslovili od naše ljubljene mame, babice, prababice in sestre

SLAVICE RUPNIK

rojene Cibic

se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njeni

Novo mesto, Sežana, 12. junija 1995

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in teta

ALOJZIJA KOZLEVČAR

iz Novega mesta, Rozmanova 8

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, družini Bohte in vsem ostalim, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Tiskarni iz Novega mesta, Agenciji SDK Novo mesto, trgovini Borovo, g. župniku za lepo opravljen obred in pevskemu zboru Šmihel za občuteno zapete pesmi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

Te dni mineva žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi, dobri mož, očka, sin, brat, stric in nečak

MARKO SALMIČ

iz Novega mesta

iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov prerani grob in mu prižigate svečke.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je zapustil oče, stari oče, brat in stric

FRANČIŠEK TRŠČINAR

Vinja vas 36

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom za izrečeno ustno in pisno sožalje, darovano cvetje, sveče in nesebično pomoč. Posebno se zahvaljujemo dr. Piletiču, osebju Interne bolnišnice, Domu starejših občanov, sodelavcem Revoza-adjustaža in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: sin Franc, hči Jožica z družinama, bratje, sestre z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, babica, prababica, sestra in teta

PEPCA KRALJ

Verdun 1 pri Uršnih selih

udeleženka I. kongresa AFŽ 1943 v Dobrniču

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, še posebno družinama Nose in Medic. Vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali in stali ob strani, nam izrazili ustno ali pisno sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala. Hvala tudi osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, DO Novoles Straža, Labodu, Krki, Tovarni zdravil Novo mesto in Občini Novo mesto, godbi iz Novega mesta, pevcem iz Birčne vasi, Francu Murnu za govor pred domačo hišo in ob grobu Albini Ferbežar v imenu ženskega aktiva bork in aktivistk pri ZZB Novo mesto ter Dragu Celiču za poslovilne besede. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 62. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in bratranec

LOJZE VIDMAR

iz Zbur 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam stali ob strani, izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče in svete maše. Še posebej se zahvaljujemo kolektivoma Krka Zdravilišča Otočec in Šmarješke Toplice, gostilni Franca Peršeta, Kirurškemu oddelku novomeške bolnišnice za lajšanje bolečin in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubezen, delo, dobrota in trpljenje - bili so tvoj smisel življenja.

V komaj 67. letu starosti je nenadoma prenehalo biti plemenito srce naši ljubi mami, babici in svakinji

FANIKI PAVLIN

roj. Makovec

iz Čadraž 9

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem M- KZ Krka Novo mesto, Uprava, družinama Metelko in Bobič ter g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

V globoki žalosti: vsi njeni

ZAHVALA

Za tabo ostala je
neizmerna bolečina,
večna, strašna praznina.

V 20. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi sin, brat, nečak in vnuk

ROK KNAFELJC

iz Gubčeve 12 v Novem mestu

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, nam ob težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje, svečke in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala sorodnikom, prijateljem in znancem, še posebej družinam Stanojevič, Gardenc in Janžekovič, njegovim prijateljem, sodelavcem v Revozu, Zdravstvenemu domu v Novem mestu ter pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoči: oči, mamica, brat Damjan, stara mama Nežka in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, dedek in tast

FRANC MEDIC

iz Dol. Lakovnic 1

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Zupančičevim, Bohtetovim, pevskemu zboru iz Šmihela, g.župniku za lepo opravljen obred ter kolektivom VVO, Revoz in DSO. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je po dolgi in hudi bolezni zapustila naša draga mama, teta, sestrična in botra

FRANČIŠKA RANGUS

iz Drame 13 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje in pokojnici darovali toliko lepega cvetja in sveč. Posebna hvala za dolgoletno pomoč pri zdravljenju velja družini Kovačič, patronažni sestri Jožici Verstovšek, dr. Vesni Soštarič, Internemu oddelku novomeške bolnišnice ter družinam Košak, Lindič in Grabnar. Zahvala velja tudi razlaščencem, Občini Šentjernej, gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za hišo in družino dala,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

ANA LEŠNJAK

iz Volčkove vasi 8

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Prisrčna hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti v njen tihi dom.

Žalujoči: hči Ani, sin Tone, hčerke Mimi, Martina, Pepca in Mihelca z družinami ter vnuki in pravnuki

PORTRET TEGA TEDNA

Janez Debeljak

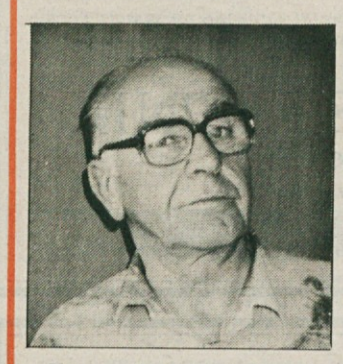

Konec prihodnjega tedna se bo izteklo letošnje šolsko leto. Počasi pa se izteka tudi dolga in plodna poklicna pot profesorja slavistike na ribniški osnovni šoli Janeza Debeljaka. Resda se to ne bo zgodilo še tako kmalu, saj ga, čeprav starega že 63 let, od upokojitve ločita še dve leti, mirne duše pa bi lahko rekli, da je storil že vse, kar se je storiti dalo, ali kakor pravi sam: "Kaj bistveno novega se ne da več povedati."

Jeseni bo izšla 3. knjiga Slovstvenega in kulturno zgodovinskega vodnika po Sloveniji, in sicer za Dolenjsko. Celotno gradivo za zahodno Dolenjsko, ki predstavlja pravzaprav tudi krajši povzetek celotnega njegovega dela, je pripravil Debeljak. Z njim si je tudi potrdil naziv svetnika, čeprav ga je lahko utemeljeval tudi s številnimi drugimi deli, od knjižice o Levstiku, ki jo je izdal ob 150. obletnici njegovega rojstva, preko dela o Trubarju, izdanega 1986. leta ob 400. obletnici smrti, do knjižice o Loškem potoku in podobnih drugih vodnikih po krajih, ki jih je s kulturnozgodovinskega in jezikovnega vidika raziskoval na področju Dolenjske od Turjaka pa vse do Kolpe.

Njegova raziskovalna pot se je pričela z diplomskim delom "Lokalni elementi v Levstikovih delih", za katero je leta 1958 prejel študentsko Prešernovo nagrado. Za Levstika se je tedaj odločil zaradi tega, ker je tudi Janez Debeljak doma iz Retij pri Velikih Laščah kakor Levstik. Od tam naprej pa se je začel sistematično ukvarjati z raziskovanjem kulturnih, zgodovinskih in jezikovnih posebnosti krajev. Po 20 letih je tako v Ribnici nastal Park kulturnikov, v katerem je s kipi, plaketo ali drugače predstavljeno preko 60 pomembnih mož, ki so bili rojeni na področju Ribnice in so v svojem življenju dosegli pomembne rezultate bodisi na kulturnem, umetnostnem, gospodarskem ali političnem področju ali pa so se proslavili kot meceni. Imena nekaterih med njimi je Debeljak potegnil iz arhivov ponovno na plano, kar pa takratni oblasti ni bilo ravno povšeči, tako da za leta 1982 izdano monografijo o Ribnici, ki je bila po konceptu in večini prispevkov pravzaprav Debeljakova, ni požel pohvale.

Zakaj je neutrudno delal naprej, na primer na obeh Festivalih humorja leta 1986 in 1988, sodeloval pri pripravi Podob Gallusovega časa, ki so jih izdali ob 400. obletnici Gallusove smrti leta 1991, Debeljak pojasnjuje: "Sem eden zadnje generacije študentov prof. dr. Antona Slodnjaka, ki nas je navdušil za terensko delo in v nas vcepil, da poklica ne smemo vzeti le kot opravljanje neke dolžnosti, marveč da moramo vanj vložiti vse svoje umske in druge sposobnosti." Za študij slavistike, ki ga je zavlekel na 7 let, ker se je moral kot kmečki sin iz družine z enajstimi otroki sam preživljati, se je odločil, ker sta ga privlačila literatura in jezik kot jezik. Sicer pa so ga, kot je bilo to v tistih časih pred 2. svetovno vojno v navadi, na pot študija popeljale odločitve drugih, na primer njegovega učitelja, ki je "pritisnil" na starše, da so ga vpisali na klasično gimnazijo, čeprav bi bil Janez takrat raje postal mizar, kot da je moral v šolo. Danes mu za to ni žal, ljubezni do lesa, ki jo ob prostem času izpričuje z rezbarjenjem, pa je ostal zvest do danes, ko se mu po dolgih letih obeta, da se mu bo lahko nekolikanj bolj posvetil.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Vrh mamilske ledene gore

Grozljivo spoznanje, da je belokranjsko podnebje zelo ugodno za gojenje indijske konoplje

ČRNOMELJ - Še v delegatskem sistemu so črnomaljski delegati na zasedanju skupščine večkrat vprašali, kako je s pridelovanjem, prometom in uživanjem mamil v občini. Dobili so pomirjajoče odgovore, češ da v Belo krajino pride vse bolj pozno, naj bo dobro ali slabo, in tako je tudi za mamila ta dežela še imuna.

S temi odgovori se delegati najbrž niso sprijaznili, sicer ne bi večkrat postavljali skoraj enakih vprašanj v zvezi z mamili. Njihova bojazen, ker živijo ob državni meji, ki ob sedanjih razmerah na Hrvaškem lahko prinese veliko slabega, ter slutnje, da se v Beli krajini dogaja nekaj, kar le ni povsem po zakonih, so se žal uresničile. A ne šele letos, že lani in predlani, torej takrat, ko so jim odgovorni zatrjevali, da je v občini, kar se tiče mamil, vsaka panika odveč. Kot so lahko slišali svetniki, ki so nasledili delegate, so lani v občini zabeležili šest kaznivih dejanj uživanja mamil in pet kaznivih dejanj proizvodnje in prometa z mamili. To je zelo veliko povečanje v primerjavi z letom 1993, medtem ko prej takšnih primerov v občini niso poznali.

V resnici je primerov v zvezi z mamili še veliko več. Omenjene številke pomenijo le vrh ledene gore. Bela krajina ima namreč zelo ugodno podnebje za gojenje indijske konoplje, kar je dobro znano mnogim po Sloveniji, ki se ukvarjajo z mamili. Zato ne čudi, da so našli indijsko konopljo na belokranjskih jasah, sredi njiv, skrito med druge poljske pridelke, nekateri pa jo pridelujejo kar na vrtovih. Koliko te trave pa je uspelo pridelovalcem tudi požeti? Kakor koli že, očitno je, da gre tokrat zares, česar se dobro zavedajo tudi na policijski postaji, prav tako kot dobro vedo, da sami ne bodo kos vsem, ki so se lotili nedovoljenega "kmetovanja". Zato ni odveč poziv vsem, ki bi karkoli vedeli o gojenju indijske konoplje, naj to sporočijo policiji. Morda bo kakšno mlado življenje tudi s pomočjo občanov rešeno iz krempljev mamil in njihovih brezobzirnih razpečevalcev.

M. BEZEK-JAKŠE

GOC IN POSTRV VELIKANKA - V petek, 8. junija zvečer, je ribič Gorazd Bratož-Goc iz Novega mesta v Krki pri Srebrničah (v mešanem revirju) zapel 77 cm dolgo in 6 kilogramov težko postrv šarenko (amerikanko), kar je nekaj nenavadnega za ta ribiški revir. Ribo je ujel na umetno ribico, z njo pa je imel precej dela, predno jo je spravil na breg. Riba naj bi bila še en dokaz več, da se Krka v gornjem toku izboljšuje, ker drugače tam ne bi živela postrv. (Besedilo in slika: Slavko Dokl)

OČIŠČEVALNI SPUST

KOSTEL - Turstično športno društvo Kostel je v soboto pripravilo peti ekološki očiščevalni spust z kajaki, kanuji in raftingi od Srobotnika do Žage. Več kot 30 ljubiteljev Kolpe je v štiriurni akciji potegnilo iz globin in z brežin reke za dva tovornjaka smeti. Društvo je v letu evropskega varstva narave organiziralo več akcij: odvoz smeti, z oznakami so uredili kraj, poskrbeli za čiščenje ulic, cest in voda. Nasploh pa bodo posebno pozornost namenili ureditvi prostorov za kopanje ob vodi. Društvo se za sobotno akcijo še posebej zahvaljuje novomeškemu Cestnemu podjetju, ki je omogočilo odvoz smeti, in kočevskemu Potapljaškemu klubu, čigar člani so smeti "nabirali" v globini reke.

M. G.

Druga obleka, druga hrana

V Dolenjskih Toplicah dajo veliko na hrano

DOLENJSKE TOPLICE - "Tako kot obleko zamenja ob različnih letnih časih človek tudi hrano," pravi Peter Kotar, vodja gostinstva v Zdravilišču Dolenjske Toplice. V tem zdravilišču so še posebej znani po tem, da ob raznih priložnostih pripravijo dneve posebne kuhinje, od francoske, italijanske, do ribjih specialitet, ob martinovanju, za božič in novo leto pa koline, posebne jedi ob velikonočnih praznikih in še kaj.

Peter Kotar

Pred kratkim so imeli dneve spomladanske kuhinje in so pripravljali specialitete iz mlade sveže zelenjave. "Včasih je veljalo, da so take jedi primerne le za prilogo k žpravim' jedem, sedaj pa iz mlade sveže zelenjave delamo izvrstne samostojne jedi za kosilo ali večerjo," je povedal poznavalec. Tako pripravijo nadevane bučke, musako iz jajčevcev, ohrovtovo sarmo s šampinjoni in rižem, parmezanov kipnik, zelenjavno rulado in številne druge okusne dobrote. "Taka hrana je lahka in zdrava, pri pripravi pa je treba paziti, da čim več vitaminov in drugih zdravilnih snovi ostane v zelenjavi."

V Dolenjskih Toplicah imajo veliko stalnih gostov, ljudje precej prihajajo tudi na nedeljska kosila, tako se morajo kar naprej truditi, da jim postrežejo zmeraj s čim novim, drugačnim. "Najbolj smo veseli, ko nam gost reče, da je bilo lani ob taki priložnosti ali prejšnjo nedeljo na kosilu zelo dobro, sedaj je pa še boljše. V gostinstvu je tako, da se mora zmeraj dogajati nekaj novega, sicer gostje niso zadovoljni in tudi gostinec otopi. Enkrat za zmeraj so minili časi, ko so bili gosti, tudi tuji, zadovoljni s čevapčiči, zrezkom, pečenko, krompirjem in domačim vinom. Sedaj mi vsako priložnost izkoristimo, da jo popestrimo in olepšamo tudi s kulinarično ponudbo, pa naj gre za kresovanje pri cerkvi sv. Janeza Krstnika na Cerovcih, za lovski piknik ali pa slavnostno večerjo. In še nekaj: pravi gostinec mora znati gostu tudi prav svetovati, in to tako glede jedi kot glede pijače, ki sodi zraven. To današnji gostje znajo ceniti," pravi Kotar, ki govori iz svoje dolgoletne prakse.

A. B.

FINKOVA PRVA V STEPU V SLOVENIJI IN PETA V EVROPI

KRŠKO - Josipa Fink, mlada plesalka posavskega plesnega kluba Lukec, se je pred kratkim udeležila mladinskega evropskega prvenstva v stepu, ki je bilo v Cankarjevem domu v Ljubljani. V močni konkurenci plesalcev iz 11 evropskih držav je dobro zastopala Slovenijo in Posavje, saj je kljub manjši smoli (plesni čevelj se je zataknil v desko odra) dosegla 5. mesto. Skupaj z evropskim prvenstvom pa je potekalo tudi državno prvenstvo v stepu in Finkova je postala še državna prvakinja v stepu 1995.

V BAZEN Z VALOVI!

ČATEŽ - Danes, v četrtek, ob 12. uri bo poletna termalna riviera v Termah Čatež bogatejša za prvi bazen z valovi v Sloveniji, hkrati pa bo začela obratovati tudi sodobna samopostrežna restavracija s salonom in pivnico.

●●●

ROCK KONCERT

ČRNOMELJ - V Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine v Črnomlju bo v soboto ob 22. uri rock koncert skupine Dare to go home.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Dober kruh iz Šentjerneja - Za zebre vedo le stari Novomeščani - Vsega je kriv župan - Mestni fantje niso sposobni popraviti koša - Nesramni kolesarji izzivajo nesrečo

Prejšnji četrtek zvečer dežurni novinar izjemoma ni imel prav veliko dela, krivo pa je bilo najbrž vreme, saj je po nekaj deževnih dneh posijalo sonce, kar so ljudje izkoristili za košnjo in nujna opravila na vrtu.

Tudi prvi klic je bil nekoliko nenavaden, saj **Marija Lipovšek iz Novega mesta** ni govorila čez oblast in tudi sosedov ni kritizirala, kaj šele da bi se lotila direktorjev. Poklicala nas je, da bi nam zaupala, kako dober kruh pečejo v Šentjerneju. Vsak dan ga okoli 9. ure pripeljejo tudi v Novo mesto, v samopostrežno trgovino na nekdanji Zagrebški cesti, ki se danes menda imenuje Kandijska.

Tudi **M. Vrabič** je poklical **iz Novega mesta,** vendar ni mislil nikogar pohvaliti. Takoj je začel kritizirati novo občinsko oblast. Pravi, da so prej imeli na občini tudi kakšno službo, ki je poskrbela, da je bilo mesto urejeno, danes pa so zelenice po mestu še najbolj podobne sibirski stepi, kjer trave tako kot v Novem mestu nima kdo pokositi. Tudi cestne oznake so ponavadi na novo premazali že, ko je skopnel zadnji sneg, letos pa sredi junija niti prehodov za pešce ni videti. Novomeščanom svetuje, naj, preden krenejo čez cesto, dobro pogledajo, če za volanom sedi poznan obraz, kajti le stari Novomeščani še pomnijo, kje naj bi bile zebre, če pa za volanom sedi tujec, naj si ne drznejo prečkati ceste! Če je bila prej odgovornost za take stvari kolektivna, jo mora po njegovem mnenju sedaj prevzeti župan.

Mira Gligić iz Krmelja nas je opomnila, da smo v članku na 9. strani "Denar le krinka za napad z bombo" v enem stavku pomotoma zapisali ime Mihael namesto Rudolf. Miri se za napako opravičujemo in objavljamo pravilno zapisan stavek: "Rudi in Božo sta se poznala že dalj časa, nikoli se nista prepirala, Rudi pa je Božu tudi pomagal pri delu, ki ga je za to pošteno plačal."

Luka L. iz Ulice Slavka Gruma je povedal, da že dalj časa gleda edino otroško igrišče sredi betonske džungle, ki je v izredno slabem stanju. Sprašuje se, če fantje, ki so pred časom tam igrali košarko, niso sposobni popraviti zlomljenega koša in razbite table. Na vasi menda ni tako. Tam so njihovi vrstniki sposobni urediti si celo igrišče ter zbrati denar za koše in gole.

Tjaša T. iz Šentjerneja se veliko vozi po dolenjskih cestah in večkrat se ji dogaja, da mora skopo odmerjeni prostor na njih deliti s kolesarji, ki tam trenirajo. Pravi, da so nekateri zelo nesramni in da se, kljub temu da jim "v škarje" peljeta dva tovornjaka, ne umaknejo. Če vadi skupina s spremstvom klubskega avtomobila, je vse lepo, prav in varno, če pa se peljeta le dva v štric, je lahko to zelo nevarno. Ne skrbijo vsi vozniki za varnost kolesarjev tako kot Tjaša, zato naj ne izzivajo nesreče!

I. V.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 20. in 21. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

NOVINARSKO OCENJEVANJE VIN - Že tretjič zapored je revija Stop organizirala ocenjevanje vin, na katerem slovenski novinarji ocenjujejo tista slovenska vina, ki so na mednarodnem ocenjevanju pred vsakoletnim vinskim sejmom Vino v Ljubljani dobila najvišje ocene. Na podlagi teh ocen Stop podeljuje svoja priznanja - bakhose. Tako je letos Stopovega bakhosa v kategoriji belih suhih vin dobil sovinjon '94 Edvina Širce iz Dutovelj na Krasu; med rdečimi vini so novinarji najbolje ocenili koprski merlot, letnik 1979, v kategoriji belih vin s preostankom sladkorja pa Vinagov sivi pinot, suhi jagodni izbor, letnik 1989. Po mnenju nekaterih najimenitnejših vrhunskih ocenjevalcev bi moralo prav to vino tudi na mednarodnem ocenjevanju postati šampion v svoji kategoriji.

(Pokušal, ocenjeval, slikal in pisal: A. B.)

POGLEJ IN ZADENI NA OTOČCU

OTOČEC - V petek, 23. junija, ob 8. zvečer bo v dvorani teniškega centra na Otočcu potekala priljubljena televizijska oddaja Poglej in zadeni - Model 1995, ki jo vodi Stojan Auer. V predprodaji bo vstopnice moč kupiti od jutri naprej v novomeški poslovalnici Globtoura. Število vstopnic je omejeno.

DARILO: APERITIV TANGO

RESTAVRACIJA TANGO

DARILNI KUPON

DL, 15. 6. 1995

KRKA ZDRAVILIŠČA

HOTELI OTOČEC

Plesno zabaviščna restavracija

TANGO

za izbran okus in navade

V soboto, 17. 6., s pričetkom ob 20. uri, vas bosta na HITovem večeru zabavala **ansambel Gaucho** in **pevka Severina.**

Vabimo vas na plesišče in k pogostitvi s specialitetami iz bogate kulinarične ponudbe.

Rezervacije sprejemamo na recepciji, tel. 068/321-830.

Sobotna in nedeljska družinska kosila.

Restavracija Tango s terasō je odprta vsak dan od 11.—22. ure, ob petkih in sobotah do 2. ure zjutraj.

Z obiskom na prireditvah v restavraciji Tango tudi prost vstop v Casino Otočec.

Vabljeni.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Dober znak

Mogoče še ne veste, da je Kostanjevica na Krki nekoč ležala prav na meji med Avstrijo in Ogrsko. Potok Studena jo je delil, tako da je bilo staro mesto v Avstriji, novo zgrajena šola pa na Ogrskem. Tako so morali meščanski otroci hoditi v šole venkaj, na Ogrsko!

Občutili so ljudje to razliko, saj ko sta šli kostanjeviški gospe v nedeljo čez most na sprehod proti šoli, je ena od njiju zadihala iz polnih pljuč in rekla:

"Tili, ali čutiš, kako dober zrak je na deželi? Vse boljši kot v Kostanjevici!"

Ni se ji treba truditi v Mestni log

Jurij Bosec iz Metlike je veljal za dobrega kosca pa tudi pivca. Pa ga je soseda Reza prosila, naj bi ji pokosil travnik v Mestnem logu.

"Seveda ti ga bom pokosil, samo malico pripravi!"

"Prinesla ti jo bom," je odvrnila.

"Ne, kar zdaj jo daj, da se ti ne bo treba truditi v Mestni log."

In mu je dala cekar in v njem kruha, kos špeha, tri jajca in poldrugi liter vina.

Ko pa je popoldne le odšla v Mestni log, da obrne krmo, je našla nepokošen travnik, prazen cekar in Bosca, ki je trdno spal pod grmom.

Po ribniško je govoril

Dijak, ki je pri uri grščine Homerjeve verze po ribniško zategoval. Profesor, skoraj razburjeno:

"Klun, kaj mislite, da je Homer po ribniško govoril?"

Dijak: "I, sevejda! Drgač ga pa ledjè razumele ne be!"

taaaako ribo

Zbral: Bojan Ajdič

To je dovoljeno

"Gospod, tukajle smete loviti samo če imate dovoljenje!" zakliče mimoidoči ribiču ob reki.

"O, hvala hvala," odgovori ribič, "nič ni narobe, saj dovoljenja za ribolov sploh ne potrebujem, ker samo deževnika namakam."

To je užitek

Dva krapa, ki ju je ribič, takoj ko ju je ujel, vrgel v posodo z vodo, se pogovarjata. Pa pravi eden ves vesel drugemu:

"Kakšna sreča! In kakšen užitek sploh, saj sem prvič v življenju v tako čisti vodi, kakršna je tale."

Ni res

"Nič se ne izgovarjajte! Videl sem, da lovite postrvi z živo vabo. To pa je prepovedano in bi kot ribič morali vedeti. Plačali boste kazen!"

"Že, že, gospod ribiški nadzornik, toda deževnika sem prej utopil, torej nisem lovil z živo vabo."